

Ulloq: 24. april 2025
Allaffik: Nordatlantkontoret
Sulia.sul.: Malene Juul
Suliap normua.: 2025-02492
Takussutissiaq: 3650110

MISSINGIUT

Uunga
Siunnersuut

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip aamma Kalaallit
Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip allanngortinneqarneri pillugit inatsit
(Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassat il.il.
nutarterneqarnerat)

§ 1

Inatsimmik allanngorneri ilanngullugit nalunaarutiginninneq nr. 1186, 18. september 2023-imeersoq, kingusinnerpaamik inatsisimmi nr. 119-imi 27. marts 2025-imeersumi § 1-kkut allanngortinneqartoq, malillugu allanngortisinerit tulliuttut suliarineqassapput:

1. § 35-imi imm. 5-itut ilanngunneqassaaq:

»Imm. 5. Piffissami qinigaaffigisamik iluanni oqaatitsigut isumaqatigiinniarerit aallartinneqarsimatillugit, piffissap qinigaaffigisamik naanerata kingorna, eqqartuussisooqataasut suliat naammassillugit suliarisinnaavaat.«

2. § 43-imi »eqqartuussisooqataasut« kingorna ilanngunneqassaaq: »inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani«.

3. § 43-imi imm. 2-tut ilanngunneqassaaq:

»Imm. 2. Pinerluttulerinermik suliani pisuussuteqarneq pillugu apeqqutip aalajangerneqarnerani aamma pineqaatissiissutip aalajangiiffigineqarnerani, kisianni suliap nalaani eqqartuussinermi iliuutsini imaluunniit aalajangiinerni allaniunngitsoq, eqqartuussisooqataasut peqataassapput, taamaattoq § 43, imm. 3 takuuk.«

4. § 44, imm. 2-mi, »akiliisitsinermiit, arsaarinninnermiit, biilersinnaanermut allagartaajaanermiit imaluunniit taarsiissuteqarnissamiit« ima allanngortinneqassaaq: »inissiisarfimmi sivisunerpaamik ulluni 30-ini inissinneqarnermik eqqartuussummit pinerluuteqaqqinnermi aatsaat atuuttussaatitamit imaluunniit ingerlaannaq atuutilersussamit, arsaarinninnermit, biilersinnaanermut allagartaajagaanermiit imaluunniit taarsiissuteqarnermit, imaluunniit pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqaatissiinerup eqqartuussutigineqareersup attatiinnarneqarneranit.«

5. § 125-imi imm. 4-tut ilanngunneqassaaq:

»Imm. 4. Pineqartumit immiussinissaq akuersissutigineqarsimannngippat, pissutissalimmik pasisamik, unnerluussaasumik ilisimannittunillu eqqartuussiviup illuutaasa silataanni assinik immiussinerit inerteqquaapput. Imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappat taamatuttaaq atuuppoq.«

Imm. 4 tamatuma kingorna imm. 5-inngussaaq.

6. § 127, imm. 1-imi, »§ 125, imm. 1-imi oqaaseqatigiinnik siullernik aappaannillu, aamma imm. 3-mik,« ima allanngortinneqassaaq: »§ 125, imm. 1-imi oqaaseqatigiinnik siullernik aappaannillu, imm. 3-mik aamma imm. 4-imik,«.

7. I § 163-imi imm. 6-itut ilanngunneqassaaq:

»Imm. 6. Inuit sakkutujunngitsut pillugit suliani, akuusut tamanna pillugu isumaqatigiippata, tamannalu illorsorneqarsinnaasutut nalilerneqarpat, imm. 1-mi taaneqartumit allaanersumik ilisimannittup ungasianiiit attaveqaat assiliartalik atorlugu nassuaateqarsinnaanera eqqartuussiviup akuerisinnaavaa.«

8. § 238, imm. 1-imi oqaaseqatigiinni siullerni »Eqqartuussut illuatungeriit piumasagaataannik suliassallu saqqummiunneqarneranik imaqassaaq, matumunnga ilanngullugit illuatungeriit tunngavilersuutaat, pisariaqarneratullu annertutigisumik ilisimannittullu nassuaataat, kiisalu pissusiviusut inatsisinullu tunngasutigut pissutsit, suliassap

aalajangiiffigniarnerani pingaartinneqarsimasut« ima allanngortinnejassaaq: », suliap naatsumik saqqummiunneqarneranik, akuusut tunngavilersuutaannik oqaluttuareqqiinermik kiisalu pissusiviusunik inatsisinullu tunngasutigut pissutsinik, suliassap aalajangiiffigniarnerani pingaartinneqarsimasunik imaqassaaq«.

9. § 238, *imm. 2* aamma 3, atorunnaarsinnejassapput, taarsiullugulu ilanngunnejassaaq:

»*Imm. 2.* Eqqartuussut, nassuaatinik nassuaatigineqarsimasunik oqaluttuareqqiinngitsoq suliareqqitassanngortinnejarp, nassuaatit nassuaatigineqarsimasut oqaluttuareqqinnejarnerat eqqartuussisut allattaavianni eqqartuussiviup oqaluttuareqqissavai. Oqaluttuareqqiineq eqqartuussummut ilanngussatut isigineqarpoq. Eqqartuussiviup suliareqqitassanngortitsineq pillugu nalunaarfingineqarnerata kingorna piaarnerpaamik, oqaluttuareqqiineq suliareqqitassanngortitsinermik aalajangiisussamut akuusunullu eqqartuussiviup nassitissavaa.«

10. § 312, nr. 2-mi, »imaluunniit« peerneqassaaq.

11. § 312-imi, nr. 3-tut ilanngunnejassaaq:

»3) pissutissalimmik pasisaq pisuutinneqarp, pinerluttulerinermi inatsimmi §§ 6 imaluunniit 124 atorneqarsinnaassappat, pillaatissiisoqannginnissaa imaluunniit pingaaruteqanngitsumik pillaatissiinerup taamaallaat eqqartuussutigineqarnissaa naatsorsuutigineqarp, aamma eqqartuussinermi aalajangiineq allakkut pingaarutilimmik aamma kinguneqartussaassanngippat, imaluunniit«.

Tamatuma kingorna nr. 3 nr. 4-nngussaaq.

12. § 315, *imm. 1-imi oqaaseqatigiinni kingullerni*, »qaammatit pingasut« ima allanngortinnejassaaq: »qaammatit 4«.

13. § 321, *imm. 1, nr. 4*, ima oqaasertaliorneqassaaq:

»4) pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-imik atuinissaq apeqqutaalerpat, taamaattoq pineqaatissiinerup eqqartuussutigineqarsimasup atorunnaarsinnejarnissaata unnerluussisussaatitaasunit eqqartuussissutigeqquneqarnera minillugu.«

14. § 322-imi *imm. 2* ima oqaasertaliorneqassaaq:

»Imm. 2. Suliani immikkut ittumik ilungersunartutut pissuseqartuni, matumani toqtsinerni, pinngitsaaliilluni atoqateqarnerni, ingasattumik nakuusernerni aamma suliani, taakkunani tigummigallarneqarnissamik piumasaqaat piumasarineqarluni, illersuinissaq eqqarsaatigalugu tamanna pisariaqartinnejqanngitsutut erseqqissumik naliliiffigineqanngippat, eqqartuussissuserisoq imaluunniit illersuisoq akuerisaasoq, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut soraarummeerluni angusisimasoq, eqqartuussiviup ivertissavaa.«

15. § 364-imi imm. 4-tut ilanngunneqassaaq:

» Imm. 4. Eqqartuussisussaatitaasut allagaq unnerluussut eqqartuussivimmut tunniussimappagu, aamma eqqartuussiviup pingaarnertut isumaqatigiinniarnissamut piffissaq aalajangersimappagu, imm. 1 malillugu piffissaliussap naanerani, suliami eqqartuussutip eqqartuussissutigineqarnissaa tikillugu tigummigallagaaneq imaluunniit tassunga taarsiullugu qanoq iliornissamut piareersaat, atuutilissasoq, sivitsorneeqaqqinnani ingerlaannassasoq, eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa. Eqqartuussivik taamatut aalajangersakkamik aalajangiippat, aalajangiinerup kingorna siusinnerpaamik sapaatit akunneri 3 kingorna, § 362, imm. 4, imaluunniit § 366 malillugu tigummigallagaanerup imaluunniit tassunga taarsiullugu qanoq iliornissamut piareersaatip atorunnaarsinneqarnissaa unnerluussaasup eqqartuussivimmut noqqaassutigisinnaavaa. Taamaattoqarpat tamanna pillugu ullut 7 qaangiutsinnagit eqqartuussivik aalajangiissaaq. Noqqaassut eqqartuussiviup akuerinngippagu, eqqartuussiviup aalajangiinerata kingorna siusinnerpaamik sapaatit akunnerisa 3 kingorna unnerluussaasoq nutaamik noqqaassuteqarsinnaavoq. Pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup aallartinnerata kingorna § 367, imm. 2-mi oqaaseqatigiit kingulliit aamma imm. 3 taamatuttaaq atutissapput. Nassuernermik suliani, taakkunani § 449 a malillugu suliap nassuernertut suliarineqarnissaa siunertaralugu unnerluussisussaatitaasut eqqartuussisoqarnissaa noqqaassutigisimappassuk, aamma eqqartuussiviup eqqartuussinissamut piffissaq aalajangersimappagu, oqaaseqatigiit siullerniit tallimaat ilangullugu aalajangersakkat taamatuttaaq atutissapput.«

16. § 449 a, imm. 1, nr. 4-imi, »kapitali 33 aamma« peerneqassaaq.

17. § 449 a, imm. 3-mi oqaaseqatigiinni siullerni »Eqqartuussinermi,« kingorna ilanngunneqassaaq: »imaluunniit pinerluttulerinermi inatsimmi

kapitali 33-p atorneqarnissaa apeqquataalerpat,«, aamma »nr. 1« ima allanngortinneqassaaq: »nr. 1 imaluunniit 4«.

18. § 449 a, imm. 4-imi oqaaseqatigiinni siullerni »eqqartuussinerup,« kingorna ilanngunneqassaaq: »aamma pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-p atorneqarnissaa pillugu apeqquataajunnaarpat«.

19. § 451-imi oqaaseqatigiit aappat ima oqaasertaliorneqassapput:

»Unnerluunneqartup noqqaassuteqarneratigut, pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani imaluunniit taassuma ilaani unnerluunneqartup najuutinnginnissaa, taamaattoq eqqartuussisut siulittaasuata akuerisinnaavaa.«

20. § 453, imm. 1-imi, »eqqartuussiviliaanneqarsinnaanngippat« kingorna ilanngunneqassaaq: »§ 451-imi oqaaseqatigiit aappaat malillugu eqqartuussisut siulittaasuata unnerluunneqartup najuutinnginnissaa akuerippagu, imaluunniit.«

21. § 453, imm. 3, nr. 2, ima oqaasertaliorneqassaaq:

- »2) unnerluunneqartoq suliap aallartinneqarani najuutereerluni
- a) eqqartuussisut siulittaasuanit akuerineqarnani eqqartuussivik qimassimappagu imaluunniit
 - b) pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani kingusinnerusukkut takkutinngitsoorsimappat,«.

22. § 453, imm. 3, nr. 3, atorunnaarsinneqassaaq.

Nr. 4 aamma 5 tamatuma kingorna nr. 3 aamma 4-nngussapput.

23. § 453, imm. 3, nr. 4-imi, nr. 3-nngortumi, »qaammatini 6-ni« ima allanngortinneqassaaq: »ukiumi 1-mi«.

24. § 453, imm. 4-imi, »taamaaliortoqarnissaanut unnerluussaasoq akuersissuteqarsimanngippat, pingarnertut isumaqatigiinniarneq imm. 3, nr. 4 malillugu taamaallaat naammassineqarsinnaavoq« ima allanngortinneqassaaq: »aamma unnerluussaasoq inatsisinut naapertuutumik takkutinngitsoornissaq nalunaarutiginagu takkutinngitsoorpat, imm. 3, nr. 2, litra b, imaluunniit nr. 3, malillugu pingarnertut isumaqatigiinniarneq taamaallaat naammassineqarsinnaavoq«.

25. § 467, imm. 2, nr. 6-imi, § 474, imm. 3-mi oqaaseqatigiit sisamaanni, aamma § 592 a, imm. 1-imi oqaaseqatigiinni siullerni, »nr. 4« ima allanngortinneqassaaq: »nr. 2, litra b, imaluunniit nr. 3«.

26. § 491 b-mi imm. 2-tut ilanngunneqassaaq:

»Imm. 2. Kapitalimi massumani malittarisassat malillugit, § 490, imm. 1-imi oqaaseqatigiit tallimaat minillugu, qinnuteqarneq malillugu aammattaaq taarsiivigineqarnissamik suliat, pinerluttulerinermi inatsimmi §§ 74-imik (ilaquuttatut qanigilluakkamik atoqateqarneq), 77 (pinngitsaaliilluni atoqateqarneq), § 80, imm. 2-mik (ileqqussaanngitsuliorneq), aamma § 81 a-mik unioqqutitsinerit tunngavigalugit taarsiivigineqarnissaq pillugu malittarisassat nalinginnaasut malillugit eqqunngitsuliorfigineqartumit suliassanngortinneqartut, tulliuttut malitsigisaannik suliarineqassapput 1) unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiineq pillugu eqqunngitsuliorfigineqartup naammagittaalliuuteqarnissaminut naammattumik periarfissaqarsimannnginnera, 2) § 315, imm. 2-mi piffissaliussap naannginnerani unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiinerup eqqunngitsuliorfigineqartumit naammagittaalliuutigineqarnera suliarineqarsimannngippat, imaluunniit 3) § 315, imm. 2-mi piffissaliup naannginnerani unnerluussutip taamaatiinnarneqarnerata allanngortinneqarnera pillugu aalajangiineq pissutissalimmik pasisamut nalunaarutigineqarsimannngippat.«

27. § 494-p kingorna ilanngunneqassaaq:

»**§ 494 a.** Suliareqqitassanngortitsineq, piumasaqaat malillugu aningaasaqarnermut tunngasumik annerpaamik 50.000 kr.-inik naleqartumik, Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussutigineqarsimasumik tunngassuteqarpal, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni kapitali 1 a malillugu eqqartuussut Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut akuersissuteqarnerisigut taamaallaat suliareqqitassanngortinneqarsinnaavoq. Suliaq pingaarluinnartutut pissuseqarpal imaluunniit taamaaliortoqarnissaanut pissutsit immikkut ittut tamanna pissutissaqartippassuk, eqqartuussutinut oqaaseqatigiinni siullerni ilaatinneqartunut Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut suliareqqitassanngortinneqarnissaannut akuersisummik nalunaaruteqarsinnaapput. Eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnerata kingorna sapaatit akunnerisa 4 iluanni akuerissuteqarnissaq pillugu

qinnuteqaat tunniunneqassaaq. Taamaattoq qinnuteqaat kingusinnerusukkut tunniunneqarpat, kisianni eqqartuussinerup kingorna ukiup 1-p iluani, Aalajangiisartut qaqtigunnaq akuersissummik nalunaaruteqarsinnaapput.

Imm. 2. Suliani, sakkutuujunngitsut pillugit suliat immikkut ittut pillugit inatsimmi matumani immikkoortumi IV-mi suliarineqartunut, imm. 1 atuutinngilaq.«

28. § 497, *imm. 1-imi*, »naatinngagu«-p kingorna ilanngunneqassaaq: »imaluunniit qinnuteqartumut akuersissutip nalunaarutigineqarnerata kingorna sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit § 494 a malillugu akuersissut nalunaarutigineqarsimappat.«

29. § 517-ip kingorna § 518 sioqqullugu qulequtaq sioqqullugu ilanngunneqassaaq:

»**§ 517 a.** Aalajangiinerit, pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani imaluunniit taassuma piareersarneqarnerani imaluunniit uppermarsaatip ilanngunneqarnissaa pillugu suliap suliarineqarnerani Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangerneqartut, aalajangeqqitassanngortinnejarnissaanngillat. Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni kapitali 1 a malillugu aalajangiineq apeqqummik suliap ingerlaneranut pingaarutilimmik kinguneqartussamik imaluunniit akuusumut pingaarutilimmik kinguneqartussamik tunngassuteqarpat, aamma allakkut Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit aappassaaneersumik suliariinniffiusutut aalajangiinerup misilinneqarnissaa pissutissaqaqtinnejarpas, Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut taamaattoq aalajangeqqitassanngortitsinissamut akuersissummik nalunaaruteqarsinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1 malillugu aalajangeqqitassanngortitsinissamut akuersissut pillugu qinnuteqaat aalajangiinerup aalajangerneqarnerata kingorna sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunut tunniunneqassaaq, taamaattoq § 518, imm. 2 takuuk.«

§ 517 b. Eqqartuussutini aalajangersakkani aamma suliamut aningaasartuutit pillugit aalajangiinerni Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangiiffigineqartuni, qaffasinnerpaamik 50.000 kr.-inut aalajangerneqartut, aalajangeqqitassanngortinnejarnissaanngillat. Akuusut arlaannaallunniit suliamut aningaasartuutinik akuusup aappaanut akiliissannginnera aalajangerneqarpat, suliamut aningaasartuutit 50.000 kr.-

inik annertunerusut eqqartuussutigineqarnerat pillugu apeqqut pillugu aalajangiineq, pissutsit immikkut ittut tamanna pissutissaqartippassuk, tamanna pillugu aalajangiineq taamaallaat aalajangeqtitassanngortinnejarsinnaavoq. Taamaattoq immikkut ittumik pissutsit pissutissaqalersitsippata, aalajangeqtitassanngortitsinissamut akuersissummik Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut tunniussisinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1 malillugu aalajangeqtitassanngortitsinissamut akuersissummik qinnuteqaat aalajangiinerup aalajangerneqarnerata kingorna sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunut tunniunneqassaaq, taamaattoq § 518, imm. 2 takuuk. Taamaattoq qinnuteqaat kingusinnerusukkut tunniunneqarpat, kisianni eqqartuussinerup kingorna qaammatit 6 iluanni, Aalajangiisartut qaqtiguinnaq akuersissummik nalunaaruteqarsinnaapput.«

30. § 519, *imm. 1-imi*, »aalajangeqtitassanngortitsinissamut piffissaliussaq qaangiutsinnagu« peerneqassaaq.

31. § 519, *imm. 1-imi, oqaaseqatigiit aappaattut ilanngunneqassaaq:*

»Aalajangeqtitassanngortitsineq aalajangeqtitassanngortitsinissamut piffissaliussap naannginnerani pissaaq imaluunniit §§ 517 a imaluunniit 517 b malillgit akuersissummik nalunaaruteqartoqarsimappat, qinnuteqartumut akuersissutip nalunaarutigineqarnerata kingorna sapaatit akunnerisa 2 iluanni.«

32. § 557-*imi* »unnerluutigineqartoq najuutinngikkaluartoq suliassaq suliarineqarsinnaavoq« ima allanngortinnejarsinnaavoq: »suliareqqitassanngortitsinerup suliarinerata nalaani unnerluunneqartup najuunnissaa pisariaqanngilaq.«.

33. § 585, *imm. 3-mi, oqaaseqatigiit aappaattut ilanngunneqassaaq:*

»Iimmersugassami Domstolsstyrelsip suliarisimasaanik immersuinikkut qinnuteqaat tunniunneqassaaq.«

34. § 603, *imm. 1-imi oqaaseqatigiinni siullerni aamma aappaanni* »qaammatit arfinillit« ima allanngortinnejarsinnaavoq: »qaammatit 12.«.

35. § 609, imm. 1-imi oqaaseqatigiinni siullerni, oqaaseqatigiit pingajuanni aamma oqaaseqatigiit sisamaanni »eqqartuussivimmut« til: »Nunatsinni Eqqartuussivimmut«.

36. § 609, imm. 2-mi, »najukkami eqqartuussivimmi imaluunniit« peerneqassaaq.

§ 2

Inatsimmik allanngorneri ilanngullugit nalunaarutiginninneq nr. 1187, 18. september 2023-imeersoq malillugu, kingusinnerpaamik inatsisikkut nr. 109-ikkut, 20. februar 2025-imeersukkut § 1-ikkut allanngortinneqartoq, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi allanngortitsinerit tulliuttut suliarineqassapput:

- 1.** § 123, nr. 8, ima oqaasertaliorneqassaaq:
»8) iliuuseqartoq nassuersimappat, imaluunniit«.

§ 3

Imm. 1. Inatsit ulloq [ulloq] 2026 atuutilissaaq.

Imm. 2. Suliaq inatsisip atuutilernerata kingorna suliareqqinnejanngippat, suliani, inatsisip atuutilinnginnerani unnerluussinerup suliarinneqqaarfimmut unnerluussutigineqarnerani, inatsimmi § 1, nr. 4 atuutinngilaq. Suliani taakkunani malittarisassat maannamut atuuttut atuutissapput.

Imm. 3. Suliani, pingarnertut isumaqatigiinniarerit inatsisip atuutilernerera sioqqullugu aallartissimasuni, inatsimmi § 1, nr. 2 aamma 3 atuutinngillat. Suliani taakkunani malittarisassat maannamut atuuttut atuutissapput.

Imm. 4. Aalajangiinernut inatsisip atuutilinnginnerani aalajangerneqarsimasunut inatsimmi § 1, nr. 27-imiit 31 ilanngullugu aalajangersakkat atuutinngillat. Aalajangiinerni taakkunani malittarisassat maannamut atuuttut atuutissapput.

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit
Oqaaseqaatit nalinginnaasut

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

1. Aallaqqasiut	11
2. <i>Inatsisissatut siunnersuutip immikkoortui pingarnerit</i>	13
3. <i>Pisortanut aningaasaqarnikkut kingunissaa aamma atortuulersitsinermut kingunissaa</i>	77
4. Inuussutissarsiornermut il.il. aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissaa.....	78
5. Innuttaasunut allaffissornikkut kingunissaa.....	78
6. Silap pissusaanut kingunissaa.....	78
7. Avatangiisinut- pinngortitamullu kingunissaa.....	78
8. EU-mi inatsisitigut tunngassuteqartut.....	78
9. Oqartussat suleqatigiiffiillu il.il. tusarniaavigineqartut.....	78
10. Immersugaq eqikkaaffiusoq.....	79

1. Aallaqqasiusut

Naalakkersuisut aamma Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet aamma Nye Borgerlige ulloq 22. november 2023 2024-imiit 2027 ilanngullugu eqqartuussiviit aningaasaqarnerat pillugu isumaqatigiissuteqarput.

Rørdamudvalg-ip Retsplejeråd-illu suliaat tunngavigalugit, Danmarkimi eqqartuussisarnerup qitiusumik ilaaniq eqaallisaanissamik siunertaqartunik angusassamik toraagaqarluni suliniutnik arlalinnik partiit isumaqatigiissusiortut isumaqatigiissuteqartut, ilaatigut isumaqatigiissummi takuneqarsinnaavoq. Angusassamik toraagaqarluni suliniutit ilaat, inatsisinik allanngortitsinissamik piumasaqarfiusut, Danmarkimi eqqartuussisarnermik inatsisip, pillaasarnermik inatsisip, pillaatissiinerup naammassineqarnissaai il.il. pillugit inatsisip, angallannermut inatsisip inatsisillu assigiinnngitsut allat (2024-imiit 2027 ilanngullugu ukiunut arlalinnut isumaqatigiissutip il.il. naammassineqarnerat) allanngortinneqarneri pillugit inatsisikkut nr. 661-ikkut 11. juni 2024-imeersukkut naammassineqarput. Rørdam-udvalgip aamma Retsplejeråd-ip suliaanik tunngaveqartumik inatsisikkut aammattaaq eqqartuussisarnermik inatsimmi suli allanik aammattaaq aaqqiisoqarpoq.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni suliat suliarineqartarnerannut piffissap atorneqartartup apparinnejqarnissaannut isumalluutit atorneqarsinnaalernissaat siunertaralugu Rørdamsudvalg-imit siunnersuutit aamma Retsplejeråd-imit innersuussutit malitsigisaannik eqqartuussisarnerup piuminarnerulernissaai siunertaralugu allannguutit suliarineqartut, Kalaallit Nunaanni aamma naammassineqarnissaat naleqquttuunersoq, Inatsiseqarnermut ministereqarfip Naalakkersuisut peqatigalugit nalilissagaat, partiit isumaqatigiissusiortut isumaqatigiissutigigaat, aammattaaq isumaqatigiissummi takuneqarsinnaavoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut oqaloqatigereerlugit, eqqartuussisarnermi piuminarsaanerit, ukiunut arlalinnut isumaqatigiissummut atatillugit Danmarkimi naammassineqartut, aamma Kalaallit Nunaanni naammassineqarnissaat naleqquttusoq Inatsiseqarnermut ministereqarfip nalilersimavaa. Inatsisikkut nr. 109-

ikkut, 20. februar 2025-imeersukkut inatsisinik allanngortitsinerit, isumaqatigiisummit 22. november 2023-imeersumit Kalaallit Nunaat pillugu suliniutit naammassineqarnissaannut pisariaqartinneqartut, naammassineqareersimapput. Eqqartuussivinni suliat amerliartuinnavinnerannik, sulianik suliarinninnermi piffissat atorneqartartut sivisorujussuusarnerannik aamma IT-mut tunngatillugu ikorfartuinermi kinguaattoornerit pillugit unammilligassat isumagineqarnissaannut ukiunut arlalinnut suliniutit ikorfartorneqarnissaannut allanngortitsinerit tunngassuteqarput. Nutarterinerit suli allat, naleqquttutut nalilerneqartut, naammassineqarnissaat inatsisisstatut siunnersummi matumani siunertaavoq. Oqartussaasut kissaateqarneri malillugit malittarisassat piuminarsarneqarnissaat arlallit siunnersuutigineqartut tassunga ilaapput. Uani § 1, nr. 1, 5, 10, 11 aamma 15 pineqarput.

Imm. 2.9 ataaniittoq malillugu, eqqartuussisarnermi naammassisqaqsinnaanerulernissaq siunertaralugu allanngortitsinerit ataasiakkaat aammattaaq siunnersuutigineqarput.

Inatsisisstatut siunnersummi § 1, nr. 23 malillugu (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 557) inatsisip paasineqarnissaa pillugu nalornisoqartarsimanerata pisimanera imaluunniit nalornisoqarsinnaanerata pisimanissaa pissutigalugit, tamatuma saniatigut erseqqissaanerit arlallit siunnersuutigineqarput.

Ingerlateqqillugu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit innersuussutaat tunngavigalugit, ivertitsisarneq pillugu malittarisassat erseqqissarneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Unnerluussutit taamaatiinnarneqarnerisa allanngortinneqarneri aamma unnerluussutit tunuartinneqarneri pillugit piffissaliussap qaammatinit 3-nit qaammatinut 4-nut sivitsorneqarnissaa, aamma malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit taarsiivigineqarnissamik piumasqaatigineqartut, taakkunani eqqunngitsuliorfigineqartoq suliani aalajangersimasumik suussuseqartuni pisuni immikkut ittuni pingasuni, eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 42-mi ajornaatsumik ingerlatseriaaseq malillugu, oqartussaasut suliamik suliarinninnerminni kukkusimanerat pissutigalugu unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera imaluunniit unnerluussummik tunuartitsineq pillugu naammagittaalliornissamat sapaatit akunnerinik sisamanik

piffissaqarsimanngitsuni, taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatip suliarineqarnissaanut periarfissaliissutip eqqunneqarnissaa, naggataagut siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini »eqqartuussisarnermik inatsit« innersuussutigineqaraangat, allamik taasisoqarsimatinngu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsit pineqarmat, naggataagut maluginiarneqassaaq.

2. Inatsisissatut siunnersuutip immikkoortui pingaernerit

2.1. Pinerluttulerinermik suliani eqqartusseqataasartut peqataasarnerat

2.1.1. Inatsisit atuuttut

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 44 malillugu, pinerluttulerinermik suliani siuliarinneqqaarfiusumi aallaaviatigut eqqartuussisooqataasut 2 peqataasarput.

Eqqartuussiviup suliaq immikkut ittumik unnerluunneqartumut akuliuffiusutut nalilinngippagu, suliani, taakkunani unnerluunneqartoq pisuutinneqarpat, pineqaatissiissutit imaluunniit inatsisitigut kinguneqartitsinerit akiliisitsissummit, arsaarinninnermit, biilersinnaanermut allagartaajagaanermitt imaluunniit taarsiissuteqarnermit annertunerusut pineqartussaatinnagit, eqqartuussisooqataasut peqataaneq ajorput.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 449 a malillugu pinerluttulerinermik suliani, nassuernertut suliarineqartuni eqqartuussisooqataasut peqataaneq ajorput.

Pinerluttulerinermik suliap suliareqqitassanngortinneqarnerani, tassani eqqartuussisoq 1 peqataalluni, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 45 malillugu eqqartuussisooqataasut 2 peqataassapput. Eqqartuussisut 3 peqataappata, eqqartuussisooqataasut 3 peqataassapput.

Suliarinneqarfimmi eqqartuussisooqataasut peqataasimatillugit, suliani suliareqqitassanngortinneqartuni eqqartuussisooqataasut peqataassapput. Aammattaaq pisuni, tassani suliap qanoq issussaa pissutigalugu

taamaaliornissaq naleqquttutut eqqartuussisut siulittaasuata nalilerpagu, eqqartuussisooqataatut peqataassapput.

Eqqartuussisarermik inatsimmi § 43 malillugu, pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani aamma tassunga atatillugu aalajangiinerni aalajangerneqartuni, eqqartuussisooqataasut eqqartuussisut pisinnaatitaanerattut pisinnaatitaallutik sulissapput.

Eqqartuussisarermik inatsimmi § 47 malillugu, pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup avataani eqqartuussinerni imaluunniit aalajangiinerni suliap nalaani allakkut aalajangerneqartuni, eqqartuussisooqataasut aallaaviatigut peqataaneq ajorput. Eqqartuussivimmi eqqartuussisussami, pingaarnertut isumaqatigiinniarneq sioqqullugu uppermarsaanerit pissappata, tassani eqqartuussisooqataasut peqataassapput. Pinerluttulerinermi suliami eqqartuussutip paasineqarnissaa pillugu politidirektørip eqqartuussaasullu akornanni isumaqatigiinnginnej pilerpat, eqqartuussisarermik inatsimmi § 595 malillugu taassuma aalajangersarneqarnissaani eqqartuussisooqataasut peqataassapput.

Eqqartuussisarermik inatsimmi § 106 malillugu taasisoqartillugu eqqartuussisut eqqartuussisooqataasullu tamarmik immikkut ataatsimik taasisissapput. Taasisut amerlaqatigiinneranni pisuuneq pillugu apeqqummi aamma pineqaatissiinerup aalajangersarneqarnerani, unnerluunneqartumut inerniliussaq iluaqutaanerpaaq atuutissaaq. Apeqqutit allat eqqarsaatigalugit taasisut amerlaqatigiinneranni, eqqartuussisut siulittaasuata taasinera aalajangiisuussaaq.

Taaneqareersutut, eqqartuussisarermik inatsimmi § 449 a malillugu suliaq nassuerpertut suliarineqarpat, eqqartuussisooqataasut peqataaneq ajorput.

Suliami, tassani eqqartuussisooqataasoq peqataasimasussaagaluarluni, pissutissalimmik pasisaq eqqartuussinermi nangaassuteqarnani nassuerpat, nassuernerup eqqortuunera paassisutissanit allanit pigineqartunit qularnarunnaarsinneqarpat, pissutissalimmik pasisaq unnerluussisussaatitaasullu akuersissuteqarpata, pingaarnertut isumaqatigiissusioqqaarnani suliap aalajangiiffigineqarnissaq eqqartuussiviup nanganartoqartinngippagu, aamma pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-p aamma 34-p atorneqarnissaat pillugit apeqquteqartoqanngippat, aalajangersagaq taanna malillugu suliaq

nassuernertut ingerlanneqarsinnaavoq. Suliami, inunnut tarnikkut napparsimasunut pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu immikkut ittumik pineqaatissiinissaq imaluunniit pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 34 malillugu tigummigallagaanissaq pillugit eqqartuussisoqarnissaanik apeqqut, taamaalilluni nassuernertut suliarineqarsinnaanngilaq.

Pissutissalimik pasisaq tigusaasimappat imaluunniit eqqartuussinerup nalaani tigummigallagaappat, illersuisoq ivertinneqartoq suliamik ilisimasaqalernissaminut perarfissinneqassaaq, pissutissalimmik pasisamut taanna oqallisigissallugu aamma suliap nassuernertut suliarineqarnissaanik pissutissalimmik pasisaq akuersissuteqartinnagu, eqqartuussivimmut oqaaseqaateqassalluni. Pissutissalimmik pasisap akuersissummik tunisinerani illersuisoq eqqartuussivimmi najuutissaaq.

Eqqartuussinerup nalaani pissutissalimmik pasisaq tigusaasimanngippat imaluunniit tigummigallagaanngippat, suliap nassuernertut ingerlanneqarnissaas pillugu pissutissalimmik pasisaq akuersissuteqartinnagu, pissutissalimmik pasisaq illersuisumik ivertitsisoqarnissaanik neqeroorfigineqassaaq. Pissutissalimmik pasisap kissaateqarnera malillugu illersuisumik ivertitsisoqarpat, illersuisoq ivertinneqartoq suliamik ilisimasaqalernissaminut perarfissinneqassaaq, pissutissalimmik pasisamut taanna oqallisigissallugu aamma suliap nassuernertut suliarineqarnissaanik pissutissalimmik pasisaq akuersissuteqartinnagu, eqqartuussivimmut oqaaseqaateqassalluni. Pissutissalimmik pasisap akuersissummik tunisinerani illersuisoq eqqartuussivimmi najuutissaaq.

2.1.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfiup isumaliutiginninnera aaqqissuussinerlu siunnersuutigineqartoq

Pillaatissiinissamik suliani eqqartuussisut inuinnaat peqataasarnerat eqqarsaatigalugit, allannguutit taakku, Rørdamudvalg-ip Retsplejeråd-illu siunnersuutaasa malitsigisaanik eqqartuussisarnerup piuminarnerulersinneqarnissaas siunertaralugu qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni suliarineqartut, Kalaallit Nunaanni aamma naammassineqarnissaat naleqquttuunersoq, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup isumaliutigisimavaa.

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni allannguinerni ilaatigut pillaussuteqarnissamik suliani nævningit peqaataasarnerat pillugit allanngortitsinerit ilaatinneqarput. Allanngortitsinerit taakku Kalaallit Nunaannut naleqqutinngitsut, tassami nævningit Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik suliani peqataaneq ajormata, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq.

Pillaatissiinissamik suliani, qaqgukkut eqqartuussisooqataasut peqataanissaannut killiliussaq aammattaaq qaffanneqarpoq, taamaalilluni inissiisarfimmi sivisunerpaamik ulluni 30-ini inissinneqarnermik eqqartuussummit pinerluuteqaqqinnermi aatsaat atuuttussaatitaasumik imaluunniit ingerlaannaq atuutilersussaasumik suliani peqataassallutik. Allannguineq taanna Kalaallit Nunaannut aamma naleqquttuusoq, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq.

Piuminarsaaneq Kalaallit Nunaanni imaallugu naammassisariaqartoq, siunissami inissiisarfimmi sivisunerpaamik ulluni 30-ini inissinneqarnermik eqqartuussut, pinerluuteqaqqinnermi aatsaat atuuttussaatitaasussaq imaluunniit ingerlaannaq atuutilersussaq, pillugit suliat eqqartuussisooqataasut peqataatinnagit eqqartuussisoqartariaqartoq, Naalakkersuisut tassunga atatillugu ilisimatitsissutigaat.

Kalaallit Nunaanni pineqaatissiisarnermut systemi eqqarsaatigalugu, tassani pineqaatissiissutit, akiliisitsinermiit annertunerusumik akuliunnerusut, aamma nakkutigineqarnissamik eqqartunneqarnermik aamma inuaqatigiinni sulisitaanissamik eqqartunneqarnermik ilaqtut, taakkunani inissiisarfimmi inissinneqaratarsinnaaneq aalajangerneqarani, pinerluttulerinermik suliat, taakkunani mianersoqqussummik, akiliisitsisummik, nakkutigineqarnissamik eqqartuussut, inuaqatigiinni sullissinissamut eqqartuussummik, inissiisarfimmi inissinneqarnissamut eqqartuussut aamma nakkutigineqarneq (eqqartuussut katitigaq) imaluunniit inissiisarfimmi sivisunerpaamik ulluni 30-ini inissinneqarnermik eqqartuussummik, pinerluuteqaqqinnermi aatsaat atuuttussaatitaasussamik tunineqarnissap piumasarineqarnerani, eqqartuussisooqataasut peqataatillugit suliarineqartussaanngillat. Taamaammat Danmarkimut naleqqiullu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisooqataasut suliani ikinnerusuni siunissami peqataasassapput.

Eqqartuussisooqataasut peqataatinnagit inuiaqatigiinni sullissinermik eqqartuussutit, nalunaaquttap akunnerini ima amerlatigisuni eqqartuussissutigineqarsinnaanissaat, inuiaqatigiinni sullissineq pillugu aalajangersakkap, imaluunniit taanna malillugu piumasaqaatit aalajangersarneqartut unioqqutinnejnarneranni, allannguutissatut siunnersuutigineqartoq malillugu eqqartuussisooqataasut peqataatillugit inissiisarfimmi ullut 30-it sinnerlugit piumasaqaatitaqanngitsumik eqqartuussisoqarsinnaanera apeqqutaatinnagu, piumasaqaatitaqanngitsumik ullut 30-it sinnerlugit inissiisarfimmi inissinneqarnissap aallartinnejqarsinnaanera, allannguutissatut siunnersuutit aammattaaq kinguneraa. Taamatuttaaq nakkutigineqarnissamik eqqartuussutinut tunngatillugu tamanna atuuttussaassaaq.

Eqqartuussisooqataasut siunissami pisuuneq pillugu apeqqutip aalajangerneqarnerani aamma pineqaatissiissutip aalajangerneqarnerani eqqartuussisooqataasut taamaallaat peqataasarnissaat, kisianni suliap suliarineqarnerata nalaani eqqartuussinerni imaluunniit suliap suliarineqarnerani aalajangiinerni allani peqataannginnissaat, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni allanngortitsinerit ilagivaat.

Piuminarsaneq taanna aamma Kalaallit Nunaannut naleqquttuusooq, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpooq.

Pinerluttuliortunut tarnikkut napparsimasunut pineqaatissiissut eqqartuussutigineqareersut attatiinnarnejqarnissaannik unnerluussisussaatitaasut piumasaqaateqarnerat, unnerluussaasumut suliap pingaaruteqassusaa pillugu eqqartuussiviup piviusumik nalileereernerata kingorna, suliap eqqartuussisooqataasut peqataatillugit aalajangiiffigineqarnissaa eqqartuussiviup aalajanginngippagu, eqqartuussisooqataasut peqataatinnagit suliat suliarineqarnissaat, aamma pissutissalimmik pasineqartup pasilliut, aamma suliap nassuernertut suliarineqarnissaanik akuersissuteqarnerup kingunissaa paasillugit, suliat inunnut pinerluttuliortunut tarnikkut napparsimasunut pineqaatissiinissaq pillugu apeqqutip nassuernertut suliarineqarsinnaanera eqqarsaatigalugu, allannguutit aamma atuupput, kiisalu tamanna tunngavigalugu pinerluttulerinermik suliani eqqartuussisooqataasut peqataasarnerat pillugit malittarisassat allanngortinnejqassapput, taamaalilluni pisuuneq pillugu apeqqutip aalajangerneqarnerani aamma pineqaatissiissutip aalajangerneqarnerani eqqartuussisooqataasut taamaallaat peqataasassapput, kisianni suliap suliarineqarnerata nalaani

eqqartuussinerni imaluunniit suliap suliarineqarnerani aalajangiinerni allani peqataasassanngillat.

Pinerluttulerinermik suliani, taakkunani unnerluussaasumut suliap pingaaruteqassusaq pillugu piviusumik nalileereerluni, suliap eqqartuussisooqataasut peqataatillugit aalajangernissaa eqqartuussiviup aalajanginngippagu, pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqaatissiissutip pineqaatissiissutaareersup attatiinnarneqarnissaa, unnerluussisussaatitaasut piumasarippassuk, pinerluttulerinermik suliani eqqartuussisooqataasut peqataasannginnissat aammattaaq siunnersuutigineqarpoq.

Pissutissalimmik pasisap pasilliut aamma suliap nassuernertut suliarineqarnissaanut akuersissuteqarnerup kingunissai paasippagit, pinerluttulerinermik suliani, aammattaaq pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqaatissiinerit pillugit apeqquteqarfiusuni, taakku nassuernertut suliarineqarsinnaasariaqarnerat, aammattaaq siunnersuutigineqarpoq. Nassuernermik suliani illersuisup peqataanissaa pinngitsuugassaannngitsuussasoq, tassani pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqaatissiinissaq pillugu apeqquteqarluni, tassunga atatillugu siunnersuutigineqarpoq.

Eqqartuussisooqataasut piffissap killillip, qinerneqarfigisimasamik, piffissap taassuma iluani oqaatsitigut isumaqatigiinniarnerit aallartinneqarfigisimasaasa naanerisa kingorma, suliatik naammassillugit suliarisinnaagaat naggataagut siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisisatut siunnersuummi § 1, nr. 14, 13, 16-18 (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 35, § 43, § 44, imm. 2, § 321, imm. 1, nr. 4, aamma § 449 a, imm. 1, 3 aamma 4) taakkununngalu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

2.2. Ingerlateqqitassanngortitsinernik killiliinerit

2.2.1. Inatsisit atuuttut

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliami eqqartuussut, sumiiffimmi eqqartuussivimmit imaluunniit Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussutigineqartoq, akuusumit, eqqartuussutikkut piumasaqamminik tamakkiisumik taperserneqanngitsumit, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut suliareqqitassanngortitsisoqarsinnaavoq. Eqqartuussisarnermik inatsimmi

§ 494 malillugu, suliareqqitassanngortitsineq allanngortitsinertut, atorunnaarsitsinertut imaluunniit eqqartuussutip siullermeerinniffimmut utertinneqarneratut pisinnaavoq.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliami aalajangiinerit, sumiiffimmi eqqartuussivimmit imaluunniit Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangerneqartut, immikkut ittumik inatsisini allatut aalajangiisoqarsimanngippat eqqartuussisarnermik inatsimmi § 517 malillugu, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaapput.

Pinerluttulerinermik suliami eqqartuussutit, sumiiffimmi eqqartuussivimmit imaluunniit Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussutigineqartut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 534 malillugu unnerluunneqartumit imaluunniit unnerluussisussaatitaasunit Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut suliareqqitassanngortinnejarsinnaapput. Unnerluussaasoq nammineq iluaquitissaminik suliareqqitassanngortitsisinnaavoq, massa unnerluussisussaatitaasut unnerluussaasumut iluaqutaasumik aamma ajoqutaasumik suliareqqitassanngortitsisinnaasut.

Aalajangiinerit, sumiiffimmi eqqartuussivimmit imaluunniit Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangerneqartut, immikkut ittumik inatsisini allatut aalajangiisoqarsimanngippat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 566 malillugu Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaapput.

Pinerluttulerinermik suliami aalajangiinerit, pingarnertut isumaqtigiinniarnerup nalaani imaluunniit taassumap piareersarneqarnerani aalajangerneqartut, aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaanngillat, tulliuttunik pisoqarsimatinnagu 1) aalajangeqqitassanngortitsineq inatsimmi immikkut ittumik perarfissaliissutigineqartinnagu, 2) suliap kinguartinnejarnissa, itigartitsissutigineqarnissa imaluunniit atorunnaarsinnejarnissa aalajangiinermi pineqartinnagu, 3) aalajangiineq tigummigallagaanermut imaluunniit tassunga taarsiullugu qanoq iliornissamut piareersaatinut, arsaarinninnermut, upernarsaatinik ujaasinernut imaluunniit pinngitsaaliilluni akuliunnernut assingusunut tunngassuteqartinnagu, 4) aalajangiineq suliamut aningaasartuutinik akiliinissamut imaluunniit eqqartuussivimmi pissusilorsornerlunnermut akiliititsissutinik akiliinissamut pisussaaffiliisoqartinnagu, 5) suliami akuunngitsumut

aalajangiineq sammitinneqartinnagu, 6) pingaarnertut isumaqatigiinniarnermut aalajangiineq toqqaannartumik atassuteqanngitsillugu imaluunniit 7) aalajangiineq apeqqummut, suliap suliarineqarneranut pingaarutilimmik kinguneqartumut imaluunniit tunngaviusumik annertuumik kinguneqartumik tunngassuteqartinnagu.

Eqqartuussutit, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit eqqartuussutigineqartut aallaaviatigut suliareqqitassanngortinnejarsinnaanngillat. Taamatuttaaq Nunatsinni Eqqartuusivimmit aalajangiinerit aalajangerneqartut aallaaviatigut aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaanngillat. Tamanna inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani aamma pinerluttulerinermik suliani atuuppoq. Taamaattoq eqqartuussisarnermik inatsimmi §§ 515, 526, 564 aamma 577 malillugit Suliareqqitassanngortitsinissamut Aalajangiisartut Eqqartuussiviit Qullersaannut ingerlateqqitassanngortitsineq akuersissutigisinnavaat.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 706 malillugu inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani aalajangeqqitassanngortitsisarnermut naapertuuttumik, eqqartuussummik naammassisitsiniaaneq pillugu suliani, sumiiffinni eqqartuussivinni aamma Nunatsinni Eqqartuussivimmit pinngitsaaliiinikkut naammassinninnissaq pillugit aalajangiinerit, Nunatsinni Eqqartuussisuuneqarfimmut aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaapput. Nunatsinni Eqqartuussisuuneqarfimmit aalajangikkat aalajangeqqitassanngortinnejarnissaannut akuersissuteqarnissamut malittarisassat taakku aammattaaq assigisaannik atuupput.

2.2.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfíup isumaliutiginninneri

Ingerlatseqqitassanngortitsinerit killilerneqarnerat eqqarsaatigalugit allannguutit, Rørdamudvalg-ip siunnersuutigisai malillugit eqqartuussisarnerup piuminarsarneqarnissa siunertalarugu qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni suliarineqartut, Kalaallit Nunaannut naammassineqarnissaat aamma naleqquutuunnginnersoq, Inatsiseqarnermut ministereqarfíup isumaliutigisimavaa.

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni allanngortitsinerit illoqarfimmi eqqartuussivimmit nunap eqqartuussisuuneqarfianut ingerlatseqqitassanngortitsinermut tunngassuteqarput aamma ingammik Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut akuersiteqqaarnagit ingerlatseqqitassanngortitsinerut aningaasat annertussusaannut killiussat

atuuttut qaffanneqarnissaannut aamma
ingerlatseqqitassanngortitsinnissamut killiliussat atuuttut ilaannut
atorneqarsinnaanerata annertusineqarnerannut tunngassuteqarlutik.

Ullumikkut ingerlatseqqitassanngortitsinermut killiliinerit assingi Kalaallit Nunaanni pigineqanngillat, aamma Kalaallit Nunaanni suliniuit allaaserineqartut naammassineqarnissaat taamaalillutik Danmarkimisuunngitsoq ingerlatseqqitassanngortitsinermut killiliinernut atuutereersunut annertunerulersitsissaaq, kisianni suliarinneqqaarfiusumi aalajangikkanut tunngatillugu nutaatut ingerlatseqqitassanngortitsinermut killiliinerit eqqunneqarnerannik kinguneqassalluni.

Kalaallit Nunaanni ingerlateqqitassanngortitsinernut aaqqissuussinermut atuuttumut, tassani suliarinneqqaarfimmit aalajangiinerit Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunit akuersissummik peqqaarani nalinginnaasumik ingerlatseqqitassanngortinnejqarsinnaallutik, aalajangiinerit sumiiffimmi eqqartuussivimmit aalajangerneqartut nalinginnaasumik immikkut ittumik akuersissummik peqqaarani inatsisitigut eqqartuussivimmut ingerlateqqinnejqarsinnaasariaqarmata ingammik tassunga tunngaviuvoq. Suliat, Nunatsinni Eqqartuussivimmut nuunneqartussatut siunnersuutigineqartut imaluunniit innersuunneqartut suussusaat eqqarsaatigalugit, suliareqqitassanngortitsinissamut killiliineq suliani, Nunatsinni Eqqartuussivimmi suliarinneqqaarfittut suliarineqarsimasuni pineqarsinnaanngitsoq, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit isumaqarsimapput. Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu isumaliutissiissut nr. 1442/2004, atuagaq 2, qupperneq 612 innersuussutigineqarpoq.

Taaneqartorpiaat eqqarsaatigalugit, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik suliani suliarinneqqaarfimmit aappassaaneersumik suliarinniffiusussamut ingerlatitseqqinnissamut killiliinerit eqqunneqartariaqanngitsut, tassami eqqarsaatigisassat aallaaserineqartut suli atuummata, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq.

Sumiiffinni eqqartuussivinnit Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut inuit sakkutujunngitsut pillugit suliat, pissutsigineqartut taakku pissutigalugit ingerlatitseqqinnissamut killiliinerit eqqunneqartariaqanngitsut, Inatsiseqarnermut ministereqarfik aammattaaq isumaqarpoq.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliat, Nunatsinni Eqqartuussivimmit suliarinneqqaarfiusutut aalajangerneqartut eqqarsaatigalugit, piumasamik suliap inatsisitigut eqqartuussivimmit suliarineqarsinnaanissaanut piumasaqaateqarneq illuatungaatigut naammassineqassaaq, tassami Nunatsinni Eqqartuussivik inatsisitigut eqqartuussiviummat.

Aammattaaq sumiiffinni eqqartuussiviit aamma Nunatsinni Eqqartuussiviup akornanni piginnaatitaanerit agguarneqarnissaannut siunnersummut, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Ataatsimiitsitaliarsuup siunnersuuteqarneratigut aallaqqaataani naammassineqartumut, aamma ataatsimiitsitaliarsuup ingerlatitseqqittarnermut killiliinerit pillugit isumaliutiginninneranut tunngaviusunut tunngatillugu, inatsisikkut nr. 740-kkut, 25. juni 2014-imeersukkut sumiiffinni eqqartuussivinnit Nunatsinni Eqqartuussivimmut inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliat nalinginnaasut annertuumik nuunneqarnerat naammassineqarpoq.

Taamaalilluni aallaaviatigut inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliat tamaasa suliarinneqqaarfittut Nunatsinni Eqqartuussiviup ullumikkut suliarisarpai, tamatumalu peqatigisaanik ilaatiqut nammineersinnaassusiagaanerit aamma angajoqqaatut akisussaatitaanerit, ataataassuseq- aamma anaanaaqataassuseq aamma appariinneq- aamma angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugit suliat sumiiffinni eqqartuussiviit aallaaviatigut suliarinneqqaarfittut suliarisarlugit.

Suliat ajornaatsut suliallu paasilertoruminaatsut, suliat tunngaviusumik pingaaruteqartut aamma suliat tunngaviusumik pingaaruteqanngitsut imaluunniit kingunertunerusut aamma suliat annikitsumik nalillit aamma annertuumik nalillit, inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani nalinginnaasuni ilaatinneqarput. Taamaattoq eqqartuussisarnermik inatsimmi § 57 a, imm. 1 malillugu suliaq pingaaruinnartutut pissuseqarpat aamma inatsisinik atuinermut aamma eqqartuussisutigoortitsinermut suliassaqarfimmi ineriartornermut aamma allakut inuiaqatigiinnut tunngasumik pingautilimmik kinguneqartussatut nalinginnaasumik pingaassuseqarpat, akusup noqqaassuteqarneratigut inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliaq Nunatsinni Eqqartuussiviup Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut innersuussinnaava. Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani sumiiffinni eqqartuussiviit aamma Nunatsinni Eqqartuussiviup akornanni massakkut piginnaatitaanerit agguarneqarneqarneranni, sulianut taakkununnga suliarinneqqaarfiusutut

Nunatsinni Eqqartuussivimmi suliarineqartunut, ingerlateqqitassanngortitsisarnerup killilerneqartarnera, Danmarkimi illoqarfiup eqqartuussivianit nunap eqqartuussisuuneqarfianut ingerlateqqitassanngortitsinermi killiliinerit assinginik eqquassinissamut akerliujunnaarsimasoq Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani, Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangerneqartuni, Danmarkimi ingerlateqqitassanngortitsisarnermi killiliinerit assingisa eqqunneqarnissaat tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq, taamaattoq najorteqarsinnaaneq pillugu suliat aamma pinerluttunik isumaginnittut aalajangiinerinik pisortani oqartussaasut ingerlatsiviinit aalajangiinerit inatsisinut naapertuunnersut pillugit eqqartuussivinni misilinneqarnissaannut innuttaasut pisinnaatitaaffiat pillugu suliat pillugit ataani allatat takukkit.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani, suliareqqitassanngortitsineq piumasaqaammik annerpaamik 50.000 kr.-imik nalilimmik tunngassuteqarpat, Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussutigineqartut, siunissami taamaallaat Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut akuersissuteqarnerisigut suliareqqitassanngortinnejqarsinnaassasut, taamaalilluni siunnersuutigineqarpoq. Suliareqqitassanngortitsinissamut akuersissuteqarnissaq pillugu piumasaqaat, suliareqqitassanngortitsinissamik sulianut aningaasaqarnermut tunngasumik naleqanngitsunut atuutissanngilaq. Suliat allaffissornikkut nammineersinnaajunnaarsitsinermut tunngasut aamma suliat akuersissuteqanngitsumik qitornavissiartaarnermut tunngassuteqartut assersuutitut taaneqarsinnaapput. Ataataassutsimut-anaanaaqataassutsimullu aamma appariinneq- aamma angajoqqaatut oqartuussaassuseqarneq pillugit suliat, aallaaviatigut qaqtiguinnaq Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangerneqartartussaassut, aalajangersakkap isumaani aningaasaqarnermut tunngasumik naleqanngillat. Suliareqqitassanngortitsinissamut akuersissummik peqarnissamik piumasaqaat sumiiffinni eqqartuussiviit eqqartuussutaannut atuutinngilaq.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliami pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani imaluunniit taassuma piareersarneqarnerani imaluunniit immikkut uppermarsaasersuinerup nalaani aalajangiinerit Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangerneqartut, siunissami

Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut akuersissuteqarnerisigut aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaassapput.

Suliami aningaasartuutit 50.000 kr.-it sinnerlugit aalajangerneqarpata, suliani aningaasartuutit pillugit eqqartuussutini aamma inuit sakkutujunngitsut pillugit suliani aningaasartuutit pillugit aalajangiinerit allat, Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangerneqartut, siunissami Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut akuersissuteqarteqqaarnagit aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaassasut, aammattaaq siunnersuutigineqarpoq. Akuusut arlaannaalluunniit suliamut aningaasartuutinik akuusup aappaanut akiliissannginnera aalajangerneqarpat, suliamut aningaasartuutit 50.000 kr.-inik annertunerusut eqqartuussutigineqarnerat pillugu apeqqut pillugu aalajangiineq, pissutsit immikkut ittut tamanna pissutissaqartippassuk, tamanna pillugu aalajangiineq taamaallaat Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut akuersissuteqarnerisigut aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaavoq.

Qallunaat eqqartuussisarermik inatsisaanni najorteqarsinnaaneq pillugu suliani ingerlateqqitassanngortitsinermi killiliineq qallunaat Familieretshuset pillugu inatsisaanut aamma ilaqtariit inatsiseqartinneqarnerannut atassuteqarpoq, aamma taamaammat Kalaallit Nunaannut eqqunneqarnissaa siunnersuutigineqanngilaq. Najorteqarnissaq pillugu suliat aallaaviatigut sumiiffimmi eqqartuussivimmi suliarinneqqaarfittut suliarineqartarnerat tassunga ilaavoq, taamaalilluni Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangiinernut aalajangerneqartunut tunngatillugu ingerlateqqitassanngortitsinermut killiliineq taamaattoq pinngitsoorani qaqtiguinnaq naleqquttunngorsinnaassaaq.

Qallunaat eqqartuussisarermik inatsisaanni ingerlateqqitassanngortitsinermut killiliinerit piumasaqaatinut aningaasaqarnermut tunngasumik annerpaamik 50.000 kr.-inik naleqartunut akiliussinernut tunngassuteqartut, Kalaallit Nunaannut eqqunneqarnissaat aamma siunnersuutigineqanngilaq, tassami akiliussinernut eqqartuussissummik naammassisitsiniaanermik suliat sumiiffinni eqqartuussivinnit suliarineqartarput, taakkulu aalajangiineri taaneqareersutut Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut akuersiteqqaarnagit ingerlateqqitassanngortissinnaasariaqarput.

Qallunaat pillaatissiinerit naammassineqarnissaat pillugit inatsisaanni ingerlateqqitassanngortitsisinnaanermut killiliinerit sulianut pinerluttunik isumaginnittut aalajangigaasa eqqartuussivimmi misilinneqarnissaannut tunngassuteqartut aamma Kalaallit Nunaannut eqqunneqarnissaat siunnersuutigineqanngilaq. Kalaallit Nunaanni aalajangiinerit assigisaat pinerluttulerinermi inatsimmi § 248 malillugu aallaaviatigut sumiiffimmi eqqartuussivinni suliarineqartarput, aamma suliaq taamaattoq eqqartuussisarnermik inatsimmi § 56 malillugu Nunatsinni Eqqartuussivimmut innersuunneqarsimassappat, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Ataatsimiitsitaliarsuup taasimasaatut suliaq tunngaviusutut, immikkut ittumik ajornakusoortutut imaluunniit immikkut ittumik akuliunnertut pissuseqarnerata, suliap Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangeqqitassanngortinnissaannut Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunit akuersissut pillugu piumasqaateqarnissamut tamanna akerliussaaq.

Suliareqqitassanngortitsinerit pineqartillugit aamma
aalajangeqqitassanngortitsinerit pineqartillugit,
Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunut Nunatsinni
Eqqartuussiviup aalajangiinerata Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut
ingerlateqqitassanngortinnejarnissaa pillugu akuersisummik
qinnuteqarnissamut piffissaliussaq sapaatit akunnerinik 4-nik
sivisussuseqassasoq siunnersuutigineqarpoq.
Aalajangeqqitassanngortitsineq pineqartillugu Danmarkimi
aaqqissuussinermut tamanna saneqquutsineruvoq, tassanimi
aalajangeqqitassanngortitsineq pineqartillugu qinnuteqarfissamut
piffissaliussaq sapaatit akunnerinik marlunnik sivisussuseqarpoq. Kalaallit
Nunaanni piffissaliussap sapaatit akunnerinik 4-nik sivisussuseqarnissaa
pillugu siunnersuut, Kalaallit Nunaanni pissutsinnik pissuteqarpoq.
Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu isumaliutissiissut nr.
1442/2004, atugaq II, qupperneq 615 tassunga atatillugu
innersuussutigineqarpoq. Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit
aalajangiinerup imaluunniit eqqartuussutip Eqqartuussiviit Qullersaannut
aalajangeqqitassanngortinnejarnissaa imaluunniit
suliareqqitassanngortinnejarnissaa pillugu piffissaliussaq
eqqartuussisarnermik inatsimmi § 515, imm. 2-mi oqaaseqatigiit siulliit
malillugit sapaatit akunnerinik 4-nik sivisussuseqarmat, matumuuna
maluginiarneqassaaq.

Inatsisisatut siunnersuummi § 1, nr. 27-imiit 31 ilanngullugu aalajangersakkat, (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 494 a, § 497, imm. 1, §§ 517 a aamma 517 b aamma § 519, imm. 1), aamma taakkununnga oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

2.3. Unnerluunneqartup najuutinnginnerani suliap ingerlanneqarnera

2.3.1. Inatsisit atuuttut

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 451-imi oqaaseqatigiit siulliit malillugit, pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani tamarmi, suliap eqqartuussutigineqarnissaa tikillugu, unnerluunneqartoq aallaaviatigut inuttut najuutissaaq.

Taamaattoq eqqartuussisarnermik inatsimmi § 451-imi oqaaseqatigiit appaat malillugu, unnerluunneqartup nassuiaanerata kingorna, unnerluunneqartup eqqartuussivik qimassagaa, eqqartuussisut siulittaasuata akuerisinnaavaa.

Pingaarnertut isumaqatigiinniarnermut aggeqqusissut unnerluunneqartumut minnerpaamik sapaatip akunneranik ilimasaarilluni nalunaarutigineqassaaq, tamanna eqqartuussisarnermik inatsimmi § 441, imm. 2 aamma 3 malillugit unnerluunneqartup innimigineqarnissaanut naapertuuttutut isumaqarfigineqarpat, taamaattoq pisuni pisariaqvissuni ilimasaarineq sivikinnerusoq eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa.

Pingaarnertut isumaqatigiinniarnermut unnerluussaq takkutinngippat, pissusissamisoortumik aggeqquneqarsimanngippat, suliaq suliarineqarsinnaanngilaq. Aammattaaq eqqartuussisarnermik inatsimmi § 452, imm. 1 malillugu unnerluunneqartup tigusarineqarnissaa pillugu aalajangiisoqarsinnaanngilaq. Taamaammat suliaq taamaappat unnerluunneqartup pissusissamisoortumik aggeqquneqarnissaa siunertaralugu kinguartinneqassaaq. Sulisaatsit malillugit unnerluunneqartoq pissusissamisoortumik aggeqquneqarsimanngippat, eqqartuussiviup amerlanertigut sioqqutsilluni eqqartuussinissaq taamaatitittarmagu maluginiarneqassaaq.

Unnerluunneqartoq pissusissamisoortumik aggeqquneqarsimappat aamma pingaarnertut isumaqatigiinniarnermut inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnerminik nalunaarnani takkutinngitsoorpat,

eqqartuussisarermik inatsimmi § 452, imm. 1 malillugu eqqartuussivimmi sassartinneqarnissaa siunertalarugu, unnerluunneqartup tigusarineqarnissaa eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa.

Pisut ilaanni unnerluunneqartoq najuutsinnagu suliaq aamma suliarineqarsinnaavoq aamma taamaattoqassappat aalajangiiffiqeqarsinnaalluni. Pisuni tamani unnerluunneqartup pisusissamisoortumik aggeqquneqarsimanissa aamma inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnerminik ilisimatitsisimannginnissaa piumasaqaataavoq.

Unnerluunneqartumut innimigisassanut tamanna naapertuuttut eqqartuussivik isumaqarpat, aamma killisiuinissap kinguartinneqarnera takkussimasunut annertuumik ajoqutaassappat imaluunniit eqqartuussisarermik inatsimmi § 453, imm. 2 malillugu suliap sivisuumik kinguartinneqarnissaanik kinguneqassappat, inunnik aggersimasunik (ilisimannittunik aamma taamaattoqarpat unnerluussaaqataasunik) killisiuisoqarnissaa eqqartuussiviup aalajangersinnaagaa, suliani tamani atuuppoq. Unnerluutigineqartoq illersuisoqarpat, illersuisoq aatsaat takkussimappat, killisiuineq pisinnaavoq. Sulisaatsimi piumasaqaatit taakku nalinginnaasumik naammassineqartarpuit, kisianni ataatsimut isigalugu unnerluunneqartoq najuutsinnagu suliap suliarineqarnissaa naleqquttuunersoq eqqartuussiviup nalilersuineranit tunngaveqassaaq. Tamanna pillugu ataani allassimasut malillugit, unnerluunneqartoq najuutsinnagu suliap aamma aalajangiiffiqeqarnissaanut piumasaqaatit naammassineqarsimappata, suliap suliarineqarnera naleqquttuusoq eqqartuussivik tamatigut isumaqarsimassagunarpoq. Unnerluunneqartup aggerluni aamma pingarnertut isumaqatigiinniarnermut piffissaliunneqartup iluani takkunnissani naatsorsuutigalugu ilisimatitsissutigisimappagu, tamanna aamma pisinnaavoq. Kisianni suliaq pinngitsoornani kinguartinneqartussaatillugu, pisut ilaanni, killisiuinerit naammassineqarnissaannut, eqqartuussisup eqqartuussisooqataasullu taakku suliamik ingerlatitseqqinnermi eqqartuussisuunissaannut kinguneqartumik, taarsiullugu, ilisimannittut aggersimasut aggeqqeqquneqarnissaat naleqqunnerpaajusoq eqqartuussivik isumaqassaaq.

Unnerluussisussaatitaasut tamanna eqqartuussissutigeqquppassuk aamma eqqartuussisarermik inatsimmi § 453, imm. 3 malillugu unnerluussaasup najuunnissaa eqqartuussiviup pisariaqanngitsutut isigippagu, pisuni

tallimani unnerluussaasup najuutinnginnerani suliaq eqqartuussutigalugu suliarineqarsinnaavoq. Taaneqareersutut unnerluussaasup piissusissamisoortumik aggeqquneqarsimanissa aamma inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnerminik ilisimatitsisimannginnissa piumasaqaataavoq.

Eqqartuussisarermik inatsimmi § 453, imm. 3, nr. 1 malillugu pineqartumut allagaq unnerluussut nalunaarutigineqarsimanerata kingorna, unnerluussaq qimaasimappat, siullertut tamanna atuuppoq.

Eqqartuussisarermik inatsimmi § 453, imm. 3, nr. 2 malillugu unnerluussaasoq suliap aallartinnerani najuussimanermi kingorna eqqartuussivik akuersiteqqaarnagu eqqartuussivik qimassimappagu, aappaattut tamanna atuuppoq. Aalajangersagaq ima isumasiorneqassaaq, pingaarnertut isumaqatigiinniarnerni ullormik ataatsimik sivisunerusuni, pisuni, taakkunani unnerluussaasoq pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup ulluani siullermi najuussimalluni aamma eqqartuussivik akuersiteqqaarnagu pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup ulluini kingusinnerusuni takkutinngitsoorsimalluni.

Suliap nalaani inissiisarfimmi ukiumik 1-mik ataalluguluunniit inissiinissaq, arsaarinninnissaq, anisitaanissaq, pisinnaatitaaffinnik arsaarinninneq imaluunniit taarsiissuteqarneq pillugit taamaallaat apeqquut pineqarpata, aamma eqqartuussisarermik inatsimmi § 453, imm. 3, nr. 3 malillugu unnerluussaasoq pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup naammassineqarnissaakuersissutigisimappagu, pingajuattut tamanna atuuppoq.

Unnerluussaasoq inissiisarfimmi qaammatini 6-nni imaluunniit ataallugu inissinneqarnissamik, akiliisitsissummik, arsaarinninnermik, anisitaanermik, biilersinnaanerup arsaarinnissutigineqarneranik imaluunniit taarsiissuteqarnissamik eqqartunneqarnermit allanerusunik malitseqartitsivigineqanngippat, sisamaattut tamanna attuuppoq. Inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnermik ilisimatitsinani najuutinnginnerup, eqqartuussisarermik inatsimmi § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu unnerluunneqartup pissutsinut unnerluussummi tunngavigineqartunut eqqartunneqarsinnaanerata aggeqqusisummi takuneqarsinnaanissa, pisumi tassani piumasaqaataavoq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453, imm. 3, nr. 5 malillugu qularisassanngitsumik suliap suliarineqarnera unnerluussaasup pinngitsuutinnejarneranik kinguneqarnissaa eqqartuussiviup ilimagippagu, tamanna tallimaattut atuuppoq.

Suliaq § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu unnerluussaasup najuutinnginnerani suliarineqarpat, eqqartuunneqartup inatsisinut naapertuuttumik najuutinnginnini aamma pineqartoq pissutsini silatussutsiminik atuisinnaannginnermini tamatuminnga nalunaaruteqarnissaminik akornuserneqarsimanini uppermarsarsinnaappagu, imaluunniit eqqaartuussisarnermik inatsimmi § 592 a malillugu sassaqqusissut piffissaq eqqorlugu eqqartuussaasumit ilisimaneqalersimangippat, eqqartuussaasup suliap nutaamik isumaqtigiainniusutigineqarnissaata aallarteqqinnejarnissaa piumasaqaatigisinnaavaa. Piumasaqaat, eqqartuussutip nalunaarutigineqarneranit ullut 14-it iluanni eqqartuussivimmut suliamik eqqartuussisimasumut saqqummiunneqassaaq. Piumasaqaat kingusinnerusukkut tunniunneqarpat, kisianni eqqartuussutip nalunaarutigineqarnerata kingorna ukiup 1-p iluani, eqqartuussiviup qaqtiguinnaq suliaq aallarteqqissinnaavaa.

Suliani, taakkunani akiliisitsinermik, arsaarinninnermik imaluunniit biilersinnaanermut allagartaajagaanermit imaluunniit taarsiissuteqarnermit pineqaatissiinertut imaluunniit inatsisitigut kinguneqartitsinernik allaanerusumik apeqquteqarfisunngitsuni, aamma unnerluunneqartumut suliaq immikkut ittumik akuliunnerunngippat, suliaq eqqartuussisarnermik inatsimmi § 452, imm. 2 malillugu taamatuttaaq unnerluunneqartup najuutinnginnerani aalajangiiffiqeqarsinnaavoq. Pisumi tassani unnerluunneqartup nassuersimaneratut eqqartuussiviup suliaq suliarissavaa, aamma unnerluunneqartoq pingaarnertut isumaqtigiainniarnerup nalaani akuerisaasumik pisinnaannginnermik nalunaarsimatiinnagu, allamik uppermarsaasiinngikkaluarluni suliaq aalajangiiffigisinnaavaa. Unnerluunneqartup pisuuneranut uppermarsaasiisoqassanngitsqoq tamatuma kinguneraa, tassami unnerluunneqartut takkutinngitsoornermigut pisuusutut isigineqassammat.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 452, imm. 2 malillugu unnerluunneqartoq takkutinngitsoortutut eqqartuunneqarpat, pineqartup suliap suliareqqinnejarnissaa noqqaassutigisinnaavaa. Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 452, imm. 3 malillugu

eqqartuussivimmut eqqartuussummik eqqartuussisimasumut
eqqartuunneqartup eqqartuussummik nalunaarfigineqarnerata kingorna
kingusinnerpaamik ullut 14-t qaangiutsinnagit noqqaassut
saqqumiunneqassaaq.

2.3.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfíup isumaliutiginninna aaqqissuussinerlu siunnersuutigineqartoq

Unnerluunneqartup takkutinngitsoornerani suliap ingerlanneqarnissaq
eqqarsaatigalugu allannguutit, Rørdamudvalgip siunnersuuteqarnerata
malittarisaanik eqqartuussisarnermi piuminarsaaneq siunertaralugu
qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni suliarineqarsimasut, aamma
Kalaallit Nunaanni naammassineqarnissaat naleqquuttuunersoq,
Inatsiseqarnermut ministereqarfíup isumaliutigisimavaa.

Suliani takkutinngitsoorfiusuni unnerluunneqartup najuutinnginnerani
ukioq 1 tikillugu eqqartuussisoqarsinnaanerata *periarfíssinneqarnera*,
aamma eqqartuussiviup qimannissaanut akuersissuteqarnissaq pillugu
aalajangersakkap atuuttup unnerluussaasup nalinginnaasumik pingaarnertut
isumaqatigiinniarnerup nalaani takkutinnginnissaata
periarfíssinneqarneranik annertusineqarnera, aamma suliaq ulluni arlalinni
suliarineqartussaatillugu unnerluunneqartoq najuutsinnagu suliap
naammassineqarsinnaanerata *periarfíssinneqarnera*, aamma
unnerluussaasoq ulloq siulleq takkuppat tamatumalu kingorna
kingusinnerusukkut suliap eqqartuussivimmi suliarineqarnerani
takkutinnginnissa, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni
allanngortitsinerit kinguneraat.

Unnerluussaasup najuutinnginnerani pillaatissiinissamik suliat
suliarineqartarerat pillugu qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaannit
maannamut malittarisassat atuuttut aamma eqqartuussisarnermik inatsisip
malittarisassaasa akornanni annertuumik assigiittoqarpoq, aamma
Danmarkimisut Kalaallit Nunaanni allannguutit assigisaasa
naammassineqarnissaat naleqquuttuussasoq, Inatsiseqarnermut
ministereqarfíup isumaqarpoq.

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni aammattaaq allannguineq
naammassineqarpoq, allanguinerullu taassuma akiliisitsinermik suliap
unnerluunneqartup takkutinngitsoortup nassuersimaneratut
eqqartuussivimmit suliarineqarnissa periarfíssutigaa, aamma

biilersinnaanermut allagartaajagaaneq pillugu apeqqut pineqartillugu. Periarfissaq taanna eqqartuussisarnermik inatsimmi § 452, imm. 2 malillugu Kalaallit Nunaanni periarfissaareerpoq, aamma taamaammat immikkoortumi tassani Kalaallit Nunaanni allannguisoqarnissaa pisariaqartinneqanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu unnerluussaasup takkutinngitsoortup ilaatigut inissiisarfimmi qaammatini 6-nni imaluunniit taakku ataallugit inissinneqarnissamik eqqartuunneqarsinnaanera pillugu malittarisassap allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni unnerluussaasoq takkutinngitsoortoq ilaatigut inissiisarfimmi ukiumi 1-im i maluunniit taanna ataallugu inissinneqarnissaa eqqartuussutigineqarsinnaavoq.

Unnerluussaasup nassuaanerata kingorna, unnerluussaasup eqqartuussivimmik qimatsisinnaanera eqqartuussisut siulittaasuata akuersissuteqarsinnaanera pillugu malittarisassap allanngortinneqarnissaa aammattaaq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni unnerluunneqartup noqqaassuteqarneratigut unnerluussaasup pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani imaluunniit taassuma ilaani najuutinnginnissaa eqqartuussisut siulittaasuata akuerisinnaavaa.

Suliaq ulluni arlalinni ingerlanneqartussaatillugu, aamma unnerluussaasoq ulloq siulleq takkuppat tamatumalu kingorna ullormi eqqartuussiffiusumi kingusinnerusumi takkutinngippat, eqqartuussaasoq najuutsinnagu suliap naammassineqarsinnaanissaa naggataagut siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisisatut siunnersuummi § 1, nr. 19-miit 25 ilanngullugu aalajangersakkat (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 451, § 453, imm. 1, 3 aamma 4, § 467, imm. 2, nr. 6, § 474, imm. 3, aamma § 592 a, imm. 1) taakkununngalu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

2.4. Akuusut- aamma ilisimannittut allakkatigut nalunaarutaat

2.4.1. Inatsisit atuuttut

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 183 malillugu, pineqartup eqqartuussivimmut oqalulluni nassuaateqarnissaa pisariaqanngitsutut nalilerneqarpat, inuit sakkutuujunngitsut pilligit suliami akuusumit imaluunniit ilisimannittumit nalunaarutip uppernarsaatit atorneqarnissaa,

eqqartuussiviup akuerisinnaavaa. Oqaaseqatigiit siulliit malillugit eqqartuussivik aalajangiitinnagu, illuatungiusoq apeqqut pillugu oqaaseqarsinnaanermik periarfissinneqassaaq.

2.4.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfip isumaliutiginninnaa aaqqissuussinerlu siunnersuutigineqartoq

Danmarkimi akuusut- aamma ilisimannittut allakkatigut nalunaarutaasa atorneqartarnerisa annertusineqarnissaat partiit isumaqatigiissusiortut isumaqatigiissutigaat.

Akuusut- aamma ilisimannittut allakkatigut nalunaarutaasa annertunerulernissaat pillugu isumaqatigiissut, Retsplejeråd-imit innersuussummit tunngaveqartup, aamma Kalaallit Nunaannut naleqquttuunersoq Inatsiseqarnermut ministereqarfip isumaliutigisimavaa.

Maannamut naleqqiullugu akuusunit- aamma ilisimannittunit allakkatigut nalunaarutit annertunerusumik atorneqartarnissaat Retsplejeråd-ip innersuussutigaat. Sulisaatsimit massakkut pisumit, allakkatigut nalunaarutit eqqartuussisarnermut tunngasuuteqartumik nangaassutissaqarani annertunerusumik atorneqarsinnaasut siunnersuisoqatigiit erseqqissumik isumaqarput. Siunnersuisoqatigiit paasininnerat malillugu pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani aamma suliap annertussusaa naleqqussarniarlugu taamaalillunilu piffissap atorneqartup suliamilu aningaasartuutit killilerneqarnissaannut atorneqanngitsunik ilippanartoqarnera naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Eqqarsaatigisassat aamma taakku Kalaallit Nunaanni atuuttut, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq.

Akuusut- aamma ilisimannittut allakkatigut nalunaarutaat pillugit qallunaat eqqartuussisarnermic inatsisaanni malittarisassat allanngortinneqarnissaat Retsplejeråd-ip siunnersuutigisimanngilaa, kisianni akuusut- aamma ilisimannittut allakkatigut nalunaarutaat malittarisassat atuuttut killissarititaasa iluanni massakkumut naleqqiullugu annertunerusumik atorneqarnissaat innersuussutigisimallugu.

Akuusut aamma taakku eqqartuussinermi sinniisutut pisinnaatitaatitaasa soorlu aamma eqqartuussiviup annertunerusumik akuusut- imaluunniit ilisimannittut allakkatigut nalunaarutaat suliami piffissamik imaluunniit

aninggaasartuutinik sipaartitsisinnaannginnersut, siunissami ullumikkumut naleqqiullugu sianigissagaat, tamanna tunngavigalugu inatsisissatut siunnersuutikkut naatsorsuutigineqarpoq.

2.5. Eqqartuusummik naammassititsiniaasarnermik suliat

2.5.1. Inatsisit atuuttut

2.5.1.1. Eqqartuusummik naammassititsiniaanermik oqartussaasup akiitsullip pigisaani nalilinni akiliussinernik suliaqarnikkut aningaanik piumasaqaatit naammassisarpai. Eqqissisimatitaanissamik malittarisassamik taaneqartoq Danmarkimi 1976-imi eqqunneqarpoq, taassumalu piffissami akiitsullip pisassalimmit akiliussinissamut piumasaqaatinit “eqqissisimatinneqarnera” eqqunneqarpoq. Malittarisassap assinga eqqartuussisarnermik inatsimmi § 603 malillugu Kalaallit Nunaanni inatsisink tunngavissinnejarpoq, kisianni Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu isumaliutissiisummi nr. 1442/2004-imi, atuagaq 2-mi, qupperneq 642 malillugu tamanna sioqqullugu tamanna pillugu inatsisitigut malittarisassamik erseqilluinnartumik peqarani atorneqartarsimavoq. Akiligassaqarfik aninggaasanik piumasaqaatiminik matussusiissussanik akiliussinernik naammattumik pisimanngitsoq, kingullermik akiliisitsiniarnerup kingorna qaammatit 6 ingerlareernerisa kingorna akiliisitsisarnermut eqqartuussiviup imaluunniit oqartussaasut pisortanut akiitsunik akiliisitsiniartarta, akiligassanut akilerneqareersussaagluanut imaluunniit taakku ilaasa akilerneqarnissaat siunertaralugu, akiitsullip pigisaani nalilinni qularnaveeqquissumvik tigusineranik ingerlatsinermik nutaamik aatsaat noqqaassuteqarsinnaanera, malittarisassap siunertaraa. Eqqartuusummik naammassititsiniaasartup nalunngikkuniuk, akiliisitsiniaasoqarsimanerata kingorna qaammatit kingulliit 6 iluanni, tassani akiliussinissaq anguneqarsinnaasimanani, akiitsulimmi akiliisitsisarnermut eqqartuussiviup imaluunniit oqartussaasut pisortanut akiitsunik akiliisitsiniartarta, akiligassanut akilerneqareersussaagluanut imaluunniit taakku ilaasa akilerneqarnissaat siunertaralugu, akiitsullip pigisaani nalilinni qularnaveeqquissumvik tigusineranik suliaqarnissaq aammattaaq eqqartuusummik naammassititsiniaasartup itigartitsissutigisinnaavaa.

Taamaattoq akiitsulik, akiliisitsissumik akiliisitsinissamut siuliaqarfigineqarsinnaasunik pigisanik nalilinnik peqartoq naleqquttumik pissutissaqartutut isumaqarfigineqarpat, imaluunniit allakkut pissutsinik

immikkut ittunik, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 603, imm. 2 malillugu akiliisitsisarnermut eqqartuussiviup imaluunniit oqartussaasut pisortanut akiitsunik akiliisitsiniartartaata, akiligassanut akilerneqareersussaagaluanut imaluunniit taakku ilaasa akilerneqarnissaat siunertaralugu, akiitsullip pigisaani nalilinni qularnaveeqqusiisummik tigusineranik suliarineqarnissaanik naleqquttunngortitsisumik peqarpat, eqqissisimatitsinissamik malittarisassaq atuutinngilaq.

Ataatsimiititaliamit, akiliussinerit aamma pisassat piniarlugit akiitsullip pigisaasa ilaanit qularnaveeqqusiisummik tigusinerit il.il. pillugit malittarisassanik misissuinermik suliaqartup innersuussuteqarneratigut eqqissisimatitaanissamik malittarisassaq Danmarkimi eqqunneqarpoq. Pisassaqartup akiitsulik, naak taassuma aningaasarnikkut atugarisai allanngunngikkaluartut, aamma akiitsullip pigisat nalillit akiliussissutaasinnaasut suli amerlanerusut takutissinnaanngikkaluarai, pisassallip akiitsulik akulikilliartortumik ataatsimiigiaqqullugu pinngitsaalisinnaammag, isumaliutissiissummi nr. 634/1971-imi qupperneq 64 malillugu ataatsimiititaliap tulluanngitsutut isigaa, isumaliutissiissummi takuneqarsinnaavoq. Aningaasartuutit akiitsulimmut akileqqullugit naalakkiutigineqartut, annertusisartut, aamma akiitsulik amerlanertigut akiliisitsisarnermut eqqartuussivimmi aggeqquneqarnermigut sulinermint iluanaarutissaraluaminik annaasaqartarnera, akiliisitsisarnermut eqqartuussivimmut aggersarneqarnerit tamaasa kingunerisaraat, ataatsimiititaliap innersuussutigaa. Akiitsullip pigisanik nalilinnik nutaanik, akiliussinermi akiliutigineqarsinnaasunik, pisarsimanersoq pillugu utaqquinissamut, piffissaq killilik qaammatinik arfinilinnik sivisutigisoq naleqquttutut missiliorneqartoq, ataatsimiititaliap aammattaaq taavaa.

2.5.1.2. Aallaaviatigut sapinngisamik eqqartuussummik naammassititsiniaanissamut piffissaq sumiifillu pillugit eqqartuussummik naammassititsiniaasartup akiitsulik nalunaarfingissavaa, aamma eqqartuussisarnermik inatsimmi § 604 malillugu akiitsulik akiliisitsiniarnermi inuttut najuuteqqullugu aammattaaq naalakkersinnaavaa. Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 607, imm. 2 malillugu ilaatigut akiitsullip pigisanik nalilinnik, akiliussissutaasinnaasunik takutitsinissaminik pisinnaatitaaffia taamaaliiornerup qulakkiissavaa. Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 605, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siullit malillugit, naak akiitsulik najuutinngikkaluartoq imaluunniit peqanngikkaluartoq, akiliisitsiniarneq

suliarineqarsinnaavoq, kisianni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 605, imm. 3 malillugu akiitsullip najuunnissaa kissaatigineqarpat, akiliisitsisarnermut eqqartuussiviup aamma akiliisitsiniarnerup kinguartinneqarnissaa qinersinnaavaa. Akiitsulik akiliisitsiniarnermut aggeqquneqarsimappat, aamma inatsisinut naapertuuttumik pissuteqarani agginngippat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 150, imm. 1 nr. 2 malillugu § 604, imm. 4 malillugu akiitsullip politiinit aaneqarnissaa eqqartuussummik naammassititsiniaasartup aamma aalajangersinnaavaa. Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 197 malillugu akiliisitsisarnermut eqqartuussiviup imaluunniit oqartussaasut pisortanut akiitsunik akiliisitsiniartartaata, akiligassanut akilerneqareersussaagaluanut imaluunniit taakku ilaasa akilerneqarnissaat siunertaralugu, akiitsullip pigisaani nalilinni qularnaveeqqusiiissummik tigusinerata nalaani akiitsulik eqqartuussinermi sinniisutut pisinnaatitaasumit sinniseqarsinnaavoq, kisianni eqqartuussummik naammassititsiniaasartup tamanna aalajangersimappagu, inuttut takkunnissaminik pisussaaffeqarpoq.

Danmarkimi akiliisitsisarnermut eqqartuussiviup allaffiani akiitsulik najuutsinnagu qularnaveeqqusiuissaqarluni taarsigassarsinermi allagartaq malillugu imaluunniit eqqartuussisarnermik inatsimmi § 495, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat malillugu inatsisitigut aalajangikkamik illumi qularnaveeqquummit piumasaqaammut pigisani aalaakkaasuni akiliussineq suliarineqarsinnaavoq. Pigisani arsaarinnissutaasimasuni, politiit tigusimasaanni, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 495, imm. 3-mi oqaaseqatigiit pingajuat malillugu piumasaqaatinut akiligassanut kinguaattoorutaasunut, akiliisitsiniarnermik oqartussaasunit akiliisitsiniutigineqartunik, akiliussineq eqqartuussiviup allaffiani aammattaaq suliarineqarsinnaavoq. Pisunut allanut, matumani pigisami qularnaveeqquut malillugu pigisani aalaakkaasuni, biilini aamma umiarsuarni qularnaveeqquqteqartinnagu akiliussineq, akiitsulik imaluunniit taassuma sinnissaa najuutsinnagu, eqqartuussiviup allaffianit akiliussineq suliarineqarsinnaanngilaq. Taamaattoqarpat akiitsulik politiini sassartinneqassaaq, imaluunniit ullormik, eqqartuussummik naammassititsiniaasartup aamma akiligassaqarfingisap sinniisaata, ilisaqqunnartumik akiitsullip najugaani, takkunnissaannik akiliisitsiniarnermut eqqartuussiviup ilisimatississeqarsimanera pisimassaaq. Nalinginnaasumik oqaatigalugu, akiitsulik najukkamini peqummik akiliussinermik suliaqarfinginiarlugu kissaateqarfiusumik peqarpat, imaluunniit pigisami qularnaveeqqusiiissut malillugu pigisami

aalaakkaasumi akiliussinermik suliaqartoqarpat, Danmarkimi akiliussineq taamaallaat suliarineqarsinnaavoq.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu isumaliutissiissut, atuagaq 2, qupperneq 644 malillugu, pisuni amerlasuuni “inuup imaluunniit pequtip” piareersimatinneqarnissaannik kimigiiserneq pisariaqanngitsumik eqartumik suliaqartitsinermik aamma akitsorsaanermik kinguneqartoq, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Ataatsimiitaliarsuaq isumaqarpoq. Taamaammat, pigisat nalillit, akiitsullip pigisaatut isumaqarfingineqartut aamma taassuma akiitsuinut akiliussissutaasinnaasutut isumaqarfingineqartut pillugit paassisutissanik naammattumik peqartoqartillugu, akiitsulik najuutsinnagu akiliussinerit suliarineqarsinnaasariaqarnerat, ataatsimiitsitaliarsuup siunnersuutigaa. Taamaalilluni Danmarkimi pisartunut akerliusumik, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 605, imm. 1-imi oqaaseqatigii aappaat malillugu pequt akiliussissutaasussaq naammattumik qularnaatsuunera aalajangerneqarsinnaappat, Kalaallit Nunaanni eqqartuussummik naammassisitsiniaasartup allaffiani akiitsulik najuutsinnagu akiliussineq suliarineqarsinnaavoq.

2.5.1.3. Aammattaaq eqqartuussummik naammassisitsiniaasartup erniinnaartumik akiliisitsiniarnerit suliassarai – imaappoq eqqartuussisarnermik inatsimmi § 632 malillugu pigisanut aalaakkaasunut imaluunniit pigisanut tiguneqarsinnaasunut piginninnermik piumasaqaatit pillugit – pinngitsaalilluni naammassisitsiniaanissamut tunngavimmik, soorlu eqqartuussummik, peqanngikkaluartoq eqqartuussummik naammassisitsiniaasartoq akiliisitsiniartussaavoq. Erniinnaartumik akiliisitsiniarneq assersuutigalugu attartortup attartukkamit atorunnaarsinneqartumit anisinneqarneranut tunngassuteqarsinnaavoq.

Pisinnaatitaasup eqqartuussummik naammassisitsiniaasumut pisussaatitaasumut piumasaqaamminik qularnarunnaarsitsinissaa imaluunniit ilimanarnerulersitsinissaa piginninnermik piumasaqaatit erniinnartumik akiliisitsiniutigineqarsinnaanerannut piumasaqaataavoq. Erngertumik akiliisitsiniarnerit taamaalillugit ingerlatsinermut systemimut nalinginnaasumut naleqqiullugit ilangunneqanngillat, tassami pigisanut aalaakkaasunut imaluunniit pigisanut, pinngitsaaliliilluni naammassinninnissamut tunngavimmik nalinginnaasumik peqanngikkaluartoq, piginninnermik piumasaqaatit

naammassineqarnissaannut eqqartuussummik naammassititsiniaasartumut malittarisassat piginnaasaqalersitsipput.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 597 malillugu politiit tassaapput erngertumik akiliisitsiniarnerni eqqartuussummik naammassititsiniaanermut oqartussaasuusut.

Politiit imaluunniit oqartussaasut pisortanut akiligassanik akiliisitsiniartartup pinngitsaaliilluni naammassititsinerannut akerliliinerit erniinnaartumik akerlilerneqarsinnaanngitsut saqqummiunneqarpata, eqqartuussummik naammassititsiniaasartup pinngitsaaliilluni naammassititsinissamik noqqaassut pillugu naammassinninnissaq itigartitsissutigissavaa aamma eqqartuussisarnermik inatsimmi § 609, imm. 1-imi oqaaseqatigii siulliit malillugit suliaq sumiiffimmi eqqartuussivimmuit saqqummiutissallugu. Pinngitsaaliilluni naammassititsineq pillugu [VIII-imi immikkoortumi] malittarisassat malillugit sumiiffimmi eqqartuussiviup suliaq suliariniarlugu aalajanginngippagu, inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliat pillugit malittarisassat malillugu suliaq suliarineqassaaq.

2.5.1.4. Akiitsullip akiliinissaa naatsorsuutigineqanngippat, eqqartuussutitaqanngitsumik arsaarinninneq tassaavoq utaqqiisaagallartumik pisinnaatitaammik naamassinninnissamut atortoq, aningaasaqarnermut tunngasumik piumasaqaatit naamassineqarnissaannut qulakkeerinninnermi atorneqartartoq, tassani eqqartuussutitaqanngitsumik arsaarinninnermi atortunik imaluunniit pequtinik akiitsullip aalajangiisinjaatitaanera eqqartuussutinik naamassisitsiniaasartup arsaarinnissutigisarpan. Eqqartuussutitaqanngitsumik arsaarinninneq assersuutigalugu piumasaqaatinik akiliisitsiniarnerni, taakkunani akiitsullip pigisaasa nalillit tunineqalerterat imaluunniit inummut pingajuusumut tunniunneqalerterat pasilliunneqarpat, naleqquttuusinnaavoq.

Piumasaqaammut akiliussisoqarsinnaanngippat, aamma eqqartuussisarnermik inatsimmi § 678 malillugu kingusinnerusukkut matussusiinissamut periarfissaq taamaanngippat pingaarutilimmik ajornerulersinneqassasoq isumaqarfingineqarpat, aningaasaqarnermut tunngasumik piumasaqaatinut eqqartuussutitaqanngitsumik arsaarinninneq eqqartuussummik naamassititsiniaasartup suliarisinnaavaa. Piumasaqaammut pinngitsaaliilluni

naammassinninnissamut tunngavissaqanngilaq (taamaappat, akiliussineq suliarineqarsinnaavoq), aamma eqqartuussisarnermik inatsimmi § 683, imm. 1 malillugu akiitsullip eqqartuussinertaqanngitsumik arsaarinninnerup nalaani imaluunniit kingorna eqqartuussivikkoortitsineq taamaatitinngippagu, akiligassaqarfigisaq eqqartuussutitaqanngitsumik arsaarinniffiusut pillugit sapaatip akunnera ataaseq naatinnagu, eqqartuussisutigoortumik sulissutigisitsissaq.

Suliap qanoq ililluni suliarineqarnissa, matumani eqqartuussiviup allaffiani ataatsimiinnikkut pissanersoq imaluunniit ullormik, eqqartuussummik naammassisitsiniaasartup aamma akiligassaqarfigisap sinnisaata, ilisaqqunnartumik akiitsullip najugaani, takkunnissaannik akiliisitsiniarnermut eqqartuussiviup ilisimatitsissuteqarsimaneratut pissanersoq, aamma akiitsulik akiliisitsiniarneq pillugu ilisimatineqassanersoq, eqqartuussinertaqanngitsumik arsaarinninnissaq pillugu noqqaassummi akiligassaqarfigisap ilaatigut allassavai. Pissutsit eqqartuussinertaqanngitsumik arsaarinninnernut pissutissaqartitsilersut, akiligassallip akiliisitsiniarneq pillugu nalunaarfingineqannginnissa amerlanertigut tunngavissaqartilersarpaa.

Suliap suliarineqarnera eqqarsaatigalugu pinngitsaaliilluni naammassisitsineq pillugu malittarisassat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 681, imm. 2 malillugu suliat assigiinngissutaasa malitsigisaat allannguutigalugit, taamatuttaaq atuupput. Taamaalilluni imm. 2.5.1.2-mi qulaani allassimasoq malillugu pequt akiliussinermut atorneqartussap naammattumik qularnarunnaarsinnejarnera aalajangerneqarsinnaappat, Danmarkimut naleqqiullugu akerliusumik Kalaallit Nunaanni akiitsulik najuutsinnagu eqqartuussinertaqanngitsumik arsaarinninneq suliarineqarsinnaavoq.

2.5.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfiup isumaliutiginninneri aamma aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq

Eqqartuussummik naammassisitsiniaaneq pillugu suliat eqqarsaatigalugit, Rørdamsudvalg-ip siunnersuutaa malillugu eqqartuussisarnerup piuminarnerulersinneqarnissa siunertaralugu allanngortitsinerit qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni suliarineqartut, aamma Kalaallit Nunaannut naammassineqarnissaat naleqquttuunnginnersoq, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup isumaliutigisimavaa.

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni eqqartuussummik naammassisitsiniaasарneq pillugu suliani allanngortitsinerit ilaatigut akiitsullit akiliisinnaajunnaarnikkut eqqissisimatinneqarnissaannut piffissaliussap qaammatinit arfinilinnit ukiumut ataatsimut sivitsorneqarnissaanut ilaatigullu, eqqartuussiviup allaffiata akiitsulik najuutsinnagu eqqartuussummik naammassisitsiniaaneq pillugu sulianik aalajangiisinnaaneranut periarfissat annertusineqarnissaannut tunngassuteqarput.

Eqqissisimatinneqarnissamik piffissaliussap takissusaa pillugu eqqarsaatigisassat Danmarkimisut Kalaallit Nunaanni atuuttut, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq, aamma tamanna tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni eqqissisimatinneqarnissamik piffissaliussaq qaammatinit arfinilinnit ukiumut ataatsimut sivitsorneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 34 (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 603, imm. 1) tassungalu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Akiitsulik najuutsinnagu eqqartuussutinik naammassisitsiniaasartup allaffiani aalajangiinermik aalajangiisinnaanermut periarfissaq pineqartillugu, ullumik taamaaliornissamut Danmarkimut naleqqiullugu Kalaallit Nunaanni periarfissaqarneruvoq. Akiitsulik najuutsinnagu eqqartuussutinik naammassisitsiniaasartup allaffiani aalajangiinermik aalajangiisinnaanermut periarfissat annertusineqarneri taakku, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni naammassineqartut, tamanna tunngavigalugu Kalaallit Nunaat pineqartillugu naleqqutinngillat, tassami Kalaallit Nunaanni periarfissap assinga periarfissaareermat.

2.6. Nassuerneq pissutsitut pitsaanerulersitsisussatut periarfissiisoq

2.6.1. Inatsisit atuuttut

Nassuernermik suliaq eqqartuussisarnermik inatsimmi § 449 a malillugu pingaarnertut isumaqatigiinniarnermik upernarsaasersukkamik suliaqaqqaraani, unnerluunneqartup nassuaaserneranit sumiiffimmi eqqartuussivimmit aalajangiiffiqeqarsinnaavoq. Ilaatigut pissutissalimmik pasisaq akuersissuteqarpat aamma nangaassuteqanngitsumik nassuerpat, paassisutissallu pigineqartut allat taamaattoqarnerata eqqortuinera qularnarunnaarsippassuk, suliaq

eqqartuussisooqataasut peqataatinagat sumiiffimmi eqqartuussisumit aalajangerneqarsinnaavoq.

Pissutsit annikinnerusumik akuliunnermik pineqaatissiinermik eqqartuussinissamik tunngaviliisinnaasut, imaluunniit pissutsit assigiinngitsut malillugit pineqaatissiinnginnissamik eqqartuussutaasinnaasut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 123, nr. 8 malillugu ilaatigut iliuuseqartup nammineq kajumissutsini malillugu imminut unnerluutigisimaneratut aamma tamakkiisumik nassuersimaneratut naatsorsuutigineqarput.

Pinerluttulerinermi inatsimmi 1954-imeersumi § 88, nr. 8-mi aalajangersakkap assinga nassaassaasimavoq, taassumalu nassuerneq pissutitut pitsaanerulersitsisussatut periarfissiisoq pillugu qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni 1930-imeersumi aalajangersagaq assigaa. Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni 1866-imeersumi “pinerluttuliornermi nammineq kajumissutsiminik imminut pisuuusutut imaluunniit pisooqataasutut unnerluuttoq aamma tamanna pillugu tamakkiisumik nassuaateqartoq” pillugu aalajangersakkap assinga nassaassaareerpoq.

2.6.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfíup isumaliutiginninneri aaqqissuussinerlu siunnersuutigineqartoq

Danmarkimi pineqaatissinneqarnerup uuttorneqarneranni, naak unnerluunneqartoq imminut unnerluussimanngikkaluartoq, aamma nassuerneq tamakkiisuunngikkaluartoq, unnerluunneqartup nassuersimanera nalinginnaasumik pissutsitut pitsaanerulersitsisutut ilaatinneqarnissaata inatsisitigut tunngavissaqartinneqarnissaa, partiit isumaqatigiissusiortut isumaqatigiissutigaat.

Iliuuseqartup nassuersimanera, naak iliuuseqartoq nammineq imminut unnerluussimanngikkaluartoq, aamma nassuerneq tamakkiisuunngikkaluartoq, tamanna tunngavigalugu pissutsit, Kalaallit Nunaanni akuliunnermik annikinnerusumik eqqartuussinissamut, imaluunniit pissutsit assigiinngitsut malillugit pineqaasissinnginnissamut pissutissaqalersitsisinnaasutut naatsorsuutigineqartut, inatsisitigut tunngavissaqalersinneqartariaqartut, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq.

Inatsisisatut siunnersummi § 2, nr. 1 (pinerluttulerinermi inatsimmi § 123, nr. 8), tassungalu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

2.7. Eqqartuussutit oqaasertaliorneqarnerat

2.7.1. Inatsisit atuuttut

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 107, imm. 2 malillugu eqqartuussutit tamatigut tunngavilersorneqassapput, aamma pisuni immikkut ittumik aalajangiisoqarsimatillugu aalajangiinerit tunngavilersorneqassapput.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 108, imm. 1 malillugu eqqartuussutip suliareqqitassanngortinnejartup inatsisitigut atortuutinnejarnera, pissutsit eqqartuussummi suliareqqitassanngortinnejartumi taaneqartut malillugit, imaluunniit tunngavilersuut nutaaq malillugu pisinnaavoq.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani eqqartuussutit akuusut piumasagaataannik aamma suliap saqqummiunnejarnera imaqassapput, matumani akuusut saqqummiussaasa oqaluttuareqqinnejarnera aamma pisariaqartinneqartumik annertuussusilimmik taakku ilisimannittullu nassuaataannik, kiisalu pissutsit piviusut aamma inatsisilerinermut tunngasut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 238, imm. 1 malillugu suliap aalajangerneqarnerani pingaartinneqarsimasut ilanngullugit.

Tamatuma peqatigisaanik eqqartuussisarnermik inatsimmi § 238, imm. 2 malillugu peqqissaarussamik aalajangersaanermut tunngavimmik tunniussisoqarpat, eqqartuussutini suliarinneqqaarfiusumi eqqartuussutigineqartuni, suliap saqqummiunnejarnera akuusut piumasagaataasa naatsumik taaneqarnerannut killilerneqarsinnaavoq. Taamaaliortoqarpat eqqartuussummi tamakkiisumik suliaq pillugu saqqummiussinnginnera, eqqartuussummi takuneqarsinnaassaaq.

Eqqartuussut, § 238, imm. 2 malillugu oqaasertaliorneqartoq, suliareqqitassanngortinnejarpat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 238, imm. 3 malillugu eqqartuussiviup nassuaat ilassutaasoq tunniutissavaa. Suliareqqitassanngortitsineq pillugu eqqartuussivik nalunaarummik tigusinerata kingorna, piaernerpaamik nassuaat eqqartuussisuuneqarfimmut nassiunneqassaaq. Tamatuma peqatigisaanik nassuaatip assilillugu suliarineqarnera akuusunut nassiunneqassaaq.

Qallunaat eqqartuussisarermik inatsisaanni § 366 a-mi malittarisassaq siusinnerusukkut atuuttoq, 2004-mi allannguutit ilaannik allanngorlugu qallunaat eqqartuussisarermik inatsisaanni § 218 a-mi malittarisassatut nalinginnaanerusutut ingerlateqqinnejartoq assigalugu eqqartuussisarermik inatsimmi § 238 oqaasertaliorneqarpoq.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit eqqartuussivikkut suliani illoqarfimmi eqqartuussivimmi suliap saqqummiunneqarnerata killilerneqarnissaanut periarfissaq Danmarkimi 1984-imni eqqunneqarpoq. Taamanikkut eqqartuussutit ukiut arlallit ingerlaneranni ileeqqoq ineriertortinnejartoq malillugu pisarnertut imartoorujussuusarnerannik aamma inerniliussanut tunngavilersuutit (eqqartuussummut tunngaviit) saniatigut suliami pissutsit piviusut tamakkiisumik saqqummiunneqarnerannik imaqtarmata, matumanii uppernarsaasersuineq (akuusut nassuaataat, ilisimannittut nassuaataat, nalilersuisartut nalunaarutaat il.il.), tunngavigineqartoq, piareersaataasumik suliani takuneqarsinnaavoq. Taamaattoqarnerata malitsigisaanik inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani eqqartuussutit naammassillugit suliarineqartarnerannik suliariinnneq piffissamik atuiffiusorujussuuvooq aamma Folketingstidende 1983-84, ilangussaq A, spalte 1615 malillugu, piffissap ingerlanerani suliassat amerliartortillugit eqqartuussivinnut annertuumik artorsartitsisimavoq.

Nalinginnaasumik eqqartuussutini akuusut piumasaqaataat, saqqummiussaasa naatsumik oqaluttuareqqinnejarnerat, eqqartuussummut tunngaviusoq aamma eqqartuussummi inerniliussaq ilatissallugit naammassasoq, aamma taamaalilluni suliap nalaani uppernarsaasersuinerup (akuusut- aamma ilisimannittut nassuaataat, takussutissiat il.il.) oqaluttuareqqinnejarnissaa pisariaqanngitsoq, piareersaataasuni suliani aammattaaq takuneqarsinnaavoq. Eqqartuussutit naatsunngorlugit oqaasertaliorneqassanersut imaluunniit ileeqqoq malillugu tamakkiisumik suliap saqqummiunneqarneratut iluseqassanersut, piareersaataasumik suliat malillugit, suliat ataasiakkaat naliliiffigineqarnerat tunngavigalugit eqqartuussivimmit aalajangerneqassaaq, aamma taamatut aalajangiinermi akuusut ersersitaat eqqarsaatigineqassallutik.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani nalinginnaasuni qallunaat illoqarfimmi eqqartuussiviinit eqqartuussutit sulisaatsimi ullumikkut amerlanertigut killilimmik suliap saqqummiunneqarneranik imaqtarput, taakkunani lu nassuaatit nassuaatigineqartut oqaluttuareqqinnejarneq ajorput aamma suliami takussutissiat oqaluttuareqqinnejarneq ajorput

imaluunniit killilimmik oqaluttuareqqinnejartarlutik. Eqqartuussutip suliareqqitassanngortinnejarnissaa naatsorsuutigineqarpat, amerlanertigut eqqartuussummi nassuaatit nassuaatigineqartut oqaluttuareqqinnejartarpal, tassami suliareqqitassanngortitsineq pisillugu taamaanngippat ilassutaasumik nassuaat suliarineqassammat, tassani nassuaatit nassuaatigineqartut oqaluttuareqqinnejassallutik.

Eqqartuussut suliareqqitassanngortinnejartarpal, ilassutaasumik nassuaat, piareersaataasumik suliat malillugit ingammik suliap nalaani akuusut-aamma ilisimannittut nassuaataasa oqaluttuareqqinnejarnernik imaqartussaassaaq, akerlianilli isumaliutissiissut nr. 994/1983 qupperneq 148 malillugu suliamti takussutissiat imaqarnersiorneqarnissaat nalinginnaasumik pisariaqartussaanngilaq. Akuusut uppernarsaasersuereernerup kingorna inaarutaasumik ilangnutaat, eqqartuussummi ilaatinneqanngippata, ilassutaasumik nassuaammi oqaluttuareqqinnejassanersut pillugu apeqqummut, suliap qanoq issusaa apeqquaassaaq.

Sulisaatsimi qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 218 a, imm. 4 malillugu ilassutaasumik nassuaat taamaallaat nassuaatit nassuaatigineqartut oqaluttuareqqinnejarnernik imaqartarpoq.

2.7.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfiup isumaliutiginninneri

Eqqartuussutit oqaasertaliorneqartarneri eqqarsaatigalugit allanngortisinerit, Rørdamsudvalg-imit siunnersuutit malitsigisaannik eqqartuussisarnerup piuminarnerulernissaa siunertaralugu qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni allannguutit suliarineqartut, aamma Kalaallit Nunaannut naleqquttuunnginnersut, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup isumaliutigisimavaa.

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni eqqartuussutit oqaasertaliorneqartarneri pillugit allannguutit, eqqartuussutit oqaasertaliorneqartarnerannut malittarisassap nalinginnaasup atuuttup allanngortinnejarnissaannik siunertaqarput, taamaalilluni eqqartuussutip “suliap saqqummiunneqarneranik, matumanit pisariaqartinneqartumik annertussusilimmik nassuaatit nassuaatigineqartut oqaluttuareqqinnejarnerat ilanngullugit” ima allanngortinnejarnerat, eqqartuussut “suliap naatsumik saqqummiunneqarneranik” imaqartussanngorlugu.

Siunissami eqqartuussut suliap naatsumik saqqummiunneqarneranik imaqarnera nalinginnaasumik naammassasoq, aamma eqqartuussummi nassuaatit nassuaatigineqartut oqaluttuareqqinnejarnissaat piumasaqaataanavianngitsoq, allannguutit kinguneraat.

Eqqartuussutit ullumikkutut allannguutit taakku aqqutigalugit, “pissutsit piviusut inatsisilerinermullu tunngasut, suliap aalajangiiffigineqarneranut pingartinneqartut taaneqarnissaat” allanngortinneqanngitsoq malillugu, eqqartuussutip inerneranut naammattumik paasinartumillu tunngavilersuinermik tunniussissapput.

Eqqartuussut suliareqqitassanngortinnejarpat, oqaatsit atorlugit nassuaatit, eqqartuussisut allattaavianni imaluunniit eqqartuussummi imaqarniliatut ilusilerlugit oqaluttuareqqinnejareersimanngitsut, allannguutitigut suliareqqitassanngortitsinermik suliaqarnermi atugassatut ullumikkutut eqqartuussisut allattaavianni imaqarniliatut ilusilerlugit oqaluttuareqqinnejartussaassapput.

Eqqartuussutit oqaasertaliorneqartarnerat pillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi § 238-mi malittarisassaq atuttoq, taaneqareersutut qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni siusinnerusukkut atuttoq assigaa. Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni malittarisassamut atuuttumut, Rørdamsudvalg-ip isumaliutiginninneranut tunngassuteqartumut akerliusumik, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 238 aammattaaq taamaallaat inuit sakkutuujunngitsut pillugit sulianut tunngassuteqarpoq.

Kisianni assigiinngissutit taakku apeqqutaatinnagit, Danmarkimisut allanngortitsinerit assigisaat Kalaallit Nunaanni nammassineqarnissaat naleqqutuussasoq, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq, tassami taamaaliorerit Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermut naleqquttumik aamma puminarsaasinnaanerat isumaqarfigineqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu eqqartuussisarnermik inatsimmi § 238-ip, eqqartuussutit oqaasertaliorneqartarnerat pillugu qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni malittarisassaq, Rørdamudvalgip isumaliutiginninnera eqqarsaatigalugu allanngortinneqartoq, assigalugu allanngortinneqarnissa siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersakkami aammattaaq inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliat immikkut ittut ilaatinneqassapput.

Inatsisisatut siunnersuummi § 1, nr. 8 aamma 9(eqqartuussisarnermik inatsimmi § 238), taakkununngalu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

2.8. Video- aamma oqarasuaatit aqqutaat atorlugit akuusut- aamma ilisimannittut nassuaanerat

2.8.1. Inatsisit atuuttut

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 141, imm. 1 malillugu, eqqartuussisoqarfimmi pineqartup najugaqarfigisamini ilisimannittut nassuaassalluni kialluunniit pisussaaffigaa.

Tamanna annertuumik ajoqtaanngippat imaluunniit aninngaasartuutaanngippat, imaluunniit ilisimannittoq suliap aalajangiiffingineqarnissaanut ima pingaaruteqartigisoq nalilerneqarpat, aamma eqqartuussisarnermik inatsimmi § 141, imm. 2 malillugu suliaq ima pingaaruteqartigisoq, ilisimannittup aggersarneqarnissaa naleqquettuulluni, inuk eqqartuussisoqarfiup avataani najugalik ilisimannittut aggernissaanik eqqartuussiviup naalakkersinnaavaa.

Tamanna naleqquettut aamma illorsorneqarsinnaasutut isumaqarfigineqarpat, matumani eqqartuussisarnermik inatsimmi § 141, imm. 3 malillugu ilisimannittumut innimigisassat immikkut ittut tamanna pissutissaqartippassuk, ilisimannittut ungasianiit attaveqaat assitalik atorlugu nassuaasinnaanera eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa.

Folketingstidende 2007-08 (katersat appaat), ilanngussaq A, qupperneq 1407 malillugu, ilaatigut ilisimannittut eqqartuussivimmuit ungasittumiittumut angalanissaasa sipaerneqarnissaat, ilaatigullu killisiuinerit, immaqa pisinnaanngikkaluit imaluunniit eqqartuussivimmuit eqqartuussisussamit allaanerusumi eqqartuussivimmii taamaallaat killisiuinertut pisinnaasut, naammassineqarnissaannut periarfissamut tassunga pissutaasoq, piareersaataasumik suliani takuneqarsinnaavoq.

Inatsimmik allannguinermi 2022-imi pisumi, tassani § 141, imm. 3-mi oqaatsit “matumani ilisimannittumut mianerisassat immikkut ittut tamanna pissutissaqartippassuk” ilanngunneqarlutik, Folketingstidende 2021-22, ilanngussaq A, L 126 saqqummiunneqarsimasoq, qupperneq 56 aamma 95 malillugit pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani eqqartuussivimmii

eqqartuussisussami ilisimannittut eqqartuussivimmur erngerlutik aggernissaat aamma uppernarsaatip naleqqussarsinnaanera pillugu tunngavik suli aallaaviusariaqartoq, piareersaataasumik suliani tapiliussatut takuneqarsinnaavoq.

Ilisimannittutut nassuaaneq ungasianit attaveqaat assitalik atorlugu tunniunneqassanersoq pillugu eqqartuussiviup aalajangiinerani, killisiueriaatsip taassuma iluaqutaasa aamma ilisimannittup erngerluni eqqartuussivimmur eqqartuussisussami najuutinnginnerani ajoqutaasut akornanni piviusumik naliliineq suli suliarineqassasoq, tassunga uiggiullugu naatsorsuutigineqarpoq.

Ilaatigut ilisimannittup toqqissisimanissaanut eqqarsaatiginninnerit tassunga atatillugu pingaartinneqartussaassapput, aamma ungasianit attaveqaatip assitallip atorneqarnerata ilisimannittup pillaatitut akiniuteqarfingineqarnissaminik annilaangassuteqarnini pissutigalugu ilumuunngitsumik nassuaasinnaaneranut aarlerinaat annikillisissinnaaneraa, naliliinermi aamma ilaatinneqartussaassaaq.

Tamatuma saniatigut soorlu maannakkumut, ilisimannittoq eqqartuussivimmur eqqartuussisussamut ungasissumiippat, ungasianit attaveqaatip naleqquuttuunissaa tunngavilersuutigineqassaaq, illuatungaanili qitiusutut ilisimannittoq pineqartillugu, ungasianit attaveqaatip atorneqarnissaa pingaarutilimmik akerliussaaq.

Nassuaatip eqqartuussivimmur imaluunniit ungasianit attaveqaat assitalik atorlugu tunniunneqarnissaa ajornartorsiutinut naleqquutinngitsunut atassuteqarpal, aamma eqqartuussisarnermik inatsimmi § 141, imm. 4 malillugu ungasianit attaveqaat assitaqanngitsoq atorlugu nassuaatip tunniunneqarnera illersorneqarsinnaasutut isigineqarpal, ilisimannittup ungasianit attaveqaat assitaqanngitsoq atorlugu nassuaammik tunniussinissaa eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa.

Suliamut pingaaruteqartumik nassuaat pineqarpal, pinerluttulerinermi suliani oqarasuaat atorlugu killisiuineq atorneqarsinnaassanngilaq aamma inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani taamaallaat akuusut akuersissuteqarnerisigut pisinnaasoq, piareersaataasumik suliani takuneqarsinnaavoq. Oqarasuaatikkut killisiuinerit qaqtiguimnaq pisinnaasutut pissuseqassapput, aamma oqarasuaat atorlugu killisiuinermut akerliliissut naleqquuttumik tunngavilersugaappat, eqqartuussivik

taamaaliortoqarnissaanut akuersisummit tunniussisariaqanngilaq.
Folketingstidende 2007-08 (katersat aappaat), ilanngussaq A, qupperneq
1407 innersuussutigineqarpoq.

Ilisimannittooq § 141, imm. 2-miit 4 ilanngullugu aalajangersakkat malillugit nassuaammik tunniussisinnaanngippat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 141, imm. 5 malillugu pineqartoq eqqartuussiveqarfimmi najugaqarfigisamini sumiiffimmi eqqartuussivimmi, ilisimannittooq nassuaammik tunniusseqqullugu aggersarneqassaaq. Ilisimannittup noqqaassuteqarneratigut ilisimannittutut nassuaaneq tassunga taarsiullugu sumiiffimmi eqqartuussivimmi allami tunniunneqarsinnaavoq. Killisiuineq eqqartuussisooqataasut peqataatinagait sumiiffimmi eqqartuussisumit suliarineqassaaq. Killisiuinissamut piffissaliussaq sumiiffissarlu pillugit akuusut nalunaarfigineqassapput. Killisiuinerup naammassineqarnerata kingorna, killisiuineq pillugu eqqartuussisut allattaavianni allatat takussutissialiarineqarnerat eqqartuussivimmut, killisiuisoqarnissaanik noqqaassuteqarsimasumut, nassiunneqassaaq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 171 malillugu, pissutsit assigiinngissutaannit allannguutit malitsigitinneqartut ilaatillugit, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 141 misissuisartunut- nalilersuisartunullu atuuppoq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 239 malillugu, taamatut peqataaneq pissutaasut immikkut ittut naleqquttuitipassuk, akuusup imaluunniit eqqartuussinermi sinniisutut pisinnaatitaasup pingaarnertut isumaqatigiinniarnermi ungasianiit attaveqaat atorlugu peqataanissa eqqartuussiviup akuerisinnaavaa.

Folketingstidende 2007-08 (katersat aappaat), ilanngussaq A, qupperneq 1429 malillugu, pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani akuusut ataatsikkut najuuttariaqaraluarneranni, arlalinnik pisimasoqarsinnaavoq suliap aningaasartuutinut ajoqutinullu naleqqjullugu takisuumik angalanissaq ajornaatsumik pissuteqarluni naleqquttuunavianngitsoq, aalajangersakkamut piareersaataasumik suliani takuneqarsinnaavoq. Ingammik suliani annikinnerusuni akuusup imaluunniit eqqartuussinermi sinniisutut pisinnaatitaasup allatut peqataanissaaleqquutuusinnaavoq, kisianni aamma suliani annertunerusuni angalanerit sivisuut, attaveqatigiinnermut atortorissaarutit tekniskiusut atorneqarnissaasa toqqarneqarnerannik kinguneqarsinnaavoq.

Eqqartuussisarermik inatsimmi § 449 a, imm. 8, aamma § 466 malillugit, pissutissalimmik pasineqartup imaluunniit unnerluussaasup inuttut eqqartuussivimmi najuunnissa pisariaqanngippat, suliap nassuernertut aalajangiiffigineqarnissa siunertaralugu, imaluunniit unnerluussaasup pingaarnertut isumaqatigiinniarnermi ungasianit attaveqaammik assiliartalimmik atuinikkut peqataanissa, eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa. Ungasianit attaveqaat assiliartalik atorlugu pissutissalimmik pasineqartup imaluunniit unnerluunneqartup killisiorneqarnissa periarfissaanngippat, piumasaqaatit taakku atorlugit, pissutissalimmik pasisap imaluunniit unnerluussaasup tassunga taarsiullugu sumiiffimmi, naleqqunnerpaatut isigineqartumi killisiorneqarnissamut aggersarneqarnissa, eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa.

Eqqartuussummik naammassititsiniaanermik suliani ungasianit attaveqaatit atorneqarnissaat pillugit eqqartuussisarermik inatsit malittarisassanik erseqqissunik imaqanngilaq, kisianni eqqartuussummik naammassititsiniaanerit pillugit suliani, pingaarnertut eqqartuussiviup avataani aalajangersimasumik pisartumik eqqartuussiviup eqqartuussivigisartagaanni akiitsulik pingaarnertut eqqartuussiviup avataani aalajangersimasumik pisartumik eqqartuussiviup eqqartuussivigisartagaanni eqqartuussivimmut aggersarneqassaaq, tamatumalu peqatigisaanik eqqartuussummik naammassititsiniaasartumik suliarinnitoq sumiiffimmi eqqartuussiviup pingaarnertut allaffianiissaaq. Pisuni taamaattuni, akiligassaqarfiup – amerlanertigut eqqartuussissuserisumik imaluunniit eqqartuussinermi sinniisutut pisinnaatitaasumit allamit sinniisoqartup – peqataasariaqarnera eqqartuussummik naammassititsiniaasartup nalilerpagu, akiligassaqarfiup eqqartuussinermi sinniisutut pisinnaatitaasua ilisaqqunnartumik oqarasuaat atorlugu peqataasarpooq.

Ungasianit attaveqaat assiliartalik atorlugu eqqartuussivimmut nassuaanerit naammassineqarnissaat pillugit eqqartuussisarermik inatsimmi § 163 malittarisassanik aalajangersaavoq.

Ilisimannittut nassuaataannut aalajangersagaq toqqaannartumik atuuppoq, kisianni aammaakuusunit nassuaatinut, matumani pinerluttulerinermik suliami pissutissalimmik pasineqartumit/unnerluunneqartumit aamma eqqartuussisarermik inatsimmi § 171, § 196, imm. 5, § 357, imm. 2, § 365,

imm. 2, § 377, § 449 a, imm. 8, aamma § 466, imm. 1 malillugit misissuisartut naliliisartullu nassuaatinut atuulluni.

Inuk nassuaasussaq, 1) eqqartuussivimmut, 2) pisortani oqartussaasunut, Domstolsstyrelsip eqqartuussinerni ungasianit attaveqaatinik assiliartalinnik atuisinnaatitsinermut piginnaatissimasaanut, imaluunniit 3) inuk imaluunniit inatsisitigut pisinnaatitaasoq pisussaatitaasorlu, Domstolsstyrelsip eqqartuussinerni ungasianit attaveqaatinik assiliartalinnik atuisinnaatitsinermut akuerisimasaanut aggersarneqassasoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 163, imm. 1-imiiit 4 ilanngullugu aalajangersakkat malitsigaat.

Nassuaatip, nassuaatitut taaneqartutut eqqartuussivimmut tunniunneqartutut, taamatuttaaq oqartussaasumut piginnaatitaasumut imaluunniit inummut akuerisaasumut aarlerinanngitsumik tunniunneqarsinnaanera nalilerneqarpal, ilisimannittup nunami allamiittup, ungasianit attaveqaat assiliartalik atorlugu nassuaateqarsinnaanera, eqqartuussiviup aalajangersinnaagaa, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 163, imm. 5-ip malitsigaa.

2.8.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfiup isumaliutiginninneri aamma aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq

Videokkut attaveqaat atorlugu akuusut- aamma ilisimannittut nassuaataat eqqarsaatigalugit allannguut, Retsplejeråd-ip innersuussinera malillugu eqqartuussisarnerup piuminarnerulersinneqarnissaa siunertaralugu qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni suliarineqartoq, aamma Kalaallit Nunaannut naammassineqarnissaa naleqquttuunersoq, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup isumaliutigisimavaa.

Akuusut tamanna pillugu isumaqatigiippata, eqqartuussivimmi imaluunniit sumiiffimmi akuerisaasumi allami agginngikkaluarluni sakkutuujunngitsut pillugit suliami akuusup imaluunniit ilisimannittup nalunaarasuartaatitigut atassuteqarneq assiliartalik atorlugu nassuaateqarnissaanik eqqartuussiviup periarfissinneqarnissaa, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni allannguinerup anguniarpaa.

Kalaallit Nunaanni allannguinerup assigisaata naammassineqarnissaa naleqquttuussasoq, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq, tassami Kalaallit Nunaanni tamatuma aamma eqqartuussisarneq naleqquttumik piuminarsarsinnaassammagu.

Akuusut- aamma ilisimannittut nassuaataannut sulisaaseq pillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassat, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni malittarisassat allanngortinneqarnerat assigalugit, allanngortinneqarnissaat tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq.

Pinerluttulerinermik suliani ungasianit attaveqaat assiliartalik atorlugu sulisaaseq eqqarsaatigalugu allanngortitsisoqannginnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 4 (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 163, imm. 6), taakkununngalu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

2.9. Piuminarsaanerit allat

2.9.1. Inatsisit atuuttut

2.9.1.1. Eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 31-imni malittarisassatigut unnerluussisussaatitaasut pinerluttulerinermik suliani unnerluussummik tamakkiisumik ilaannakoortumilluunniit taamaatiitsiinnarnissaminnut imaluunniit unnerluussummik tunuartitsinissaminnut missiliullutik ilaatigut pisinnaatitaapput. Unnerluussutip taamaatiinnarneqarnerani pissutsinut pinerluttuliornerusunut unnerluussineq pinngitsoortinneqassaaq, pissutigalugu pissutissalimmik pasisap eqqartuunneqarnissaanut naammattumik uppernarsaatissaqanngitsoq unnerluussisussaatitaasut isumaqarmata.

Suliami unnerluussut tamakkiisumik ilaannakoortumilluunniit taamaatiinnarneqarsinnaavoq tulliuttunik pisoqarpat 1) pasilliut tunngavissaqanngitsoq takuneqarsinnaalerpat, 2) pissutissalimmik pasisap pisutinnejarnissaanut eqqartuussisutigoortitsinissamik kinguneqarnissa allakkut naatsorsuutigineqarsinnaangippat, imaluunniit 3) eqqartuussisarnermik inatsimmi § 312 malillugu suliap naammassineqarnissaajornartorsiutinik, aningaasartutinik imaluunniit suliamik suliariinninnermi piffissanik, suliap pingaaruteqassusaanut aamma pineqaatissiisummut naleqqiullugu, taamaattoqassappat pineqaatissiissutigineqartussatut naatsorsuutigineqartumut, naleqqutinngitsumik kinguneqassappat.

Unnerluussummik taamaatitsinermi imaluunniit unnerluussummik tunuartitsinermi pissutissalimmik pasisap, eqqunngitsuliorfigineqartup, imaluunniit eqqunngitsuliorfigineqartoq toqusimappat, eqqunngitsuliorfigineqartup qanigisatut ilaqtutai nalunaarfigineqassasut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 314, imm. 1-ip aamma 2-p malitsigaat. Tamanna aamma allanut, tassunga naleqquttumik soqtigisaqartutut isigineqarsinnaasunut atuuppoq. Unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiineq § 61 c, imm. 4-imi, § 61 d, imm. 3-mi, aamma § 61 e, imm. 2-mi malittarisassat malillugit unnerluussisussaatitaasut qullersaannut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq.

Unnerluussinissamik aalajangiineq imaluunniit §§ 312 imaluunniit 313 malillugit aalajangiineq unnerluussisussaatitaasut qullersaannit allanngortinnejarsinnaavoq. Unnerluussut taamaatiinnarneqartillugu imaluunniit unnerluussut tunuartinnejartillugu, pissutissalimmik pasisap atugaasa piffissaq eqqorlugu nalunaarfigineqarnissaa akornusersimanngippagu, imaluunniit § 315, imm. 1 malillugu § 582, nr. 1 imaluunniit 2 malillugu aallartitseqqinnissamut piumasaqaatit naammassineqarsimanngippata, taamaattoq tamanna pillugu pissutissalimmik pasisaq, unnerluussummik taamaatiinnartitsinerup imaluunniit unnerluussummik tunuartitsinerup pineqartumut nalunaarutigineqarnerata kingorna, kingusinnerpaamik qaammatit 3 kingorna, allanngortitsineq taamaallaat pisinnaavoq.

2.9.1.2. Tigummigallaanissamut piffissaliussamut il.il. aamma piffissaliussap sivitsorneqarneranut eqqartuussisarnermik inatsimmi § 364 tunngassuteqarpoq. Pissutissalimmik pasisap Kalaallit Nunaaniinnginnnera minillugu, tigummigallagaanissamut piffissaliussaq imaluunniit qanoq iliornissamut piareersaatip sivisussusissaa eqqartuussiviup aalajangiinermini aalajangersassagaa, § 364-p malitsigaa. Imm. 1 malillugu piffissaliussaq sapinngisamik sivikitsuussaaq aamma sapaatit akunneri 4 qaangissanngilaa. Eqqartuussiviup piffissaliussaq sivitsorsinnaavaa, kisianni sivisunerpaamik sapaatit akunneri sisamakkaarlugit. Imm. 2 malillugu pissutissalimmik pasisaq isumaqataanngippat, sivitsuineq aalajangiinikkut, tunngavilersorneqartussakkut pissaaq. Pissutissalimmik pasisap, tamanna taamaatippagu imaluunniit imm. 3 malillugu saqqummersitsineq ajornartorsiutinik naleqqutinngitsunik kinguneqartussaasoq eqqartuussivik isumaqarpal, tigummigallagaasup imaluunniit iliuusissamik piareersaataasumik

nammineersinnaajunnaarsitaasup, saqqummersinneqarnera, taamaattoq pinngitsoortinneqarsinnaavoq.

2.9.1.3. Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 585 malillugu ilaatigut pinerluttulerinermik suliap eqqartuussutigineqarsimasup suliareqqinnejarnissaanut noqqaassuteqarnerit Den Særlige Klageret-ip suliarisarpai aamma eqqartuussivigisarlugit.

Eqqartunneqartumit imaluunniit unnerluussisussaatitaasunit noqqaassuteqarnerup kingorna pinerluttulerinermik suliap eqqartuussutigineqartup suliareqqinnejarnissaa pillugu, tulliuttut pitillugit eqqartuussisarnermik inatsimmi § 583, imm. 1 malittarisassanik imaqarpoq, - paasissutissat nutaat, pinngitsuutitaanissamik kinguneqarsimasinnaasutut isumaqarfigineqartut imaluunniit, taakku suliap suliarineqarnerata nalaani pissarsiassaasimappata (nr. 1) pineqaatissiisummik annikinnerusumik akuliunnermik atuisoqarsimanissaanik kinguneqarsimasinnaappata, - ilisimannittoq imaluunniit misissuisartoq- imaluunniit naliliisartoq suliap suliarineqarnerata nalaani eqqunngitsumik nassuiaammik nassuiaasimappat imaluunniit nalunaaruteqarsimappat, takussutissiat eqqunngitsut imaluunniit peqquserlulluni allanngortitat atorneqarsimappata, imaluunniit unnerluussaasoq imaluunniit inuit, pisortani kiffartuussinertik imaluunniit suliassaqartitaasut suliap suliarineqarnerani peqataasimasut, suliap inernissaata sunnerneqarnissaa siunertaralugu pissutsit pinerluttuliornerusut takutissimappassuk, aamma pissutsit assigiinngitsut malillugit tamanna eqqartuussinermi aalajangiinermut peqataasimancerat pissutissaqarluartutut isumaqarfigineqarpata (nr. 2).
- aammali pissutsit immikkut ittut, unnerluunneqartup pisuuneranut uppernarsaatit eqqortumik nalilersuiffigineqarsimannginnerannik annerusumik ilimanaateqalersippassuk (nr. 3).

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 1 a malillugu, suliarinneqqinnissaq pillugu apeqqut Den Særlige Klageret-imut aalajangiiffiqineqassasoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 585, imm. 1- imi takuneqarsinnaavoq.

Suliarinneqqinnissamik noqqaassuteqarneq allakkatigut qinnuteqarnikkut, § 585, imm. 2 malillugu eqqartuussisuunermut tunniussinikkut pissaaq. Noqqaassuteqarneq pillugu eqqartuussisuuneq oqaaseqaateqassaaq aamma qinnuteqaat Den Særlige Klageret-imut ingerlateqqissallugu. Aamma qinnuteqaat toqqaannartumik Den Særlige Klageret-imut

tunniunneqarsinnaavoq, taamaattoqarpallu suliaq pillugu eqqartuussisuunermiit oqaaseqaat taassuma pissarsiarissavaa.

Eqqartuussut suliareqqinnejartussatut kissaatigineqartoq, aamma pissutsit noqqaassuteqarnermut tunngaviliisut, kiisalu uppernarsaatit, § 585, imm. 3 malillugu suliap allatut inerneqarneranik kinguneqartariaqartutut isigineqartut qinnuteqaammi taaneqassapput.

Eqqartuunneqartoq inuillu, § 583, imm. 2 malillugu suliarinneqqinnissamik noqqaassuteqarsinnaasut, § 585, imm. 4 malillugu noqqaassuteqarnikkut qinnuteqaatip suliarineqarnissaanut nunami eqqartuussivimmit arlaannit imaluunniit politiinit imaluunniit kommunefogedimit ikiorneqarnissamik pisinnaatitaapput.

Pissutsimik, inatsit malillugu suliarinneqqinnissamik kinguneqartumik qinnuteqaammi taasisoqarsimanngippat, imaluunniit § 588, imm. 2 aamma 3 malillugit pissutsit patsisaatinneqarsimasut imaluunniit uppernarsaatit erseqqissumik pingaaruteqanngippata, Den Særlige Klageret-ip erngerluni suliarinneqqinnissamik noqqaassut itigartissinnaavaa.

§ 588 malillugu suliarinneqqinnissaq erngerluni itigartitsissutigineqanngippat, noqqaassut pillugu Den Særlige Klageret-ip illuatungiusoq nalunaarfigissavaa, soorlu aamma eqqartuussisarnermik inatsimmi § 589, imm. 1 malillugu illuatungiusoq allakkatigut imaluunniit oqaatsitigut oqaaseqaateqarnissamik pisariaqartinneqartumik annertussusilimmik oqaaseqartinneqarnissamik periarfissinneqassasoq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 590 malillugu suliarinneqqinnissaq pillugu noqqaasut akuersaarneqassanersoq pillugu Den Særlige Klageret aalajangiinikkut tunngavilersorneqartussamik aalajangiissaaq. Noqqaassut akuersaarneqarpat, pingarnertut isumaqatigiinniarneq nutaaq pissasoq, aalajangiinermi pineqarpoq. Eqqartuunneqartoq toqusimappat, Den Særlige Klageret-ip pingarnertut isumaqatigiinniarneq nutaaq pisinnagu suliarinneqqinnissamik noqqaassut itigartitsissutigisinnaavaa imaluunniit eqqartuussut eqqartuussutigisinnaallugu, tassani eqqartuussut pineqartoq atorunnaarsinneqarluni.

Den Særlige Klageret-ip allaffissornikkut suliassai, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 1 a, imm. 5 malillugu Eqqartuussiviit Qullersaannit suliarineqartarpot.

2.9.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfip isumaliutiginninneri aamma aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq

2.9.2.1. Eqqartuussisarermik inatsimmi § 312 unnerluussutip taamaatiinnarneqarneranut tunngassuteqarpoq. Pisuni, taakkunani pinerluttulerinermi inatsimmi §§ 6 (nunami allami iliuutsip assinganut iliuusereriikkamut kingunerititsinermi, inummik eqqartuussisutigoortitsineq pillugu) imaluunniit 124 (inuk, eqqartuunneqareersoq, aamma eqqartuussut sioqqullugu inatsimmik unioqqutitsisutut pisuutitaasoq pillugu) pissutissalimmik pasisaq pisuutinnejassappat atorneqarsinnaasussamik, unnerluussisussaatitaasut annertunerusumik unnerluussummik taamaatitsiinnarsinnaanerannut periarfissaliissut pilersinneqartariaqartoq, Rigsadvokatip siunnersuuteqarnera tunngavigalugu Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq. Eqqartuussisoqarnissa naatsorsuutigineqarsinnaatinngagu, imaluunniit ilassutaasumik pillaatissiisummic pingaaruteqanngitsumik taamaallaat eqqartuussisoqarnissa naatsorsuutigineqartillugu, unnerluussisussaatitaasut unnerluussummik taamaatitsiinnarsinnaanermik atuisinnaasariaqarnermik periarfissaasa annertusineqarnissa siunnersuutigineqarpoq.

Pinerluttulerinermik suliap suliarineqarnerata piuminarnerulersinneqarnissaanut siunnersuut ikiutaasaaq, tassami ingammik suliani annertuuni inatsisinik unioqqutitsinerit annikinnerusut, pillaatissap uuttortarneqarneranut kinguneqartussaanngitsut arlallit taamatut annertutigisumik naammassiuminaallisitsissanngillat, aamma pissutsinut taakkununnga eqqartuussinermi aalajangiineq allakkut pingaarutilimmik kinguneqartussatut naliliiffigineqassanngillat.

Siunnersuutigineqartut qallunaat eqqartuussisarermik inatsisaanni § 721, imm. 1, nr. 3 assigaat.

2.9.2.2. Unnerluussisussaatitaasut eqqartuussivimmut allakkamik unnerluussummik tunniussisimatillugit, aamma eqqartuussivimmit pingarnertut isumaqtigiaarnissamut piffissaq aalajangerneqarsimattillugu, tamanna tunngavigalugu Rigsadvokatip siunnersuuteqarneratigut tigummigallagaanerup sivitsorneqarnissaanik imaluunniit qanoq iliornissamut piareersaatinik, tassunga taarsiullugit

atutilersunik periarfissaqarnissap annertusineqarnissaa
siunnersuutigineqarpoq.

Siunnersuutigineqartoq qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 767, imm. 2-p assigaa.

2.9.2.3. Pillaatissiinissamik suliap suliareqqitassanngortinneqarnissaani eqqartuunneqartumit noqqaassut immersugassakkut qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 148 a, imm. 4 aamma 9 malillugit Domsstolsstyrelsimit suliarineqartukkut, tunniunneqassaaq.

Eqqartuusat pillaatissiinissamik suliap suliareqqinnejarnissaat pillugit noqqaassutaat, Folketingstidende 2023-24, ilanngussaq A, L 115 saqqummiunneqarsimasoq, qupperneq 45 malillugu immersugassakkut tunniunneqarnissaat, Eqqartuussiviit Qullersaata siunnersuutigisimammag, siunnersuummut tunngaviusoq, aalajangersakkanut oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq. Den Særlige Klageret-ip noqqaassutit taakku akuusumit, suliap Den Særlige Klageret-imit suliarineqarnissaanik kissaateqartumit, toqqaannaq tigusaraat, Eqqartuussiviit Qullersaata innersuussutigisimavaa. Ullumikkut saaffiginnissutit amerlanerpaartaat suliap suliarineqarnissaanut tunngaviliinissamut paassisutissanik naammattunik imaqanngitsut, aamma saaffiginnissutit amerlanerpaartaat paassisutissanik amerlasuunik, suliap suliarineqarneranut naleqqutinngitsunik imaqarnerat, Eqqartuussiviit Qullersaata taasimavaa. Pinngitsuugassaannngitsumik immersugassamik aaqqiinermik pilersitsineq Den Særlige Klageret-ip sulianik suliarinnittarneranut piumisarsaataassasoq, taassumalu Den Særlige Klageret-imit aallaqqaataanit paassisutissat ataatsimoortut aamma pisariaqartinneqartut piuminartumik ilusillit tiguneqarnissaat qulakkiissavaa. Suliamik suliarinnineq tigussaasoq tassuuna erngerluni aallartinneqarsinnaavoq aamma suliaq tusarniutigineqassaaq imaluunniit inatsisitigut ilinniarsimasumik suliamik suliarinnittartumut agguanneqassalluni.

Pissutsit taakku pissutigalugit, aaqqissuussinerup assingata Kalaallit Nunaannut eqqunneqartariaqartoq, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq, taamaalilluni eqqartuussat, pinerluttulerinermik suliap eqqartuussiffiusup suliareqqinnejarnissaai pillugu eqqartuunneqartup Den Særlige Klageret-imut noqqaassutaa immersugassakkut, Domstolsstyrelsimit suliarineqartukkut immersuinikkut tunniunneqassaaq.

Eqqartuussisarermik inatsimmi § 585, imm. 4, allanngortinneqartussatut siunnersuutigineqanngitsoq, malillugu, Kalaallit Nunaanni sumiluunniit eqqartuussivinni imaluunniit politiini imaluunniit kommunefogedimi immersugassap immersorneqarnissaannut eqqartunneqartut ikiorneqarsinnaammata, Inatsiseqarnermut ministereqarfíup maluginiarpa.

Inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 31

(eqqartuussisarermik inatsimmi § 585, imm. 3) taakkununngalu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

2.10. Sumiiffinni eqqartuussivinni illersuisumik ivertitsineq

2.10.1. Inatsisit atuuttut

Inuk, pinerluttuliornermut pissutissalimmik pasineqartoq, illersuisumik takkussinnaatitaasumik nammineerluni toqqaanissaminik imaluunniit eqqartuussisarermik inatsimmi § 320 malillugu, eqqartuussisarermik inatsimmi tamanna pillugu taamaattumik eqqartuussivimmit ivertitsivigineqarnissaminik pisinnaatitaavoq.

Eqqartuussisarermik inatsimmi §§ 321 aamma 321 a malillugit pisuni amerlasuuni illersuisumik ivertitsinissaminik eqqartuussivik pisussaatitaavoq. Taamaalilluni assersuutigalugu pissutissalimmik pasisaq takkussinnaatitaasumik, eqqartuussinermi takkuttussamik, illersuisumik nammineerluni atorfinitssisimanngippat, aamma tigummigallagaanissaq pillugu imaluunniit qanoq iliornissamut piareersaatit tassunga taarsiullugit atuutilersussat pillugit, imaluunniit § 321, imm. 1, nr. 1 malillugu tigusaanerup attatiinnarneqarnissaa pillugu, imaluunniit § 321, imm. 1, nr. 2 malillugu suliami, tassani unnerluussaasoq pisuutinneqarpat, akiiliisitsissummit, arsaarinninnermit, biilersinnaanermut allagartaajagaanermitt imaluunniit taarsiissuteqarnermit annertunerusumik akuliunnerup pineqarnissaa naatsorsuutigineqarluni, aamma § 321 a malillugu § 340 a imaluunniit § 155, imm. 3 malillugu video atorlugu killisiuinerup aallartinnginnerani, eqqartuussivik pissutissalimmik pasisamut illersuisumik ivertitsisussaavoq. Tamatuma saniatigut eqqartuussisarermik inatsimmi § 321, imm. 2 malillugu piviusumik naliliineq malillugu aamma illersuisumik ivertitsisoqarsinnaavoq.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi eqqartuussisaatsimi illersuisut suussusaat assiginngitsut marluk nassaassaapput – illersuisut akuerisaasut

aamma eqqartuussissuserisut. Eqqartuussisarermik inatsimmi § 83 malillugu ilaatigut pinerluttulerinermik suliani eqqartuussissuserisut, sulianik suliaqartussat, taakkunani akuusup eqqartuussissuserisuminut nammineq aningasartuuteqassanani, arlallit atorfinitsinneqarput. Sumiiffinni eqqartuussivinni § 322, imm. 1 malillugu illersuisumik akuerisaasumik ivertitsisoqarnissa pingaarnertut malittarisassaavoq. Sumiiffimmi eqqartuussivimmi illersuisoq ivertinneqartoq nalinginnaasumik taamaalilluni tassaassaaq inuinnaq, immikkut ittumik illersuinissamut ilinniartinneqarnermik naammassinnissimasoq. Inatsisilerituut, eqqartuussissuserisunngitsut, kisianni illersuisutut akuerisaasut, taamaattoq aammattaaq illersuisut akuerisaasut assigalugit ivertinneqarsinnaapput. Eqqartuussiveqarfinni ataasiakkaani ivertitsisarermik aaqqissuussineq allaffissornikkut ima ingerlanneqartarpooq, sumiiffimmi illersuisut akornanni suliat naleqquttumik agguarneqartarnerat qulakkeerneqartarluni. Taamaattoq ilaatigut pissutissalimmik pasisap kissaatai aamma illersuisut ataasiakkaat immikkut ittumik piginnaasaat eqqarsaatigalugit, sumiiffinni eqqartuussisoq nalinginnaasumik agguaassineq malillugu illersuisumit tullinnguuttumit allaaneruseumik illersuisumik akuerisaasumik ivertitsisinnaavoq.

Tassunga ilaatinneqanngitsutut, illersuinermi mianerisassat tamanna pisariaqartippassuk, suliani immikkut ittumik ilungersunartutut pissuseqartuni eqqartuussissuserisoq illersuisut eqqartuussiviup ivertissagaa, § 322, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq. Tassunga atatillugu *siullertut* suliaq pivusoq taanna immikkut ittumik ilungersunartuunersoq aalajangerneqassaaq. Aalajangersakkamut piareersaataasumik suliat malillugit ilaatigut inuarneq imaluunniit immikkut ittumik ingasattumik nakuuserneq imaluunniit pinngitsaaliilluni atoqateqarneq pillugit pasilliuteqarnermi ilisaqqunnartumik tamanna pissaaq. Taamaattoq pinerluttuliorerit suussusaannut aalajangersimasunut aalajangersagaq killilerneqanngilaq. Sulisaatsimi suliat ilisaqqunnartut taakku taaneqartut saniatigut ingammik pinerluttuliorerit inunnut navianaateqartumik pissuseqartut ilaatigut nammineersinnaajunnaarsitsinerit, inatsisit unioqqutillugit pinngitsaaliinerit, ujajaanerit ikuallatitsinerillu, aalajangiinermi tunngavimmik naammassinnissinnaasussaassapput. Folketingstidende 2007-08 (katersat aappaat) L 34 saqqummiunneqarsimasoq, qupperneq 1449 malillugu, aanngaajaarniutit pillugit inatsisit annertoorujussuarmik unioqqutinneqarnerat assersuutitut allatut taaneqarsinnaavoq.

Illersorneqarnermi mianerisassat eqqartuussissuserisumik illersuisumik ivertitsisoqarnissaanik pisariaqartitsiviunersut, aappaattut aalajangerneqassaaq. Taamaalilluni, suliap ilungersunassusia tunngavigalugu, ajornartorsiutip qanoq issusaanik taamaattunik suliaq imaqarnersoq, pissutissalimmik pasisaq eqqartuussissuserisumik illersuisoqartariaqarluni, sumiiffimmi eqqartuussiviup piviusumik nalilersussavaa. Pissutissalimmik pasisaq nassuernermik tunniussisimappat, nassuernerlu paasissutissanit pigineqartunit allanit qularnarunnaarsinnejartutut isikkoqarpat, piareersaataasumik suliat malillugit eqqartuussissuserisup illersuisutut ivertinneqarnissaa amerlanertigut pisariaqassanngilaq, aamma naak immikkut ittumik ilungersunartumik suliaq assersuutigalugu inuarneq pineqaraluartoq. Aappaatigut nassuernermik suliat ima katitigaatigisinnaappat, illersuisoq eqqartuussissuserisuuusariaqarluni. Folketingstidende 2007-08 (katersat aappaat) L 34 saqqummiunneqarsimasoq, qupperneq 1449 malillugu pissutissalimmik pasisap nassuernerata annertussusaa pillugu nalornisoqarpat, misiliinernut tunuarnerit pillugit apeqqut pineqarpat, iliuuseqaqataasunut naleqqiullugu pissutissalimmik pasisap iliuuserineqartumut akuusimanera nalornissutigineqarpat, imaluunniit toqussut assigisaaluunniit pillugu nalornisoqarpat, tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq.

Sunniuteqarluartumik illersorneqarnissamut Inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit Europami naalagaaffiit isumaqatigiissutaata piumasaqaataa aamma »equality of arms« (imaappoq illersuisup unnerluussisullu akornanni naligiissitsinissaq pillugu tunngavik) sumiiffimmi eqqartuussiviup naliliinermini eqqarsaatigissavaa. Illersuisup pineqartup suliami unnerluussisutut takuttoq »assigissagaa« tamatuma malitsigaa. Aalajangersakkamut piareersaataasumik suliat malillugit, matumuuna § 324 malillugu pissutissalimmik pasisap nammineerluni kissaatai, pisariaqartinneqartumik illersorneqarnermut mianerisassanut tamanna aporaatinngippat, sumiiffimmi eqqartuussiviup aammattaaq eqqarsaatigissavai. Pissutissalimmik pasisaq illersuisumik, eqqartuussissuserisuunngitsumik, aalajangersimasumik kissaateqarpat, illersuisoq pineqartoq piviusumik inatsisilerinermut tunngasunik, suliami pisariaqartinneqartumik paasisimasaqartutut nalilerneqarpat, aamma suliami pissutsit piviusut, ingammik suliami upernarsaatit nalilersorneqarnerannut naleqquttunik erseqqissaasinnaappat, sumiiffimmi eqqartuussiviup tamanna taamaallaat akuerisinnaassavaa.

Piareersaataasumik suliat malillugit, illersuisut akuerisaasut, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut soraarummeerlutik angusisimasut, illersuisunit akuerisaasunit allanit naleqqiullugit naammattumik piginnaaneqartutut amerlanertigut isigneqarsinnaassapput. Folketingstidende 2007-08 (katersat aappaat) L 34 saqqummiunneqarsimasoq, qupperneq 1449 malillugu, eqqartuussissuserisumik ivertitsisoqarnissaa illersuinermut mianerisassani pisariaqartinneqanngitsoq erseqqinngippat, suliaq pineqartoq immikkut ittumik ilungersunartutut suussuseqartoq sumiiffimmi eqqartuussiviup nalilersimappagu, aamma pissutissalimmik pasisap eqqartuussissuserisup illersuisutut ivertinneqarnissaa kissaatigippagu, pissutissalimmik pasisap kissaataa sumiiffimmi eqqartuussiviup malittariaqarpaa.

Illersuisunik ivertitsisoqarnissaa pillugu sumiiffinni eqqartuussiviit aalajangiisarnerannut atugassamik, Nunatsinni Eqqartuussivik 2024-imi decemberimi ivertitsisarneq pillugu malittarisassat atuuttut pillugit ilitsersummik sanasimammat maluginiarneqassaaq.

§ 322 malillugu illersuisumik ivertitsineq pillugu eqqartuussiviup aalajangiinera, § 322, imm. 3 malillugu eqqartuussisuuneqarfimmut aalajangeqqitassanngortinneqarsinnaavoq.

2.10.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfiiup isumaliutiginninneri aaqqissuussinerlu siunnersuutigineqartoq

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 742 malillugu pilersinneqartup, pisussaatitaaffiata ataanni 2023-imi septemberimi suleqatigiissitamik pilersitsisoqarpoq, taannalu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi eqqartuussiveqarfimmi sullisisut suliaminnut ilisimasaqarnerulernissaasa annertusarneqarnissaannut siunnersuusiussaaq, tassani suliarinneqqaarfimmi pinerluttulerinermik suliat suliarineqartarnerisa ukkatarineqarnerat tunngavigalugu suliniutinik piviusunik, aaqqiinernik aamma iluarsiissutinik, eqqartuussisarnermik sunniuteqarluarnerusumik, Kalaallit Nunaanni innuttaasunut inatsisitigut isumannaatsuutitsinermik qulakkeerinnittussanik siunnersuusiortussaavoq. Suleqatigiissitat Kalaallit Nunaanni inatsisit atuutsinneqarnerannut suliassaqarfimmit sinniisunik attuumassuteqartunik inuttaqarpoq, soorlu aamma Naalakkersuisut aamma Inatsiseqarnermik ministereqarfik sinniisuititaqartoq.

Suliassat allassimaffiat malillugu suleqatigiissitat ilaatigut sumiiffinni eqqartuussivinni illersuisut ivertitsinneqartarnerat pillugit malittarisassat allanngortinnejarnissaannut siunnersuutinik suliaqarnissaq suliassarisimavaat. Tamanna – ullumikkut malittarisassat taamaatsillugit – sumiiffinni eqqartuussiviit ivertitsisarneq pillugu malittarisassanik assigjiingitsumik atuisarnerannik pissuteqarpoq. Suleqatigiissitat siunnersuutaanni illersuisut ivertinneqartarnerat aalajangiinermi tunngaviit erseqqissut kinaassusersiunngitsullu malillugit pisarnissaasa sabinngisamik qulakkeerneqarnissa, aamma tassunga atatillugu suliani ilungersunarnerpaani kiisalu tunngaviusumik inatsit naapertorlugu killisiuinerni aamma video atorlugu killisiuinerni eqqartuussissuserisut ivertinneqartariaqarnersut pillugit isumaliutiginnitoqartariaqartoq, suleqatigiissitat tassunga atatillugu qinnuigineqarput.

Tamanna tunngavigalugu, § 322, imm. 2-p tassungalu oqaaseqaatit, erseqqissarneqarnissaat pisariaqartinneqartoq, taamaalilluni sumiiffimi eqqartuussivik annerusumik pingaarnertut malittarisassaq malillugu eqqartuussissuserisumik imaluunniit illersuisumik akuerisaasumik, suliani inatsisilerinermut tunngasumik unnerluussisoq unnerluussisuutillugu, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut soraarummeerluni angusisimasumik illersuisoqarnissa, suleqatigiissitani amerlanerussuteqartut isumaqarput. Aalajangersagaq ima allanngortinnejarpat, suliani immikkut ittumik ilungersunartutut suussuseqartuni tamatigut toqutsinerit, pinngitsaaliilluni atoqateqarnerit imaluunniit ingasattumik nakuusernerit, aamma suliat, taakkunani unnerluussisussaatitaasut tigummigallagaanissamik piumasaqaateqarlutik, ilaatinneqarnerat takuneqarsinnaalerluni, pisariaqartitsineq naammassineqarsinnaasoq, suleqatigiissitat nalilerpaat. Suliani allani immikkut ittumik ilungersunaruinnartuni, taaneqartunit allaanerusuni, piviusumik naliliineq malillugu suli eqqartuussissuserisut illersuisullu akuerisaasut, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut soraarummeerlutik angusisimasut, ivertinneqarsinnaasariaqarput. Taamatut naliliinermi, unnerluussisussaatitaasut suliami piviusumi inatsisilerinermut tunngasumik ilinniarsimasumik unnerluussisumik unnerluussisuliinerat, aamma unnerluussaasup inisisimanera imaluunniit inuttut atugarisaasa, illersuisumik inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut soraarummeerluni angusisimasumik illersuisutut iverttisoqarnissa pissutissaqartinneraa, naliliinermi ilaatinneqartariaqarnera, aalajangersakkamut oqaaseqaatini takuneqarsinnaasariaqartoq, suleqatigiissitat nalilerpaat. Assersuutigalugu pineqartoq politikeriunini,

politiitut atorfeqarnini imaluunniit assigisaanik tatigisatut atorfeqarnini pissutigalugu suliap pissutissalimmik pasisamut annertuumik kinguneqarsinnaanera, naliliinermi assersuutigalugu ilaatinneqartariaqarpoq. Inuttut atugarisat, assersuutigalugu pissutissalimmik pasisap peqqinnissaqarfimmit tarnikkut immikkoorutilittut assigisaanillunniit nappaateqartutut suussusersineqarsimanera, eqqartuussissuserisumik imaluunniit inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut soraarummeerluni angusisimasumik illersuisumik ivertitsisoqarnissaanik pissutissaqalersitsisinnaassapput.

Eqqartuussisarermik inatsimmi § 322, imm. 2 annertusineqartariaqartoq suleqatigiissitat erniinnaartumik nalilerpaat, taamaalilluni aamma illersuisut akuerisaasut, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut soraarummeerlutik angusisimasut, suliani immikkut ittumik ilungersunartumik suussuseqartuni ivertinneqarsinnaalissallutik, tassani suliani, sumiiffimmi eqqartuussivimmi inatsisilerinermut tunngasumik ilinniarsimasumik unnerluussisoq unnerluussisuutillugu, annertunerulersitsineq taamaattoq pisariaqartinneqarsinnaammatt.

Piffissami, sumiiffimmi eqqartuussiviup illersuisumik ivertitsiffissaani, suliap paasiuminaatsuusinnaanerata naliliiffigineqarnissaata ajornakusoorsinnaanera, ivertitsisarneq pillugu malittarisassani pingaarutilimmik unammilligassartaqartoq, suleqatigiissitap isumaliutiginninnerminut atatillugu ilaatigut oqaluuserisimavaa. Ingammik pisuni, tunngaviusumik inatsit naapertorlugu killisiuinerni imaluunniit politiini killisiuinerni illersuisoq nalunaarutiginninnerup kinguninngua ivertinneqartussaanerani, tamanna atuuppoq. Aammattaaq pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanerup nalaani suliaq paasiuminaannerulersinnaavoq, pissutigalugu pissutsit suli amerlanerit takkussinnaammata, imaluunniit unnerluussaasup inuttut atugarisaasa suliaq suli paasiuminaannerulersissinnaammag. Suliat ilungersunartut ilaanni taamaammat piffissami ivertitsiffiusumi, suliami piviusumi tassani, illersuisumik eqqartuussissuserisuuusumik ivertitsisoqarnissaa pisariaqartinneqarneqarnersoq nalilissallugu sumiiffimmi eqqartuussivinnut ajornakusoorpoq.

Pinerluttulerinermi inatsimmi allangortitsinerit kingullerpaat aamma pinerluttulerinermik suliat paasiuminaatsut ineriartornerisa, Kalaallit Nunaanni Politiini unnerluussisussaatitaasunut suliarinneqqaarfimmi

suliani arlalinni inatsisilerinermut tunngasumik ilinniarsimasunik unnerluussisuliisarnerannik kinguneqarsimanera, suleqatigiissitat aammattaaq isumaliutiginninnerminni ilaatisimavaat.

Qanittumiinnissamik tunngavik eqqarsaatigalugu piffissami aalajangersimasumi siunissami illersuisunik akuerisaasunik, inatsisilerinermut tunngasumik universitetimi soraarummeersimanngitsumik suli pisariaqartitsisoqassasoq, aammattaaq suleqatigiissitat nalilerpaat, kisianni taakku amerlassusaasa ikiliartornissaat naatsorsuutigineqassaaq, ilaatigut Kalaallit Nunaanni Universitetimi, Ilisimatusarfimmi, eqqartuussiveqarfimmi suliffimmi qaffakkiartornermik suli kissaateqarunik, inuit eqqortumik piginnaassusillit inatsisinik ilisimatusarnermik ilinniarnermut qinnuteqassasut naatsorsuutigineqartariaqarmat. Taamatut naatsorsuuteqarneq taanna, ilaatigut Kalaallit Nunaanni Universitetimi, Ilisimatusarfimmi, inatsisinik ilisimatusarnermik ilinniarnermit ilaatigut tapserneqarpoq, taannalu immikkut ilisimasaqarniarluni suliarinnittarnermik ilinniakkanut, kalaallinik inatsisilerinermut tunngasumik ilinniarsimasunik amigaateqarnerup malitsigisaanik pisariaqartinneqarsimasunit naleqqiullugu suliffimmi qaffakkiartornissamut periarfissanik amerlanerujussuarnik periarfissiissaq. Illersuisut akuerisaasut, inatsisilerinermut tunngasumik universitetimi ilinniakkamik angusisimasut ukiuni aggersuni amerliartornissaat, Kalaallit Nunaanni eqqartuussissuserisut amerlassusaasa piffissami sivisuumi killeqarnissaat aamma Nuummiinnerunissaat, aamma unnerluussisussaatitaasut siunissami suliani amerlanerusuni inatsisilerinermut ilinniarsimasunik unnerluussisuliisarnissaat, ataatsimut isigalugu suleqatigiissitat naatsorsuutigaat. Taamaammat ivertitsisarneq pillugu malittarisassat allanngorarsinnaasut, taamaalillutik ineriartornermut tassunga naleqqussarsinnaallutik, pisariaqartinneqarput.

Inatsisilerinermik ilinniarsimasumik illersuisoqarnissaq pillugu piumasqaat, illersuisup minnerpaamik inatsisinik ilisimatusarnermi bacheloritut ilinniarsimanermik piumasqaateqarnermik allanngortinneqarnissaal suleqatigiissitani isumaliutigineqarsimavoq. Kisianni suliani immikkut ittumik ilungersunassusilinni ivertinneqarsinnaanermut illersuisup inatsisilernermut tunngassuteqartumik kandidatitut soraarummeersimanissaanik piumasqaatip attatiinnarneqarneratigut, illersuisut suliani taakkunani ivertinneqartut, sunniuteqarluartumik illersuisinnaanissaminnut pinerluttulerinermik suliani

naammattumik misilittagaqarsimanissaat pitsaanerusumik qulakkeerneqassasoq, suleqatigiissitat isumaqarput. Illersuisut akuerisaasut immikkut ittumik ilinniartitaasut akornanni, matumani inatsisinik ilisimatusarnermi bacheloritut ilinniarsimaneq ilanngullugu, suussutsimik nutaamik pilersitsisoqarnissaa naleqquttuunngitsoq, tassami tamatuma illersuisoqarnermik systemi pisariaqanngitsumik paasiumpinaannerulersissagaa aamma kukkusqarnissaanut aarlerinaat, inatsisitigut isumannaatsuunermut ajortumik kinguneqarsinnaasoq annerulersissagaa, suleqatigiissitat aammattaaq isumaqarput. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ukiumoortumik ataatsimiinneranni ulloq 17. september 2024-imi pisumi suleqatigiissitat isumaliutigisimasatik saqqummiuppaat, matumani eqqartuussisarnermik inatsimmi § 322, imm. 2-mi suliat suut ilaatinneqarnersut pillugit erseqqinnerusumik allaaserinninnissaq pisariaqartinneqartoq, ilaatigut sumiiffinni eqqartuussiviit eqqartuussissuserisut illersuisutut invertinneqartarnerat pillugit suleriaasaanni tamatuma paatsuugassaanngitsumik takuneqarsinnaannginnera pissutigalugu. Inatsisitigut isumannaatsuunermut tunngassuteqartumik ajornartorsiut, ukiuni amerlasuuni atuussimasoq, pineqartoq, tassani illersuisut invertinneqartarnerannut sulisaaseq erseqqissuunani aamma piareersaataasumik suliani naatsorsuutigineqartunut akerliusumik pisarluni. Suleqatigiissitat isumaliutiginninnerat aallaavigalugu Inatsiseqarnermut ministereqarfik inatsisisstatut siunnersummik suliaqassasoq, tassani eqqartuussisarnermik inatsimmi § 322, imm. 2 allanngortinneqarluni, tamanna tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit innersuussutigaat.

Siunnersuisoqatigiit innersuussinerat aamma suleqatigiissitat isumaliutiginninnerat aallaavigalugit aalajangersakkap allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni sumiiffinni eqqartuussiviit annerusumik pingarnertut malittarisassatut suliani immikkut illuinnartumik ilungersunartutut suussusilinni, eqqartuussissuserisoq imaluunniit illersuisoq akuerisaasoq, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut soraarummeerluni angusisimasoq invertissagaat, aamma suliani immikkut ittumik ilungersunartutut suussuseqartuni tamatigut toqutsinerit, pinngitsaaliilluni atoqateqarnerit imaluunniit ingasattumik nakuuserserit, aamma suliat, taakkunani unnerluussisussaatitaasut tigummigallagaanissamik piumasaqaateqarlutik, ilaatinneqassasut takuneqarsinnaalissalluni. Taamaalilluni suleqatigiissitat isumaliutiginninnerannut naapertuuttumik

aalajangersakkap aamma annertusineqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni aamma illersuisoq akuerisaasoq, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut angusilluni soraarummeersimasoq, suliani taakkunani ivertinneqarsinnaalissalluni. Annertunerulersitsineq taanna Kalaallit Nunaanni eqqartuussissuserisut suli ikinnerannut atatillugu, aamma allannguinerup suliat aalajangersakkami ilaatinneqartut amerlassusaasa qaffariernerannik kinguneqarnissaata naatsorsuutigineqarneratut isiginiarneqassaaq.

Kalaallit Nunaanni ilaatigut eqqartuussissuserisut aamma illersuisut akuerisaasut, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut angusillutik soraarummeersimasut killilimmik amerlassuseqarnerisa, ilaatigullu eqqartuussisarnermik inatsimmi § 322, imm. 2-p allanngortinneqarnerata aalajangersakkami suliat ilaatinneqartut amerlassusaasa qaffannissaanik kinguneqartussatut naatsorsuutigineqarmat – tamanna sumiiffinni eqqartuussiviit suliassanik naammassinnitarneri eqqarsaatigalugit pisariaqarluinnartutut nalilerneqarpat, taamaalilluni illersuisup akuerisaasup, inatsisilerinermut tunngasumik universitetimit soraarummeerluni angusimanngitsup, taamaattoqassappallu ajornanngippat suliamut tunngasumik nakkutigineqarluni, takkussinnaanera pillugu, aalajangersakkap avaqqunneqarsinnaaneranik periarfissaq eqqunneqassanersoq – isumaliutersuutigineqarsimavoq. Kisianni pissutissalimmik pasisamut eqqarsaatiginninnerit taamatut eqqarsaatiginninnerup tunuartittariaqanngikkai, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq. Kalaallit Nunaanni ineriartorneq ilutigalugu, aamma 2024-imi septemberip kingorna Kalaallit Nunaanni Universitetimi, Ilisimatusarfimmi, inatsisinik ilisimatusarnermi kandidatitut ilinniarsinnaanerup periarfissaalernerata kingorna, ukiuni tulliuttuni inatsisilerituut ilinniarsimasut amerlassusaasa qaffannerat pissasoq, aamma taamaalilluni aalajangersakkap malitsigisaanik pisariaqartitsinerup matussuserneqarnissaanut isumalluutit pisariaqartinneqartut nassaassaanissaat aammattaaq naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattoq suliamik suliarinnitarnerup sivitsorneqarneranik aamma Danmarkimit eqqartuussissuserisut atorneqarnissaanik pisariaqartitsinerup annertusineqarnissaanik allannguutip kinguneqarsinnaanera, aarlerinaateqarsinnaavoq.

Illersuinermut eqqarsaatiginninnerit taamaaliortoqarnissaa pisariaqartinngikkaat erseqqissumik nalilerneqanngippat, suliani immikkut illuinnartumik ilungersunartuni taamaattuni, sumiiffimmi eqqartuussiviit

eqqartuussissuserisumik imaluunniit illersuisumik akuerisaasumik, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut soraarummeerluni angusisimasumik ivertitsinissaat, tamatuma kingorna aallaaviussaaq.

Inatsisisatut siunnersuummi § 1 nr. 13, tassungalu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

2.11. Eqqartuussiviit saavini assit videollu immiunneqarnerat

2.11.1. Inatsisit atuuttut

Tamanna qaqtigorluinnaq eqqartuussiviup akuersissuteqarfiginngippagu, eqqartuussinerit nalaanni assit nipillu immiunneqarnissaat imaluunniit aallakaatinneqarnissaat inerteqqutaasoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 125-p aalajangerpaa. Tassunga akerliusumik assit nipillugu immiunneqarsimasut tamanut saqqummiunneqarnerat, inerteqqutaavoq. Suliap suliarineqarnerata nalaani piffissami qaqugukkulluunniit, assit nipillu, eqqartuussinerup nalaani immiunneqartut, tamanut oqaluttuareqqinnejnarerat eqqartuussiviup allakkut inerteqqutigisinnavaa. Eqqartuussiviup aalajangiinera, imm. 1 malillugu tunngavilersorneqartussaq, aalajangiinikkut aalajangerneqassaaq. Inuit eqqartuussinerup nalaani nassuaateqartut, imm. 2 malillugu assit nipillugu immiunneqarnerat pillugit ilisimatinneqassapput. Tamanna eqqartuussiviup akuersissuteqarfiginngippagu, eqqartuussiviup illuutaani assit immiunneqarnerat inerteqqutaavoq. Imm. 3 malillugu imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaannit sisamaat ilanngullugu aalajangersakkat taamatuttaaq atuupput. §§ 128-imi aamma 163-imi aallakaatitsinernut, imm. 4 malillugu eqqartuussinerit naammassineqarnissaannut ilaasumik pisunut, taaneqartunut imm. 1-imi aamma 3-mi ilaatinneqanngillat.

2.11.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfip isumaliutiginninneriaaqissuussinerlu siunnersuutigineqartoq

§ 125-imi nutaamik imm. 4-mik ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tamatumalu kingorna eqqartuussiviup illutaasa silataanni, pineqartup immiussisoqarnissaa akuersissuteqarfigisimanngippagu, pissutissalimmik pasisamik, unnerluussasaasunik aamma ilisimannittunik, pinerluttulerinermi suliami eqqartuussiviliartunik imaluunniit eqqartuussivimmit anisunik assinik immiussinissaq inerteqqutinngussaaq, kiisalu tamatuma kingorna imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat taamatuttaaq atuutissaaq. Tamatuma kingorna imm. 4 imm. 5-inngussaaq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 125, imm. 1 malillugu eqqartuussiviup illuutaasa iluanni assinik immiussinissamut inerteqqummut siunnersuut ilassutaavoq. Sulisaatsimi inuit taakku, eqqartuussivimmum takkuteqqullugit pisussaaffilerneqartut, illorsorneqarnissaat pisariaqartinnejarsinnaammatt, siunnersummut ingammik tunngaviuvoq. Inuit sakkutujunngitsut pillugit suliani akuusut ilisimannittullu siunnersummi ilaatinneqanngillat, taakkunanimi pisariaqartitsinerup assinga takuneqarsinnaasimanngilaq.

Inuit, pinerluttulerinermik suliami pissutissalimmik pasisatut, unnerluussatut imaluunniit ilisimannittut takkunnissamik pisussaaffeqartut, pisumi tassani immikkut ittumik artorsarnartumi akuersissuteqaqqarani assilineqarnermut atasumik pisariaqanngitsumik innarlerneqarnissamut, illorsorneqartariaqarput. Tamanna ingammik pissutissalimmik pasisaq imaluunniit unnerluussaasoq nammineersinnaajunnaarsinnejarsimatillugu aamma politiinit eqqartuussivimmukaanneqartillugu atuuppoq, kisianni taakkununnga tamanna killilerneqanngilaq.

Pisunut, taakkunani pineqartup pinerluttulerinermik suliami eqqartuussivimmut aggernerpiaani, inuk pineqartoq assilineqarluni/filmiliarineqarluni, inerteqquteqarneq sammitinneqarpoq. Nutaarsiassaqartitsinermut inerteqquteqarneq ajortumik kinguneqassanngitsoq, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq, taassumami pinerluttulerinermik suliami ilisimannittut, pissutissalimmik pasisat aamma unnerluussaasut mianerineqarnissaannut eqqarsaatigisassat kingunerisinnaasat ajortut illuatungilissavai. Taamaalilluni suliamik ilisimasalittut sullisisut (illersuisut, unnerluussisut aamma eqqartuussisut inatsisilerinermut tunngasumik ilinniarsimasut) assilineqarneri il.il. inerteqquteqarnermut tunngassuteqanngillat, aamma eqqartuussivimmit tusagassiueq pissutissalimmik pasineqartup, unnerluussaasup imaluunniit ilisimannittut assinik ilaqtarinneqartoq inerteqquteqarnerup akornusinngilaa, aamma allakkut pinerluttulerinermik suliat ingerlasut eqqarsaatigalugit nutaarsiassaqartitsinermut inerteqquteqarneq tunngassuteqanngilaq.

Pinerluttulerinermik suliami pissutissalimmik pasisap, unnerluussaasup aamma ilisimannittut eqqartuussiviup illutaata silataani »eqqartuussivimmut isilerneranni imaluunniit eqqartuussivimmit anilerneranni« assinik immiussineq inerteqquteqarnermi ilaatinneqarpoq.

Oqaatsip taassuma nassuiardeqarnera, ingammik inuit taakku, eqqartuussivimmut takkuteqquullugit naalakkerneqartut, immikkut ittumik artornartorsiortinnejarnermut tassunga, akuersissuteqarteqqaarnagut assilineqarnerannut atasumik pisariaqanngitsumik innarlerneqarnissamut illersorneqarnissaat, malittarisassap siunertaa eqqarsaatigalugu pissaaq. Taamaalluni eqqartuussiviup illutaanit ungassisssuseq aalajangersimasoq, inerteqquteqarnerup atuuffia, taaneqanngilaq, tassami tamanna pissutsinit aalajangersimasunit tunngaveqartussaammat.

Inerteqquteqarnerup killilerneqarnera sulisaatsimi pingaarutilimmik ajornartorsiutinik pissutissaqalersitsinnginnissaa isumaqarfingineqarpoq, tassami inuppassuarnut tusagassiutinut tunngatillugu ingammik illersorneqarnissamik pisariaqartitsineq takuneqarsinnaassammat, taakkumi assinik immiussinissamut soqtigisaat pinerluttulerinermik suliami pineqartup pissutissalimmik pasisatut, unnerluussasaasutut imaluunniit ilisimannittutut inissisisimaffianut tunngassuteqarpiarmat. Taamaammat pisuni, taakkunani pineqartoq pinerluttulerinermi suliami eqqartuussivimmut takkunnerani assilineqarnera/filmiliarineqarnera inerteqquteqarnermut sammitinneqarpoq. Sulisaatsimi assiliisoq taamaalluni inuup aalajangersimasup assiliisup assilissallugu kissaatigisaata, eqqartuussinermukarnera imaluunniit eqqartuusinermiit aninera qaqtiguinnaq nalornissutaasinnaassaaq.

Pinerluttulerinermik suliani pissutissalimmik pasisaq, unnerluussasaasoq aamma ilisimannittut eqqartuussinermukarnerminni, aggeqquneqarfimminni, aamma eqqartuussivimmit aninermanni illersugaapput. Pinerluttulerinermik suliani pissutissalimmik pasisaq, unnerluussasaasoq imaluunniit ilisimannittut eqqartuussinissamut aggeqquneqarnermik kingorna aggerpata, eqqartuussinerup taamaatiinnarneqarsimanera apeqqutaatinnagu, eqqartuussivimmit aninermanni illersugaapput. Eqqartuussinermi, tassani pasilliut imaluunniit unnerluussut taamaatiinnarneqarluni, pissutissalimmik pasisaq aamma unnerluussasaasoq eqqartuussivimmit aninermiit aamma illersugaapput. Unnerluussasaasoq eqqartuussinermiit aninermiini, tassani (allakkut) suliap naammassineqarluni (assersuutigalugu eqqartuussuteqarnikkut), matumani unnerluussasaasup pinngitsuutinneqarnera ilanngullugu) aamma illersugaavoq.

Assit immiunneqarnissaannut pineqartoq akuersissuteqarsimappat, inerteqquteqarneq atuutinngilaq. Akuersissuteqarnerup qanoq

ilusilerneqarnissaanut piumasaqaateqanngilaq, kisianni illorsorneqarneq sakkukillumanagu akuersissuteqarneq annerusumik pingaarnertut malittarisassatut akuersissuteqarneq erseqqissuusariaqarpoq.

Pineqartup akuersissuteqarnermi kingunerisai tamakkerlugit paasisinnaappagit, akuersissuteqarneq taamaallaat atuutissaaq. Meeqqanut mikinernut akuersissuteqarneq angajoqqaatut oqartussaassutsimik piginnittumit tunniunneqarsinnaavoq. Meeqqanut annerusunut angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik piginnittumit aamma meeqqamit namminermit akuersissuteqarnissaq nalinginnaasumik piumasaqaataassaaq.

§ 125-imi oqaaseqatigiit aappaattut siunnersuutigineqartoq malillugu, inerteqquteqarnermut akerliusumik assit immiunneqarsimasut tamanut saqqummiunneqarnerat inerteqqutaavoq. Pisuni aamma, taakkunani inuk tamanut saqqummiussisoq, (uppernarsarneqarsinnaasumik) immiussinermut tassunga akisussaaqataannginnerani, illorsorneqarnissap qulakkeerneqarnissaanut, immikkut ittumik tamanut saqqummiussinissamut inerteqquteqarneq pisariaqartinneqarpoq.

Siunnersuutip qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 32, imm. 6 assigaa.

§ 127, imm. 1-ip allanngortinneqarnissaanut siunnersuut malillugu, inerteqquteqarnermik unioqqutitsineq akiliisitsisummik iliuusereriikkamut kinguneritaqartinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

2.12. Kinguaassiuutitigut pinerluttuliorerit pilligit suliani aalajangersimasuni eqqunngitsuliorfigineqartut pitsaanerusumik illorsorneqarnissaat

2.12.1. Inatsisit atuuttut

2.12.1.1 Eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 31-imi malittarisassatigut unnerluussisussaatitaasut pinerluttulerinermik suliani unnerluussummik tamakkiisumik imaluunniit ilaannakoortumik taamaatitsinissaminnt imaluunniit unnerluussutigisaminnik taamaatitsinissaminnt suliamut tunngatillugu ilaatigut pisinnaatitaapput. Unnerluussutip taamaatiinnarneqarnerani pinerluttulerinermi pissutsimut unnerluussineq pinngitsoortinneqassaaq, pissutigalugu unnerluussisussaatitaasut isumaat malillugu pissutissalimmik pasisap eqqartuunneqarnissaanut naammattunik uppernarsaatissaqanngimmat.

Suliamit unnerluussineq tamakkiisumik imaluunniit ilaannakoortumik taamaatiinnarneqassaaq, tulliuttut pitillugit, 1) pasilliut tunngavissaqanngitsutut paasineqarpat, 2) eqqartuussisutigoortitsiniarneq pissutissalimmik pasisap allakkut pisutinnejarnissaanut naatsorsuutigineqarsinnaanngippat, imaluunniit 3) eqqartuussisarnermik inatsimmi § 312 malillugu suliap naammassineqarnissaa ajornartorsiutinik, aningaasartuutinik imaluunniit suliap suliarineqarnerani piffisanut atorneqartunut naleqqiullugu, suliap pingaaruteqassusaanut aamma pineqaatissiisummut, taamaattoqassappat eqqartuussutigineqartussatut naatsorsuutigineqartumut, naleqqiullugu naleqqutinngitsumik kinguneqartussaappat.

Unnerluussutip taamaatiinnarneqarnerani imaluunniit unnerluussummik tunuartitsinermi, pissutissalimmik pasisaq, eqqunngitsuliorfigineqartoq imaluunniit, eqqunngitsuliorfigineqartoq toqusimappat, eqqunngitsuliorfigineqartup qanittumik ilaqtutai nalunaarfigineqassasut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 314, imm. 1-p aamma 2-p malitsigaat. Allanut, tassunga naleqquttumik soqtigisaqartutut naatsorsuutigineqartunut tamanna aamma atuuppoq. Unnerluussummik taamaatitsineq pillugu aalajangiineq § 61 c, imm. 4, § 61 d, imm. 3, aamma § 61 e, imm. 2 malillugit unnerluussisussaatitaasut qullersaannut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq.

Unnerluussinissaq pillugu aalajangiineq imaluunniit §§ 312 imaluunniit 313 malillugu aalajangiineq, unnerluussisussaatitaasut qullersaannit allanngortinnejarnissaavoq. Pissutissalimmik pasisap inuttut atugarisaasa piffissaq eqqorlugu nalunaaruteqarnissaq akornusersimanngippagu, imaluunniit § 315, imm. 1 malillugu § 582, nr. 1 imaluunniit 2 malillugit aallartitseqqinnissamik piumasaqaatit naammassineqarsimanngippata, taamaattoq tamanna pillugu pissutissalimmik pasisamut unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera imaluunniit unnerluussutip tunuartinnejarnera pineqartumut nalunaarutigineqarnerata kingorna, kingusinnerpaamik qaamatit 3 kingorna, unnerluussinissamik taamaatitsinermik imaluunniit unnerluussummik tunuartitsinermik allanguineq taamaallaat pisinnaavoq.

2.12.1.2. Pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu malersuineq pissutigalugu taartisiaqartitsineq pillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 42 malittarisassanik imaqpaoq.

Taartisiaqartitsinissamut tigussaasumik piumasaqaatinik § 486 imaqarpoq. Inuk, pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu malersuinermut atatillugu tigusaasimasoq imaluunniit tigummigallagaasoq, unnerluussut taamaatiinnarneqarpat imaluunniit unnerluussaasoq pinngitsuutaappat, taamaaliornerup malitsigisaanik ajoquserneqarnerminut taarsiivigineqarnissamik piumasaqaateqassasoq, aamma aningaasatigut ajoquserneqarnermut kiisalu naalliunnermut, mitagaanermut, ajoquserneqarnermut aamma akornuserneqarnermut imaluunniit atorfiup aappariinnerullu aserorterneqarneranut taarsiissutit tunniunneqassasut, § 486, imm. 1-p malitsigaa. Imm. 1 malillugu taarsiivigineqarnissamut piumasaqaatit naammassineqarsimannngikkaluartut, nammineersinnaajunnaarsitaaneq, suliap nalaani atorneqarsimasoq, malersuinerup kinguneranut naleqqiullugu naleqqutinngippat, imaluunniit imm. 2 malillugu pissutsit immikkut ittut allat tamanna naleqquttuutippassuk, taarsiissuteqartoqarsinnaavoq. Pissutissalimmik pasisaq imm. 3 malillugu tigusaanermut imaluunniit tigummigallagaanermut nammineerluni pissutissaqartitsilersimappat, taarsiissuteqarneq apparтинneqarsinnaavoq imaluunniit itigartitsissutigineqarsinnaavoq.

Kapitalimi ilaatinneqartunik taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatit suliarineqartarnerannut ingerlatsisarneq pillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi §§ 490 aamma 491 malittarisassanik imaqarput.

§§ 486-imiit 489 ilanngullugu aalajangersakkat malillugit taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatit pilligit § 490, imm. 1 malillugu statsadvokati aalajangiissaq. Suliat erseqqinnerusumik taaneqartut Rigsadvokatimut imaluunniit inatsiseqarnermut ministerimut aalajangiiffigineqartussatut saqqummiunneqassasut, Inatsiseqarnermut ministerip aalajangersarsinnaavaa. Malersuinerup atorunnaarsinneqarnera pillugu imaluunniit inaarutaasumik eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnerata kingorna pissutissalimmik pasisamut nalunaaruteqarnerup kingorna, kingusinnerpaamik qaammatit 2 kingorna inummit pasineqarsimasumit piumasaqaat saqqummiunneqassaaq. Eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnerani unnerluussaasoq najuussimanngippat, taamaattoq eqqartuussut nalunaarutigineqassappat, piffissaliussaq nalunaarutiginninnermit naatsorsorneqassaaq. Akuliunnerup naanerata kingorna kingusinnerpaamik qaammatit 2 kingorna, allanit piumasaqaat saqqummiunneqassaaq. Sulami, piumasaqaateqarnermut pissutaasumi, politidirektørimit imaluunniit statsadvokatimut tassunga,

pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanermut akisussaaffeqarsimasumut, taarsiivigineqarnissamik piumasaqaat saqqummiunneqassaaq. Imm. 1-imi piffissaliussap naanerata kingorna piumasaqaat saqqummiunneqarpat, imm. 2 malillugu qaangiuttoorneq isumakkeerfigineqarsinnaappat, piumasaqaat suliarineqarsinnaavoq. Taarsiivigineqarnissaq pillugu piumasaqaat pillugu statsadvokatimit aalajangiinerit aalajangerneqartut pillugit naammagittaalliuutit Rigsadvokatip suliarissavai. Naammagittaalliorneq pillugu suliami Rigsadvokatip aalajangiinera imm. 3 malillugu inatsiseqarnermut ministerimut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngilaq. Taarsiivigineqarnissaq pillugu piumasaqaatit pillugit aalajangiinerit Rigsadvokatimit suliarinneqqaarfittut aalajangiiffigineqartut imm. 4 malillugu inatsiseqarnermut ministerimut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngillat. Aalajangiineq pillugu naammagittaallioratumut nalunaaruteqarnerup kingorna, taarsiivigineqarnissaq pillugu piumasaqaatit pillugit aalajangiinerit pillugit naammagittaalliorissamut piffissaliussaq sapaatit akunnerinik 4-nik sivisussuseqarpoq. Piffissaliussap naanerata kingorna naammagittaalliuut takkuppat, piffissaliussamut qaangiineq imm. 5 malillugu isumakkeerfigineqarsinnaappat, naammagittaalliorneq suliarineqassaaq. Allagaatinik takunnissinnaatitaaneq pillugu aalajangiinernut imm. 3-mi aamma 5-imi aalajangersakkat taamatuttaaq atuupput. Allagaatinik takunnissinnaatitaaneq pillugu, imm. 6 malillugu Rigsadvokatip suliarinneqqaarfittut aalajangigai pillugit naammagittaalliuutit Inatsiseqarnermut ministerip suliarissavai.

Taarsiivigitinnissamik qinnuteqaat Rigsdvokatip imaluunniit inatsiseqarnermut ministerip aalajangiineratigut akuerineqanngippat, taarsiivigineqarnissamik qinnuteqartup § 491, imm. 1 malillugu itigartitsissuteqarnerup kingorna kingusinnerpaamik qaammatit 2 kingorna, piumasaqaatip eqqartuussivimmut, pinerluttulerinermik suliamik aalajangiisimasumut, saqqummiunneqarnissaa noqqaassutigisinnaavaa. Suliaq politidirektørimit eqqartuussivimmut saqqummiunneqassaaq. Pinerluttulerinermik suliaq eqqartuussivimmit aalajangiiffigineqarsimanngippat, taarsiivigineqarnissamik piumasaqaat politidirektørrip eqqartuussivimmut, tassani pinerluttulerinermi eqqartuussivikkoortitsinermi suliami akuliunneq aalajangerneqarsimalluni, imaluunniit taarsiivigineqarnissamik qinnuteqartup najugaani sumiiffimmi eqqartuussivimmut saqqummiutissavaa. Imm. 2 malillugu taarsiivigineqarnissamik qinnuteqartup noqqaassuteqarneratigut pineqartumut illersuisumik ivertitsisoqassaaq. Pinerluttulerineq pillugu

inatsiseqartitsinermi ilutsit malillugit taarsiivigineqarnissamik suliaq suliarineqassaaq.

Piumasaqaat naleqquttumik pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsinerup iluanit suliarineqarsinnaassanngippat, inummit, pasisaasimannngitsumit taarsiivigineqaqqulluni piumasaqaat, taamaattoq eqqartuussiviup suliarissallugu itigartitsissutigisinnaavaa. Tamatuma kingorna imm. 3 malillugu inuit sakkutujunngitsut pillugit sulianut malittarisassat malillugit equnngitsuliorfigineqartup piumasaqaat saqqummiutissallugu kiffaanngissuseqarfingivaa. Inatsimmik unioqqutitsineq suliap, imm. 4 malillugu eqqartuussisooqataasut peqataatillugit aalajangerneqartussaasimannngikkaluartup malitsigisaanik taarsiivigineqarnissamik piumasaqaat saqqummiunneqanngippat, suliaq eqqartuussisooqataasut peqataatillugit suliarineqassaaq.

Tamanna pillugu malittarisassat nalinginnaasut malillugit taarsiivigineqarnissamik piumasaqaat kingornunneqassasoq, § 491 a-mi takuneqarsinnaavoq, taamaattoq § 490-imi malittarisassat naapertorlugit saqqummiunneqarsimappat, aningaasatiguunngitsoq ajoqusernermut taarsiissutit pillugit piumasaqaat taamaalilluni kingornunneqassalluni.

Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatit, pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu malersuinermut atatillugu, nalinginnaasumik taarsiissuteqartarneq pillugu malittarisassat tunngavigalugit pissutissalimmik pasisamit, eqqartuunneqarsimasunit imaluunniit allanit saqqummiunneqartut, eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 42-mi malittarisassat malillugit noqqaassuteqarnikkut suliarineqassapput.

Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatit, nalinginnaasumik taarsiissuteqartarnermut malittarisassat tunngavigalugit piumasarineqartut, aalajangersakkami ilaatinneqarput. Isumaqtigiqissuteqarnerup avataani taarsiissuteqarnissamut tunngaviit nalinginnaasut malillugit, inuk, inuup allap iliuuseqarnerata imaluunniit iliuuseqannginnerata malitsigisaanik ajoquserneqartoq aamma taamaalilluni aningaasatigut ajunaaruteqartoq, inummut ajoquisiisumut taarsiivigineqarnissamik piumasaqaateqassaaq. Tamanna aamma pisuni, taakkunani ajoqusertoqarsimappat ajoquserneq pisortani oqartussaasunit ajoquisiinerulluni, atuuppoq. Taarsiissuteqarnissamut akisussaatitaanissamut, pisariaqartinneqartumik akisussaanermut tunngaviup najuunnissaa piumasaqaataavoq. Nalinginnaasumik akisussaanermut tunngavik tassaavoq culpa (pisuuneq).

Imaappoq ajoquusernermut, piaaraluni imaluunniit mianersuaalliorluni pissusilersonnikut ajoqsiinermut akisussaatitsineq atutissaaq. Ajoqsiisoq taamaalilluni pissusilersonissamut ileqqut nalinginnaasut akerliannik iliuuseqarsimassaqaq, aamma tamanna pineqartumut assuarinnissutaasinnaasussaavoq. Akisussaanermik tunngaviup atuunnissaata saniatigut, ajoquusernerup ajoqsiissutigineqartup aamma pissutsit akisussaatitaanermik pisussaaffeqalersitsisut akornanni ataqtigiinneq (kausalitet) taarsiissuteqarnissamik akisussaaffeqarnissamut piumasaqaataavoq. Iliuuseq ajoqsiitsisoq ajoquusernerup atutilerneranut pissutaassaaq. Tamatuma saniatigut, iliuutsip ajoqsiisup ajoquserneq naatsorsuutigineqarsinnaasumik (adækvat) malitsigigaa, taarsissuteqarnissamut akisussaatitaanissamut piumasaqaataavoq. Ajoquusernit, navianassutsimut naleqqiullugu nalinginnaanngilluinnartut aamma nalaatsornerinnaasut, iliuutsimit ajoqsiisumit pilersinneqartut, nalinginnaasumik taarsiissuteqarnissamut pisussaaffiup avataaniittarput.

Taamaalilluni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 491 b ingerlatsinermut malittarisassaavoq, taannalu taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatip saqqummiunneqarnissaanut aamma noqqaassuteqarneq malillugu unnerluussisussaatitaasut itigartitsisoqassappat itigartitsissutip eqqartuussivinnut, aallaaviatigut pillaussuteqartarnermik eqqartuussisarnermi ilutsit malillugit suliarinnittussanut, saqqummiussinissaannut piuminarsakkamik periafissiinermik imaqlarluni. Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatinut, pilluasarneq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu malersuinermut pissuteqartumik saqqummiunneqartunut, aalajangersagaq killilerneqarpoq.

2.12.2. Inatsiseqarnermut ministereqarfip isumaliutiginninneri aaqqissuussinerlu siunnersuutigineqartoq

2.12.2.1. Unnerluussutip taamaatiinnarneqarnerata aamma unnerluussummik tunuartitsinerup allanngortinnejnarneranik eqqartuussisarnermik inatsimmi § 315 tunngassuteqarpoq. Naalakkersuisut oqaloqatigereernerisa kingorna, taamaaliornernit allanngortinnejnissaannut piffissaliussaq qaammatinit 3-nit qaammatinut 4-nut sivitsorneqartariaqartoq, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq.

Allanngortitsinissamut piffissaliussap massakkut qaammatinik 3-nik sivisussuseqartup qaammatinut 4-nut sivitsorneqarnera, unnerluussutip taamaatiinnarneqarneri pillugit aamma kukkusqarsimappat kukkussutit,

taamaanngippat assersuutigalugu inuk pasisaasimasoq allannguineq pillugu aalajangiineq pillugu nalunaarfiginnera pissutigalugu suliap malersoqqinnejarsinnaannginneranik kinguneqarsinnaasut, suliarineqarnissaannut oqartussaasut piffissaqarnerulersissavai. Tamatuma saniatigut allannguinissamut piffissaliussap sivitsorneqarnerata, naammagittaalliornissamut piffissaliussap naanerata kingorna tiguneqartut, taakkunani piffissaliussamik qaangiineq isumakkeerfigineqarsinnaasutut isigineqarluni, oqartussaasut naammagittaalliuutinik sivisunerusumik suliarinnissinnaanissaannik kinguneqassaaq. Taamaattoq suliamik suliarinninnermi kukkunerit pisinnaanerat, piffissaliussap sivitsorneqarnerata pinngitsoortinnaviangikkaa, maluginiarneqassaaq.

Unnerluussutip taamaatiinnarneqarneri pillugit aalajangiinernut aamma unnerluussummik tunuartitsinerit pillugit aalajangiinernut allannguinissamik piffissaliussap assigiiginnarnissaat, aammattaaq naleqquttuusoq Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq.

Tamanna tunngavissaqartillugu, pissutissalimmik pasisamut, eqqunngitsuliorfigineqartumut aamma inuiaqatigit soqutigisaannut eqqarsaatiginninnerit aamma eqqartuussisutigoortitsinissap pinissaata qulakkeerneqarnissaata akornanni ataatsimut isiginninneq, allannguinissamut piffissaliussap sivitsorneqarneranut tunngaviuvoq. Pissutissalimmik pasisap inatsisitigut inissisimanerata ajornerulerteranik sivitsuineq kinguneqassaaq, tassami pineqartup unnerluussisussaatitaasut quillersaata aalajangiineq allanngortissanngikkaa, aatsaat qaammatit 4 kingorna qulakkeersinnaavaa. Pissutissalimmik pasisaq, soorlu ullumikkut taamaattoq – unnerluussutip taamaatiinnarneqarnerani imaluunniit unnerluussummik tunuartitsinermi allannguinissamut piffissaliussaq pillugu nalunaarfigineqassamat – maluginiarneqassaaq.

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 724, imm. 2, inatsisikkut nr. 130-ikkut, 23. maj 2024-imeersukkut oqaasertaliorneqartoq, siunnersuutigineqartup assigaa.

2.12.2.2. Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 1018 h-p atuuffissaa inatsisikkut nr. 130-ikkut, 23. maj 2024-imeersukkut annertusineqarpoq, taamaalilluni pillaatissiinissaq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu malersuineq pissutigalugu qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni kapitali 93 a-mi piuminarsakkamik ingerlatsineq malillugu allannguinissamut piffissaliussaq pillugu politiini

imaluunniit unnerluussisussaatitaasuni kukkuneq pissutigalugu pillaatissiinissamik suliani eqquunngitsuliorfigineqartoq, pinngitsaaliluni atoqateqarneq, meeqyanik innarliinerit imaluunniit allakkut kinguaassiuutitigut innarliinerit atoqatiginninnerunngitsut pillugit, siunissami taarsiivigineqarnissamik piumasaqaateqarsinnaalissapput imaluunniit taartisiaqartinneqarsinnaalissapput.

Tamanna tunngavigalugu eqqartuussisarermik inatsimmi § 491 b-p atuuffiata assigisaanik annertusineqarnera pisariaqartoq, Naalakkersuisut oqaloqatigereerlugit Inatsiseqarnermut ministereqarfiup nalilerpaa, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni eqquunngitsuliorfigineqartunit taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatit pillugit suliat, allanngortitsinissamut piffissaliussaq pillugu politiini imaluunniit unnerluussisussaatitaasuni kukkunerit pissutigalugit saqqummiunneqartut, suliarineqarnissaat ajornannginnerulersinnejassamat. Malittarisassat atuuttut malillugit pitsaenerusumik taarsiivigineqarnissamik pisinnaatitaanermik aalajangersagaq kinguneqassanngimmat maluginiarneqassaaq.

Tamanna tunngavigalugu § 491 b-mi imm. 2-mik nutaamik ilanngussisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq, tamatumalu kingorna taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatit suliarineqarneranni, pinerluttulerinermi inatsimmi unioqqutitsinerit pillugit suliani, pinerluttulerinermi inatsimmi §§ 74 (ilaquattatut qanilluinnakkamik atoqateqarneq), 77 (pinngitsaaliluni atoqateqarneq), § 80, imm. 2 (ileqqussaanngitsuliortitsineq), aamma tulliuttut malitsigisaannik, 1) eqquunngitsuliorfigineqartoq unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiinerup naammagittaalliuutiginissaanut naammattumik periarfissaqarsimannginnera, 2) unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu eqquunngitsuliorfigineqartup naammagittaalliuutaa pillugu § 315, imm. 2-mi piffissaliussap naannginnerani suliarineqarsimannginnera, imaluunniit 3) unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu allanngortitsineq pillugu aalajangiineq inummut pasineqarsimasumut, aamma § 315, imm. 2-mi piffissaliussap naannginnerani nalunaarutigineqarsimannginnera pillugu § 81 a pillugit suliani, nalinginnaasumik taarsiissuteqartarneq pillugu malittarisassat tunngavigalugit eqquunngitsuliorfigineqartumit saqqummiunneqartunut eqqartuussisarermik inatsimmi kapitali 42-mi malittarisassat, § 490, imm. 1-imi oqaaseqatigiit tallimaat minillugu, atorneqassapput.

Pinerluttulerinermik suliat annertuut pisuni tamani qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 1018 h, imm. 2 pillaatissiinissamik sulianut ilaatinneqartut tamatigut assigineq ajorpaat. Pillaasarnermik inatsimmi malittarisassat tamarmik assigisaanik iluseqarlutik pinerluttulerinermi inatsimmi nassaassannginnerat tassunga pissutaavoq. Pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkat, § 491 b, imm. 2-tut siunnersuutigineqartumi ilaatinneqartut, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni aalajangersakkap eqqunneqarneranut siunertaasoq tunngavigalugu toqqarneqarput.

Aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq malillugu, taarsiivigineqarnissamik suliat, qallunaat inatsiseqartitsineranni taarsiissuteqartarnermut malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit suliassanngortinneqartut, taakku §§ 74 (ilaquttatut qanilluinnakkamik atoqateqarneq), 77 (pinngitsaaliilluni atoqateqarneq), § 80, imm. 2 (ileqqussaanngitsuliortitsineq) unioqqutitsinerit pillugit suliani eqqunngitsuliorfigineqartumit, aamma § 81 a malillugu eqqunngitsuliorfigineqartup unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiinerup naammagittaalliuutiginissaanut naammattumik periarfissaqarsimannginnerata, unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu eqqunngitsuliorfigineqartup naammagittaalliuutaa pillugu piffissaliussap naannginnerani suliarineqarsimannginnerata, imaluunniit unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu allanngortitsineq pillugu aalajangiineq inummut pasineqarsimasumut, aamma piffissaliussap naannginnerani nalunaarutigineqarsimannginnerata malitsigisaanik suliassanngortinneqarpata, eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 42-mi piuminarsakkamik ingerlatsineq malillugu taarsiivigineqarnissamik piumasqaatit suliarineqarsinnaassapput.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 42-im i piuminarsakkamik ingerlatsisarneq malillugu taarsiivigineqarnissamik piumasqaatit suliarineqarnerisa, piumasqaatip unnerluussisussaatitaasunit suliarineqarnissaa, aamma unnerluussisussaatitaasut noqqaassuteqarnerup kingorna itigarttsisoqarpat itigarttsineq eqqartuussivimmun, aallaaviatigut pillaatissiisarneq pillugu inatsiseqartitsinermi ilutsit malillugit suliamik suliariinnittussamut, saqqummiussisinnaanerat kingunerissavaat. Statsadvokati, suliap nassiunneqarneranut atatillugu ajornaatsumik iliussisanik isumaginninnissaa, aamma statsadvokatip suliaq eqqartuussivimmun saqqummiutissagaa, ilaatigut tamatuma kinguneraa. Taamaalilluni aalajangersagassatut siunnersuutip taarsiivigineqarnissamik

piumasaqaammut isummersitsinissaq eqqunngitsuliorfigineqartumut artornannginnerulersissavaa, kisianni tamanna malittarisassat atuuttut malillugit pitsaaneruseumik taarsiivigineqarnissamut pisinnaatitaaffimmik tunniussissanngilaq.

Eqqunngitsuliorfigineqartoq pisumi piviusumi taarsiivigineqarsinnaanersoq, nalinginnaasumik taarsiissuteqartarnermut malittarisassanit suli tunngaveqartinneqassaaq. Piumasaqaat pisut, nr. 1-imiit 3 ilanngullugu taaneqartut »malitsigisaannik« akisussaaffiup tunngaviata naliliiffigineqarneranut kinguneqassanngimmata tassunga atatillugu maluginiarneqassaaq. Politiit imaluunniit unnerluussisussaatitaasut pisumi piviusumi akisussaaffimmik pisussaaffeqalersimanersut, aamma allakkut taarsiissuteqarnissamut tunngavissaqarnersoq, taamaalilluni suli nalinginnaasumik taarsiissuteqartarnermut malittarisassat malillugit naliliinermik tunngaveqassaaq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 491 b-p atuuffissaanut aalajangersakkap annertunerulersinneqarnissaanut siunnersuutit allakkut allannguinernik kinguneqassanngillat. Eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 42-imi ingerlatsinerup piuminarsakkap avataatigut taarsiissuteqartarnermik malittarisassat nalinginnaasut malillugit eqqunngitsuliorfigineqartup taarsiivigineqarnissamik piumasaqaateqarsinnaanera pillugu siunnersuutip aammattaaq akornusissanngila.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut kingunissaa aamma atortuulersitsinermut kingunissaa

Inatsisisstatut siunnersuut saqqummiunneqannginnerani aningaasatigut kingunerisassai erseqqissarneqassapput.

4. Inuussutissarsiornermut il.il. aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissaa

Inatsisisstatut siunnersuut inuussutissarsiornermut allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

5. Innuttaasunut allaffissornikkut kingunissaa

Inatsisisstatut siunnersuut inuttaasunut allaffissornikkut kinguneqassanngilaq.

6. Silap pissusaanut kingunissaar

Inatsisisstatut siunnersuut silap pissusaanut kinguneqassanngilaq.

7. Avatangiisinut- pinngortitamullu kingunissaar

Inatsisisstatut siunnersuut avatangiisinut- pinngortitamullu kinguneqassanngilaq.

8. EU-mi inatsisitigut tunngassuteqartut

Inatsisisstatut siunnersuut EU-mi inatsisitigut tunngasunik isiginniffinnik imaqanngilaq.

9. Oqartussat suleqatigiiffillu il.il. tusarniaaffigineqartut

Inatsisisstatut siunnersuummut missingiut piffissami [*] oqartussaasunut suliniaqatigiiffinnullu il.il. nassiullugu tusarniutigineqarpoq:

Advokatrådet, Amnesty International, Avannaata Kommunia, Dansk Erhverv, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Kalaallit Illuutaat, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Kalaallit Nunaanni illersuisut peqatigiiffiat, Sulisitsisut, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia, Grønlands Politiforening, Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii Pillugit Siunnersisoqatigiit, Nunatsinni Advokatit, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Kommune Kujalleq, Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Nunatsinni Eqqartuussisut peqatigiiffiat, Nunatta Illersuisuunera, Nunatsinni Advokatit, Ingerlatitseqqinnissamik Aalajangiisartut, Qeqqata Kommunia, Retspolitisk Forening, Nunatsinni Eqqartuussivik, Sø- aamma Handelsretten, Vestre Landsret aamma Østre Landsret.

10. Immersugaq eqikkaaffiusoq

	Pitsaasumik sunniutissai/ningaasartutikinnerunerit	Ajortumik sunniutissai/ningaasartuu-teqarnerunissaq
--	--	---

	(angeruit, annertussusaa allaguk/Naaggaaruit allaguk »Soqanngilaq«)	(angeruit, annertussusaa allaguk/Naaggaaruit allaguk »Soqanngilaq«)
Naalagaaffimmut, kommuninut nunallu immikkoortuinut aninkaasaqarnikkut kinguneri	Soqanngilaq	[...].
Naalagaaffimmut, kommuninut nunallu immikkoortuinut atuutilersitsinerup kinguneri	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Inuussutissarsior tunut aninkaasaqarnikkut kingunissa	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Inuussutissarsior tunut allaffissornikkut kingunissa	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Innuttaasunut allaffissornikkut kingunissa	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Silaannaap pissusaanut kingunissa	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Avatangiisinut- pinngortitamullu kingunissa	Soqanngilaq	Soqanngilaq
EU-mi inatsisitigut tunngassuteqartut	Inatsisisatut siunnersuut EU-mi inatsisitigut tunngasunik isiginiffinnik imaqanngilaq.	
EU-mi inuussutissarsiornermut sammititamik malittarisassi ornermi tunngaviusut tallimaasut atortuulersinneqarnissaannut akerliuvoq (inuussutissarsiornermut sammititaanngitsunut EU-mi malittarisassi uiinermi naleqquttumik annertussusilimmik tamanna aamma atuuppoq) (X-ileruk)	Aap	Naagga X

*Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut
oqaaseqaatit*

§ 1-imut

Nr. 1-mut (§ 35)

Eqqartuussisoqarfinnut tamanut eqqartuussisooqataasutut atuunnissamut naleqquttutut isigineqartut, inuit amerlassusaat ullormit 1. januarimit ukiunik 4-nik sivisussuseqartumik toqqarneqassasut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 35, imm. 1-ip aalajangersarpaa.

§ 35-im i imm. 5 ilanngunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, tamatumalu kingorna eqqartuussisooqataasut, piffissap qinigaaffimmik naanerani, piffissap taassuma iluani suliat oqaatsitigut isumaqatigiinniussutigineqarneri aallartinneqarsimasut naammassillugit suliarisinnaanngussavaat.

Naak § 35, imm. 1 malillugu eqqartuussisooqataasunut piffissaliussaq naareeraluartoq, eqqartuussisooqataasut suliat, taakkunani oqaatsitigut isumaqatigiinniarneq aallartinneqarsimalluni, naammassillugit suliarisinnaagaat, siunnersuutip kinguneraa.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.1 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 2-imut aamma 3-mut (§ 43)

Pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani aamma aalajangiinerni tassunga atatillugu aalajangerneqartuni, eqqartuussisooqataasut eqqartuussisutut piginnaatitaallutik atuuttassasut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 43-p aalajangerpaa.

§ 43-im “inuit sakkutujunngitsut pillugit suliani” ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Nutaamik § 43, imm. 2-mik ilanngussisoqarnissaa aammattaaq siunnersuutigineqarpoq, tamatumalu kingorna pinerluttulerinermik suliani eqqartuussisooqataasut pisuuneq pillugu apeqqutip

aalajangiiffigineqarnerani aamma pineqaatissiissutip
aalajangersarneqarnerani peqataasassapput, kisiannili eqqartuussinermi
iliuutsini allani imaluunniit suliap nalaani aalajangiinerni allani
peqataassanngillat, taamaattoq § 47, imm. 3 takuuk.

Inuit sakkutuujungitsut pillugit suliani eqqartuussisooqataasut
peqataasarnerat pillugu malittarisassat § 43, imm. 1-imi
allangortinneqaratik ingerlatseqqinnejnarerat siunnersuutip kinguneraa,
tamatumalu saniatigut § 43, imm. 2-imi nutaami pinerluttulerinermik suliani
eqqartuussisooqataasut peqataasarnerat pillugu malittarisassat nutaat
aalajangersarneqarput.

Siunissami eqqartuussisooqataasut pinerluttulerinermik suliani, taamaallaat
pisuuneq pillugu apeqqutip aalajangiiffigineqarnerani aamma
pineqaatissinnerup aalajangersarneqarnerani peqataasinnaasussaasut,
kisianni suliap nalaani eqqartuussinermi iliuutsini imaluunniit
aalajangiinerni allani peqataasanginnissaat, eqqartuussisooqataasut
peqataasarnerat pillugu malittarisassat nutaat kinguneraat, taamaattoq § 47,
imm. 3 takuuk.

Pinerluttulerinermi inatsit malillugu pinerluuteqarnermut iliuusereriikkami
kingunerititami, pineqaatissiinerit aamma suliap aalajangiiffigineqarnera,
matumani inatsisitigut kingunerititat allat ilanngullugit, aamma
inatsisiliornerit allat malillugit pisortat inatsiseqartitsinerannit suliap
aalajangiiffigineqarnera, matumani inatsisitigut kingunerititat allat,
assersuutigalugu nunanit allamiut pillugit inatsit malillugu anisitsinerit
imaluunniit angallannermut inatsit malillugu biilersinnaanermut
allagartaajagaaneq, ilaatinneqarput.

Siunissami pingarnertut isumaqtigiinniarnerup nalaani eqqartuussinermi
aalajangiinerni eqqartuussisooqataasut peqataasartussaassanngillat,
assersuutigalugu uppermarsaasersuineq pillugu imaluunniit suliap
kinguartinneqarnissaa pillugu. Suliamut aningaasartuutit pillugit
aalajangiinerni imaluunniit illersuisup ivertitap akissarsiassaata
aalajangersarneqarnerat pillugit, eqqartuussisooqataasut aamma
peqataasussaassanngillat.

Tamatumma saniatigut taamaattoq pinerluttulerinermik sulami § 595
malillugu eqqartuussutip paasineqarnissaa pillugu § 47, imm. 3 malillugu
aalajangiinerni eqqartuussisooqataasut suli peqataasassapput.

Inatsisissatut siunnersuummi § 3, imm. 3, tassungalu oqaaseqaatit malillugit, § 43-p allanngortinnejarnissaanut siunnersuutit suliani, tassani inatsisip atuutilernerata kingorna pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup aallartinneqarluni, atutissasut siunnersuutigineqarpoq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuutip nalinginnaasumik oqaaseqaatitaani imm. 2.1 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 4-mut (§ 44, imm. 2)

Suliarinneqqaarfimmi pinerluttulerinermik suliani eqqartuussisooqataasut peqataasarnerannut eqqartuussisarnermik inatsimmi § 44 tunngassuteqarpoq. Eqqartuussisooqataasut 2 peqataassasut, § 44, imm. 1-im i takuneqarsinnaavoq, taamaattoq imm. 2-miit 4 ilanngullugu aalajangersakkat takukkit. Suliani, taakkunani unnerluunneqartoq pinngitsuutaappat, akiliisitsinermiit, arsaarinninnermit, biilersinnaanermut allagartaajagaanermiit imaluunniit taarsiissuteqarnermit, imaluunniit inatsisitigut kingunerititat allat, annertunerusumik akuliuffiusut pineqartinnagit eqqartuussisooqataasut suliani ilaassanngitsut, § 44, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq. Imm. 2 malillugu suliaq unnerluunneqartumut immikkut ittumik akuliunnermik kinguneqartussaasoq, eqqartuussiviup nalilerpagu, § 44, imm. 3 malillugu eqqartuussisooqataasut peqataanissaat eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa. Pinerluttulerinermik suliani, nassuernertut suliat pillugit § 449 a saqqummiunneqartuni, eqqartuussisooqataasut peqataassanngitsut, § 44, imm. 4-mi takuneqarsinnaavoq.

“akiliisitsinermiit, arsaarinninnermiit, biilersinnaanermut allagartaajaanermiit imaluunniit taarsiissuteqarnissamiit” ima allanngortinnejassasoq § 44, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq: “inissiisarfimmi sivisunerpamik ulluni 30-ini inissinneqarnermik eqqartuussummit pinerluuteqaqqinnermi aatsaat atuuttussaatitamit imaluunniit ingerlaannaq atuutilersussamit, arsaarinninnermit, biilersinnaanermut allagartaajagaanermiit imaluunniit taarsiissuteqarnermit, imaluunniit pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqatissiinerup eqqartuussutigineqareersup attatiinnarneqarneranit”.

Pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 27 malillugu sivisunerpaamik ulluni 30-ini inissiisarfimmi inissiinissamik pineqaatissiineq akuliuffiunerusoq pillugu apeqqut pineqassanngippat, siunissami aallaaviatigut pinerluttulerinermik suliap suliarinneqqaarfimmi suliarineqarnerani eqqartuussisooqataasut peqataannginnissaat, siunnersuutip kinguneraa. Pinerluuteqaqqinnermi aatsaat atuuttussaatitamit imaluunniit ingerlaannaq atuutilersussamit inissiisarfimmi inissinneqarnissaq pineqarnersoq apeqqutaatinnagu tamanna atuuppoq.

Pinerluttuliortunut tarnikkut napparsimasunut immikkut ittumik pineqaatissiinissat pillugit pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqaatissiinermik eqqartuussutigineqareersimasumik attassiinnarnissaq pineqartussaassanngippat, siunissami aallaaviatigut pinerluttulerinermik suliap suliarinneqqaarfimmi suliarineqarnerani eqqartuussisooqataasut peqataannginnissaat, siunnersuutip aammattaaq kinguneraa.

Eqqartuussisooqataasunik peqataasoqassanersoq imaluunniit peqataasoqassannginnersoq, allanngortinnagu unnerluussisussaatitaasut suliap saqqummiunneqarnerani eqqartuussivimmut nalunaarutigissavaat. Aalajangersagassatut siunnersuutigineqartoq malillugu suliaq eqqartuussisooqataasut peqataatinnagit suliarineqarpat, inissiisarfimmi sivisunerpaamik ulluni 30-ini inissinneqarnermik eqqartuussummik pinerluuteqaqqinnermi aatsaat atuuttussaatitamik imaluunniit ingerlaannaq atuutilersussamik eqqartuussisoqarsinnaanngilaq.

Eqqartuussisooqataasut peqataatinnagit, akiliisitsisummik, mianeqqussummik, inissiisarfimmi sivisunerpaamik ulluni 30-ini inissinneqarnermik, eqqartuussummik pinerluuteqaqqinnermi aatsaat atuuttussaatitamik, nakkutigineqarnermik, inuaqatigiinni sulisitaanermik, inissiisarfimmi inissinneqarnissamik nakkutigineqarnermillu (eqqartuussummik katitigaasumik), tassani inissiisarfimmi inissinneqarnerup sivisussusaa ullunik 30-inik sivisunerussanani, kiisalu sivisunerpaamik ulluni 30-ini inissiisarfimmi inissinneqarneq ingerlaannaq atuutilertussamik, eqqartuussisoqarsinnaanera, allannguutip kinguneraa.

Eqqartuussisooqataasut peqataatinnagit inuaqatigiinni sulisitaanissamut, nalunaaquittap akunnerini ima amerlatigisuni eqqartuussummik eqqartuussisoqarsinnaassasoq, inuaqatigiinni sulisitaanissaq pillugu aalajangersakkap unioqquitinneqarnerani imaluunniit tassunga atasumik

piumasaqaatinik aalajangersarneqartunik unioqqutitsinermi, ullunik 30-inik sivisunerusumik ingerlaannaq atuutilersussamik inissiisarfimmi inissinneqarnermik kinguneqaataasinnaasoq, allannguutip aammattaaq kinguneraa. Nakkutigineqarnissamik eqqartuussutinut tunngatillugu taamatuttaaq assigisaanik atuuttussaassaaq.

Suliaq aalajangersagassatut siunnersuutigineqartoq malillugu eqqartuussisooqataasut peqataatinnagit suliarineqarpat, pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu nutaamik imaluunniit allanngortitamik pineqaatissiisummik eqqartuussisoqarsinnaanngilaq.

Inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 8-miit 10 ilanngullugu aalajangersakkat (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 449 a) malillugit suliaq nassuernertut suliarineqarpat, kisianni pissutsit assigiinngitsut malillugit nutaatut eqqartuussisooqataasut peqataatinnagit, pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu nutaamik imaluunniit allanngortitamik pineqaatissiisoqarsinnaavoq. Eqqartuussisooqataasut peqataasarnerannut killiliinissatut siunnersuutigineqartumi sivisunerpaamik pinerluuteqaqqinnermi atuutilersussamik imaluunniit ingerlaannaq atuutilersussamik inissiisarfimmi sivisunerpaamik ulluni 30-ini inissiinerni ilaatisinnginneq, nassuernertut suliap nalaani atuutissanngilaq, soorlu aamma nassuernertut suliap nalaani allanngortinneqanngitsumik nakkutilliinermik, inuiaqtigiinni sulisitaanermik inissiisarfimmi inissinneqarnermik aamma nakkutilliinermik (eqqartuussummik katitigaasumik) imaluunniit inissiisarfimmi inissinneqarnermik aammattaaq eqqartuussisoqarsinnaavoq.

Eqqartuussisooqataasut peqataatinnagit biilersinnaanermut allagartaajagaanermik, arsaarinnissuteqarnermik imaluunniit taarsiissuteqarnermik eqqartuussisoqarsinnaanera aammattaaq allanngortinneqassanngilaq. Pineqaatissiinerit aamma inatsisitigut kingunerititat allat, taakku aamma sivisunerpaamik ulluni 30-ini pinerluuteqaqqinnermi aatsaat atuuttussaatitamit imaluunniit ingerlaannaq atuutilersussamit inissiisarfimmi inissinneqarnerit peqatigalugit eqqartuussutigineqarsinnaapput, imaluunniit tamatuma peqatigisaanik pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqaatissiissutip pineqaatissiissutaareersup attatiinnarneqarnissaa aalajangerneqassalluni.

Imm. 2 malillugu suliaq unnerluussamut immikkut ittumik akuliunnerusoq, eqqartuussiviup nalilerpagu, eqqartuussisooqataasut peqataassasut,

eqqartuussiviup aalajangersinnaagaa, § 44, imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq. Suliani, taakkunani pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqaatissiissutip pineqaatissiissutaareersup attatiinnarneqarnissaanit annertunerusumik akuliuffiusumik pineqaatissinnej pineqarsinnaatinngagu, tamanna aamma atuutissaq.

Siusinnerusukkut pinerluttuliaasimasunut, pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqaatissiissut atuuttoq pineqaatissiissutigineqarsimalluni, naleqqiullugit, pissutsit massakkut pasilliutaasut, ima ilungersunartigippata, eqqartuussinermi aalajangiineq siunissami pineqaatissiissutit eqqartuussutigineqarsimasut allanngortinneqarnissaat pillugit sulianut inerniliussanut pingaarutilimmik kinguneqarsinnaasutut nalilerneqarlutik, suliaq assersuutigalugu unnerluunneqartumut immikkut ittumik akuliunnermik kinguneqassaaq. Inuk, siusinnerusukkut ingasattumik nakuusernermut pineqaatissillugu eqqartuunneqarsimasoq, aamma massakkut toqutseriartutut unnerluunneqartoq, assersuutitut taaneqarsinnaavoq.

Suliaq unnerluunneqartumut immikkut ittumik akuliunermik kinguneqassanersoq, inatsisilerinermut tunngassuteqarpoq, suliareqqitassanngortitsisoqassappat Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut aamma taamaattoqassappat Eqqartuussiviit Qullersaannut suliareqqitassanngortinneqarsinnaasoq. Eqqartuussisooqataasut peqataasariaqarluarnerannik suliareqqitassanngortitsivik isumaqarpal, suliareqqitassanngortitsiviup nalinginnaasumik sumiiffimmi eqqartuussiviup imaluunniit Nunatsinni Eqqartuussiviup atorunnaarsissavaa aamma suliaq eqqartuussisooqataasunik peqataasoqartillugu nutaamik suliarisassanngorlugu illoqarfiup eqqartuussivianut innersuutissallugu.

Suliami unnerluussut saqqummiunneqarpal, tassani unnerluunneqartoq pisuutinneqarpal, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 321, imm. 1 nr. 2 malillugu, akiliisitsissumik, arsaarinninnermik, biilersinnaanermut allagartaajagaanermiit imaluunniit taarsiissuteqarnermit annertunerusumik akuliunnermik inatsisitigut kingunerititat allat, naatsorsuutigineqarsinnaallutik, unnerluunneqartumut pinngitsuugassaanngitsumik illersuisup peqataanissaata allanngortinneqarnissa siunnersuutip kingunerinngilaa. Pinerluttulioqqinnermi aatsaat atuuttussamik aamma ingerlaannaq atuuttussamik inissiisarfimmi inissinneqarnissamik eqqartuussut, soorlu

aamma pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqaatissiinerup attatiinnarneqarnera, akiliisitsisummit, arsaarinninnermit, biilersinnaanermut allagartaajagaanermit imaluunniit taarsiissuteqarnermit annertunerusumik akuliunnertut isigineqassammata, suliani, allannguutissatut siunnersuutip malitsigisaanik eqqartuussisooqataasut peqataasinnaaffigjunnaagaanni, suli illersuisup peqataanissa pinngitsuugassaanngitsuussaaq.

Suliarinneqqaarfimmi eqqartuussisooqataasut peqataasimappata imaluunniit § eqqartuussisarnermik inatsimmi § 45, imm. 2 malillugu eqqartuussisut siulittaasuata tamanna naleqquuttutut isumaqarfingippagu, eqqartuussisooqataasut suliani Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani suliareqqitassanngortinnejartuni peqataanissaasa allanngortinnejarnissa siunnersuutigineqanngilaq. Suliarinneqqaarfimmi eqqartuussisooqataasut peqataasernerat eqqarsaatigalugu allannguutissatut siunnersuut, qaqgukkut eqqartuussisooqataasut Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani sulianik suliareqqitassanngortitsinermi peqataanissaannut taamaallilluni aamma pingaaruteqassaaq.

Suliani, inatsisisstatut siunnersuummi § 3, imm. 2, aamma taakkununnga oqaaseqaatit malillugit, inatsisip atuutilernerata kingorna suliarinneqqaarfimmi unnerluussiffiusumi, § 44, imm. 2-p allanngortinnejarnissaanut siunnersuut atuutissasoq siunnersuutigineqarpoq.

Aammattaaq inatsisisstatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.1 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 5-mut (§ 125)

Tamanna eqqartuussiviup qaqtiguinnaq akuersissuteqarfingippagu, eqqartuussinerit nalaanni assit aamma nipit immiunneqarnissaat imaluunniit aallakaatinneqarnissaat inerteqqutaasoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 125-ip aalajangerpaa. Tassunga akerliusumik assit nipillu immiunneqarsimasut tamanut saqqummiunneqarnerat, inerteqqutaavoq.

Suliap suliarineqarnerata nalaani piffissami qaqgukkullunniit, assit nipillu, eqqartuussinerup nalaani immiunneqartut, tamanut oqaluttuareqqinnejarnerat eqqartuussiviup allakkut inerteqqutigisinnavaa.

Eqqartuussiviup aalajangiinera, imm. 1 malillugu tunngavilersorneqartussaq, aalajangiinikkut aalajangerneqassaaq. Inuit eqqartuussinerup nalaani nassuaateqartut, imm. 2 malillugu assit nipillugu immiunneqarnerat pillugit ilisimatinneqassapput. Tamanna eqqartuussiviup akuersissuteqarfiginngippagu, eqqartuussiviup illutaani assit immiunneqarnerat inerteqqutaavoq. Imm. 3 malillugu imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaannit sisamaat ilanngullugu aalajangersakkat taamatuttaaq atuupput. §§ 128-imi aamma 163-imi aallakaatitsinernut, imm. 4 malillugu eqqartuussinerit naammassineqarnissaannut ilaasumik pisunut, taaneqartunut imm. 1-imi aamma 3-mi ilaatinneqanngillat.

§ 125-imi nutaamik imm. 4-mik ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tamatumalu kingorna eqqartuussiviup illutaasa silataanni, pineqartup immiussisoqarnissaa akuersissuteqarfigisimanngippagu, pissutissalimmik pasisamik, unnerluussaasunik aamma ilisimannittunik, pinerluttulerinermi suliami eqqartuussivilartunik imaluunniit eqqartuussivimmit anisunik assinik immiussinissaq inerteqqutinngussaaq, kiisalu tamatuma kingorna imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat taamatuttaaq atuutissaaq. Tamatuma kingorna imm. 4 imm. 5-inngussaaq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 125, imm. 1 malillugu eqqartuussiviup illutaasa iluanni assinik immiussinissamut inerteqqummut siunnersuut ilassutaavoq. Sulisaatsimi inuit taakku, eqqartuussivimmut takkuteqqullugit pisussaaffilerneqartut, illersorneqarnissaat pisariaqartinneqarsinnaammat, siunnersummut ingammik tunngaviuvoq. Inuit sakkutujunngitsut pillugit suliani akuusut ilisimannittullu siunnersummi ilaatinneqanngillat, taakkunanimi pisariaqartitsinerup assinga takuneqarsinnaasimanngilaq.

Pinerluttulerinermik suliami pissutissalimmik pasisap, unnerluussaasup aamma ilisimannittut eqqartuussiviup illutaata silataani »eqqartuussivimmut isilerneranni imaluunniit eqqartuussivimmit anilerneranni« assinik immiussineq inerteqquteqarnermi ilaatinneqarpoq. Oqaatsip taassuma nassuiardeqarnera, ingammik inuit taakku, eqqartuussivimmut takkuteqqullugit naalakkerneqartut, immikkut ittumik artornartorsiortinneqarnermut tassunga, akuersissuteqarteqqaarnagit assilineqarnerannut atasumik pisariaqanngitsumik innarlerneqarnissamut illersorneqarnissaat, malittarisassap siunertaa eqqarsaatigalugu pissaaq. Taamaalilluni eqqartuussiviup illutaanit ungassisuseq aalajangersimasoq,

inerteqouteqarnerup atuuffia, taaneqanngilaq, tassami tamanna pissutsinit aalajangersimasunit tunngaveqartussaammat.

Inerteqouteqarnerup killilerneqarnera sulisaatsimi pingaarutilimmik ajornartorsiutinik pissutissaqalersitsinnginnissaa isumaqarfingeqarpoq, tassami inuppassuarnut tusagassiutinut tunngatillugu ingammik illersorneqarnissamik pisariaqartitsineq takuneqarsinnaassammat, taakkumi assinik immiussinissamut soqtigisaat pinerluttulerinermik suliami pineqartup pissutissalimmik pasisatut, unnerluussaasutut imaluunniit ilisimannittutut inisisimaffianut tunngassuteqarpiarmat. Taamaammat pisuni, taakkunani pineqartoq pinerluttulerinermi suliami eqqartuussivimmut takkunnerani assilineqarnera/filmiliarineqarnera inerteqouteqarnermut sammitinneqarpoq. Sulisaatsimi assiliisoq taamaalilluni inuup aalajangersimasup assiliisup assilissallugu kissaatigisaata, eqqartuussinermukarnera imaluunniit eqqartuusinermiit aninera qaqtiguinnaq nalornissutaasinnaassaaq.

Pinerluttulerinermik suliani pissutissalimmik pasisaq, unnerluussaasoq aamma ilisimannittut eqqartuussinermukarnerminni, aggeqquneqarfimminni, aamma eqqartuussivimmit aninermanni illersugaapput. Pinerluttulerinermik suliani pissutissalimmik pasisaq, unnerluussaasoq imaluunniit ilisimannittut eqqartuussinissamut aggeqquneqarnermik kingorna aggerpata, eqqartuussinerup taamaatiinnarneqarsimanera apeqqutaatinnagu, eqqartuussivimmit aninermanni illersugaapput. Eqqartuussinermi, tassani pasilliut imaluunniit unnerluussut taamaatiinnarneqarluni, pissutissalimmik pasisaq aamma unnerluussaasoq eqqartuussivimmit aninerminnit aamma illersugaapput. Unnerluussaasoq eqqartuussinermiit aninermiini, tassani (allakkut) suliap naammassineqarluni (assersuutigalugu eqqartuussuteqarnikkut), matumani unnerluussaasup pinngitsuutinneqarnera ilanngullugu) aamma illersugaavoq.

Assit immiunneqarnissaannut pineqartoq akuersissuteqarsimappat, inerteqouteqarneq atuutinngilaq. Akuersissuteqarnerup qanoq ilusilerneqarnissaanut piumasaqaateqanngilaq, kisianni illersorneqarneq sakkukillumanagu akuersissuteqarneq annerusumik pingaarnertut malittarisassatut akuersissuteqarneq erseqqissuuusariaqarpoq.

Pineqartup akuersissuteqarnermi kingunerisai tamakkerlugit paasisinnaappagit, akuersissuteqarneq taamaallaat atuutissaaq. Meeqjanut

mikinernut akuersissuteqarneq angajoqqaatut oqartussaassutsimik piginnittumit tunniunneqarsinnaavoq. Meeqqanut annerusunut angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik piginnittumit aamma meeqqamit namminermiitakuersissuteqarnissaq nalinginnaasumik piumasaqaataassaaq.

Assinik, inerteqquteqarneq unioqqutillugu immiunneqartunik tamanut saqqummiussineq oqaaseqatigiit aappaat malillugu inerteqqutaavoq. Pisuni, taakkunani inuk tamanut saqqummiussisoq, (uppernarsarneqarsinnaasumik) immiussinermut tassunga akisussaaqataannginnerani, illersorneqarnissap qulakkeerneqarnissaanut, immikkut ittumik tamanut saqqummiussinissamut inerteqquteqarneq pisariaqartinneqarpoq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.11 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 6-imut (§ 127)

§ 118-imik, § 119-imi oqaaseqatigiit pingajuannik, § 125, imm. 1-imi oqaaseqatigiinnik siullernik aamma oqaaseqatigiit aappaannik aamma imm. 3-imik imaluunniit § 120, § 125, imm. 1-mi oqaaseqatigiit pingajuat, aamma § 126 malillugit eqqartuussiviup inerteqquteqarneranik unioqqutitsinernut, akiliisitsissumik akiliisinneqarnissamik eqqartuussisoqarsinnaasoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 127-p aalajangerpaa.

§ 127-imi § 125, imm. 4-itut siunnersuutigineqartumut innersuussisoqarnissa siunnersuutigineqarpoq.

Pinerluttulerinermik suliami (inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 5 malillugu) pissutissalimmik pasineqartup, unnerluussaasup aamma ilisimannittut eqqartuussivimmut isilerneranni imaluunniit eqqartuussivimmit anilerneranni assinik immiussinermut inerteqquteqarnissatut siunnersuummik unioqqutitsinermi eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 10-mi inerteqqutit allat ilaasa unioqqutinneqarneranni akiliisitsissumik iliuusereriikanut kinguneqartitsisoqarsinnaassasoq, siunnersuutigineqartut kinguneraat. Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 127, imm. 3 malillugu, inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu aamma akisussaaffimmik tiguseqqullugit naalakkerneqarsinnaapput.

Inatsisisatut siunnersuummi § 1, nr. 5-ip malitsigisaanik allannguutit kingunerisaanik allanngortitsinerit uani pineqarput.

Nr. 7-imut (§ 163, imm. 6)

Nalunaarasuartaatitigut atassuteqaatit assitallit atorlugit eqqartuussivimmum nassuaateqarnerit naammassineqarnissaat pillugit malittarisassanik eqqartuussisarnermik inatsimmi § 163 aalajangersaavoq.

Ilisimannittut nassuaataannut aalajangersagaq toqqaannartumik attuuppoq, kisianni aamma eqqartuussisarnermik inatsimmi § 171, § 196, imm. 5, § 357, imm. 2, § 365, imm. 2, § 377, § 449 a, imm. 8, aamma § 466, imm. 1 malillugit akuusunut, matumani pinerluttulerinermik suliami pissutissalimmik pasisamut/unnnerluunneqartumut, aamma misissuisussanut- nalilersuisussanullu atuulluni.

Inuk nassuaasussaq, 1) eqqartuussivimmum, 2) pisortani oqartussaasunut, Domstosstyrelsip eqqartuussinerni ungasianit attaveqaatinik assiliartalinnik atuisinnaatitsinermut piginnaatissimasaanut, imaluunniit 3) inuk imaluunniit inatsisitigut pisinnaatitaasoq pisussaatitaasorlu, Domstolsstyrelsip eqqartuussinerni ungasianit attaveqaatinik assiliartalinnik atuisinnaatitsinermut akuerisimasaanut aggersarneqassasoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 163, imm. 1-imuit 4 ilanngullugu aalajangersakkat malitsigaat.

Nassuaatip, nassuaatitut taaneqartutut eqqartuussivimmum tunniunneqartutut, taamatuttaaq oqartussaasumut piginnaatitaasumut imaluunniit inummut akuerisaasumut aarlerinanngitsumik tunniunneqarsinnaanera nalilerneqarpat, ilisimannittup nunami allamiittup, ungasianit attaveqaat assiliartalik atorlugu nassuaateqarsinnaanera, eqqartuussiviup aalajangersinnaagaa, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 163, imm. 5-ip malitsigaa.

Nutaamik § 163, imm. 6-imik ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tamatumalu kingorna inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani, akuusut tamanna isumaqatigiissutigippassuk, tamannalu illersorneqarsinnaasutut nalilerneqarpat, imm. 1-imi taaneqartumit allaanerusumik periaaseqarluni ilisimannittup nalunaarasuartaatitigut

atassuteqaatit assiliartallit atorlugit nassuaanera, eqqartuussiviup akuersissutigisinnaavaa.

Nakkutilliinermut- aamma isumannaallisaanermut iliutsit, soorlu eqqartuussiviup allamik, pisortani oqartussaasut piginnaatinneqarnerannik imaluunniit inuup akuerisaasup ilanngunneqarnerisa periarfissiinerannit allaanerusumik, nalunaarasuartaatitigut atassuteqaatit assiliartallit atorlugit nassuaanerup naammassineqarsinnaanersut siunnersuut killilimmik periarfissiivoq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 141, imm. 3, aamma tassunga piareersaataasumik suliat aamma sulisaaseq tassunga atasoq, malillugit inuup, nalunaarasuartaatitigut atassuteqaatit assiliartallit atorlugit qaqugukkut eqqartuussivimmi nassuaateqarsinnaanera pillugu allannguutissanik siunnersuuteqartoqanngilaq. Nalunaarasuartaatitigut atassuteqaatit assiliartallit atorneqarnissaat akuersissutigineqarpat, nassuaatip qanoq ililluni naammassineqarsinnaaneranut suleriaatsimut allannguutissatut siunnersuut taamaallaat tunngassuteqarpoq.

Imm. 6-itut siunnersuutigineqartoq inunnut sakkutuujunngitsunut sulianut atuuppoq, kisianni pisortani pinerluttulerinermik suliani atuunnani. Inuit sakkutuujunngitsut pillugit eqqartuussinermi suliat, kingornutassiassat pillugit suliat, appariinneq- aamma angajoqqaatut oqartussaassuseq pillugit suliat, inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani aamma eqqartuussummik naammassisitsiniaanermik suliani uppernarsaasersuinerit, inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani ilaatigut ilaatinneqarput.

Pineqartup eqqartuussivimmut, oqartussaasumut piginnaatitaasumut imaluunniit inummut akuerisaasumut aggerneranit allaanerusumik eqqartuussivimmut nassuaasinnaanerup naammassineqarsinnaanera, akuusut tamanna pillugu isumaqtigipiippata aatsaat atorneqarsinnaavoq.

Periaatsip pisumi piviusumi illersorneqarsinnaanera eqqartuussiviup nalilissagaa, aammattaaq piumasaqaataavoq. Illersorneqarsinnaassutsip nalilerneqarnerani eqqartuussiviup nassuaatip suliamut qanoq pingaaruteqartiginissaanik naatsorsuutit, avatangiisit suut, nassuaasussap najuuffiginerai, aamma videokkut attaveqaqtigiinnermut, atorneqartussatut kissaatigineqartumut, aaqqiissutip isumannaatsuunera

pillugu ilisimatitsissutit suunersut pillugit, eqqartuussivik ataatsimut naliliisinnaavoq.

Eqqartuussiviup akuersissuteqarnera siuningaani tunniunneqarsinnaavoq imaluunniit piffissaq, tassani nassuaaneq tunniunneqassalluni, tunniunneqarsinnaavoq, matumani inuk nassuaasussaq takkutinngitsoorpat. Pineqartup inatsisinut naapertuuttumik aggersarneqarsimanera apeqquataatinnagu, aamma pineqartup inatsisinut naapertuuttumik takkussinnaannginnerminik ilisimatitsisimanera apeqquataatinnagu, tamanna atuuppoq.

Pisumi piviusumi tassani, nassuaatip tunniunneqarnerata nalaani periaaseq atorneqartoq illersorneqarsinnaanersoq pillugu nalornisoqalerpat, eqqartuussivik akuliussinnaavoq aamma assersuutigalugu nassuaasumut, imaluunniit inummut, video atorlugu attaveqaqatigiinnermi tekniskiusumik ikiusumut apeqquteqarnikkut nalornineq paasinarsassallugu, taanna akuusuuppat imaluunniit suliami eqqartuussissuserisuuppat, akuusumit ikiortitut atorfinitstaappat imaluunniit eqqartuussivimmi sulisut ilagippassuk apeqquataatinnagu. Tamatuma kingorna pisumi piviusumi tassani periaaseq illersorneqarsinnaanngitsoq, eqqartuussiviup paasiguniuk, eqqartuussiviup akuersissut allanngortissavaa aamma nassuaaneq unitsissallugu.

Eqqartuussisarermik inatsimmi § 125, imm. 1, allanngortinneqartussatut siunnersuutigineqanngitsoq, malillugu eqqartuussiviup qaqtiguinnaq taamaaliortoqarnissaa akuerinngippagu, eqqartuussinerit nalaanni assiliat nipillugu immiunneqarnissaat imaluunniit aallakaatinneqarnissaat inerteqquataavoq. Nalunaarasuartaatitgut atassuteqarneq assiliartalik atorlugu inuk nassuaappat tamanna aamma atuuppoq, aamma pineqartoq nammineq imaluunniit allat, eqqartuussiviup qaqtiguinnaq taamaaliortoqarnissaa akuerinngippagu, taamaalillutik tassannga assilisat imaluunniit nipit immiussinnaanngilaat imaluunniit aallakaatissinnaanngilaat.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 2.8 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 8-imut aamma 9-imut (eqqartuussisarermik inatsimmi § 238)

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliat oqaasertaliorneqartarnerat pillugit eqqartuussisarnermik inatsimmi § 238 malittarisassanik imaqarpoq. Akuusut piumasaqaataannik aamma suliap saqqummiunneqarneranik, matumani akuusut pissutsit piviusut imaluunniit inatsisitigut pissutsit pillugit piumasaqaataat ilanngullugit, aamma pisariaqartinnejartumik annertussusilimmik taakku ilisimannittullu nassuaataannik, kiisalu pissutsit piviusut imaluunniit inatsisitigut pissutsit suliap aalajangiiffigineqarnerani pingaartinnejartut, eqqartuussummi imaritinnejassasut § 238, imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq. Eqqartuussutini, taakkunani tamatuma peqatigisaanik aalajangiinermut tunngaviit peqqissaarussamik tunniunneqarpata, suliarinneqqaarfimmi eqqartuussutigineqartuni, suliap saqqummiunneqarnera akuusut piumasaqaataasa naatsumik taaneqarnerannut killilerneqarsinnaasoq, § 238, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq. Taamaaliortoqarpat, eqartuussut suliap tamakkerlugu saqqummiunneqarneranik imaqannginna eqqartuussummi takuneqarsinnaassaaq. Eqqartuussut, imm. 2 malillugu oqaasertaliorneqartoq, suliareqqitassanngortinnejart, suliamut nassuaammik ilassutaasumik eqqartuussivik tunniussissasoq, § 238, imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq. Eqqartuussiviup suliareqqitassanngortitsineq pillugu nalunaarummik pinerata kingorna piaarnerpaamik nassuaateqartuussisuuneqarfimmut nassiunneqassaaq. Tamatuma peqatigisaanik nassuaatip assilillugu allaqqinna akusuunut nassiunneqassaaq.

§ 238, imm. 1-imi *oqaaseqatigiinni siullerni* “suliassallu saqqummiunneqarneranik imaqassaaq, matumunnga ilanngullugit illuatungerit tunngavilersuataat, pisariaqarneratullu annertutigisumik ilisimannittullu nassuaataat” ima allanngortinnejassasoq “, suliap naatsumik saqqummiunneqarneranik, akuusut tunngavilersuutaannik oqaluttuareqqiinermik kiisalu pissusiviusunik inatsisinullu tunngasutigut pissutnik, suliassap aalajangiiffiginiarnerani pingaartinnejarsimasunik imaqassaaq” siunnersuutigineqarpoq.

§ 238, imm. 2-p aamma 3-p atuutup atorunnaarsinnejarnissaa, aamma tassunga taarsiullugu nutaatut § 238, imm. 2-p ilanngunnejarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taassumalu, eqqartuussut, nassuaatit tunniunneqartut assilillugit allaqqinnejarnieranik imaqanngitsup, suliareqqitassanngortinnejarnieranik, eqqartuussiviup nassuaatit tunniunneqarsimasut assilillugit allaqqinnejarnerat eqqartuussisut allattaaviannut allassagai, aalajangersarpaa. Assilillugit allaqqiinerit

eqqartuussummut ilanngussatut isigineqarput. Eqqartuussiviup suliareqqitassanngortitsineq pillugu nalunaarummik tigusinerata kingorna, eqqartuussiviup assilillugu sanaaqqiineq suliareqqitassanngortitsiviusussamut akuusunullu piaarnerpaamik nassutissavaa.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani aamma inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani immikkut ittuni eqqartuussutit oqaasertaliorneqartarnerannut inatsisitigut malittariassat assigiaartut suliarinniffiusunut tamanut atuuttut aalajangersarneqarnissaat, siunnersuutit kinguneraat.

Eqqartuussummi nassuaatit tunniunneqarsimasut assilillugit allaqqinneqarnerat siunissami piumasaqaataassanngilaq, kisianni eqqartuussut suliareqqitassanngortinnejqarpal, eqqartuussiviup nassuaatit tunniunneqarsimasut assilillugit allaqqissavai, aamma nassuaatit assilillugit allaqqinneqarnerat eqqartuussummut ilanngussatut isigineqassaaq.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliami imaluunniit immikkut ittumik inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliami eqqartuussummi suliami takussutissat eqikkarneqarnerisa assilillugit allanneqarnerat, aammattaaq piumasaqaataassanngilaq.

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani aamma immikkut ittumik inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani eqqartuussutini tamani suliap naatsumik saqqummiunneqarneranik imaqassasut, § 238 a, imm. 1-imi oqaaseqatigiittut siullertut oqaasertaliorneqarnissaattut siunnersuutip kinguneraa. Suliap saqqummiunneqarnissaat pillugu malittarisassamut atuuttumut naleqqiullugu taamaaliorneq oqilisaaneruvoq.

Saqqummiussinermi suut ilaatinneqarnissaat eqqartuussiviup naliliinissanut tunniunneqarpoq, kisianni suliami takussutissat eqikkarlugit imaluunniit allakkut upternarsaasersuinerup imaanut nassuaasoqarnerata ilaatinneqarnissaat nalinginnaasumik aallarnerniarneqanngilaq. Taamaattoq taamaattoqarpal saqqummiussami, kina nassuaammik tunniussisimanersoq, aamma misissuisoqarsimasoq naliliisoqarsimmasorlu, misissuinerup naammassineqarsimanera assigisaallu taassallugit pissusissamisuussaaq.

Pisuni amerlasuuni suliap naatsuararsuarmik saqqummiunneqarnissaa eqqartuussiviup naammagissallugu qinersinnaassavaa, pissutigalugu eqqartuussutip imai allat piumasaqaatitut aamma piviusutut imaluunniit inatsisitigut pissutsit pillugit piumasaqaatitut ilusilinni, suliap sumut tunngassuteqarnera takuneqarsinnaammatt.

Eqqartuussut allangortinnagu tunngavilersummik imaqartussaassaaq, imappaq pissutsit piviusut inatsisitigullu pissutsit, suliap aalajangiiffiqineqarnerani pingartinneqartut taaneqartussaapput.

Tunngavilersuut eqqartuussutip imarisauut allannut naleqqussarneqarnissaa, allangortinnagu taamaassaaq. Eqqartuussivik eqqartuussut tunngavilersorneqartariaqartoq isumaqarpat, ilaatigut nassuaatip aalajangersimasup imaanut innersuussinerni, eqqartuussummi nassuaatip pineqartup assilillugu allanneqarneranik eqqartuussut imaqarsinnaavoq aamma tunngavilersuummi assersuutigalugu “X-ip nassuaanera malillugu upternarsarneqarpoq” allanneqarsinnaavoq, imaluunniit eqqartuussummi nassuaatip assilillugu allanneqarnera minissinneqarsinnaavoq aamma tunngavilersuummi assersuutigalugu “X-ip pillugu nassuaaneranit [...], upternarsarneqarpoq...” allanneqarsinnaanera assersuutitut taaneqarsinnaapput. Tamanna oqaasiinnartigut, “eqqartuussut nassuaasersorneqartariaqanngitsuusariaqarpoq”-mik ilaannikkut oqaatigineqartarpoq. Tamakkiinissaq anguniarlugu, eqqartuussisarermik inatsimmi § 108, imm. 1, allangortinneqartussatut siunnersuutigineqanngitsoq, malillugu suliareqqitassanngortitsinermi eqqartuussut oqaatigilluaannarlugu nassuaasersorneqartariaqanngitsuusariaqanngilaq, kisianni siuliani suliariinniffimmi tunngaviusunut, suliariinneqqiffiusup isumaqataaffigisaanut, innersuussisinnaalluni.

Eqqartuussut, nassuaatinik tunniunneqartunik assilillugit allaqqitanik imaqanngitsoq, suliareqqitassanngortinneqarpat, § 238, imm. 2-tut siunnersuutigineqartoq atuuppoq.

Pisuni taamaattuni eqqartuussisut allattaavianni nassuaatit tunniunneqartut eqqartuussiviup assilillugit allassavai, aamma assilillugit allatat eqqartuussummut ilangussatut isigineqassapput. Assilillugit allatat, eqqartuussiviup suliareqqitassanngortitsineq pillugu nalunaarummik

pinerata kingorna piaarnerpaamik suliarinneqqiffiusussamut akuusunullu nassitissavai.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasunik oqaaseqaatini imm. 2.7 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 10-mut aamma 11-imut (§ 312)

Unnerluussutip taamaatiinnarneqarneranut eqqartuussisarnermik inatsimmi § 312 tunngassuteqarpoq. Suliami unnerluussut tamakkiisumik ilaannakoortumilluunniit taamaatiinnarneqarsinnaavoq tulliuttunik pisoqarpat 1) pasilliut tunngavissaqanngitsoq takuneqarsinnaalerpat, 2) pissutissalimmik pasisap pisuutinneqarnissaanut eqqartuussisutigoortitsinissamik kinguneqarnissa allakkut naatsorsuutigineqarsinnaanngippat, imaluunniit 3) eqqartuussisarnermik inatsimmi § 312 malillugu suliap naammassineqarnissaajornartorsiutinik, aningaasartuutinik imaluunniit suliamik suliarinninnermi piffissanik, suliap pingaaruteqassusaanut aamma pineqaatissiissummut naleqqiullugu, taamaattoqassappat pineqaatissiissutigineqartussatut naatsorsuutigineqartumut, naleqqutinngitsumik kinguneqassappat.

Nutaamik nr. 3-mik ilanngussisoqarnissa siunnersuutigineqarpoq. Pisuni, taakkunani pinerluttulerinermi inatsimmi §§ 6 (nunami allami iliuutsip assinganut iliuusereriikkamut kingunerititsinermi, inummik eqqartuussisutigoortitsineq pillugu) imaluunniit 124 (inuk, eqqartuunneqareersoq, aamma eqqartuussut sioqqullugu inatsimmik unioqqutitsisutut pisuutitaasoq pillugu) pissutissalimmik pasisaq pisuutinneqassappat atorneqarsinnaasussamik, Eqqartuussisoqarnissa naatsorsuutigineqarsinnaatinngagu, imaluunniit ilassutaasumik pillaatissiissummit pingaaruteqanngitsumik taamaallaat eqqartuussisoqarnissa naatsorsuutigineqartillugu, unnerluussisussaatitaasut tamakkiisumik ilaannakoortumilluunniit unnerluussummit taamaatitsiinnarsinnaanermik atuisinnaasariaqarnermik periarfissaasa annertusineqarnissa siunnersuutikkut pisinnaanngussaaq. Pillaatissiisoqannginnissa imaluunniit pingaaruteqanngitsumik pillaatissiinermik eqqartuussisoqarnissa, aamma eqqartuussineq allakkut aamma annertuumik pingaaruteqannginnissa naatsorsuutigineqarpat, tamakkiisumik ilaannakoortumilluunniit unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera taamaallaat pisinnaavoq.

Nr. 3-p ilanngunneqarnerata kingunerisaanik, nr. 2-mi “imaluunniit” peerneqarnissaa siunnersutigineqarpoq, soorlu aamma massakkut nr. 3-usoq nr. 4-nngussasoq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.9 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 12-imut (§ 315, imm. 1)

Pissutissalimmik pasisap inuunermini atugarisaasa piffissaq eqqorlugu nalunaarnissaq akornusersimanngippagu, imaluunniit § 582, nr. 1 imaluunniit 2 malillugu aallartitseqqinnissamut piumasaqaatit naammassineqarsimappata, unnerluussutip taamaatinnarneqarnera imaluunniit unnerluussummik tunuartitsineq pillugu aalajangiineq aalajangerneqarpat, tamanna pillugu pissutissalimmik pasisamut, unnerluussutip taamaatinnarneqarnera imaluunniit unnerluussummik tunuartitsineq kingusinnerpaamik qaammatit 3 kingorna pineqartumut nalunaarutigineqarsimappat, allanngortitsitsineq taamaallaat pisinnaasoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 315, imm. 1-imi oqaaseqatigiit kingulliit malitsigaat.

§ 315, imm. 1-imi oqaaseqatigiinni kingullerni »qaammatit pingasut« ima allanngortinnejassasoq »qaammatit 4« siunnersutigineqarpoq.

Unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera imaluunniit unnerluussummik tunuartitsineq pillugu aalajangiinermik allanngortitsineq siunissami aalajangiinerup kingorna qaammatit 4 naatinagait pissutissalimmik pasineqartumut nalunaarutigineqarsinnaasoq, allannguutissatut siunnersutigineqartup kingunerissavaa. Massakkumut pisartutut, pissutissalimmik pasisap inuttut atugarisaasa piffissaq eqqorlugu nalunaaruteqarnissaq akornusersimappassuk, piffissaliussaq sivitsorneqassaaq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.12.2 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 13-imut (§ 321, imm. 1, nr. 4)

Pissutissalimmik pasisaq nammineerluni takkussinnaatitaasumik illersuisumik, suliami takkuttartussamik, atorfinitssisimanngippat,

pissutissalimmik pasisamut eqqartuussiviup illersuisumik ivertitsinissaanik eqqartuussisarnermik inatsimmi § 321 tunngassuteqarpoq.

Pinngitsuugassaanngitsumik illersuisumik ivertitsinissaq pillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi § 321, imm. 1 malittarisassanik imaqarpoq. Suliami unnerluussut saqqummiunneqarpat, tassani, nr. 2 malillugu unnerluussaq pisuutitaappat, inatsisitigut kinguneqartitsinerit akiliisitsissummit, arsaarinninnermit, biilersinnaanermut allagartaajagaanermut imaluunniit taarsiissuteqarnermit annertunerusumik akuliunnerusut pineqartussaatillugit, aamma § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu suliaq saqqummiunneqarpat, aamma nr. 4 malillugu inissiisarfimmi inissinneqarnissaq pillugu apeqqut saqqummiunneqarpat, illersuisut peqataanissaat ilaatigut pinngitsuugassaanngitsoq, tassani takuneqarsinnaavoq.

§ 321, imm. 1, nr. 4-p nutaamik oqaasertaliorneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni pissutissalimmik pasisaq nammineerluni illersuisumik takkussinnaatitaasumik, suliami takkuttartussamik, atorfinititsisimanngippat, aamma pinerluttulerinerimi inatsimmi kapitali 33-p atorneqarnissaa apeqqutaalerpat, taamaattoq unnerluussisussaatitaasut pineqaatissiissutip eqqartuussutigineqarsimasup atorunnaarsinneqarnissaa piumasaqaatiginninnerat minillugu, eqqartuussiviup pissutissalimmik pasisamut illersuisoq ivertissavaa.

Pinerluttulerinerimi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqaatissiissutit inatsisisstatut siunnersummi § 1, nr. 8-imiit 10 ilanngullugu aalajangersakkat (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 449 a) malillugit nassuernertut suliap nalaani eqqartuussutigineqarnissaat pillugit siunnersummut, siunnersuut atassuteqarpoq.

Pissutissalimmik pasisap nammineerluni takkussinnaatitaasumik illersuisumik atorfinititsinngippat, pisortanit illersuisumik tamatigut ivertitsisoqarnissaa siunnersuutip kinguneraa, taannalu pinerluttulerinerimi inatsimmi kapitali 33-p atornissaa pillugu apeqqut pineqartillugu takkutissaaq. Pinerluttulerinerimi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqaatissiissutip eqqartuussutaareersup atuutiinnarnissaa pillugu aalajangiineq, aamma pinerluttulerinerimi inatsimmi kapitali 33-p atorneqarneranut takussutissaavoq.

Qaqugukkut pisortanit illersuisumik ivertitsisoqassanersoq, § 321, imm. 1, nr. 4-mut siunnersuut piviusumik allanngortitsinernik kinguneqanngilaq, tassami suliani, unnerluussisussaatitaasut pineqaatissiissutip eqartuussissutigineqarsimasup atorunnaarsinneqarnissaanik piumasaqaateqarnerat minillugit, pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-p atorneqarnissaa pillugu apeqquteqartillugu, ullumikkut aamma pisortanit illersuisumit ivertitsisoqartarmat.

§ 321, imm. 1, nr. 4-p atuuttup ingerlateqqinnejannginnissaa, siunnersuutip kinguneraa. Qaqugukkut pisortanit illersuisumik ivertitsisoqarnissaanut, tamanna piviusumik allanngortitsinermik aammattaaq kinguneqanngilaq, tassami § 321, imm. 1, nr. 4 atuuttoq § 321, imm. 1, nr. 2-p, allanngortinnejartussatut siunnersuutigineqanngitsup, atuuttup saniani pisariaqanngimmat. § 321, imm. 1, nr. 2-imi atuuttumi, pisut tamarmik, taakkunani unnerluussineq saqqummiunneqarluni, ilaatinneqarput, aamma akiliisitsissummit, arsaarinninnermit, biilersinnaanermut allagartaajagaanermut imaluunniit taarsiissuteqarnermit annertunerusumik akuliunnerusunik inatsisitigut kinguneqartitsisoqarnissaa pillugit apeqqusiisoqarnissaa naatsorsuutigisariaqarpoq. Ilaatigut pisut tamaasa, taakkunani unnerluussisoqarluni, aamma inissiisarfimmi inissiineq apeqqutaalluni, ilaatinneqarput. Taamaalilluni aalajangersakkami pisut tamarmik, § 321, imm. 1, nr. 4-imi atuuttumi ilaatinneqartut, aalajangersakkami aamma ilaatinneqarput.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.1 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 14-imut (§ 322)

Suliani immikkut ittumik ilungersunartutut pissuseqartuni, illersuinermut tamanna pisariaqartinnejarpal, eqqartuussissuserisoq illersuisutut eqqartuussiviup ivertissagaa, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 322, imm. 2-p aalajangersarpa. Ullumikkut malittarisassat taamaatsillugit, taamaalilluni suliaq piviusoq taanna immikkut ittumik ilungersunartutut pissuseqarnersoq, suliap ilungersunartuunini tunngavigalugu, ajornartorsiutit qanoq issusaannik taamaattunik. pissutissalimmik pasisamut eqqartuussissuserisumik illersuisoqartitsisariaqalersitsisunik, imaqarnersoq, siullertut aalajangerneqassaaq. Piffissami, tassani illersuisup aggersarneqarfissaani imaluunniit ivertinneqarfissaani, sumiiffimmi

eqqartuussivimmit suliarineqarnissaa ajornakusoorsinnaavoq, tamannalu aalajangersakkap atorneqarneranut sulisaatsinik assigiaanngitsunik ingerlatsinermik kinguneqarsimavoq. Inatsisit atuuttut misissorneqarnissaannut qulaani nalinginnaasumik oqaaseqaatini immikkoortoq 2.10 innersuussutigineqarpoq.

§ 322, imm. 2-p nutaamik oqaasertaliorneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni illersorneqarnissamut tamatuma piumasaqaataannginnera erseqqissumik nalilerneqanngippat, suliani immikkut ittumik ilungersunartuni, matumani toqutsineq, pinngitsaaliilluni atoqateqarneq imaluunniit ingasattumik nakuuserneq pillugit suliat ilangullugit, aamma suliani, taakkunani unnerluussisussaatitaasut tigummigallarneqarnissamik piumasaqaateqarlutik, eqqartuussiviup eqqartuussissuserisumik imaluunniit illersuisumik akuerisaasumik, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut angusilluni soraarummeersimasumik illersuisutut ivertitsinissaa takuneqarsinnaalissaq. Suliat, taakkunani illersuisoq pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanerup nalaani ivertinneqarluni, matumani meeqqat video atorlugu killisiorneqarnerannut atatillugu, taakkunani pinerluttuliorerit taaneqartutut pissuseqartut pinerluutigineqarsimasinnaanerat pasitsaanneqarluni, aalajangersakkami ilaatinneqassapput.

Annerusumik pingaarnertut malittarisassaq malillugu sumiiffinni eqqartuussiviit, suliani immikkut ittumik ilungersunartutut pissusilinni, aamma tamatigut toqutsineq, pinngitsaaliilluni atoqateqarneq imaluunniit ingasattumik nakuuserneq pillugit sulianik ilaatisisuni, aamma suliani unnerluussisussaatitaasut tigummigallagaanissamik piumasaqaateqarneranni, eqqartuussissuserisumik imaluunniit illersuisumik akuerisaasumik, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut angusilluni soraarummeersimasumik ivertississasoq, siunnersuutip kinguneraa. Suliat suussusaanni taaneqartuni unnerluussisussaatitaasut annerusumik pingaarnertut malittarisassaq malillugu inatsisilerinermut tunngasumik ilinniarsimasumik unnerluussissuserisumik unnerluussisuliissapput, pissutigalugu suliat pissutsitik malillugit immikkut ittumik ilungersunartutut taaneqartariaqarmata. Aammattaaq suliat taamaattut amerlanertigut eqqartuussivikkoortitsinermi ajornartorsiutinik katitigaasunik imaluunniit ajornartorsiutit qanoq issusaannik assigiinngitsunik imaqartarput.

Aalajangersagaq tamakkiisuunngilaq. Suliap taassuma piviusup immikkut ittumik ilungersunartutut isigisariaqarnera pillugu nalilersuinermi – suliap pissusaata saniatigut –suliami inatsisilerinermut tunngasumik ilinniarsimasumik unnerluussisumik unnerluussisoqarnersoq immikkut ittumik eqqartuussiviup pingaartittariaqarpaa. Assersuutigalugu suliani aningaasaqarnermut tunngasuni, meeqqanut innarliinernik suliani aamma suliani, pissutissalimmik pasineqartumik immikkut ittumik annertuumik kinguneqarsinnaasuni, assersuutigalugu pineqartup politikeriunera, politiitut sulinera imaluunniit allami assigisaani taticisaalluni atorfecarnera pissutigalugu tamanna amerlanertigut pisinnaavoq. Ammattaaq suli ingammik pinerluttuliornerit inummut navianaatilittu suussuseqartut soorlu ilaatigut nammineersinnaajunnaarsitsinerit, inatsisit unioqqutillugit pinngitsaaliinerit, ujajaanerit aamma ikuallatitsinerit aamma aanngajaarniutit pillugit inatsisinik annertoorujussuarmik unioqqutitsinerit aalajangiinissamut tunngavinnik naammassinnissinnaassapput. Assersuutigalugu pissutissalimmik pasisaq peqqinnissaqarfimmit tarnikkut immikkoorutilittut assigisaanilluunniit nappaateqartoq paasineqarpat, eqqartuussissuserisumik imaluunniit illersuisumik akuerisaasumik, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut soraarummeerluni angusisimasumik illersuisumik ivertitsisoqarnissaa pissutissaqalersitsisinnaavoq.

Suliani pineqartuni eqqartuussissuserisup saniatigut aamma illersuisumik akuerisaasumik, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut soraarummeerluni angusisimasumik ivertitsisoqarsinnaanera, siunnersuutip aamma kinguneraa. Suliami piviusumi tessani, illersuisup suussusaa sorleq ivertinneqassasoq, eqqartuussissuserisut, sulianik suliaqartussat arlaat, taakkunani akuusup eqqartuussissuserisuminut nammineq aningaasartuuteqassanani eqqartuussissuseritinneqassanersoq ilanngullugu, eqqartuussiviup nalilissavaa.

Illorsorneqarnerup tamanna pisariaqartinngikkaa, erseqqissumik nalilerneqarpat, aallaaviusoq taamaallaat avaqqunneqarsinnaavoq. Taassuma qaqutiguinnaq pisartussatut pissuseqarnissaa isumaqarfigineqarpoq, kisianni nassuernermik suliaq paasiuminarluinnartoq pineqarpat, tessani unnerluussisussaatitaasut aamma inatsisilerinermut tunngasumik ilinniarsimasumik unnerluussisuliinatik, assersuutigalugu tamanna pisinnaavoq.

Suliani § 322, imm. 2-mi ilaatinneqanngitsuni, § 322, imm. 1 malillugu suli illersuisumik akuerisaasumik sumiiffimmi eqqartuussivik ivertitsissaaq. Kalaallit Nunaanni immikkut ittumik aaqqissuussineq eqqarsaatigalugu suliarinneqqaarfimmi suliat suliarineqarnerannut aamma annertunerusumik assigiaartumik sulisoqarnissaq qulakkeerniarlugu, sumiiffinni eqqartuussiviit pisuni taakkunani, ataatsimut naliliineq malillugu tamanna naleqquttuunerunngippat – assersuutigalugu qanittumiinnissamik tunngavik, pissutissalimmik pasisap kissaataa imaluunniit ajornaatsumik sulinissamut eqqarsaatigisassat pissutigalugit, matumani illersuisumik akuerisaasumik, inatsisilerinermut tunngasumik kandidatitut soraarummeerluni angusisimanngitsumik suliamik suliarinnissinnaasumik nassaartoqarsinnaanginnera pissutigalugu, ivertitsisariaqanngillat. Suliap piareersarneqarnerani illersuinermut eqqarsaatigisassat taassuma pisariaqartinneqarnera takuneqarsinnaalerpat, illersuisup akuerisaasup eqqartuussisarnermik inatsimmi § 325, imm. 1 malillugu ivertinneqarnera atorunnaarsinnejarsinnaammattassunga atatillugu maluginiarneqassaaq.

Sumiiffinni eqqartuussiviit suli pissutissalimmik pasisap nammineerluni kissaatai, taakku matumuuna § 324 malillugu pisariaqartinneqartumik illersorneqarnissamut eqqarsaatigisassanut taakku aporaatinngippata, eqqarsaatigisariaqarpai.

Illersuisussamik ivertitsineq pillugu eqqartuussiviup aalajangiinera suli § 322, imm. 3 malillugu eqqartuussisuuneqarfimmuit aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaavoq.

Nr. 15-imut (§ 364)

Tigummigallagaanissamut il.il. aamma piffissaliussap sivitsorneqarneranut eqqartuussisarnermik inatsimmi § 364 tunngassuteqarpoq.

Tigummigallagaanissap imaluunniit qanoq iliornissamut piareersaatip sivisussusissaanut piffissaliussaq eqqartuussiviup aalajangiinermini aalajangissagaa, pisut tassani pissutissalimmik pasisap Kalaallit Nunaanniinnginnera minillugu, § 364, imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq. Piffissaliussaq sapinngisamik sivikitsuussaaq aamma sapaatit akunneri 4 piffissaliussap qaangissanngilai.

Eqqartuussiviup piffissaliussaq sivitsorsinnaagaa, kisianni sivisunerpaamik sapaatit akunneri 4-kkaarlugit, § 364, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq.

Pissutissalimmik pasisaq sivitsuinermut isumaqataalluni
nalunaaruteqanngippat, sivitsuineq aalajangiinikkut,
tunngavilersorneqartussakkut, pissaaq.

Pineqartup taanna taamaatitippagu imaluunniit saqqummiunneqarneq naleqqutinngitsunik ajornartorsiutinik atassuteqartoq eqqartuussivik isumaqarpat, pissutissalimmik pasisap, tigummigallagaasup imaluunniit allakkut qanoq iliornissamut piareersaataasumik nammineersinnaajunnaarsitaasup saqqummiunneqarnera taamaattoq pinngitsoortinneqarsinnaavoq.

Imm. 4-p ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Unnerluussisussaatitaasut unnerluussut eqqartuussivimmut tunniuppassuk aamma eqqartuussiviup pingaarnertut isumaqatigiinniarnissamut piffissaliussaq aalajangerpagu, piffissaliussap naanerani, tigummigallagaaneq imaluunniit, tassunga taarsiullugu qanoq iliornissamik piareersaateqarneq suliarineqartoq, sivitsoqqinnejarnani, suliami eqqartuussummik eqqartuussisoqarnissaa tikillugu, ingerlaannassasoq, eqqartuussiviup imm. 1 malillugu aalajangersinnaagaa, siunnersuutip kinguneraa. Eqqartuussivik taamatut aalajangiippat, § 362, imm. 4 imaluunniit § 366 malillugu, aalajangiinerup kingorna siusinnerpaamik sapaatit akunneri 3 qaangiunnerani tigummigallagaanerup imaluunniit tassunga taarsiullugu qanoq iliornissamik piareersaatit atorunnaarsinnejarnissaat unnerluussaasup eqqartuussivimmut noqqaassutigisinnaavaa. Taamaattoqarpat eqqartuussivik ullut 7 qaangiutsinnagit tamanna aalajangiiffigissavaa. Noqqaassut eqqartuussiviup akuerinngippagu, unnerluussaasoq eqqartuussiviup aalajangiinerata kingorna siusinnerpaamik sapaatit akunneri 3 qaangiunneranni nutaamik noqqaassuteqarsinnaavoq. Pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup aallartinnerata kingorna § 367, imm. 2-mi oqaaseqatigiit kingullit, aamma imm. 3 taamatuttaaq atuupput. Nassuernermik suliani, tassani unnerluussisussaatitaasut, § 449 a malillugu suliap nassuernertut suliarineqarnissaa siunertaralugu eqqartuussisoqarnissaanik noqqaassuteqarsimallutik, aamma eqqartuussivik eqqartuussisoqarnissaanut piffissamik aalajangiisimalluni, aalajangersakkami oqaaseqatigiit siullerniit oqaaseqatigiit tallimaat ilanngullugu aalajangersakkat taamatuttaaq atuupput.

Aalajangersagassatut siunnersuutigineqartoq nutaajuvoq aamma tigummigallagaanerup imaluunniit tassunga taarsiullugu qanoq

iliornissamut piareersaatit sivitsorneqarnissaannut, taaneqartunut piffissaliussaq aalajangernagu, periarfissamut tunngassuteqarpoq. Piffissaliussat akerlerineqaratik sivitsorneqarnissaat pillugit pissusissamik eqqueqqissaarnani eqqartuussinerit amerlaassusaasa ikilisinneqarnissaat aalajangersagassatut siunnersuutigineqartup siunertarivaa.

Malittarisassat atuuttut malillugit tigummigallagaanissamik imaluunniit tassunga taarsiullugu qanoq iliornissamut piareersaateqarnissamut tunngavissaqartoq, qanoq pisoqarnera apeqqutaatinnagu, piffissami sapaatit akunnerinik 4-nik, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 364, imm. 1 malillugu nalinginnaasumik piffissaliussisarneq malillugu sivisunerpaajusumit sivisunerusumik tigummigallaanissamut tunngavissaqartoq aamma tigummigallagaaneq imaluunniit tassunga taarsiullugu qanoq iliornissamut piareersaateqarneq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 359-imi nalinginnaasumik atsikkutigiissaarineq pillugu aalajangersagaq malillugu eqqartuussummik eqqartuussisoqarnissaa tikillugu siuningaani tamatuma periarfissatut isagineqarsinnaannginneranik eqqartuussivik isumaqarpat, aalajangersakkap taamaallaat atorneqarnissaa piumasaqaataavoq.

Allakkut nangaanartoqartoq eqqartuussivik isumaqarpat, aalajangersagaq atorneqartariaqanngilaq. Pingaarnertut isumaqatigiinniarnissamut piffissaq kinguartinneqarpat, aalajangersagaq malillugu eqqartuussivik nutaamik aalajangiissaq.

Aalajangersagassatut siunnersuutigineqarneqartup atorneqarnissaa tunngavissaqanngitsutut eqqartuussiviup isumaqarfingippagu, suli tigummigallagaanissamik imaluunniit tassunga taarsiullugu qanoq iliornissamik piareersaateqarneq pillugu aalajangersagaq atuuttoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 367, imm. 1 pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup aallartinnerata kingorna sivitsorneqaqqinnani atuutissaq.

Pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup aallartinnerata kingorna, pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup kinguartittariaqarnera pillugu eqqartuussivik aalajangersagaq pillugu aalajangiippat, nalinginnaasumik malittarisassaq eqqartuussisarnermik inatsimmi § 364, imm. 1-imiittoq malillugu tigummigallagaanermut imaluunniit qanoq iliornissamik piareersaatinut, tassunga taarsiullugu suliarineqartunut piffissaliussamik aalajangersaasoqartariaqarneranik kinguartitsinermik kinguneqassanersoq, imaluunniit parnaarussatut paarineqarneq malittarisassaq nutaaq taanna

malillugu piffissalernagu ingaannassanersoq, eqqartuussiviup piffissaliussap ullunik 7-nnik sivisutigisup qaangiutinnginnerani aalajangissavaa.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.9 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 16-miit 18 ilanngullugu aalajangersakkanut (§ 449 a)

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 449 a nassuernermik sulianut tunngassuteqarpoq, imaappoq suliat, eqqartuussisooqataasut peqatigalugit suliarineqartussaagaluit, kisianni ingerlatsinermi piuminarsakkami aamma eqqartuussisooqataasut peqataatinnagu suliarineqartut, pissutigalugu unnerluunneqartoq nassuersimammat aamma suliap nassuernertut suliarineqarnissaanut akuersissuteqarsimammat.

Pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-p imaluunniit kapitali 34-p atorneqarnissaa pillugu apeqquteqarpat, suliap nassuernertut suliarineqarsinnaannginnera, § 449 a, imm. 1, nr. 4-im i takuneqarsinnaavoq.

Pissutissalimmik pasisaq tigusaasimappat imaluunniit eqqartuussinerup nalaani tigummigallagaappat, illersuisoq, § 321, imm. 1, nr. 1 malillugu invertinneqartoq, suliap nassuernertut suliatut suliarineqarnissaanut pissutissalimmik pasisaq akuersissuteqartinnagu, suliamik ilisimasaqalernissaminut periarfissinneqassasoq, pissutissalimmik pasisamik suliaq pillugu oqaloqatiginnissasoq, aamma eqqartuussivimmut oqaaseqaateqassasoq, § 449 a, imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq. Pissutissalimmik pasisap akuersissuteqarnerani, illersuisoq eqqartuussivimmi najuutissaaq.

Eqqartuussinerup nalaani pissutissalimmik pasisaq tigusaasimanngippat imaluunniit tigummigallagaanngippat, pissutissalimmik pasisap suliap nassuernertut suliarineqarnissaanut akuersissuteqartinnagu, pissutissalimmik pasisaq illersuisumik neqeroorfigineqassasoq, § 449 a, imm. 4-mi takuneqarsinnaavoq. Pissutissalimmik pasisap kissaateqarneratigut, illersuisumik invertitsisoqarpat, imm. 3 taamatuttaaq atuutissaaq.

§ 449 a, imm. 1, nr. 4-p allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-mut innersuussineq peerneqassalluni.

Pinerluttulerinermik suliat, taakkunani pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-p atorneqarnissaa pillugu apeqquteqarluni, siunissami nassuernertut suliatut suliarineqarsinnaanerat, siunnersuutip kinguneraa.

Suliap nassuernertut suliarineqarsinnaanissaanut, pissutissalimmik pasisap – naak tarnimigut immikkoorutilimmik qanoq issuseqaraluarluni – pasilliummik aamma suliap nassuernertut suliarineqarnissaanut akuersissuteqarnerup isumaanik paasinnissimanissa piumasaqaataassaaq.

§ 449 a, imm. 1-mi aallaqqaasiut, allanngortinneqartussatut siunnersuutigineqanngitsoq, malillugu, tamatuma saniatigut nassuernermik suliani taamatut suussuseqartuni nutaani, pissutissalimmik pasineqartup nangaassuteqarnani nassuernissaa saneqqunneqarsinnaangitsumik piumasaqaataassaaq. Unnerluunneqartoq tarnikkut qanoq issutsimi malitsigisaanik taamaaliorssinnaangippat, imaluunniit nassuernerup imaluunniit suliap nassuernertut suliarineqarnissaanut akuersinerup isumaanik paasinninngippat, suliaq nassuernertut suliatut naammassineqarsinnaanngilaq.

Suliasaatsimi unnerluunneqartup tarnikkut qanoq issusaa, eqqartuussiviup pineqaatissiissut eqqortoq pillugu eqqartuussummik eqqartuussinissaanut aammattaaq naammattumik nassuarneqarsimassaaq.

§ 449 a, imm. 3-mi oqaaseqatigiinni siullerni “eqqartuussinerup” kingorna “imaluunnit pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-p atorneqarnissaa apeqqutaalerpat” aamma § 321, imm. 1, nr. 4-mut innersuussineq ilanngunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Nassuernertut suliani, taakkunani pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-p atorneqarnissaa apeqqutaalluni, pissutissalimmik pasisap suliap nassuernertut suliarineqarnissaa pillugu akuersissuteqannginnerani, illersuisup suliamik ilisimasaqalernissaminut periarfissinneqarnissaa, pissutissalimmik pasisamut suliaq pillugu oqaloqatiginninnissaa aamma eqqartuussivimmut oqaaseqaateqarnissaa, siunnersuutip kinguneraa. Aammattaaq pissutissalimmik pasisap akuersissuteqarnerani, illersuisoq eqqartuussivimmi najuutissaaq.

§ 449 a, imm. 4-mi oqaaseqatigiinni siullerni “eqqartuussinerup” kingorna “aamma pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-p atorneqarnissaa pillugu apeqqutaajunnaarpat” ilanngunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-p atorneqarnissaa pillugu apeqquteqartoqarpat, illersuisumik ivertitsineq nammineq qinigassaq pillugu § 449 a, imm. 4 atorneqassanngitsoq, siunnersuutip kinguneraa.

Nassuernerni suliani, taakkunani § 321, imm. 1, nr. 4 (inatsisissatut siunnersummi § 1, nr. 7), aamma § 449 a, imm. 3-p allanngortinneqarnissaanut siunnersuut malillugit, nassuernernik suliani, taakkunani pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-p atorneqarnissaa apeqqutaalluni, pinngitsuugassaanngitsumik illersuisumik peqataasoqarnissaa pillugu siunnersuutip siunnersuut kinguneraa.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.1 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 19-mut (§ 451)

Inatsimmi allatut aalajangiisoqarsimatinnagu, unnerluussaq inuttut pingarnertut isumaqatigiinniarnerup tamarmiusup nalaani najuunnissaa, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 451-p aalajangersarpaa. Taamaattoq unnerluussaasup nassuaateqarnerata kingorna, unnerluussaasup eqqartuussivik qimassinnaagaa, eqqartuussisut siulittaasuata akuersissutigisinnaavaa.

§ 451-mi oqaaseqatigiit aappaat nutaamik oqaasertaliorneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni unnerluussaasumit noqqaassuteqarnerup kingorna, unnerluussaasup pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani imaluunniit taassumap ilaani najuutinnginnissaa, eqqartuussisut siulittaasuata akuersissutigisinnaavaa.

Unnerluussaasup nassuaateqannginnerani, unnerluussaasup eqqartuussivik qimassinnaagaa, imaluunniit unnerluussaasoq pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani najuutinngilluinnarnissaa, nutaatut eqqartuussisut siulittaasuata akuersissuteqarnissamik periarfissalerner, siunnersuutip kinguneraa.

Eqqartuussisut siulittaasuut akuersissumvik taamaattumik tunisippat, unnerluussaasoq pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani najuunnissaminik imaluunniit pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup pineqartup ilaanni najuunnissaminut pisussaaffeqanngilaq. Taamaammat unnerluunneqartup takkutinnginnerra akuerisaanngitsumik takkutinngitsoornerussanngilaq, aamma taamaammat unnerluussaasup takkutinngitsoornerata malitsigisaanik unnerluunneqartup tigusarineqarnissaa pillugu aalajangiinermik aalajangisortartussaanngilaq, soorlu aamma unnerluussaasup takkutinngitsoornera nassuernertut isigineqassanngitsoq imaluunniit takkutinngitsoornermi sunniutinik allanik kinguneqartitsiviussanngitsoq.

§ 451-imi oqaaseqatigiit aappaat malillugu eqqartuussisut siulittaasuata akuersissut utertissinnaavaa, kisianni tamatuma kingorna unnerluunneqartoq nammineq kajumissutsini malillugu takkutinngippat – aamma tigummigallagaanngippat taamaammallu taamaallaat saqqummersinneqartussaassappat – unnerluussaasup suli takkutinngitsoornerata taamaattoqarpal tigusaanissaanut kinguneqarsinnaanera sioqqullugu, unnerluussaasumut inatsisinut naapertuuttumik ilimasaaraluni aamma takkutinngitsoornermi kinguneqaataasussanik ersersitsillugu, eqqartuussinissamut aggersagaanerata nalunaarutigineqarnissaa pisariaqartinneqassaaq.

Pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani imaluunniit taassuma ilaani najuutinnginnissamut akuersissut pingaarnertut isumaqatigiinniarneq sioqqullugu aamma pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani tunniunneqarsinnaasussaassaaq, matumani pisuni unnerluunneqartup akuerisaanngitsumik takkutinngitsoornerani imaluunniit inatsisinut naapertuuttumik takkutinngitsoornerani. Unnerluussaasumit noqqaassuteqarnerup kingorna akuersissut tunniunneqarsinnaasussaavoq, kisianni sorusussutsip unnerluussaminngaanneernissaa piumasaqaataanngilaq. Unnerluussaasup pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani imaluunniit taassuma ataani najuutinnginnissaminik akuersissumvik noqqaassuteqassanersoq pillugu, eqqartuussisup unnerluunneqartumut imaluunniit illersuisumut apeqquuteqarnissaanut taamaattumik sumilluunniit akornutissaqanngilaq.

Unnerluunneqartoq tarnikkut napparsimaneq pissutigalugu pingaarnertut isumaqatigiinniarnermi peqataanissani kissaatiginngippagu, matumani pisumi, tarnikkut nappaateqarneq pissutigalugu unnerluussaasumut

naleqqutinngitsumik artorsartinneqarnissamut unnerluussaasup
qajassuunneqarnissaa siunertaralugu, akuersissut ilaatigut
tunniunneqarsinnaavoq. Taamaattoq suliap suliarineqarnera
eqqarsaatigalugu unnerluunneqartup najuunnissaa pisariaqartutut
eqqartuussisut siulittaasuata isumaqarfingippagu, akuersissut
tunniunneqarsinnaassanngilaq.

Unnerluussaasup tamanna pillugu noqqaassuteqarnera, taaneqareersutut
akuersissummut piumasaqaataassaaq, aamma matumuuna unnerluussaasoq
illersuisoq peqatigalugu noqqaassut pillugu oqaloqatiginninnissamik
periarfissaqarsimanera piumasaqaataavoq, taamaalilluni illersuisup
taamaaliornerup kinguneri pilligit illersuisoq ilitsersuisinnaaniassammat,
matumani nassuiaateqannginnissap kingunerisinnaasai ilanngullugit.
Taamaalilluni unnerluussaasoq, taamaakkaluartoq tarnikkut
napparsimasimaguni napparsimanini apeqqutaatinngu, noqqaassutip suut
kingunerinerai pilligit naleqquttumik paasinnissimanissaa aamma
piumasaqaataassaaq.

Unnerluunneqartup noqqaassutaanut ilusiliinissamut
piumasaqaateqanngilaq, taannalu allakkatigut imaluunniit oqaatsitigut
saqqummiunneqarsinnaavoq, matumani illersuisumut oqaatsitigut
oqaatigineqarsinnaalluni, taamaalilluni taassuma tamatuma kingorna
allakkatigut imaluunniit oqaatsitigut noqqaassut eqqartuussivimmut
ingerlateqqissavaa. Noqqaassut aamma eqqartuussinerup nalaani
unitsiarnermi, unnerluunneqartup najuuffiginnisaani, oqarasuaatikkut
illersuisumut saqqummiunneqarsinnaavoq, kisianni taaneqareersutut,
unnerluussaasup noqqaassutip qanoq kinguneqartussaaneranik
naleqquttumik paasinnissimanissaa piumasaqaataavoq, tamannalu
taamaattoqarpal illersuisup qulakkiissallugu pisussaaffigaa.

Unnerluussaasup noqqaassutaata akuerineqarnissaa pillugu eqqartuussisut
siulittaasuata isummernissaa sioqqullugu, unnerluussaatitaasut
oqaaseqarnissaminut periarfissinneqartariaqarput. Pisuni immikkut ituni,
unnerluussaatitaasup najuunnissaa, unnerluussisussaatitaasut suliamik
ingerlatsinerannut pingaaruteqarsinnaavoq.

Unnerluunneqartumit noqqaassuteqarnerup kingorna, pingaarnertut
isumaqatigiinniarnerup unnerluussaasoq najuutsinnagu
naammassineqarsinnaanera pillugu, § 451-imi oqaaseqatigiit aappaat
malillugu eqqartuussisut siulittaasuata aalajangiisinjaatitaanerata

saniatigut, Eqqartuussiviit Qullersaata aalajangiinera 19. december 2000-immersoq, Ugeskrift for Retsvæsen-imi 2001-imeersumi qupperneq 611-immiittooq malillugu, unnerluussaasup tarnikkut napparsimanini pissutigalugu pingaarnertut isumaqtigiinniarneq paassisallugu malinnaavigissallugulu sapiunnerani, allanngortinnagu eqqartuussiviup pisuni immikkut illuinnartuni pingaarnertut isumaqtigiinniarnermik naammassinnissinnaanera atuutissaq. Pisuni immikkut illuinnartuni taamaattuni unnerluussaasup najuutinnginnissaminik akuersissummik noqqaassuteqarnissaa piumasaqaataanngilaq.

Tarnikkut napparsimanermit allaanerusuni, pisuni allani akuersissut aamma tunniunneqarsinnaassaaq. Assersuutigalugu unnerluussaasup akuerineqartumik pisinnaannginnini nalunaarutigisimappagu, kisianni taamaakkaluartoq pingaarnertut isumaqtigiinniarnerup pilersaarutaasutut naammassineqarnissaa kissaatigippagu, akuersissut tunniunneqarsinnaassaaq. Unnerluussaasoq inatsisinut naapertuutumik pisinnaannginnini nalunaarutiginagu siunertarineqanngitsumik takkutinngitsoorpat, aamma unnerluussisussaatitaasut iliuusereriikanut kingunerititaasussat pillugit piumasaqaataat suliap eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453, imm. 3, nr. 3, inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 16-imi oqaasertaliorneqartoq, malillugu takkutinngitsoorermi eqqartuussummik nalunaaruteqartoqarnissaanik periarfissiinnginnerani, tamanna aamma assinganik atuutissaq.

Suliani sivisuumik suliarineqartuni, unnerluussaasup pingaarnertut isumaqtigiinniarnerup ilaani najuutinnginnissaata akuersissutigineqarsinnaanera aamma assersuutitut allatut taaneqarsinnaavoq. Unnerluussaasut arlaqarpata, unnerluussaasoq ataaseq assersuutigalugu pingaarnertut isumaqtigiinniarnerup ilaani, pineqartumut tunngassuteqanngitsumi imaluunniit annikitsuinnarmik tunngassuteqartumi, najuutinnginnissaminut akuersissummik pisinnaassaaq.

Siunnersut malillugu, noqqaassuteqarnissamut tunngavinnut aalajangersimasunik piumasaqaateqanngilaq. Paassisutissat, suliami ilaareersut tunngavigalugit eqqartuussisut siulittaasut noqqaassummut isummersinnaassaaq, imaluunniit noqqaassummut isummertoqartinnagu assersuutigalugu nakorsartinnermut tunngasunik uppermarsaatinik amerlanerusunik pisariaqartitsisoqartoq aalajangersinnaassallugu.

Pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani unnerluunneqartup najuunnissaa pillugu apeqqut, pingarnertut isumaqatigiinniarneq sioqqullugu sapinngisamik erseqissaavagineqartariaqarpoq, kisianni pingarnertut isumaqatigiinniarnerup aallartinnerani najuutinnginnissamik noqqaassut, illersuisup unnerluussaasoq sinnerlugu saqqummiussaa, aamma akuerineqarsinnaassaaq. Unnerluussaasoq takkusimannngippat aamma erngerluni najuutinnejarsinnaanngippat, pingarnertut isumaqatigiinniarnerup kinguartinneqarnissaa qinigassaq allaasinnaavoq, taamaattoqarneratalu suliami piviusumi suliamik suliarinnineq sivitsussavaa aamma eqqartuussiviit isumalluutaannik, suliani allani akuusunut inuiaqatigiinnullu ajoqtaasumik, atuisitsissalluni.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 561 malillugu, pinerlunnernik suliassanik ingerlateqqitassanngortitsisarneq pillugu kapitali 44-imi aalajangersarneqartut allannguutigalugit, imaluunniit pissutsit assigiinngissutaasa malitsigisaat malillugit, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 451 eqqartuussisuuneqarfimmi atorneqarsinnaavoq.

Suliareqqitassanngortitsinernik suliani unnerluunneqartup takkutinnginnera pillugu malittarisassanik immikkut ittunik, unnerluussaasup pisuuneranut upternarsaatit nalilersorneqarnerannik ilangngutsitsisunik aalajangersagaqanngilaq, aamma suliareqqitassanngortitsinerni taamaattuni suliarinneqqaarfimmi pisimasut annertoqataanik § 451 atorneqarsinnaavoq.

Kisianni suliassanut suliareqqitassanngortitanut unnerluunneqartup pisuuneranut upternarsaatit naliliiffigineqarnerannik ilaatisinngitsuni, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 451 pingaaruteqanngilaq, unnerluussaasormi suliap suliareqqitassanngortitaq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 557, inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 24-imi oqaasertaliorneqartoq, malillugu suliarineqarnerata nalaani pinngitsoorani najuttariaqanngilaq. Pingarnertut isumaqatigiinniarnerut taamaattunut unnerluussaasup takkutinnginnissamik pisinnaatitaaffia, taamaalilluni § 557-p malitsigaa, aamma taamaammat § 451-imi oqaaseqatigiit aappat malillugu najuutinnginnissamut akuersisummik noqqaassuteqarnissaq pisariaqanngilaq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.3 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 20-miit 24 ilanngullugu aalajangersakkanut (§ 453)

Pisunut, taakkunani unnerluussaasoq pingaarnertut isumaqtigiinniarnerup aallartinnerani imaluunniit ingerlanerani takkutinngitsoorluni, eqqartuussisarermik inatsimmi § 453 tunngassuteqarpoq.

Pingaarnertut isumaqtigiinniarnerup aallartinnerani imaluunniit ingerlanerani, pissutsit § 452, imm. 2-mi ilaatinneqartinnagit unnerluussaasoq takkutinngitsoorpat, aamma pineqartoq ergerluni najuutitinneqarsinnaanngippat, imm. 2 aamma 3 malillugit pingaarnertut isumaqtigiinniarnerup tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik suliarineqarnissaa eqqartuussiviup aalajanginngippagu, suliaq kinguartinneqassasoq, § 453, imm. 1-im i takuneqarsinnaavoq.

Sulianut, taakkunani akiliisitsisummit, arsaarinninnermit, biilersinnaanermut allagartaajagaanermitt imaluunniit taarsiissuteqarnermit annertunerusumik akuliunnerusunik pineqaatissinneqarnissamik imaluunniit inatsisitigut allannerusunik kinguneqartitsisoqarnissaanik apeqqut pineqarani, aamma suliaq unnerluussaasumut immikkut ittumik akuliunnertut kinguneqarani, eqqartuussisarermik inatsimmi § 452, imm. 2 tunngassuteqarpoq.

Tamanna unnerluussaasup innimigineqarneranut naleqquttuuppat, aamma killisiuinerit kinguartinneqarnissaat takkusimasunut pingaarutilimmik ajoqutaassappat imaluunniit suliap annertuumik kinguartinneqarneranik kinguneqassappat, unnerluussaasoq inatsisinut naapertuuttumik qaaqquneqarsimagaluarluni aamma inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnerminik nalunaaruteqarsimanngippat, ilisimannittut nalilersuisussallu takkusimasut killisorneqarnissaat eqqartuussiviup aalajangersinnaagaa, § 453, imm. 2-p malitsigaa. Unnerluussaasoq illersuisuminit sinnerneqarpat, taamaattoq illersuisoq takkusimappat, killisiuineq taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq.

Unnerluussisussaatitaasut tamanna pillugu piumasaqaateqarpata, eqqartuussiviullu unnerluussaasup najuunnissaa pisariaqanngitsutut isumaqarfingippagu, pingaarnertut isumaqtigiinniarneq pisuni tallimani erseqqinnerusumik taaneqartuni unnerluunneqartoq takkusimanngitsillugu eqqartuussummik eqqartuussisoqarnissaa tikillugu suliaq suliarineqassaaq.

Pingaarnertut isumaqtigiinniarneq piumasaqaatit taakku ataanni eqqartuussummik eqqartuussisoqarnissaa tikillugu suliarineqassaaq,

ilaatigut, suliap aallartinnerani unnerluussaasoq takkussimappat, eqqartuussivik akuersitinnagu eqqartuussivik qimassimappagu (nr. 2), ukiumi ataatsimi imaluunniit sivikinnerusumi inissiisarfimmi inissinneqarnissaq, arsaarinninnej, anisitsineq, pisinnaatitaaffinnik arsaarinninnej imaluunniit taarsissuteqarneq pillugit suliami taamaallaat apeqquaappata aamma pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup naammassineqarnissaanut unnerluussaasoq akuersissuteqarsimappat (nr. 3), aamma unnerluussaasoq qaammatini arfinilinni imaluunniit sivikinnerusumik inissiisarfimmi inissinneqarnissamit, akiliisitsinermit, arsaarinninnermit, anisitsinermit, biilersinnaanermut allagartaajagaanermut imaluunniit taarsiissuseqarnermit allaanersumik malitseqartumik eqqartuunneqanngippat (nr. 4).

Unnerluussaasoq inatsisinut naapertuuttumik aggersarneqarsimappat aamma inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnermik ilisimatitsinani najuutinnginnerup, imm. 3, nr. 4 malillugu unnerluunneqartup pissutsinut unnerluussummi tunngavigineqartunut eqqartuunneqarsinnaanera aggeqqusissummi takuneqarsinnaappat, unnerluussaasoq tamanna pillugu akuersissuteqarsimannngippat, imm. 3, nr. 4 malillugu pingaarnertut isumaqatigiinniarneq taamaallaat naammassineqarsinnaasoq, § 453, imm. 3, nr. 4-p malitsigaa.

§ 453, imm. 1-imi “aalajangiinngippata” kingorna “§ 451-imi oqaaseqatigiit aappaat malillugu eqqartuussisut siulittaasuata unnerluunneqartup najuutinnginnissaa akuerippagu, imaluunniit” ilanngunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq

§ 451-imi oqaaseqatigiit aappat, inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 11-imi oqaasertaliorneqartoq, malillugu eqqartuussisut siulittaasuata pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani imaluunniit taassuma ilaani unnerluunneqartup najuutinnginnissaa pillugu akuersissuteqarnera naapertorpagu, pingaarnertut isumaqatigiinniarneq kinguartinneqassanngitsoq, siunnersuutikkut erseqqissarneqarpoq.

Unnerluussaasup takkutinngitsoornerata kingorna § 451-imi oqaaseqatigiit aappaat malillugu eqqartuussisut siulittaasuanit akuersissut aatsaat tunniunneqarpat, tamanna aamma atuuppoq.

§ 453, imm. 3, nr. 2-p allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni unnerluussaasoq suliap aallartinnerani takkussimariarluni a)

eqqartuussisut siulittaasuanit akuerineqarani eqqartuussivik qimassimappagu imaluunniit b) pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani kingusinnerusukkut takkutinngitsoorsimappat, aalajangersagaq atuutissaaq.

Imm. 3, nr. 2-mi aalajangersagaq atuuttoq litra a-kkut siunnersuutip ingerlateqqippaa, taamaattoq unnerluussaasup eqqartuussivik akuersissuteqarteqqaarnagu eqqartuussivimmit qimagussimaneranut taarsiullugu eqqartuussisut siulittaasuata akuersissuteqannginnera litra a-mi taaneqarpoq. Eqqartuussisarermik inatsimmi § 451-imi oqaaseqatigiit aappat, inatsisissatut siunnersummi § 1, nr. 11-tut oqaasertaliorneqartoq, malillugu unnerluussaasup eqqartuussivimmit qimatsinera inatsisit atuuttut aamma siunnersuut malillugit eqqartuussisut siulittaasuannit pisussaaffiunera, allannguummut pissutaavoq.

Unnerluussaasup suliap aallartinnerani takkussimalluni eqqartuussisut siulittaasuannit akuerineqarani eqqartuussivik qimappagu, unnerluussaasup najuutinnginnissaa pisariaqanngitsutut eqqartuussiviup isumaqarfingippagu, pingarnertut isumaqatigiinniarneq unnerluussisussaatitaasut piumasqaateqarnerisigut unnerluussaasup najuutinnginnerani eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnissaanut naammassineqarnissaa, aalajangersakkap taassuma ilaata allanngortinneqarani siunertaraa.

§ 453, imm. 3, nr. 2, litra a-tut siunnersuutigineqartoq malillugu, unnerluussaasup najuutinnginnerani iliuusereriikkanut kingunerititat suut eqqartuussutigineqarsinnaandersut pillugit, killiliinernik atuutsitsisoqassanngilaq.

§ 451-imi oqaaseqatigiit aappaat, inatsisissatut siunnersummi § 1, nr. 11-imi oqaasertaliorneqartoq, malillugu, unnerluussaasup eqqartuussisut siulittaasuannit akuerineqarluni eqqartuussivik qimassimappagu, suliaq kinguartinneqassanngitsoq, § 453, imm. 1-imi oqaasertaliussassatut siunnersuutigineqartup malitsigaa, aamma § 453, imm. 3 taamaammat naleqqutinngilaq. Tassa pisumi tassani pingarnertut isumaqatigiinniarneq § 453, imm. 1 malillugu unnerluussaasup najuutinnginnerani eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnissa tikillugu suliarineqarsinnaariissaq.

Unnerluussaasoq, pingarnertut isumaqatigiinniarnerup aallartinnerani najuuttoq, pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani eqqartuussinermi kingusinnerusukkut takkutinngippat, siunissami nutaatut aamma

unnerluussaasoq najuutsinnagu eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnissaa tikillugu suliarineqarsinnaasoq, § 453, imm. 3, nr. 2, litra b-tut siunnersuutigineqartup kinguneraa.

Unnerluussisussaatitaasut tamanna piumasaqaatigippassuk, aamma § 453, imm. 3-mi aallaqqaasiut, allangortinneqartussatut siunnersuutigineqanngitsoq, malillugu, unnerluussaasup najuunnissaa pisariaqanngitsoq eqqartuussivik isumaqarpat, pisumi tassani unnerluussaasoq najuutsinnagu eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnissaa tikillugu pingarnertut isumaqatigiinniarneq aamma suliarineqassaaq.

§ 453, imm. 4-mut allannguutissatut siunnersuutigineqartoq malillugu, unnerluussaasup inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnini nalunaarutigisimassanngikkaa, unnerluussaasup inatsisinut naapertuuttumik aggersarneqarsimanera aamma inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnermik ilisimatitsinani najuutinnginnerup, unnerluunneqartup pissutsinut unnerluussummi tunngavigineqartunut eqqartuunneqarsinnaanera aggeqqusissummi takuneqarsinnaanissa, aammattaaq piumasaqaataassapput.

§ 453, imm. 3, nr. 2, litra b-tut siunnersuutigineqartoq malillugu unnerluussaasup najuutinnginnerani iliuusereriikkanut kingunerititat suut eqqartuussutigineqarsinnaandersut pillugit, killiliinernik atuutsitsisoqassanngilaq.

Illersuisup piumasaqaatigippagu, politiit nassuaanerit, pasilliut pillugu unnerluunneqartup politiinut tunniussimasai, pillugit nalunaarusiaat inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 18 (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 467, imm. 2, nr. 6) malillugu § 453, imm. 3, nr. 2, litra b-tut siunnersuutigineqartup malitsigisaanik suliani suliarineqartuni, pingarnertut isumaqatigiinniarnerni uppermarsaatitut atorneqarsinnaanerat siunnersuutigineqarpoq.

Suliaq § 453, imm. 3, nr. 2, litra b-tut siunnersuutigineqartoq malillugu, unnerluunneqartup peqataannginnerani suliarineqarpat, inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 18 (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 474, imm. 3) malillugu pasilliut unnerluunneqartup inuttaanut namminermut nalunaarutigineqarsimanngippat, eqqartuussut inuttaanut namminermut nalunaarutigineqassaaq.

Suliaq § 453, imm. 3, nr. 2, litra b-tut siunnersuutigineqartoq malillugu unnerluunneqartoq najuutsinnagu suliarineqarsimappat, eqqartuussap pisuni erseqqinnerusumik taaneqartuni inatsisissatut siunnersummi § 1, nr. 18 (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 592 a, imm. 1) malillugu suliap suliareqqinnejarnissaa piumasaqaatigisinnaavaa.

§ 453, imm. 3, nr. 3-p atorunnaarsinnejarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

§ 451-imi, inatsisissatut siunnersummi § 1, nr. 11-imi oqaasertaliorneqartumi, oqaaseqatigiit aappaat malillugu unnerluussaasup eqqartuusisut siulittaasuata akuersissuteqarneratigut pingaarnertut isumaqatigiinniarnermut imaluunniit taassuma ilaanut takkutinngippat, suliap kinguartinneqannginnissaa, § 453, imm. 1-imut oqaasertaliussassatut siunnersuutip kinguneraa. Taamaalilluni pingaarnertut isumaqatigiinniarneq aalajangersagaq taanna malillugu unnerluussaasoq peqartinnagu eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnissaa tikillugu suliarineqarsinnaareerpoq.

§ 451-imi oqaaseqatigiit aappaanni aamma § 453, imm. 1-imi aaqqissuussinerit annertuut saniatigut, § 453, imm. 3, nr. 3-imi aalajangersagaq atuuttoq taamaammat pisariaqanngitsutut atorunnaarsinnejarnissinaavoq.

§ 451-imi oqaaseqatigiit aappat aamma § 453, imm. 1, § 453, imm. 3, nr. 3-mut atuuttup akerlianik, unnerluussisussaatitaasunit piumasaqaateqarnissamik imaluunniit iliuusereriikkkanut kingunerititanut aalajangersimasunut killilerneqanngimmat, matumuuna aamma maluginiarneqassaaq.

§ 453, imm. 3, nr. 4-imi, nr. 3-nngortumi, qaammatit 6 ukiumut 1-mut allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Unnerluussaasoq, inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnerminik nalunaaruteqarsimanngitsoq, eqqartuussiviup unnerluussaasup najuunnissaa pisariaqanngitsutut isumaqarfigippagu, siunissami unnerluussisussaatitaasut piumasaqaateqarnerisigut, massakkut inatsit atuuttoq malillugu qaammatini arfinilinni inissiisarfimmi inissinneqarsinnaasoq, ukioq 1 tikillugu inissiisarfimmi inissinneqarsinnaasoq, siunnersuutip kinguneraa.

Aalajangersagaq allakkut allanngortinneqarani ingerlateqqinnejassaaq, taamaalilluni unnerluussaasoq akiliisitsinermik, taarsiissuteqarnermillu kiisalu aalajangersakkami inatsisitigut kinguneqartitsinernik allanik, imaappoq arsaarinninnermik, anisitaanermik imaluunniit biilersinnaanermut allagartaajaganermik aammattaaq eqqartuunneqarsinnaavoq.

§ 453, imm. 4-imi “taamaaliortoqarnissaanut unnerluussaasoq akuersissuteqarsimannngippat, pingarnertut isumaqatigiinniarneq imm. 3, nr. 4 malillugu taamaallaat naammassineqarsinnaavoq” ima allanngortinneqassasoq: “amma unnerluussaasoq inatsisinut naapertuumtumik takkutinngitsoornissaq nalunaarutiginagu takkutinngitsoorpat, imm. 3, nr. 2, litra b, imaluunniit nr. 3, malillugu pingarnertut isumaqatigiinniarneq taamaallaat naammassineqarsinnaavoq” siunnersuutigineqarpoq.

Naak unnerluussaasoq akuerisaasumik aggersarneqarsimannngikkaluartoq imaluunniit aggeqquissummi, inatsisinut naapertuumtumik pisinnaannginnejq nalunaarutiginagu najuutinngitsoornerup, unnerluunneqartup pissutsinut, unnerluussummi tunngavagineqartunut eqqartuunneqarsinnaaneranik kinguneqarsinnaanera takuneqarsinnaanngikkaluartoq, § 453, imm. 3, nr. 4 (siunissami nr. 3-nngortussaq) malillugu suliap naammassineqarnissaanut unnerluussaasup akuersissuteqarsinnaaneranut periarfissaq siunnersuutikkut atorunnaarsinneqarpoq.

Allannguineq taanna, § 451-imi oqaaseqatigiit aappaanut amma § 453, imm. 1-imut allannguutissatut siunnersuutinut atassuteqarpoq, taakkualu unnerluussaasup akuersissuteqarsinnaaneranut amma unnerluussaasup najuutinnginnerani pinerluttulerinermik suliap eqqartuusummik eqqartuussilluni naammassineqarnissaanut eqqartuussisut siulittaasuata akuersissuteqarnissaanut periarfissat annertusivaat. 451-imi oqaaseqatigiit aappaanni amma § 453, imm. 1-imi aaqqissuussinertut siunnersuutigineqartoq, taamaalilluni unnerluussisussaatitaasut piumasagaateqarnissaannik piumasagaateqarfuiungilaq amma iliuusereriikanut kinguneqartitsinernut aalajangersimasunut killilerneqarani. Imm. 4 malillugu, § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu akuersissuteqarnissamik aaqqissuussineq atuuttoq, taamaalilluni pisariaqanngitsutut atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Unnerluussaasoq inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnerminik ilisimatitsisimappat, suliap § 453, imm. 3, nr. 4 (siunissami nr. 3-nngortussaq) malillugu naammassineqarsinnaannginnera, siunnersuutikkut aammattaaq inatsisinik tunngavissaqartilerpaa.

Unnerluussisussaatitaasut piumasaqaateqarnerisigut suliaq § 453, imm. 3, nr. 4 (siunissami nr. 3-nngortussaq) malillugu eqqartuusummik eqqartuusisoqarnissaa tikillugu taamaallaat suliarineqarsinnaammat, naak eqqartuussinerup aallartinnerani akuerisaasumik pisinnaannginnermut uppernarsaatit naammattut pigineqanngikkaluartut, unnerluussisussaatitaasut suliap kinguartinneqarnissaa piumasaqaatigisinnaassavaat. Inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginneq ilaatigut ilimanarnerulersinneqarsimappat, kisianni ima ilimanartigilersinneqarsimanani inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnerup malitsigisaanik suliap ingerlanneqarnissaa eqqartuussiviup itigartitsissutigisinnaallugu, unnerluussaasup najuutinngitsoorneranut tunngaviusut erseqqinnerusumik paasissutissiissutigineqarnissaat siunertalarugu, suliap sivikinnerusumik kinguartinneqarnissaa naleqquuttuusoq, unnerluussisussaatitaasut matumani isumaqarsinnaapput.

Suliamik eqqartuusummik eqqartuussisoqarnissaa sioqqullugu, unnerluussaasup inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginneranut naammattunik uppernarsatinik takkuttoqarpat, § 453, imm. 3, nr. 4 (siunissami nr. 3-nngortussaq) malillugu suliami eqqartuusummik eqqartuussisoqarnissaanut suliamik naammassinninnissamut eqqartuussiviup pisussaaffeqartussaannginnera, aammattaaq naatsorsuutigineqarpoq. Pisumi tassani, unnerluussaasoq unnerluussaasumit pissutsit akisussaafffiginngisat pissutigalugit unnerluussaasoq piffissaagallartillugu inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnini aammattaaq uppernarsassallugu akornuserneqarsimappat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 592 a, imm. 1 malillugu unnerluussaasoq piumasaqaatitaqanngitsumik suliap suliareqqinnejqarnissaanik piumasaqaateqarsinnaavoq. Tamanna tunngavigalugu, taassuma inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnera atorunnaarpat, eqqartuussivimmut aggernissaa nassuaateqarnissaalu siunertalarugu, eqqartuussiviup suliap kinguartinneqarnissaa naleqquuttiutissinnaavaa, kiisalu unnerluussaasup kissaatigippagu, inaarutaasumik oqaaseqaateqartillugu. Uppernarsaasersuinerup uteqqinnejqarnissaa unnerluussaasup piumasaqaatigisinnaassanngilaa,

kisianni unnerluussaasup nassuaateqarnissani toqqarpagu, naak taakku siusinnerusukkut tunniunneqarsimagaluartut, unnerluussisussaatitaasut illersuisullu inaarutaasumik oqaaseqaatiminnik uteqqiinissaat naleqquttumik pisariaqartinneqarsinnaassaaq. Illuatungaani naak manna tikillugu unnerluussaasup inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginneranut naammattunik uppernarsaatit pissarsiarineqarsimagaluartut, unnerluussisussaatitaasut piumasaqaateqarnerisigut ataatsimut naliliinerup kingorna eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnissaanut suliap naammassineqarnissaa naleqquttuusoq, eqqartuusivik isumaqarsinnaassaaq.

Siunnersuutikkut § 453, imm. 4-mi malittarisassaq aammattaaq pisunut, nutaatut § 453, imm. 3, nr. 2, litra b-tut siunnersuutigineqartumi ilaasunut, aammattaaq atorneqarsinnaassaaq.

§ 453, imm. 3, nr. 2, litra b-tut siunnersuutigineqartoq malillugu, unnerluussaasoq, suliap aallartinneqarani najuussimasoq, pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani eqqartuussinermi kingusinnerusumi takkussimanngitsoq, eqqartuussinermi kingusinnerusumi pineqartumi inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnerminik nalunaarsimanngitsoq aamma eqqartuussinermut tassunga inatsisinut naapertuuttumik aggersarneqarsimasoq aamma inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnerup nalunaarutigineqannginnerata, unnerluussaasup pissutsinut, unnerluussummi tunngavigineqartunut eqqartuunneqarnissaanik kinguneqarsinnaanera aggeqqusissummi takuneqarsinnaanera, unnerluussisussaatitaasut piumasaqaateqarnerisigut unnerluussaasoq najuutsinnagu suliap eqqartuussummik eqqartuussisoqarnissaa tikillugu naammassineqarnissaanut piumasaqaataasoq, tamatuma kinguneraa.

Aggeqqusissummi tassani, pingarnertut isumaqatigiinniarneq ilaatigut ullormi tassani pisussatut aalajangerneqarsimasoq takuneqarsinnaappat, pingarnertut isumaqatigiinniarnermut aallaqqaammut aggeqqusissummi eqqartuussinissamut kingusinnerusumut unnerluunneqartoq aggeqquneqarsimasinnaavoq. Aallaqqaammut aggeqqusissutip kingorna eqqartuussinissamut ullaorititaq allanngortinneqarsimappat, eqqartuussinermut aggeqqusissutip unnerluunneqartumut nalunaarutigineqarsimanissaa piumasaqaataavoq. Tamanna eqqartuussinermi, tassani unnerluussisoq najuulluni, oqaatsitigut pisinnaavoq, imaluunniit eqqartuussisarnermik inatsimmi § 132 malillugu unnerluussaasoq inatsisinut naapertuuttumik aggersarneqarsimalluni

aamma inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnerminik nalunaaruteqarsimanani. Inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnermik nalunaaruteqarani takkutinnginnerup, unnerluussaasup pissutsinut unnerluussummi tunngavigineqartunut eqqartuunneqarneranik kinguneqarsinnaanera, tamatuma peqatigisaanik nalunaarutigineqartussaassaaq.

Eqqartuussinermi unnerluussaasoq najuutinngippat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 132, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaat malillugu, tamatuma kingorna ulloq allanngortinneqarsimasoq pillugu immikkut ittumik eqqartuussivik unnerluussaasumut aamma tunniussissaaq. Unnerluussaasumut attaveqarfingeqarnissamik paasissutissat amigaatigineqarnerat pissutigalugit, unnerluunneqartup ulloq allanngortinneqarsimasoq pillugu nalunaaruteqarnissaq periarfissaasimanngippat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 132, imm. 2-mi oqaaseqatigiit siullit malillugit nalunaarutiginninneq taamaakkaluartoq atuutissaaq, aamma § 453, imm. 3, nr. 2, litra b atorneqarsinnaassaaq. Kisianni eqqartuussinissamut ulluliussaq unnerluussaasup piviusumik ilisimasimanngippagu, unnerluussaasup suliap suliareqqinnejarnissa pisinnaatitaaffigissagaa, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 592 a, imm. 1-p, inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 18-itut oqaasertaliorneqartup, malitsigaa.

Unnerluussisussaatitaasut suliareqqitassanngortitsinerata suliarineqarnissa eqqarsaatigalugu, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 561 malillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453 eqqartuussisuuneqarfimmi aamma atorneqarsinnaavoq, tassani unnerluunneqartup pisuuneranut uppernarsaatit nalilorsorneqarnerat imaritinneqarpoq.

Sulianut suliareqqitassanngortinngartunut, unnerluussaasup pisuunerata nalilorsorneqarnerannik ilaatisinngitsunut, aamma unnerluussaasup suliareqqitassanngortitsinerani, unnerluussaasup pisuuneranut uppernarsaatit nalilorsorneqarnerannik ilaatisisunut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453 kisianni pingaaruteqanngilaq.

Unnerluussaasup pisuuneranut uppernarsaatit nalilorsorneqarnerannik ilaatisinngitsut, pinngitsooratik – imappoq § 453-mi malittarisassat apeqqutaatinngagit – unnerluunneqartoq inatsisinut naapertuuttumik aggersarneqarsimappat aamma eqqartuussisarnermik inatsimmi § 557, inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 24-itut oqaasertaliorneqartoq,

malillugu, unnerluussaasoq inatsisinut naapertuuttumik
aggersarneqarsimappat aamma inatsisinut naapertuuttumik
pisinnaannginnini nalunaarutigisimanngippagu, unnerluunneqartup
najuutinnginnerani suliareqqitassanngortitsinermik suliat
suliarineqarsinnaanerannik, tamanna pissuteqarpoq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 556, imm. 1 malillugu, unnerluunneqartup suliareqqitassanngortitsinera, unnerluunneqartup pisuuneranut uppermarsaatnik nalilersuinermik ilaatitsiffiusoq, pineqartillugu, unnerluunneqartup aggeqquneqarsimagaluarluni nammineq pisuussutigisaminik inatsisinut naapertuuttumik peqataasinnaannginnerminik nalunaaruteqarani najuutinngippat, aallaaviatigut suliareqqitassanngortitsineq itigartinneqassaaq. Unnerluunneqartup suliareqqitassanngortitsinera unnerluunneqartoq najuutsinnagu qaqtiguinnaq suliarineqarsinnaavoq, kisianni taamaattoqarpat § 556, imm. 1, toqqaannartumik malillugu tamanna pissaaq, aamma § 453-imi malittarisassat tassunga tunngatillugu pingaaruteqanngillat.

Ataatsimut isigalugu eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453 suliani suliareqqitassanngortinneqartuni atorneqartarpoq, taamaalillunilu unnerluussisussaatitaasunit uppermarsaatit kukkusumik naliliiffiqeqarsimanerannik isumaqarlutik suliareqqitassanngortitsinerni atuulluni.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.6 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 25-imut (§ 467, imm. 2, § 474, imm. 3, aamma § 592 a, imm. 1)

Illersuisup taamaaliortoqarnissaa piumasaqaatigippagu, nassuaatit, unnerluunneqartup pasilliineq pillugu tunniussimasai pillugit politiit nalunaarusiaanut ilanngussat, suliani § 453, imm. 3, nr. 4 suliarineqartuni pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani uppermarsaatitut atorneqarsinnaasut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 467, imm. 2, nr. 6-imi takuneqarsinnaavoq.

§ 453, imm. 3 malillugu pinerluttulerinermik suliami eqqartuussut, unnerluussaasup najuutinnginnerani suliarineqarpat, eqqartuussummut takussutissiaq nalunaarutigineqassasoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi §

474, imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq. § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu suliaq suliarineqarsimappat, aggeqquneqarneq unnerluussaasumut inuttut nalunaarutigineqarsimannngippat, takussutissiaq unnerluussaasup inuttaanut nalunaarutigineqassaaq.

§ 453, imm. 3, nr. 4 malillugu unnerluussaasup najuutinnginnerani suliaq suliarineqarsimappat, eqqartuussaasup pisut erseqqinnerusumik taaneqartut ataanni, suliap suliareqqinnejarnissaa piumasaqaatigisinnagaa, § 592 a, imm. 1-im i takuneqarsinnaavoq.

§ 467, imm. 2, nr. 6-mi, § 474, imm. 3-mi oqaaseqatigiit sisamaanni aamma § 592 a, imm. 1-im oqaaseqatigiinni siullerni, § 453, imm. 3, nr. 4-imut innersuussinerup § 453, imm. 3, nr. 2, litra b-mut aamma nr. 3-mut innersuussinermut allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Pingarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani suliap aallartinneqarnerani unnerluussaasup najuutereerluni kingusinnerusukkut najuutinngitsoornera pillugu, inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 14 malillugu, nutaatut § 453, imm. 3, nr. 2, litra b siunnersuutigineqartoq malillugu, pingarnertut isumaqatiginniarnerup nalaani unnerluussaasup politiit nalunaarusiaannut nassuaataata upernarsaatitut atorneqarsinnaaneranut illersuisup periarfissa, eqqartuussutip nalunaarutigineqarnera aamma unnerluussaasup suliap suliareqqinnejarnissaanik piumasaqaateqarnissamut pisinnaatitaaffia pilligit malittarisassat allaaserineqartut atuutissasut, siunnersuutip kinguneraa.

§ 453, imm. 3, nr. 3-p atorunnaarsinneqarnissaanut siunnersuutip siunnersuut aammattaaq kinguneraa, tamatumuuunalu inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 15 malillugu § 453, imm. 3, nr. 4, § 453, imm. 3, nr. 3-nngussaaq.

Aammattaaq inatsisisstatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.6 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 26-imut (§ 491 b)

Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatit, taarsiissuteqartarnermut malittarisassat nalinginnaasut malillugit pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu malersuineq pissutigalugu pissutissalimmik pasisamit, eqqartuussaasumit imaluunniit saqqummiunneqartut,

noqqaassuteqarneq malillugu kapitali 42-mi malittarisassat malillugit suliarineqassasut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 491 b-p malitsigaa.

Nutaamik § 491 b, imm. 2-mik ilanngussisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersagassatut siunnersuutigineqartoq malillugu, § 490, imm. 1-imi oqaaseqatigiit tallimaat minillugu, taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatit, qallunaat inatsiseqartitsinerat tunngavigalugit nalinginnaasumik taarsiissuteqartarnermik malittarisassat tunngavigalugit suliani pinerluttulerinermik inatsimmi §§ 74-imik (ilaquattatut qanigilluakkamik atoqateqarneq), 77 (pinngitsaaliilluni atoqateqarneq), § 80, imm. 2-mik (ileqqussaanngitsuliorneq), aamma pisuni nr. 1-imiit 3 ilanngullugu aalajangersagassatut siunnersuutigineqartuni taaneqartuni § 81 a malillugit eqqunngitsuliorfigineqartumit saqqummiunneqartuni, eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 42-mi malittarisassat malillugit suliarineqassapput.

Pisuni, nr. 1-imiit 3 ilanngullugu aalajangersakkani taaneqartuni, suliani aalajangersakkanik taaneqartunik unioqqutitsinerit pillugit eqqunngitsuliorfigineqartoq, taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatiminik, nalinginnaasumik taarsiissuteqartarnermik malittarisassat tunngavigalugit saqqummiunneqartunik, eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 42-mi piuminarsakkamik ingerlatsisarneq malillugu suliarineqartunik, pisinnaassaaq. Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatit taamaattut taamaalillutik eqqartuussisarnermik inatsimmi § 490 malillugu unnerluussisussaatitaasunit suliarineqarsinnaasussaassapput.

Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaat akuerineqanngippat, taarsiivigequlluni qinnuteqartoq aammattaaq piumasaqaatip eqqartuussivimmun saqqummiunneqarnissaa pillugu unnerluussisussaatitaasunut noqqaassuteqarsinnaassaaq, taassumalu aallaaviatigut § 491 malillugu pillasarnermik inatsiseqartitsinermi eqqartuussisarnerup ilusaa malillugu suliaq suliarissavaa.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 490 imm. 1-imi oqaaseqatigiit tallimaat malillugu piumasaqaatip saqqummiunneqarnissaanut piffissaliussaq, akuliunnerup naanerata kingorna qaammatinik marlunnik sivisussuseqartoq, taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatinut aalajangersagassatut siunnersuutigineqartumi ilaatinneqartunut atutissanngilaq. Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatit taamaattut taamaalillutik piffissami kingusinnerusumi aamma

saqqummiunneqarsinnaassapput. Pisoqalisoorttsisarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut malillugit piumasaqaat pisoqalisoorsimanersoq tassunga pingaaruteqassanngimmat, taamaattoq maluginiarneqassaaq.

Pisumi piviusumi tassani eqquunngitsuliorfigineqartoq taarsiivigineqarnissamik pisinnaatitaanersoq, taarsiissuteqartarermik malittarisassanit nalinginnaasunit suli pissuteqartinneqassaaq. Pisut, nr. 1-miit 3 ilanggullugu aalajangersakkani taaneqartut »malitsigisaannik« piumasaqaatip saqqummiunneqarnera pillugu oqaasertaliorneq, akisussaaffimmut tunngaviusup naliliiffigineqarnerani pingaaruteqassanngimmata, tassunga atatillugu maluginiarneqassaaq. Taamaalilluni politiit imaluunniit unnerluussisussaatitaasut pisumi piviusumi tassani inatsisitigut akisussaatitaanermik kinguneqartumik iliuuseqarsimanersut, aamma allakkut taarsiissuteqarnissamik tunngavissaqartitsisoqarnersoq, qallunaat inatsiseqartitsineranni nalinginnaasumik taarsiissuteqartarneq pillugu malittarisassat malillugit naliliinermik tamanna suli tunngaveqassaaq.

§ 491 b-mi imm. 2-tut nutaatut siunnersuutigineqartoq § 491 b-p (siunissami § 491 b, imm. 1-p) atuuffissaanut allannguinernik kinguneqassanngilaq. Eqqartuussisarermik inatsimmi kapitali 42-im i gerlatsinerup piuminarsakkap avataatigut taarsiissuteqartarermik malittarisassat nalinginnaasut malillugit eqquunngitsuliorfigineqartup taarsiivigineqarnissamik piumasaqaateqarsinnaanera pillugu siunnersuutip aammattaaq akornusissanngilaq.

§ 491 b, imm. 2, nr. 1-itut siunnersuutigineqartoq malillugu, unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu eqquunngitsuliorfigineqartup aalajangiineq pillugu naammagittaalliuuteqarnissaminut naammattumik periarfissaqarsimannginnerata malitsigisaanik, piumasaqaat eqquunngitsuliorfigineqartumit saqqummiunneqarpat, eqqartuussisarermik inatsimmi kapitali 42-mi piuminarsakkamik ingerlatseriaaseq malillugu taarsiivigineqarnissamik piumasaqaammut annertusisamik atorsinnaatitaaneq atorneqassaaq.

§ 491 b, imm. 2, nr. 1-itut siunnersuutigineqartumi, pisut, taakkunani eqqartuussisarermik inatsimmi § 314, imm. 2 malillugu § 61 f, imm. 4 malillugu naammagittaalliorissamut piffissaliussaq malillugu eqquunngitsuliorfigineqartoq sapaatit akunnerinik 4-nik sivisussusilimmik

naammagittaalliornissaminut periarfissinnejarsimannngippat, aallaaviatigut ilaatinneqassapput. Pisut, taakkunani eqqunngitsuliorfigineqartoq eqqartuussisarnermik inatsimmi § 315, imm. 1-imi piffissaliussap naannginnerani kingusinnerpaamik sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu nalunaarfingineqarsimannngippat, aallaaviatigut ilaatinneqarnissaat, tamatuma kingunerissavaa. Pisuni, taakkunani § 315, imm. 1-imi piffissaliussap naannginnerani kingusinnerpaamik sapaatit akunneri 4 naannginneranni naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuut tunniunneqarsimanani, aalajangersakkami aammattaaq aallaaviatigut taakku ilaatinneqassapput.

Pissutsit assigiinngitsut malillugit, naak § 315, imm. 1-imi piffissaliussap naannginnerani, sapaatit akunnerinik 4-nik kingusinnerusumik unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu eqqunngitsuliorfigineqartoq nalunaarfingineqarsimagaluarluni imaluunniit naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersummik tunineqarsimagaluarluni, eqqunngitsuliorfigineqartoq aalajangersagassatut siunnersuutigineqartoq malillugu naammagittaalliuuteqarnissaminut naammattumik periarfissaqarsimasinnaavoq. Taamaattoqarnersoq piviusumik nalilersuinermik tungaveqassaaq, tassani suliap paasilertoruminaatsuunera aamma eqqunngitsuliorfigineqartup aalajangersagaq kiisalu naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuut pillugu nalunaarfingineqarneranut, aamma § 315, imm. 1-imi piffissaliussap naanerani piffissaq qanoq sivisutigisoq ingerlasimanersoq, ilaatigut pingartinneqarsinnaassallutik. Eqqunngitsuliorfigineqartumut nalunaaruteqarneq imaluunniit kingusissukkut nalunaaruteqarneq, eqqunngitsuliorfigineqartup inuunermini atugaanik pissuteqarpal, aalajangersakkap atorneqarsinnaannginnissaa aammattaaq naatsorsuutigineqarpoq. Eqqunngitsuliorfigineqartoq § 315, imm. 1-imi piffissaliussap naannginnerani piviusumik naammagittaalliuuteqarsimappat, eqqunngitsuliorfigineqartoq tamatigut naammagittaalliornissaminut periarfissaqarsimassammat, taamaattoq maluginiarneqassaaq. Eqqunngitsuliorfigineqartoq tamanna pillugu naammagittaalliuuteqarsimappat, unnerluussisussaatitaasut qullersaasa unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiineq allanngortissinnaasagaa, aalajangersagassatut siunnersuut malillugu piumasqaataassanngilaq. Pissutissalimmik pasisap inuunermini atugaasa piffissaq eqqorlugu nalunaaruteqarnissaq akornusersimannngippagu, ullormit, tassani unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu

aalajangiisoqarluni, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 315, imm. 1-imi allanngortitsinissamut piffissaliussaq qaammatinik 4-nik sivisussuseqartussaassaaq.

§ 491 b, imm. 2, nr. 2-tut siunnersuutigineqartoq malillugu, eqqunngitsuliorfigineqartup unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu naammagittaalliuutaa § 315, imm. 1-imi piffissaliussap naannginnerani suliarineqarsimannginnerata malitsigisaanik, piumasaqaat eqqunngitsuliorfigineqartumit saqqummiunneqarpas, taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatip eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 42-mi piuminarsakkamik ingerlatseriaaseq malillugu suliarineqarnissaanut annertusisamik periarfissaq aammattaaq atorneqarsinnaassaaq. Pisuni, taakkunani eqqunngitsuliorfigineqartup unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiineq pillugu naammagittaalliuuteqarneranik suliami allannguinissamut piffissaliussap naannginnerani inaarutaasumik aalajangiisoqarsimanani, § 491 b, imm. 2, nr. 2-tut siunnersuutigineqartumi ilaatinneqassapput. Eqqunngitsuliorfigineqartup naammagittaalliuutaa § 315, imm. 1-imi piffissaliussap naannginnerani suliarineqarsimappat, unnerluussisussaatitaasut qullersaata unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiineq allanngortissimassagaa piumasaqaataassanngimmat, maluginiarneqassaaq.

Inatsisisstatut siunnersummi § 1, nr. 12 malillugu, pissutissalimmik pasisap inuunermini atugarisaasa piffissaq eqqorlugu nalunaaruteqarnissaq akornusersimanngippagu, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 315, imm. 1-imi allannguinissamut piffissaliussaq ullormit, tassani unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiisoqarluni, qaammatinik 4-nik sivisussuseqassaaq.

§ 491 b, imm. 2, nr. 3-tut siunnersuutigineqartoq malillugu, unnerluussutip taamaatiinnarneqarnerata allanngortinneqarnera pillugu § 315, imm. 1-imi piffissaliussap naannginnerani inuk pasisaasimasup nalunaarfingineqarsimannginnerata malitsigisaanik piumasaqaat eqqunngitsuliorfigineqartumit saqqummiunneqarpas, taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatip eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 42-mi piuminarsakkamik ingerlatseriaaseq malillugu suliarineqarnissaanut annertusisamik periarfissaq aammattaaq atorneqarsinnaassaaq. § 491 b, imm. 2, nr. 3-itut siunnersuutigineqartumi, pisuni, taakkunani unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu

aalajangiinerup allanngortinneqarnera pillugu inaarutaasumik aalajangiineq aalajangersarneqarsimalluni, ilaatinneqassapput, kisianni aalajangiineq taanna, allanngortitsinissamut piffissaliussap naannginnerani inummut pasineqarsimasumut nalunaarutigineqarsimanani. Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 315, imm. 1 malillugu nalunaarutiginninneq pisismatinnagu pisut aalajangersakkami ilaatinneqassapput. Unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiineq eqqunngitsuliorfigineqartumit naammagittaalliuutigineqarsimanera, piumasaqaataassanngilaq. Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 315, imm. 1-imi allanngortitsinissamut piffissaliussaq, pissutissalimmik pasisap inuunermini atugarisaasa piffissaq eqqorlugu nalunaaruteqarnissaq akornusersimanngippagu, ullormit unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiinermit qaammatinik 4-nik sivisussuseqassaaq.

Nr. 27-imut (§ 494 a)

Eqqartuussisarnermik inatsimmi inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliami, Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussutigineqartumi, eqqartuussutip suliareqqitassanngortinneqarnerata akuerineqarnissaa pillugu, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 494 a-mi nutaamik aalajangersakkamik ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Eqqartuussutit, sumiiffimmi eqqartuussivimmit imaluunniit Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussutigineqartut, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut akuusumit, eqqartuussummi piumasaqaatiminik tamakkiisumik taperserneqarsimanngitsumit, suliareqqitassanngortinneqarsinnaasut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 494, imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq.

Suliareqqitassanngortitsineq, piumasaqaat malillugu aningaasaqarnermut tunngasumik annerpaamik 50.000 kr.-inik naleqartumik tunngassuteqarpat, eqqartuusutit Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussutigineqarsimasut, suliareqqitassanngortinneqarnissaannut akuersissuteqarnissaq nutaatut § 494 a-tut siunnersuutigineqartukkut eqqunneqarpoq.

Sumiiffimmi eqqartuussivimmit eqqartuussutit eqqartuussutigineqartut suliareqqitassanngortinneqartarerat eqqarsaatigalugu, allannguutissanik siunnersuuteqartoqanngilaq. Sumiiffimmi eqqartuussiviit eqqartuussutaat, suliareqqitassanngortitsinermik suliap aningaasaqarnermut tunngasumik nalinga apeqqutaatinnagu, suliakuersissutitaqanngitsumik suliareqqitassanngortinneqarsinnaapput.

Suliareqqitassanngortitsinermik suliaq piumasaqaammik, piumasaqaat malillugu aningaasaqarnermut tunngasumik annerpaamik 50.000 kr.-imik nalilimmik tunngassuteqarpat, eqqartuussut, Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussutigineqartoq, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni kapitali 1 a malillugu Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut akuersinerisigut taamaallaat suliareqqitassanngortinnejarsinnaasoq, § 494 a-mi siunnersuutigineqarpoq. Suliaq pingaarluinnartutut pissuseqarpat imaluunniit pissutsit immikkut ittut tamanna pissutissaqartippassuk, eqqartuussutit oqaaseqatigiinni siullerni ilaatinneqartut, suliareqqitassanngortinnejarnnerat Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut suliareqqitassanngortinnejarnissaannut akuersissut nalunaarutigisinnaavaat. Akuersissuteqarnissaq pillugu qinnuteqaat, eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnerata kingorna sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit aalajangiisartunut tunniunneqassaaq. Taamaattoq qinnuteqaat kingusinnerusukkut tunniunneqarpat, eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnerata kingorna ukiup 1-p iluani, aalajangiisartut qaqtigunnaq akuersissummik nalunaaruteqarsinnaapput.

Suliareqqitassanngortitsinermik suliaq piumasaqaat malillugu annerpaamik aningaasaqarnermut tunngasumik 50.000 kr.-inik naleqarpat, inuit sakkutujunngitsut pilligit suliami eqqartuussut Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussutigineqartoq, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut suliareqqitassanngortinnejarnissaanut Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut akuersissuteqarnissaanik piumasaqaateqarfialernissaa, siunnersuutip kinguneraa.

Piumasaqaat malillugu suliareqqitassanngortitsinissamik suliaq aningaasanut imaluunniit aningaasat nalinginut, piumasaqaat malillugu annerpaamik aningaasaqarnermut tunngasumik 50.000 kr.nik nalilinnut tunngassuteqassaaq, aamma suliareqqitassanngortitsinerup nalaani Nunatsinni Eqqartuussiviup eqqartuussutaanut naleqqiullugu allanngortitsinissaq, aningaasaqarnermut tunngasumik nalik 50.000 kr.-it qaanginngippagit, piumasarineqassaaq.

Suliareqqitassanngortitsisoq Nunatsinni Eqqartuussivimmi pinngitsuutinneqarsimappat aamma ernianik aamma suliami aningaasartuutit matussuserneqarnissaannut ilallugit 50.000 kr.-inik piumasaqaateqarluni suliareqqitassanngortitsisoq, assersuutitut taaneqarsinnaavoq. Taarsigassarsiat atsiorneqarnerminni angissusaannut

erniat (ernianut, immikkut akilerneqartunut akerliusumik) aamma suliami aningaasartuutit aningaasanut killiussamut tunngatillugu ilanngunneqartussaanngimmata, assersuummi tassani siunissami suliareqqitassanngortitsineq akuersissuteqarnermik piumasaqaateqarfiussaaq. Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussummik suliareqqitassanngortitsisoq ernianik suliamullu aningaasartuutinik ilallugit 150.000 kr.-inik pisussanngortinneqartoq, ernianik suliamullu aningaasartuutinik ilallugit 200.000 kr.-it akilerneqarnissaannik piumasaqaateqarluni suliareqqitassanngortitsisoq, assersuutit aappaattut taaneqarsinnaavoq. Nunatsinni Eqqartuussiviup eqqartuussutaata allanngortinneqarnissaanut piumasaqaat assersuummi tassani 50.000 kr.-it qaanginngimmag (erniat suliamullu aningaasartuutit ilanngunnag), siunissami assersuummi tassani suliareqqitassanngortitsineq aamma akuersisummik piumasaqaateqarfiussaaq. Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussummit A B-mut 30.000 kr.-inik akiliisussatut eqqartuunneqartoq assersuutit pingajuattut taaneqarsinnaavoq. Assersuummi tassani, A B-p piumasaqaataanit pinngitsuutinnejarnissaa suliareqqitassanngortitsinermi piumasarineqarpal, aamma taassuma saniatigut B A-mut 40.000 kr.-inik akilissasoq, A-p piumasaqaatigippagu, A akuersisummik pinngikkaluarluni suliareqqitassanngortitsisinnaavoq, tassami Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussummut naleqqiullugu allannguutissatut piumasaqaatigineqartoq taamaappat 70.000 kr.-iusussaamat.

Inummut, nammineerluni Nunatsinni Eqqartuussiviup eqqartuussutaanik suliareqqitassanngortitsisumut, suliareqqitassanngortitsinissaq pillugu akuersisummik peqarnissaq piumasaqaataavoq. Suliareqqitassanngortitsup piumasaqaataata nalingata 50.000 kr.-inik sinniinera pissutigalugu akuersissuteqarani, imaluunniit akuersisummik peqarluni eqqartuussut suliareqqitassanngortinneqarpal, ingerlateqqitassanngortitsisutut sassartup, suliassiisup sassaqqusissutaanut allakkamut akissummini, aningaasat amerlassusissaannut killiliussamut 50.000 kr.-iusumut pituttugaanani Nunatsinni Eqqartuussiviup eqqartuussutaata allanngortinneqarnissa piumasaqaatigisinnavaa. Taamaalilluni pisumi tassani nammineq suliareqqitassanngortitsinissamut akuersisummik pisimanngikkaluarluni, ingerlateqqitassanngortitsisutut sassartup Nunatsinni Eqqartuussiviup eqqartuussutaata allanngortinneqarnissa piumasaqaatigisinnavaa, taassumalut aningaasaqarnermut tunngasumik nalinga 50.000 kr.-it qaangissanngilai.

A Nunatsinni Eqqartuussivimmit B-mut 50.000 kr.-inik akiliisussanngorlugu eqqartuunneqarnera assersuutitut taaneqarsinnaavoq. Siunissami A-p akuersissummik peqarluni pinngitsuutinneqarnissani piumasaqaatigalugu eqqartuussut suliareqqitassangortissinnaassavaa, kisianni B 100.000 kr.-inik piumasaqaateqarluni eqqartuussutip suliareqqitassanngortitsinissaminut akuerineqarpat, imaluunniit B 110.000 kr.-inik akiliiffigineqarnissamik piumasaqaateqarluni akuersissummik peqarnani eqqartuussut suliareqqitassanngortippagu, naak A-p nammineerluni eqqartuussutip akuersissuteqarani suliareqqitassanngortissinnaassanngikkaluarlugu, A-p suliassiisup sassaqusissutaanut allakkamut akissummini pinngitsuutinneqarnissani piumasaqaatigisinnaavaa.

Suliareqqitassanngortitsinermik suliani aningaasaqarnermut tunngasumik annerpaamik 50.000 kr.-inik nalilinnut suliareqqitassanngortitsinissamut akuersissuteqarnissamik piumaaqaat atutissaaq. Tassani aningaasat amerlassusaannut aalajangersimasunut akiitoqarnerup akilerneqarnissaat imaluunniit akuerineqarnissaat, aamma suliareqqitassanngortitsinermik suliat, allakkut aningaasaqarnermut tunngasumik nalilinnik akilersuutinik tunngassuteqartut ilaapput. Suliat pequtip tunniunneqarnissaanut imaluunniit pigisami aalaakkaasumi pisinnaatitaaffit akuerineqarnissaannut imaluunniit pigisanut tigussaasuunngitsunut pisinnaatitaaffit aningaasaqarnermut tunngasumik naleqartut tunniunneqarnissaanik piumasaqateqarnerit assersuutitut taaneqarsinnaapput.

Suliareqqitassanngortitsinermik suliani aningaasaqarnermut tunngasumik naleqanngitsuni suliareqqitassanngortitsinissamut akuersissuteqarnissamik piumasaqaat kisianni atutissanngilaq. Nammineersinnaajunnaarsitsinerit pillugit allaffissornikkut aalajangiinerit misilinneqarnissaannut suliat aamma akuersissuteqaaqqaarani qitornavissiartaartitsinerit misilinneqarnissaannut suliat assersuutitut taaneqarsinnaapput. Ataataassuseq- anaanaaqataassuserlu aamma appariinneq- aamma angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugit suliat, qaqtigoortumik Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangerneqartussaassasut, aalajangersagassatut siunnersuutigineqartup paasineqarnissaani, aningaasaqarnermut tunngasumik naleqanngillattaaq. Taaneqareersutut suliareqqitassanngortitsinissamut akuersissummik peqarnissamut piumasaqaatitut siunnersuutigineqartoq, sumiiffinni eqqartuussiviit eqqartuussutaannut atutinngilluinnarpus.

Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussut pisumi, akuersissutip piumasagaataanerani, akuersissuteqanngitsumik Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut suliareqqitassanngortinneqarpat, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata atorfik sinnerlugu suliareqqitassanngortitsineq itigartitsissuteqarfisussaassavaa.

Suliareqqitassanngortitsinissamut akuersissuteqarnissamik qinnuteqaat Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunut, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaatigut pilersinneqartumut, kisianni naalagaaffimmut tamarmut ataatsimoorussamik sullissivittut atuuttumut, tunniunneqassaaq.

Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut eqqartuussutinut, suliaq pingaaruteqarluinnartutut pissuseqarpat, imaluunniit taamaaliortoqarnissaannut pissutsit immikkut ittut tamanna pissutissaqartippassuk, suliareqqitassanngortitsinissamut killiliussanut ilaatinneqartunut akuersissummik nalunaaruteqarsinnaasut siunnersuutigineqarpoq.

Illoqarfimmi eqqartuussutit suliareqqitassanngortinneqarnissaanut akuersissutit pillugit Danmarkimi malittarisassap atuuttup, aalajangiinermi tunngaviup siunnersuutigineqartup assigaa, tassani qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 368, imm. 2 malillugu suliareqqitassanngortitsinermi suliap aningaasaqarnermut tunngasumik nalingata 50.000 kr.-it qaangissanngilai, aamma taassuma assigisaanik atorneqartussaasanera naatsorsuutigineqarpoq.

Eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnerata kingorna sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit akuersissuteqarnissamik qinnuteqaat Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunut tunniunneqassasoq, siunnersuutigineqarpoq, kisianni taamaattoq aalajangiisartut qinnuteqaat eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnerata kingorna, kisianni ukiup 1-p iluani, akuersissut nalunaarutigisinnaavaat.

Illoqarfimmi eqqartuussiviit eqqartuussutaasa suliareqqitassanngortinneqarnissaannut akuersissuteqartarneq pillugu Danmarkimi malittarisassanut atuuttunut taassuma taamatuttaaq assigaa, tassani suliareqqitassanngortitsinermik suliap aningaasaqarnermut tunngasumik nalinga 50.000 kr.-it qaangissanngilai.

Suliareqqitassanngortitsinissamik suliaq aningaasaqarnermut tunngasumik annerpaamik 50.000 kr.-inik naleqarpat, suliareqqitassanngortitsinissamut akuersissuteqarnissaq pillugu piumasaqaat pillugu aalajangersagassatut siunnersuutigineqartoq, inatsisissatut siunnersummi § 5, imm. 5, tassungalu oqaaseqaatit malillugit, eqqartuussutinut, inatsisip atuutilernerata kingorna eqqartuussutigineqartunut atuutissasoq siunnersuutigineqarpoq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersummi oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 2.2 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 28-imut (§ 497, imm. 1)

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliareqqitassanngortitsinerit aallartinneqarnissaannut eqqartuussisarnermik inatsimmi § 497 tunngassuteqarpoq.

Suliareqqitassanngortitsinissamut piffissaliussap naannginnerani, suliareqqitassanngortitsineq eqqartuussisuuneqarfimmut, suliareqqitassanngortitsinermut sassaqqusissutip assilillugu allaqqinnera ilanngullugu, tunniunneqassasoq aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq.

§ 497, imm. 1-imi »qaangiutsinnagu«-p kingorna “imaluunniit qinnuteqartumut akuersissutip nalunaarutigineqarnerata kingorna sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit § 494 a malillugu akuersissut nalunaarutigineqarsimappat.” ilanngunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersummi § 1, nr. 19 malillugu (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 494 a), suliareqqitassanngortitsinissamik suliaq aningaasaqarnermut tunngasumik annerpaamik 50.000 kr.-inik naleqarpat, Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussutit Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut suliareqqitassanngortitsisinnaanissamut akuersissuteqarnissap eqqunneqarnissaa pillugu siunnersuutip siunnersuut kinguneraa.

Pisuni, siunissami suliareqqitassanngortitsinerni akuersisummik piumasaqarfiusussaasuni, akuersissutip qinnuteqartumut nalunaarutigineqarnerata kingorna, kingusinnerpaamik sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit suliareqqitassanngortitsinissamik sassaqqusissutip

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut tunniunneratigut,
suliareqqitassanngortitsineq pissasoq, siunnersuutip kinguneraa.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.2 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 29-imut (§§ 517 a aamma 517 b)

Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliami Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangiiffigineqartumi, aalajangeqqitassanngortitsinissamut akuersissuteqarnissaq pillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersakkat nutaat §§ 517 a aamma 517 b ilanngunneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisikkut immikkut ittumik allatut aalajangiisoqarsimanngippat, aalajangiinerit sumiiffimmi eqqartuussivimmit imaluunniit Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangerneqartut, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaasut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 517-imi takuneqarsinnaavoq.

Aalajangiinerit, Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangiiffigineqartut ilaannut, nutasut aalajangeqqitassanngortitsinissamut akuersissuteqarnissaq pillugu piumasaqaat §§ 517 a-kkut aamma 517 b-kkut siunnersuutigineqartutigut eqqunneqassaaq.

Sumiiffimmi eqqartuussivimmit aalajangiinerit aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaasut eqqarsaatigalugit, allanngortitsisoqarnissaq siunnersuutigineqanngilaq. Sumiiffimmi eqqartuussiviit aalajangiineri akuersissuteqaqqarani annertussutsit allanngortinnagit suli aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaassapput.

§ 517 a-mut

Pingarnertut isumaqtigiinniarnerup nalaani imaluunniit taassuma piareersarneqarnerani imaluunniit upernarsaatit ilanngunneqarnissaat pillugu suliap suliarineqarnerani, Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangiinerit aalajangerneqartut, aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaanngitsut, § 517 a, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq. Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni

kapitali 1 a malillugu, aalajangiineq suliap ingerlanneqarneranut annertuumik pingaaruteqarpat imaluunniit akuusumut pingaarutilimmik kinguneqarpat aamma aalajangiinerup Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani aappassaaneersumik suliarinniffittut misilinnejarnissaa allakkut pissutissaqarpat, suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut aalajangeqqitassanngortitsinissamut taamaattoq akuersissuteqarsinnaapput.

Siunissami inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliami pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani imaluunniit taassuma piareersarneqarnerani imaluunniit uppermarsaatit ilangunneqarnissaat pillugu suliap suliarineqarnerani, Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangiinerit aalajangerneqartut, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut aalajangeqqitassanngortinnejarnissaannut akuersissummik piumasaqaateqartoqassasoq, siunnersuutip kinguneraa.

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 389 a malillugu, aalajangeqqitassanngortitsinermut killiliinermut malittarisassamut atuuffiusussatut siunnersuutip, illoqarfimmi eqqartuussiviit aalajangiinerinik aalajangeqqitassanngortitsinernut Danmarkimi malittarisassat assigai, aamma taassuma assigisaanik atorneqartussaasanera naatsorsuutigineqarpoq.

Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussut pisumi, akuersissutip piumasaqaataanerani, akuersissuteqanngitsumik Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut suliareqqitassanngortinnejarnippa, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiaata atorfik sinnerlugu suliareqqitassanngortitsineq itigartitsissuteqarfigisussaassavaa.

Suliareqqitassanngortitsinissamut akuersissuteqarnissamik qinnuteqaat Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunut, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaatigut pilersinneqartumut, kisianni naalagaaffimmut tamarmut ataatsimoorussamik sullissivittut atuuttumut, tunniunneqassaaq.

Aalajangiineq suliap ingerlanneqarneranut annertuumik pingaaruteqarpat imaluunniit akuusumut pingaarutilimmik kinguneqarpat aamma aalajangiinerup Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani aappassaaneersumik suliarinniffittut misilinnejarnissaa allakkut pissutissaqarpat, suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut

aalajangeqqitassanngortitsinissamut taamaattoq
akuersissuteqarsinnaassasut siunnersuutigineqarpoq.

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 389 a malillugu, aalajangeqqitassanngortitsinermut killiliinermut malittarisassamut atuuffiusussatut siunnersuutip, illoqarfimmi eqqartuussiviit aalajangiinerinik aalajangeqqitassanngortitsinernut Danmarkimi malittarisassat assigai, aamma taassuma assigisaanik atorneqartussaasanera naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 1 malillugu aalajangeqqitassanngortitsinissamut akuersissummit qinnuteqaat, aalajangiinerup aalajangiiffigineqarnerata kingorna sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunut tunniunneqassasoq, § 517 a, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, taamaattoq § 518, imm. 2 takuuk.

Piffissaliussaliussassatut sapaatit akunnerinik 4-nik sivisussuseqartussatut siunnersuutigineqartoq, piffissaliussap assinganit, Danmarkimi atuuttumit allaaneruvoq, tassani piffissaliussaq sapaatit akunnerinik marlunnik sivisussuseqarpoq. Sivisunerusumik piffissaliussassatut siunnersuutigineqartoq Kalaallit Nunaanni pissutsinik pissuteqarpoq.

Aalajangiinerup pineqartup Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangiiffigineqarneranit piffissaliussaq aallaaviatigut naatsorsorneqassaaq.

Aalajangeqqitassanngortitsisoq najuutsinnagu aalajangiineq aalajangerneqarsimappat, aamma pineqartoq aalajangiinissamut piffissaq pillugu siuningaani nalunaarfigineqarsimanngippat, taamaattoq eqqartuussisarnermik inatsimmi § 518, imm. 2-imut innersuussinissamut siunnersuutigineqartoq malillugu, piffissaliussaq ullormit, aalajangiineq pillugu nalunaaruteqarnerup pineqartumut apuussimanissaanik isumaqarfigineqarsinnaasumit naatsorsorneqassaaq.

Aammattaaq inatsisisstatut siunnersuummi oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 2.2 innersuussutigineqarpoq.

§ 517 b-mut

Sulianut aningaasartuutit pillugit eqqartuussutini aalajangersakkat aamma aalajangiinerit allat Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangerneqartut, annerpaamik 50.000 kr.-nut aalajangersarneqartut, aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaanngitsut, § 517 b, imm. 1-mi siunnersuutigineqarpoq. Akuusut akuusup aappaanut suliamut aningaasartuutinik akiliissanngitsut aalajangerneqarpat, suliamut aningaasartuutit 50.000 kr.-inik amerlanerusut pineqarnissaat pillugu apeqquteqarpat, tamanna pillugu aalajangiineq taamaallaat aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaavoq. Taamaattoq pissutsit immikkut ittut tamanna pissutissaqartippassuk, Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut aalajangeqqitassanngortitsinermut akuersissuteqarsinnaapput.

Siunissami suliamut aningaasartuutit, annerpaamik 50.000 kr.-inut aalajangersarneqartut, pillugit aalajangiinerit, aamma sulianut aningaasartuutit pillugit 50.000 kr.-it sinnerlugit tunineqarnissaq pillugu apeqqut pineqanngippat, akuusut arlaannaalluunniit akuusup aappanut sulianut aningaasartuutit pillugit akiliinnginnissaat, Nunatsinni Eqqartuussivimmit Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaannut Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut akuersissuteqarnissaat piumasaqaataasoq, siunnersuutip kinguneraa.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 495, imm. 3 matumuuna malillugu, suliamut aningaasartuutit pillugit eqqartuussummi aalajangersagaq ilaappat aamma eqqartuussivimmut qaffasinnerusumut immikkut ittumik saqqummiunneqarpat, aalajangeqqitassanngortitsinissamut killiliineq aamma atuuppoq, tamatumalu kingorna tamanna aalajangeqqitassanngortitsinikkut taamaallaat pisinnaavoq.

Aalajangeqqitassanngortitsinissamut killiliineq inuit sakkutuujunngitsut pillugit sulianut atuuppoq, matumani inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliat aamma eqqartuussummik naammassisitsiniaaneq pillugu suliat ilanngullugit.

Aalajangeqqitassanngortitsinissamut killiliinerup atuuffissaatut siunnersuutigineqartoq, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 389, imm. 2, § 391, imm. 1, aamma § 584 a, imm. 1 malillugit, Danmarkimi inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani illoqarfiit eqqartuussiviisa suliamut aningaasartuutit pillugit aalajangiinerisa

aalajangeqqitassanngortinnejartarnerannut malittarisassat atuuttut assigaa, aamma assigisaanik atorneqarsinnaanissa naatsorsuutigineqarpoq.

Suliamut aningaasartuutit pillugit aalajangiineq, matumani suliamut aningaasartuutit pillugit Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussut pisumi, akuersissutip piumasaqaataanerani, akuersissuteqanngitsumik Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut suliareqqitassanngortinnejarpas, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiaita atorfik sinnerlugu suliareqqitassanngortitsineq itigartitsissuteqarfisussaassavaa.

Aalajangeqqitassanngortitsinissamut akuersissuteqarnissamik qinnuteqaat Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunut, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaatigut pilersinneqartumut, kisianni naalagaaffimmut tamarmut ataatsimoorussamik sullissivittut atuuttumut, tunniunneqassaaq.

Pissutsit immikkut ittut tamanna pissutissaqartippassuk, suliamut aningaasartuutit, aalajangeqqitassanngortitsinissamut killiliinermi ilaatinneqartut, pillugit aalajangiinerit aalajangeqqitassanngortinnejarnissaannut akuersissut Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut nalunaarutigisinnagaat, siunnersuutigineqarpoq.

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 389 a, § 391, imm. 2, og § 584 a, imm. 2, malillugit, illoqarfimmi eqqartuussiviit aalajangiinerinik aalajangeqqitassanngortitsinernut akuersissuteqartarnernut Danmarkimi aalajangiinermi tunngavissatut siunnersuutigineqartup assigai, aamma taassuma assigisaanik atorneqartussaasanera naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 1 malillugu aalajangeqqitassanngortitsinissamut akuersissuteqarnissamik qinnuteqaat, aalajangiinerup kingorna sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit Sulireqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunut tunniunneqassasoq, § 517 b, imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, taamaattoq § 518, imm. 2 takuuq. Taamaattoq qinnuteqaat kingusinnerusukkut tunniunneqarpat, kisianni aalajangiinerup kingorna qaammatit 6 iluani, Aalajangiisartut qaqtiguinnaq akuersissummik nalunaaruteqarsinnaapput.

Piffissaliussaliussassatut sapaatit akunnerinik 4-nik sivisussuseqartussatut siunnersuutigineqartoq, piffissaliussap assinganit, Danmarkimi atuuttumit

allaaneruvoq, tassani piffissaliussaq sapaatit akunnerinik marlunnik sivisussuseqarpoq. Sivisunerusumik piffissaliussassatut siunnersuutigineqartoq Kalaallit Nunaanni pissutsinik pissuteqarpoq.

Aallaaviatigut piffissaliussaq ullormit, aalajangiinerup pineqartup Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangiiffigineqarneranit naatsorsorneqassaaq.

Aalajangeqqitassanngortitsisoq najuutsinnagu aalajangiineq aalajangerneqarsimappat, aamma pineqartoq aalajangiinissamut piffissaq pillugu siuningaani nalunaarfigineqarsimanngippat, taamaattoq eqqartuussisarnermik inatsimmi § 518, imm. 2-imut innersuussinissamut siunnersuutigineqartoq malillugu, piffissaliussaq ullormit, aalajangiineq pillugu nalunaaruteqarnerup pineqartumut apuussimanissaanik isumaqarfigineqarsinnaasumit naatsorsorneqassaaq.

Pisut ilaanni, inatsisissatut siunnersuummi § 3, imm. 4, taakkununngalu oqaaseqaatit malillugit, aalajangeqqitassanngortitsinissamut akuersissuteqarnissamik piumasaqaatissatut siunnersuutigineqartut, aalajangiinernut, inatsisip atuutilernerata kingorna aalajangiiffigineqartunut atuutissasut, siunnersuutigineqarpoq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 2.2 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 30-imut aamma 31-imut (§ 519)

Inuit sakkutujunngitsut pillugit suliani aalajangeqqitassanngortitsinerit allartinneqartarnerannut eqqartuussisarnermik inatsimmi § 519 tunngassuteqarpoq.

Eqqartuussivimmut eqqartuussuteqarsimasumut piffissaliussap naannginnerani oqaatsitigut tamanna pillugu saqqummiussinikkut imaluunniit aalajangeqqitassanngortitsinissaq pillugu aalajangeqqitassanngortitsisup piumasaqaatai allaganngorlugit, assilillugit sanaqqinneri ilangullugit, tunniussinikkut pissasoq, aalajangersakkap imm. 1-iani takuneqarsinnaavoq.

“aalajangeqqitassanngortitsinissamut piffissaliussaq qaangiutsinnagu” peerneqassasoq § 519, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq, aamma nutaatut

oqaaseqatigiit aappaat ilanngunneqassasoq, tamatumalu kingorna aalajangeqqitassanngortitsineq aalajangeqqitassanngortitsinissamut piffissaliussap naannginnerani pissasoq imaluunniit §§ 517 a imaluunniit 517 b malillugit akuersisummit nalunaaruteqartoqarsimappat, qinnuteqartumut akuersissutip nalunaarutigineqarnerata kingorna sapaatit akunnerisa 2 iluanni pissalluni.

Inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 21 (eqqartuussisarnermik inatsimmi §§ 517 a aamma 517 b) malillugu, Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangiinerit ilaasa Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaanissaannut akuersissuteqarnissamik piumasaqaatit eqqunneqarnissaanut siunnersuutip, siunnersuutit kinguneraat.

Pisuni, siunissami aalajangeqqitassanngortitsinerit akuersisummit piumasaqaateqarfiusussaasut, aalajangiinerup qinnuteqartumut nalunaarutigineqarnerata kingorna, sapaatit akunneri 2 qaangiutsinnagit piisasut, siunnersuutip kinguneraa.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 2.2 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 32-imut (§ 557)

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 557 pinerluttulerinermik suliani Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani suliareqqitassanngortitsinermik sulianut tunngassuteqarpoq. Unnerluunneqartup pisuuneranut uppermarsaatit suliareqqitassanngortitsinermi ilaatinneqanngippata, naak unnerluunneqartoq najuutinngikkaluartoq, suliap suliarineqarsinnaanera, tassani takuneqarsinnaavoq.

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 921, imm. 2-imi oqaaseqatigiit aappaannit § 921, imm. 2-mi oqaaseqatigiit siullit tikillugit aalajangersakkanut, inatsisikkut nr. 1169-ikkut, 8. juni 2021-imeersukkut taamaallaat unnerluussisussaatitaasut suliareqqitassanngortitsinerinut tunngassuteqartussatut annikillisinneqartoq, aalajangersagaq assinginik oqaasertaqarpoq.

Suliareqqitassanngortitsinermik suliani, unnerluussaasup pisuuneranut uppermarsaatit nalilorsorneqarnerannik ilaatisinngitsuni, naak

unnerluussaasoq inuttut najuutinngikkaluartoq, suliap paasinarsarneqarsimaneranut eqqarsaatigisassat qulakkeernissaannut aamma unnerluussaasup soqutigisaasa isumagineqarnissaannut naammattumik periarfissaqarneranik isumaqartoqarnera, aalajangersakkamut tunngaviusoq, § 557-imut piareersaataasumik suliani takuneqarsinnaavoq. Suliareqqitassanngortitsinermik sulianut, unnerluussaasup pisuuneranut uppernarsaatnik ilaatisisunut, Folketingstidende 2007-08 (katersat aappaat), ilanngussaq A, qupperneq 1531-imiit 1532 ilanngullugu malillugit, kisianni nalinginnaasumik suliap unnerluussaasup inuttut najuutinnginnerani suliarineqarsinnaaneranik ilimasunnissamut tamanna akerliussaaq. Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu isumaliutissiissut, atuagaq 2, qupperneq 626 malillugu, suliarinneqqaarfimmi unnerluussaasup najuutinnginnerani suliap suliarineqarnissaanut malittarisassat aammattaaq eqqartuussisuuneqarfimmi attuuttariaqarnissaat siunnersuutigineqarsimasoq, aamma takuneqarsinnaavoq.

Suliareqqitassanngortitsinermik suliani suliarinneqqaarfimmi unnerluussaasoq najuutsinnagu suliap ingerlanneqarnissaanut malittarisassat atorneqarnissaannut periarfissaq kisianni inatsimmut nr. 414-imut, 25. april 2023-imeersumut piareersaataasumik suliani taaneqanngilaq, tamatumuunalu unnerluussaasup najuutinnginnerani suliap suliarineqarnissaanut malittarisassat iluarsaannejqarput.

Suliariinneqqaarfimmi pillaatissiinissamik suliani takkutinngitsoornermi eqqartuussummik nalunaaruteqartarnerit pillugit malittarisassat aamma eqqartuussisuuneqarfimmi suliareqqitassanngortitsinernik suliat suliarineqartarnerat pillugit malittarisassat akornanni pissutsit pillugit apeqqutip assinga inatsisitigut inissisimaneq pillugu nalornilersitsisimavoq, Folketingstidende 2023-24, ilanngussaq A, L 115, saqqummiunneqartoq, malillugu, taamaammat inatsisitigut inissisimanerup qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 921, imm. 2-mi oqaaseqatigiinni siullerni allannguinikkut erseqqissaavagineqarnissaa siunnersuutigineqarsimalluni.

Unnerluussisussaatitaasut uppernarsaatit kukkusumik naliliiffigineqarsimanerannik isumaqarlutik suliareqqitassanngortitsisimatillugit, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453, imm. 3 malillugu Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit takkutinngitsoornermi eqqartuussummik nalunaaruteqartarneq sulisaasiusimanngitsoq,

inaarutaasumik Rigsadvokatip ilisimatitsissutigaa.
Unnerluussisussaatitaasut tamanna pillugu noqqaassuteqartarsimanngillat, tassami Kalaallit Nunaanni Politiit isumaqarsimapput, taamaaliornissamut periarfissaliissuteqanngitsoq.

“unnerluutigineqartoq najuutinngikkaluartoq suliassaq suliarineqarsinnaavooq” ima allanngortinneqassasoq “suliareqqitassanngortitsinerup suliarinerata nalaani unnerluunneqartup najuunnissaa pisariaqanngilaq” § 557-*imi* siunnersuutigineqarpoq.

§ 557-ip oqaasertai malillugit malittarisassiugaasunut suliassaqarfíup taamaallaat iluani – imaappoq suliareqqitassanngortitsinermik sulianut, unnerluussaasup pisuutinneqarneranut upernarsaatit nalilorsorneqarnerannik ilanngussinngitsunut – suliareqqitassanngortitsinermik suliat suliarineqartarnerat pillugit nalinginnaasumik malittarisassami § 561-mi innersuussutigineqartutut, § 557 taamatut allanngortitsissasoq, siunnersuutikkut naatsorsuutigineqarpoq. Taamaalilluni pisuni, suliareqqitassanngortitsinermi unnerluussaasup pisuuneranut upernarsaatit naliliiffigineqarnerat ilaatinneqarluni, § 561-*imi* taaneqartutut, § 557 allannguutaassanngilaq.

Suliareqqitassanngortitsinermik suliani, unnerluussaasup pisuuneranut upernarsaatnik imaqartuni, § 561-*imi* innersuunneqartutut, immikkoortoq V-p atorneqarnera, taamaalilluni § 557-imit attorneqassanngilaq.

Suliareqqitassanngortitsinermik suliat nalaanni, unnerluussaasup pisuuneranut upernarsaatit nalilorsorneqarnerannik ilanngussinngitsunik, ullumikkutut, suliap suliarineqarsinnaanissaanut, unnerluussaasoq najuuttariaqanngitsoq, § 557-itut siunnersuutigineqartup kinguneraa.

Pisumi tassani eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453 pingaaruteqassanngilaq. Unnerluussaasoq najuutsinnagu suliaq suliarineqarsinnaassasoq aamma aalajangiiffigineqarsinnaassasoq, § 557-ip toqqaannartumik malitsigissavaa, aamma unnerluussaasoq najuutsinnagu suliarinneqqaarfimmi suliap aalajangiiffigineqarnissaanut § 453-*imi* piumasaqaatit naammassineqarsimancerat pingaaruteqarnavianngilaq. Suliaq § 557 malillugu unnerluussaasoq najuutsinnagu suliarineqarpat, pineqaatissiissutit suut aalajangiiffigineqarsinnaanersut pillugit eqqartuussinerup naammassineqarnissaanut killiliinerit atuuttussaannginnerat, assersuutitut taaneqarsinnaavooq. Taamaallaat

unnerluussaasoq suliareqqitassanngortitsisimappat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 550 malillugu, suliarinneqqaarfimmik pineqaatissiissutigineqartumit annertunerusumik akuliunnerusumik taamaattoq eqqartuussisoqarsinnaanngilaq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 555, allanngortinneqartussatut siunnersuutigineqanngitsoq, malillugu, suliareqqitassanngortitsinermik suliap suliarineqarnerani unnerluussaasoq eqqartuussinerni peqataasinnatitaammat, suliap § 557 malillugu suliarineqarsinnaanissaanut unnerluussaatitaasup inatsisinut naapertuuttumik aggersarneqarsimanera aamma inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnerminik nalunaaruteqarsimannginnera, imaluunniit qinigassatut allatut unnerluussaasup suliap najuutinnginnermini suliarineqarnissaa akuersissutigisimanngikkaa, allanngortinnagit piumasaqaataapput.

Suliareqqitassanngortitsinermik suliani, unnerluussaasup pisuuneranut uppermarsaatit nalilersorneqarnerannik ilaatitsinngitsuni, unnerluussaasup najuunnissaa pillugu apeqqut §557-ip taamaallaat malittarisassiutissaga, taaneqareersutut naatsorsuutigineqarpoq.

Unnerluussaasup pisuuneranut uppermarsaatit nalilerneqarnissaannik ilanngussisunik, unnerluussisussaatitaasut suliareqqitassanngortitsinerisa unnerluussaasup najuutinnginnerani suliarineqarsinnaanersut, immikkoortoq V-mi malittarisassat, § 561-imi innersuussutigineqartut, attuumassuteqartut malillugit aalajangerneqassapput, imaappoq ingammik §§ 451 aamma 453, aamma inatsisissatut siunnersummi § 1, nr. 11-imi aamma 13-imiit 17 ilanngullugu aalajangersakkat, aamma taakkununnga oqaaseqaatit malillugit.

Aamaattaaq inatsisissatut siunnersuutip nalinginnaasunik oqaaseqaatitaani imm. 2.3 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 33-imut (§ 585, imm. 3)

Suliaq eqqartuussutigineqartoq, tassani unnerluussaasoq pisuutitaalluni, eqqartuunneqartumit imaluunniit unnerluussisussaatitaasunit noqqaassuteqarnikkut tuliuuttunik pisoqarpat suliareqqinnejqarsinnaasoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 583, imm. 1-ip aalajangersarpaa - paassisutissat nutaat pissarsiarineqarneranni, taakkulu pinngitsuuttaanissamik imaluunniit suliap nalaani

pissarsiarineqarsimagaluarunik pineqaatissiisummik annertuumik annikinnerusumik atuinermik kinguneqartitsisinnaasutut isumaqarfigineqarsinnaappata (nr. 1),

- pissutsit § 580, nr. 3-imiit 5 ilanngullugu aalajangersakkani taaneqartut atuunneranni, aamma pissutsit assigiinnngitsut malillugit, tamanna eqqartuunneqarnermut kinguneqarsimasoq pissutissaqarluartumik isumaqarfigineqarpat (nr. 2), imaluunniit

- allakkut pissutsit immikkut ittut atuunneranni, taakkulu unnerluussaasup pisuuneranut uppernarsaatit eqqortumik nalilersorneqarsimannginnerannik annerusumik ilimanarsisitsippata (nr. 3).

Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 1 a malillugu aallartitseqqinnissaq pillugu apeqqut, Den Særlige Klageret-imut aalajangerneqassasoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 585, imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq.

Aallartitseqqinnissamik noqqaassuteqarneq, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut allakkakkut qinnuteqarnikkut pissasoq, qinnuteqaallu eqqartuussisuunermut tunniunneqassasoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 585, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq. Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia noqqaassut pillugu oqaaseqaammik tunniussissaq aamma Den Særlige Klageret-imut qinnuteqaat nassiutissallugu. Qinnuteqaat aamma toqqaannartumik Den Særlige Klageret-imut tunniunneqarsinnaavoq, taamaattoqarpallu taanna suliaq pillugu Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit oqaaseqaammik pissarsissaaq.

Eqqartuussut suliareqqinnejartussatut kissaatigineqartoq, aamma pissutsit noqqaassuteqarnermut tunngaviliisut, kiisalu uppernarsaatit, suliap allatut inerneqarneranik kinguneqartariaqartutut isigineqartut qinnuteqaammi taaneqassasut, § 585, imm. 3 takuneqarsinnaavoq.

Nutaamik § 585, imm. 3-mi oqaaseqaatit aappaattut ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tamatumalu kingorna immersugassaaq Domstolsstyrelsip sularisaa immersoriarlugu qinnuteqaat tunniunneqassaaq.

Eqqartuunneqartup pinerluttulerinermik suliap eqqartuussutigineqartup suliareqqinnejarnissaa pillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi § 583 malillugu qinnuteqaataa, siunissami immersugassap immersorneqarneratigut tunniunneqartarnissaa, siunnersuutip kinguneraa.

Immersugassap paassisutissat, Den Særlige Klageret-ip suliamik suliarinninnissaanut pisariaqartinneqartut taaneqarnissaat eqqartuussaasumut ajornannginnerulersittussaassavai. Tamatuma peqatigisaanik paassisutissat attuumassuteqartut piuminartumik aamma ataqtigiissaagaasumik taaneqarpata, immersugassap Den Særlige Klageret-imit aallartitseqqinnissamik suliat suliarineqarnissaat ajornannginnerulersittussaassavai.

Immersugassaq Den Særlige Klageret-imik ilanngussilluni Domstosstyrelsimit suliarineqassaaq. Immersugassaq digitaliusutut ilusilerlugu Domstolsstyrelsip atugassanngortissagaa naatsorsuutigineqarpoq, taamaalilluni eqqartuussap kissaatigiguniuk aamma periarfissaqaruni, eqqartuussap taanna digitaliusumik immersorsinnaassammagu. Immersugassaq aamma allakkut atuisussamut piuminarsagaassaaq sapinngisamillu tikikkuminartuussalluni. Immersugassaq oqaatsit marluk, kalaallisut qallunaatullu, atorlugit allassimassaaq imaluunniit kalaallisut oqaasertaqarluni aamma qallunaatut oqaasertaqarluni pissarsiassaassalluni.

Immersugassap atorneqarnissaa pinngitsuugassaassanngilaq. Immersugassaq atornagu qinnuteqaat tunniunneqarpat, suliareqqitassanngortitsinissaq pillugu piumasaqaat immersugassaq immikkut ittoq atorlugu tunniunneqassasoq, aamma eqqartuussap immersugassaq immersiorarlugu aatsaat tunniuppagu, Den Særlige Klageret-ip suliarisinnaagaa, Den Særlige Klageret-ip eqqartuussaq paasitittussaassavaa. Tamatuma kingorna eqqartuussaq immersugassamik immersukkamik tunniussinngippat, allamik suliaqarfijeqqinnagu aamma eqqartuussamut allanik nalunaaruteqarnani, Den Særlige Klageret-ip suliaq naammassisinnaassavaa.

Erseqqissumik amigaateqartumik immersugassaq tunniunneqarpat, suleriaatsip assinga atorneqarsinnaasussaassaaq. Assersuutigalugu pinerluttuleriner mik suliami eqqartuussutip sorliup suliareqqinnejarnissa qinnuteqaataanersoq pillugu ilisarinnginnissinnaaneq amigaataappat, taamaattoqarnerata suliareqqitassanngortitsineq pillugu qinnuteqaat Den Særlige Klageret-imit suliarineqannginnissa kingunerisinnaavaa. Immersugassaq immersugaq pappialanngorlugu imaluunniit digitaliusumik tunniunneqarsinnaassaaq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 583 malillugu suliareqqitassanngortitsinermik noqqaassutit immersugassap atorneqarnissaanik piumasaqaateqarmi ilaatinneqassapput. Eqqartuussamit noqqaassuteqarnerup kingorna suliareqqitassanngortitsinerit saniatigut aamma, unnerluussaasoq 18-it inorlugit ukioqarpal, angajoqqaatut oqartussaassusermik piginnittup, imaluunniit unnerluussaasoq toqusimappat, eqqartuussisarnermik inatsimmi §535, imm. 1 aamma imm. 2-mi oqaaseqatigiit siullit malillugit § 583, imm. 2 malillugu unnerluussaasup aappa, inooqatigisaa, ilaqtutanit siuaanit qummut ammullu kinguaajusut imaluunniit qatanngutit, noqqaassuteqarneratigut suliareqqitassanngortitsinerinut aalajangersagaq taanna tunngassuteqarpoq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi §§ 580 imaluunniit 581 malillugu unnerluussisussaatitaasut suliareqqitassanngortitsinissamik noqqaassutaannut immersugassamik immersuinissamik piumasaqaat ilaatinneqassanngilaq.

Eqqartuussaasoq aamma inuit, § 583, imm. 2 malillugu suliareqqitassanngortitsinermik noqqaassuteqarsinnaasut, noqqaassuteqarnerup kingorna nunami eqqartuussivimmi sumiluunniit imaluunniit politiini imaluunniit kommunefogemi qinnuteqaatip suliarineqarnissaanut ikiorneqarnissamik pisinnaatitaaffeqartut, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 585, imm. 4-p, allanngortinneqartussatut siunnersuutigineqanngitsup, malitsigaa.

Pineqartut taamaalillutik pisariaqarpal immersugassap immersorneqarnissaanut ikiorneqarsinnaassapput.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 2.9 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 34-imut (§ 603)

Akiligassaqarfik, aningaasat pillugit piumasaqaatimi naammattumik matussuserneqarnissaannut akiliussinermik pisimanngitsoq, kingullermik akiliisitsinerup kingorna qaammatit 6 ingerlareererneranni, akiliisitsiniarnissap suliarineqarnissaa (akiliisitsiniarneq) aatsaat nutaamik pinngitsaaliilluni naammassititsiniaanissamik noqqaassuteqarsinnaasoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 603-p aalajangersarpaa. Aammattaaq qaammatit kingulliit 6 iluanni akiliisitsiniartoqarsimasoq, tassani

matussusiinissaq periarfissaasimanani, eqqartuussummik
naammassisitsiniaasartup nalunngikkuniuk, eqqartuussummik
naammassititsiniaasartup akiligassalimmi akiliisitsiniarnissani
itigartitsissutigisinnavaa.

§ 603, imm. 1-im *oqaaseqatigiinni siullerni* aamma *oqaaseqatigiit aappaani*, qaammatinit 6-nnit qaammatinut 12-nnut allanngortinneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

Piffissamik eqqissisimatitsiffiusumik taaneqartartoq, tassani akiligassalik akiliisinnaassuseqanngitsoq aallaaviatigut akiliisitsisarnermut eqqartuussivimmut akiliisitsiniarnissamut aggeqquneqassanani, qaammatinit arfinilinnit qaammatinut aqqaneq marlunnut sivitsorneqarnissaa, siunnersuutip kinguneraa.

Eqqissisimatinneqarnissamik piffissap qaammatinit arfinilinnit qaammatinut aqqaneq marlunnut sivitsorneqarnissaanik siunnersuutip saniatigut malittarisassap atorneqarnissaanut allannguutinik allanik allannguisoqarnissaa siunertarineqanngilaq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersummi oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 2.5 innersuussutigineqarpoq.

Nr. 35-imut aamma 36-imut (§ 609)

Politiit imaluunniit qularnaveeqqusissutinik naammassisitsiniaasussaatitaasup pinngitsaaliilluni naammassisitsinerannut akuusoq imaluunniit inuk pingajuusoq akerliliisummik, ingerlaannarluni itigartitsissutigineqarsinnaanngitsumik saqqummiussippat, pinngitsaaliilluni naammassinninnissaq pillugu noqqaassut eqqartuussummik naammassititsiniaasartup malissallugu itigartitsissutigissagaa aamma suliaq sumiiffimmi eqqartuussivimmut saqqummiutissagaa, eqqartuussisarnermk inatsimmi § 609, imm. 1-p aalajangersarpaa. Pinngitsaaliilluni naammassititsiniarnermut tunngavik pillugu nalorninartoqartoq, taamatut suliaqarnissamut nangaanartoqartitsilersoq, eqqartuussummik naammassisitsiniaasartup paasippagu, tamanna aamma atuuppoq. Naak akerliliineq eqqartuussummik naammassititsiniaasartup itigartitsissutigisimagaluaraa, suliaq aamma sumiiffimmi eqqartuussivimmut saqqummiunneqassaaq. Eqqartuussummik naammassisitsiniaanermik suliap immikkoortumi

matumani malittarisassat malillugit suliarineqarnissaa sumiiffimmi eqqartuussiviup aalajanginngippagu, suliaq inuit sakkutuujunngitsut pillugit sulia suliarineqartarneranni malittarisassat malillugit suliarineqassaaq.

§ 609, imm. 1-mi oqaaseqatigiit siullianni, pingajuanni aamma sisamaanni ”eqqartuussivimmut” ima allanngortinneqassasoq ”Nunatsinni Eqqartuussivimmut” siunnersuutigineqarpoq.

Politiit imaluunniit qularnaveeqqusissutinik naammassisitsiniaasussaatitaasup pinngitsaaliilluni naammassisitsinerannut akuusoq imaluunniit inuk pingajuusoq akerliliisummik, ingerlaannarluni itigartitsissutigineqarsinnaanngitsumik saqqummiussippat, pinngitsaaliilluni naammassinninnissaq pillugu noqqaassut eqqartuussummik naammassisitsiniaasartup malissallugu itigartitsissutigissaga aamma suliaq Nunatsinni Eqqartuussivimmut saqqummiutissaga, siunnersuutip kinguneraa.

Sumiiffimmi eqqartuussivimmie imaluunniit Nunatsinni Eqqartuussivimmie pinngitsaaliilluni naammassinninnissamut tunngavimmute akerliliissut saqqummiunneqarpat, aamma imm. 3 aamma 4 malillugit upernarsaasersuinermi eqqartuussummik naammassisitsiniaasartumi pisumi, pinngitsaaliilluni naammassisitsiniaanerup suliarinissa nangaanartoqartoq takuneqarsinnaappat, akiligassaqarfip noqqaassutaata malinnissaq eqqartuussummik naammassisitsiniaasartup itigartitsissutigissavaa.

§ 609, imm. 2-mi ”najukkami eqqartuussivimmie” peerneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Pinngitsaaliilluni naammassisitsinissamut tunngavimmute akerliliissut sumiiffimmi eqqartuussivimmie saqqummiunneqarpat, matumani naak upernarsaasersuinerup pisup kingorna pinngitsaaliilluni naammassisitsiniaanermik suliaqarneq nalorninartoqartoq takuneqarsinnaagluartoq ilanngullugu, pinngitsaaliilluni naammassisitsiniaanissaq pillugu akiligassaqarfip noqqaassutaat eqqartuussummik naammassisitsiniaasartup itigartissinnaanngikkaa, siunnersuutip kinguneraa.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 54, nr. 9 malillugu § 57, imm. 1 malillugu, inatsisikkut nr. 740-ikkut, 25. juni 2014-imeersukkut Nunatsinni

Eqqartuussivik ilaatigut eqqartuussisarermik naammassisitsiniaanermik suliat misilinneqarnissaat pillugit kinaassusersiunngitsumik aalajangiinissamik piginnaasaqartitaalerpoq. Tassunga atatillugu eqqartuussisarermik inatsimmi § 609 allannguutit kingunerisaannik allanngortitsineq suliarineqanngilaq. Taamaammat massakkut § 609, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siullianni, pingajuanni aamma sisamaanni kiisalu imm. 2-mi allannguutit kingunerisaannik allanngortitsinissaq siunnersuutigineqarpoq. Kinaassusersiunngitsumik aalajangiinissamut piginnaasaqarnerup agguarneqarnera, inatsisikkut nr. 740-ikkut, 25. juni 2014-imeersukkut naammassineqartoq malillugu allannguutit kingunerisaannik allanngortitsinernit malittarisassap allaanerusumik atorneqarnissa siunertarineqanngilaq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.5 innersuussutigineqarpoq.

§ 2-mut

Pissutsit qajassuussinissamut pissutissaqalersitsisut, imaappoq pissutsit, pineqaatissiinernik annikinnerusumik akuliunnerusunik eqqartuussinissamut, imaluunniit pissutsit assigiinngitsut malillugit pineqaatissiisoqannginnissaanik pissutaasinnaasut pillugit tamakkiisumik taaguinernik pinerluttulerinermi inatsimmi § 123 imaqanngilaq. Iliuuseqartoq nammineq kajumissutsini malillugu imminut unnerluutigisimappat aamma tamakkiisumik nassueruteqarsimappat, taamaaliorneq pissutsitut qajassuussinissamut pissutaasutut naatsorsuunneqarsinnaasut, § 123, nr. 8-p malitsigaa.

§ 123, nr. 8-p allanngortinneqarnissa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni iliuuseqartup nassuersimanera aalajangersakkami taaneqarluni.

Iliuuseqartup nammineq kajumissutsini malillugu imminut unnerluutigisimanissa, imaluunniit iliuuseqartup nassuernerata tamakkiisuunissa, inatsimmi aalajangersakkap atorneqarsinnaanissaanut piumasasaataajunnaassasoq, siunnersuutip kinguneraa.

Iliuuseqartoq nammineq imminut unnerluussimanngippat imaluunniit nassuernera tamakkiisuunngippat, nalinginnaasumik nassuernerup aamma

pissutsitut qajassuussinissamut pissutissaqalersitsisutut ilaasinnaanera, taamaalilluni siunnersuutip inatsisinik tunngavissaqalersippaa.

Kisianni iliuuseqartoq aamma imminut unnerluutigisimappat aamma tamakkiisumik nassueruteqarsimappat, nassuerneq suli annertunerusumik pissutsitut qajassuussinissamut pissutissaqalersitsisutut kinguneqarsinnaassaaq.

Iliuuseqartoq imminut unnerluussimanngippat, nassuerneq suliap nalaani siusissukkut tunniunneqarpat, taamaalilluni politiit sivisuumik pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanissaraluat sipaardeqarluni, aamma taamaalilluni suliaq suliatut nassuernertut suliarineqarsinnaalluni, nassuernerup pineqaatissiinermik annikinnerusumik akuliunnerusumik kinguneqarnissaa suli annertunerusumik aamma tunngavissaqartussaassaaq. Pisumi tassani pissutsit assigjiingitsut malillugit nassuerneq pineqaatissiinerup aalajangersarneqarnerani annertuumik pingartinneqarsinnaavoq.

Eqqartuussisooqataasut peqataatillugit suliami pingaarnertut isumaqtigiinniarnerup nalaani nassuerneq aatsaat tunniunneqarpat, nassuernerup pineqaatissiinermik annikinnerusumik akuliunnerusumik kinguneqarnissaa, annikinnerusumik pissutissaqartitsissaaq. Pingaarnertut isumaqtigiinniarneq sioqqullugu illersuisuni aqqutigalugu unnerluussaasup suliami pissutsit pingaarutilit arlallit nassuerutiginiarlugit nalunaarutigippagit, taamaalilluni pingaarnertut isumaqtigiinniarnerup nalaani upternarsaasersuineq aamma taamaalilluni ullut eqqartuussiffiusut amerlassusaat annertuumik ikililerneqarsinnaallutik, taamaattoq nassuerneq taamaattoq aamma naak pissutsit ilaat nassuerutagineqarsimanngikkaluartut, pineqaatissiinermik annikinnerusumik akuliunnerusumik kinguneqarsinnaavoq.

Nassuernertut suliap nalaani unnerluussaasoq pasilliummut tamakkiisumik nassuinnginna, sulisaatsimi pisarpoq. Pisut ilaanni pissutsit imaluunniit tangertat nassuerutigineqanngitsut unnerluussisussaatitaasut taamaatiinnartarpaat, aamma suliaq nassuerutigineqarsimasunut annertussusilerlugu suliarineqartarpooq. Pisumi tassani unnerluussaasoq pissutsinut tangertanulluunniit pisuunngitsutut isigineqarmat, pisumi tassani unnerluussaasup nassuernera tamakkiisumik nassuerernertut isigineqassaaq.

Pisuni allani pissutsinut imaluunniit tangertanut nassuerutaanngitsunut pasilliut unnerluussisussaatitaasut aalajangiusimaannartarpaat, suliarlu nassuernertut suliarineqarluni naammassineqarsinnaannginnera, kisianni eqqartuussisooqataasut peqatigalugit naammassineqarnissaa, tamatuma kingunerisarpaa. Pisumi tassani unnerluunneqartoq taamaallaat ilaannakoortumik nassueruteqarsimavoq, aamma pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani uppernarsaasersuinermut aamma ullunut eqqartuussiffiusunut sipaaruteqarfingeqartunut atatillugu aamma ataatsimoortillugu pineqaatissiinermut atatillugu, nassuerneq suliami annertuumik ilaappat, unnerluussaasoq pissutsinut nassuerutiginngisaminut aamma pisuutitaappat, nassuerneq taamaallaat pineqaatissiinermik annikinnerusumik akuliuffiusumik kinguneqartinneqartariaqarpoq. Unnerluunneqartoq eqqartuussisooqataasut peqataatillugit suliami taamaallaat nassuerutigisami annertussusaannik pisuutinneqarpat, kisianni nassuerneq tamakkiisumik nassuernertut isigineqassaaq, taannalu pissutsit assigiinngitsut malillugit pineqaatissiinerup aalajangersarneqarnerani pingaarutilittut ilanngunneqarsinnaavoq.

Aamaattaaq inatsisisatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.6 innersuussutigineqarpoq.

§ 3-mut

Imm. 1-im i inatsisip ulloq [ulloq] 2026-im atuutilernissaa siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-miit 4 ilanngullugu aalajangersakkat pillugit ataani ikaarsaariarnermi malittarisassat assigiinngitsut siunnersuutigineqarput. Ikaarsaariarnermi malittarisassamik siunnersuusiortoqartinnagu, malittarisassat nutaat inatsisip atuutilernerani atorneqarsinnaapput, malittarisassaq imaqrarnini malillugu piffissami tassani, suliap inatsisip atuutilernerani killiffigisaani, ingerlatsinerup ilaani naleqquttuuppat, matumanii suliat ingerlasut ilanngullugit.

Unnerluussaasup pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani peqataannginnissaanut akuersissuteqarnissamik periarfissatut siunnersuutigineqartumut aamma inatsisisatut siunnersuummi § 1, nr. 19-miit 24 ilanngullugu aalajangersakkat (eqqartuussisarnermik inatsimmi §§ 451 aamma 453) malillugit unnerluussaasup najuutinnginnerani suliap

suliarineqarsinnaaneranut malittarisassat allanngortinneqarnissaannut siunnersuutigineqartunut, tamanna ilaatigut atuuppoq.

Taamaalilluni suliani ingerlasuni, matumani suliat, taakkunani pingaarnertut isumaqtigiinniarneq inatsisip atuutilinnginnerani aallartissimalluni, inatsisip atuutilerneranit pingaarnertut isumaqtigiinniarnermi imaluunniit pingaarnertut isumaqtigiinniarnerup sinneruttup ilaani unnerluussaasup tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit peqataannginnissaa, eqqartuussisut siulittaasuata akuersissutigisinnassaavaa.

Aammattaaq suliani ingerlasuni, matumani suliani, taakkunani pingaarnertut isumaqtigiinniarneq inatsisip atuutilinnginnerani aallartissimalluni, inatsisip atuutilernerata kingorna najuutinngitsoorneq pippat aamma unnerluussisussaatitaasut tamanna pillugu piumasaqaateqarpata, eqqartuussiviup unnerluussaasup najuunnissaa pisariaqanngitsutut isigippagu, unnerluussaasoq najuutsinnagu suliap eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnissaata tungaanut ingerlanneqarnissaa, siunnersuutigineqartutut annertussusilerlugu, taamaalilluni ukioq 1 tikillugu inissiisarfimmi inissinnejarnissaq eqqartuussutigineqarluni, aamma unnerluussaasoq suliap aallartinnerani najuussimanermi kingorna ullumi eqqartuussiffimmi kingusinnerusumi takkutinngitsoorpat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453, imm. 3, nr. 2 aamma 3, inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 21-im i aamma 22-im oqaasertaliorneqartut, malillugit eqqartuussiviup suliaritissavaa. Pisuni taakkunani marlunni, unnerluussaasup inatsisinut naapertuuttumik aggersarnejarnissaana aamma eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453, imm. 4, inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 24 oqaasertaliorneqartoq, malillugu inatsisinut naapertuuttumik pisinnaannginnej nalunaarutiginagu takkutinngitsoornerup pissutsinut unnerluussummut tunngassuteqartunut eqqartuunneqarnermik kinguneqarsinnaanera aggeeqqusissummi takuneqarsinnaanera piumasaqaataassaaq, kisianni aggeeqqusinerup inatsisip atuutilinnginnerani pisinnaaneranut akornutissaqanngilaq.

Inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 34 (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 603, imm. 1) malillugu akiitsullip eqqissisimatinneqarnissaanut piffissap qaammatinit arfinilinnit qaammatinut aqqaneq marlunnut sivitsorneqarnissaanik siunnersuutigineqartoq, malittarisassap imarisai malillugit – akiligassaqarfiup noqqaassuteqarneranut innersuussisoq – noqqaassutinut, inatsisip atuutilernerata kingorna akiliisitsisarnermut

eqqartuussivimmuit tunniunneqartunut atuutissaaq.
Eqqisisimatinneqarnissamik piffissaq sivitsorneqartoq kisianni aamma akiliisinnaannginnernut tunngatillugu, inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu paasineqartunut, atorneqarsinnaasussaavoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 8 aamma 9 (eqqartuussisarermik inatsimmi § 238), malillugit inuit sakkutujunngitsut pillugit suliani eqqartuussutit oqaasertaliorneqartarnerannut malittarisassat allanngortinneqarnissaannut siunnersuutigineqartut, suliap qaqugukkut aallartinneqarsimanera apeqqutaatinnagu, eqqartuussutinut inatsisip atuutilernerata kingorna eqqartuussutigineqartunut atuutissaaq.

Suliaq inatsisip atuutilernerata kingorna aallarteqqinnejanganngippat, inatsisip § 1, nr. 4-ia, suliani inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu suliarinneqqaarfimmi unnerluussiffiusuni atuutissanngitsoq, *imm. 2-mi* siunnersuutigineqarpoq. Suliani taakkunani malittarisassat maannamut atuuttut atuutissapput.

Pinerluttulerinermik suliani sorlerni eqqartuussisooqataasut peqataanissaat eqqarsaatigalugit, allannguutissasut siunnersuutigineqartut, suliaq inatsisip atuutilernerata kingorna aallarteqqinnejanganngippat, suliani inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu suliarinneqqaarfimmi unnerluussiffiusuni atuutissanngitsoq tamatuma kinguneraa.

Inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu unnerluussisussaatitaasut eqqartuussivimmuit allakkamik unnerluussummik tunniussisimanerannik suliani, imaluunniit § 449 a malillugu inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu eqqartuussisut allattaavianni unnerluussaasumut unnerluussut allanneqarsimappat, suliaq eqqartuussisooqataasut peqataatillugit suliarineqassanersoq pillugu, tamanna malittarisassat maannamut atuuttut malillugit aalajangerneqassaaq.

Malittarisassat nutaat qaqugukkut atuutilernissaannut suliarinneqqaarfimmi unnerluussummik tunniussinerup ullortut aallarteqqiffissatut toqqarneqarneranut, unnerluussisussaatitaasut piffissami tassani pineqaatissiissutip suup apeqqutigineqarnissaa pillugu naliliineranik, aamma tamanna tunngavigalugu allakkami unnerluussummi, suliap eqqartuussisooqataasut peqataatillugit imaluunniit peqataatinnagit suliarineqarnissaa pillugu taasinerannik, tamanna pissuteqarpoq.

Malittarisassap piumanarnissaa aamma erseqqissuunissaa eqqarsaatigalugit, suliap inatsisip atuutilernerani aallartinneqartussatut aalajangerneqarnera apeqqutaatinnagu, aamma pingaarnertut isumaqatigiinniarneq pissutsit assigiinngitsut nalliuusimannerannik pissuteqartumik kingusinnerusukkut taamaatitinneqarnera apeqqutaatinnagu, taamaalilluni nutaamik piffissamik aalajangiisoqarnissaa pissalluni, ikaarsaariarnermut malittarisassatut siunnersuutigineqartoq atuuppoq.

Unnerluussisussaatitaasut inatsisip atuutilernerata kingorna suliami ilassutaasumik allakkamik unnerluussummik tunniussippata, aamma unnerluussisussaatitaasut allakkamik unnerluussummik, allakkap unnerluussutip, aallaqqaataani unnerluussutaasumik, inatsisip atuutilinnginnerani tunniussippata, ikaarsaariarnermi malittarisassatut siunnersuutigineqartoq aamma atuuppoq. Aamma pisuni taamaattuni, suliap eqqartuussisooqataasut peqataatillugit imaluunniit peqataatinnagit suliarineqarnissaanut, malittarisassat maannamut atuuttut malillugit aalajangiisoqassaaq.

Unnerluussisussaatitaasut suliaq utertippassuk, assersuutigalugu najukkap sumiinnerata paasineqarnissaa siunertaralugu, taamaalilluni suliaq eqqartuussivimmi ingerlajunnaarluni, aamma tamatuma kingorna unnerluussisussaatitaasut najugaq sumiinersoq paasippassuk, nutaamik allakkamik unnerluussummik tunniussippata, ikaarsaariarnermi malittarisassatut siunnersuutigineqartumi pissut pingaarutilik tassaassaaq, allakkap unnerluussutip tunniunneqarneranut piffissaq. Taamaalilluni allagaq unnerluussut inatsisip atuutilernerata kingorna tunniunneqarpat, suliap eqqartuussisooqataasunik peqataasoqarluni imaluunniit peqataasoqarnani suliarineqarnissaa pillugu malittarisassat nutaat malillugit aalajangiiffigineqartussaassaaq.

Pisuni, taakkunani inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu, suliap suliatut nassuernertut aalajangiiffigineqarnissaa siunertaralugu § 449 a malillugu eqqartuussisoqarsimatillugu, kisianni nassuertoqannginnera imaluunniit akuersissuteqartoqannginnera pissutigalugu pissutissalimmik pasisamit, unnerluussisussaatitaasunit imaluunniit eqqartuussivimmit suliaq nassuernertut aalajangiiffigineqanngippat – aamma unnerluussisussaatitaasut inatsisip atuutilernerata kingorna allakkakkut unnerluussutikkut suliarinneqqaarfimmi unnerluussippata – suliap eqqartuussisooqataasut peqataatillugit imaluunniit peqataatinnagit

suliarineqarnissaa pillugu, tamanna malittarisassat nutaat malillugit aalajangerneqassaaq.

Eqqartuussisuuneqarfimmi eqqartuussisooqataasut peqataanissaat pillugu malittarisassat nutaat atorneqarsinnaanerat pillugit aalajangiinermi, unnerluussummik suliarinneqqaarfimmi unnerluussinermut piffissaq aallarteqqiffissaq aamma pingaaruteqassaaq.

Suliareqqitassanngortitsinermik suliani, eqqartuussisuuneqarfimmi eqqartuussisooqataasut peqataassanersut pillugit, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 45, imm. 2, allangortinnejartussatut siunnersuutigineqanngitsoq, malillugu eqqartuussisooqataasut suliarinneqqaarfimmi peqataasimanerat pingaaruteqartarpoq. Suliareqqitassanngortitsinermik suliani taamaammat malittarisassat nutaat imaluunniit malittarisassat maannamut atuuttut atorneqarnissaat nalinginnaasumik assigiiginmartarpoq.

Eqqartuussisuuneqarfip imaluunniit Eqqartuussiviit Qullersaata suliami, tassani inatsisip atuutilinnginnerani suliarinneqqaarfimmit unnerluussut tunniunneqarsimalluni, inatsisip atuutilernerata kingorna, eqqartuussinermi kukkunerit malitsigisaannik suliarinneqqaarfimmi eqqartuussut atorunnaarsippassuk aamma suliaq nutaamik suliareqqinnejartussatut suliarinneqqaarfimmut nassiuppassuk, ikaarsaariarnermi malittarisassatut siunnersuutigineqartoq aamma atuuppoq. Pisuni taamaattuni eqqartuussisooqataasut peqataanissaat pillugu apeqput taamaalilluni malittarisassat pisoqqat malillugit suli aalajangerneqartassaaq.

Pisumi inatsisip atuutilinnginnerani suliaq suliarinneqqaarfimmi unnerluussutigineqarsimalluni inatsisip atuutilernerata kingorna aallarteqqinnejarpat, kisianni tassani, suliap nutaamik suliarineqarnerani eqqartuussisooqataasut peqataassanersut pillugit, tamanna malittarisassat nutaat malillugit aalajangerneqartussaavoq. Pisumi tassani, eqqartuussisuuneqarfimmit suliap aallarteqqinnejartup pineqarnerani, pissutsit, siusinnerusukkut suliami malittarisassat pisoqqat malillugit, suliarinneqqaarfimmi suliarinninnerup nalaani eqqartuussisooqataasut peqataasimappata, aamma malittarisassat nutaat malillugit eqqartuussisuuneqarfimmi eqqartuussisooqataasut peqataanissaat pillugit apeqput annertuumik pingaaruteqarsinnaassaaq. Siusinnerusukkut suliarinneqqaarfimmi suliap nalaani piviusumik eqqartuussisooqataasut peqataasimanerat, aamma malittarisassat nutaat malillugit

eqqartuussisooqataasut
nalilerneqarsinnaannginnera,
pingaaruteqartussaavoq.

peqataasussaasimasinnaanerisa
tamatumunnga tunngatillugu

Inatsimmi § 1, nr. 2 aamma 3 suliani, taakkunani pingaarnertut
isumaqatigiinniarneq inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu
aallartinneqarsimalluni, atuutinnginnissaat *imm.* *3-mi*
siunnersuutigineqarpoq. Suliani taakkunani malittarisassat maannamut
atuuttut atuutissapput.

Alajangiinerni sorlerni eqqartuussisooqataasut peqataanissaat eqqarsaatigalugu, allannguutissatut siunnersuutigineqartut, suliani pingaarnertut isumaqtigiinniarneq inatsisip atuutilernerata kingorna allartinneqarsimasuni atuutissasoq, tamatuma kinguneraa. Unnerluussut inatsisip atuutilernerera sioqqullugu unnerluussutigineqarsimappat, tamanna aamma atuuppoq.

Inatsisit atuulilersinnagu imaluunniit inatsisip atuutilernerata kingorna pingaarnertut isumaqatigiinniarneq piviusumik aallartinneqarsimanersoq uani pingaaruteqarpoq. Inatsisip atuutilernera sioqqullugu pingaarnertut isumaqatigiinniarneq aallartinneqarsimappat, kisianni suli aallartinneqartinnani inatsisip atuutilernerata kingornanut kinguartinneqarsimappat, aalajangiinerni sorlerni eqqartuuussisoqataasut peqataanissaat pillugit malittarisassat nutaat atuutissapput. Kisianni inatsisip atuutilernera sioqqullugu pingaarnertut isumaqatigiinniarneq aallartissimappat aamma pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nanginneqarnissaanut kinguartinneqarpat, malittarisassat maannamut atuuttut atuutissapput.

Eqqartuussisuuneqarfimmi suliareqqitassanngortitsinermik suliani, eqqartuussisuuneqarfimmi pingarnertut isumaqtigiinniarnerup inatsisip atuutilernera sioqquillugu imaluunniit atuutilernerata kingorna aallartinnissaa, pingaaruteqarpoq. Taamaalilluni suliarinneqqaarfimmi pingarnertut isumaqtigiinniarnermut naleqqiullugu, pingarnertut isumaqtigiinniarnerup inatsisip atuutilernera sioqquillugu imaluunniit inatsisip atuutilernerata kingorna aallartissimanera, aamma suliaq inatsisip atuutilernera sioqquillugu imaluunniit inatsisip atuutilernerat kingorna eqqartuussisuuneqarfimmut saqqummiunneqarsimanera pillugu, eqqartuussisuuneqarfiup suliarinninnerata nalaani suliani sorlerni eqqartuussisooqataasut peqataanissaat pingaaruteqanngilaq.

Inatsimmi § 1, nr. 25 aamma 27-imuit 30 ilanngullugu aalajangersakkat, aalajangiinernut, inatsisip atuutilernissaa sioqquillugu aalajangiiffigineqarsimasunut atuutissangitsut, imm. 4-mi siunnersuutigineqarpoq. Aalajangiinerni taakkunani malittarisassat maannamut atuuttut atuutissapput.

Inatsisisatut siunnersuummi § 1, nr. 27-miit 31 ilanngullugu aalajangersakkat (eqqartuussisarnermik inatsimmi § 494 a, § 497, imm. 1, §§ 517 a aamma 517 b aamma § 519, imm. 1) malillugit suliareqqitassanngortitsinerit aamma aalajangeqqitassanngortitsinerit pillugit aalajangiinerni malittarisasanut allannguutissasut siunnersuut, inatsisip atuutilernerata kingorna suliareqqitassanngortitsinermik aamma aalajangeqqitassanngortitsinermik aalajangiinernut atuutissasut, tamatuma kinguneraa. Suliap aalajangiinermi pineqartumi aalajangiiffigineqartup, inatsisip atuutilernera sioqquillugu suliassanngortinneqarsimanerani imaluunniit aallartinneqarsimanerani, tamanna aamma atuuppoq.

Aalajangiinerit inatsisip atuutilersinneqarnera sioqquillugu aalajangiiffigineqartut, inatsisip atuutilernerata kingorna malittarisassat maannamut atuuttut malillugit suliassanngorteqqinnejarsinnaapput.

Ilanngussaq 1

Inatsisisatut siunnersuutip inatsimmut atuuttumut ataatsimoortinneqarnera

<i>Oqaasertalerneqarnera atuuttoq</i>	<i>Inatsisisatut siunnersuut</i>
	§ 1
	Inatsimmik allanngorneri ilanngullugit nalunaarutiginninneq nr. 1186, 18. september 2023-imeersoq, kingusinnerpaamik inatsisimmi nr. 119-im 27. marts 2025-imeersumi § 1-kkut allanngortinnejarsinnaapput, malillugu allanngortitsinerit tulliuttut suliarineqassapput:
§ 35. --- <i>Imm. 2-4. ---</i>	1. § 35-im 5-itut ilanngunnejarsinnaapput:

	<p>»Imm. 5. Piffissami qinigaaffigisamik iluanni oqaatitsigut isumaqatigiinniarerit aallartinneqarsimatillugit, piffissap qinigaaffigisamik naanerata kingorna, eqqartuussisooqataasut suliat naammassillugit suliarisinnaavaat.«</p>
§ 43. Eqqartuussisooqataasartut eqqartuussutissap isumaqatigiinniutigineqarnerani tamatumunngalu atasumik aalajangiiffigisassanik aalajangiiniarnerni sulissapput eqqartuussisutulli pisinnaatitaaffeqlarlutik.	<p>2. § 43-imi »eqqartuussisooqataasut« kingorna ilanngunneqassaaq: »inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani«.</p> <p>3. § 43-imi imm. 2-tut ilanngunneqassaaq: »Imm. 2. Pinerluttulerinermik suliani pisuussuteqarneq pillugu apeqqutip aalajangerneqarnerani aamma pineqaatissiissutip aalajangiiffigineqarnerani, kisianni suliap nalaani eqqartuussinermi iliuutsini imaluunniit aalajangiinerni allaniunngitsoq, eqqartuussisooqataasut peqataassapput, taamaattoq § 43, imm. 3 takuuk.«</p>
§ 44. --- <i>Imm. 2. Suliani, taakkunani unnerluunneqartoq pisuutinneqarpat, akiliisitsissummik, arsaarinninnermik, biilersinnaanermut allagartaajagaanermik imaluunniit taartisiaqartitsinermik pineqaatissinneqarnermit annertunerusumik akuliunneq imaluunniit inatsisitigut kinguneqartitsineq pineqartinnagit, eqqartuussisooqataasut suliani peqataassanngillat. <i>Imm. 3-4. ---</i></i>	<p>4. § 44, imm. 2-mi, »akiliisitsinermiit, arsaarinninnermiiit, biilersinnaanermut allagartaajaanermiit imaluunniit taarsiissuteqarnissamiit« ima allanngortinneqassaaq: »inissiisarfimmi sivisunerpaamik ulluni 30-ini inissinneqarnermik eqqartuussummit pinerluuteqaaqqinnermi aatsaat atuuttussaatitamit imaluunniit ingerlaannaq atuutilersussamit, arsaarinninnermik, biilersinnaanermut allagartaajagaanermik imaluunniit taarsiissuteqarnermit, imaluunniit pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33 malillugu pineqaatissiinerup eqqartuussutigineqareersup attatiinnarneqarneranit.«</p>
§ 125. --- <i>Imm. 2-3. ---</i>	<p>5. § 125-imi imm. 4-tut ilanngunneqassaaq: »Imm. 4. Pineqartumit immiussinissaq akuersissutigineqarsimanngippat, pissutissalimmik pasisamik,</p>

	<p>unnerluussaasumik ilisimannittunillu eqqartuussiviup illuutaasa silataanni assinik immiussinerit inerteqquaapput. Imm. 1-im iqaaseqatigiit aappat taamatuttaaq atuuppoq.«</p> <p>Imm. 4 tamatuma kingorna imm. 5-inngussaaq.</p>
§ 127. § 118-imik, § 119-im iqaaseqatigiit aappaannik, § 125, imm. 1-im iqaaseqatigiinnik siullernik aappaannillu aamma imm. 3-mik, imaluunniit § 120, § 125, imm. 1, iqaaseqatigiit pingajui aamma § 126 malillugit eqqartuussiviup inerteqquaanik unioqqutitsineq akiliisitsissutaasinnaavoq.	<p>6. § 127, imm. 1-im, »§ 125, imm. 1-im iqaaseqatigiinnik siullernik aappaannillu, aamma imm. 3-mik,« ima allanngortinneqassaaq: »§ 125, imm. 1-im iqaaseqatigiinnik siullernik aappaannillu, imm. 3-mik aamma imm. 4-imik,«.</p>
§ 163. --- Imm. 2-5. ---	<p>7. I § 163-im imm. 6-itut ilanngunneqassaaq:</p> <p>»Imm. 6. Inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani, akuusut tamanna pillugu isumaqatigiippata, tamannalu illorsorneqarsinnaasutut nalilerneqarpat, imm. 1-mi taaneqartumit allaanersumik ilisimannittup ungasianiit attaveqaat assiliartalik atorlugu nassuaateqarsinnaanera eqqartuussiviup akuerisinnaavaa.«</p>
§ 238. Eqqartuussut illuatungeriit piumasaqataannik aamma suliap saqqummiunneqarneranik imaqassaaq, matumani illuatungeriit piumasaqataat, pisariaqarneratullu annertutigisumik taakku ilisimannittullu nassuaataat, kiisalu pissutsit piviusut inatsisitigullu tunngassuteqartut, suliap aalajangiiffinginiarnerani pingaartinneqarsimasut ilanngullugit. Imm. 2. Eqqartuussutini, suliarinneqqaarfiusumi eqqartuussutaasuni, suliassamik saqqummiussineq illuatungeriit tunngavilersuutaasa	<p>8. § 238, imm. 1-im iqaaseqatigiinni siullerni »Eqqartuussut illuatungeriit piumasaqataannik suliassallu saqqummiunneqarneranik imaqassaaq, matumunnga ilanngullugit illuatungeriit tunngavilersuutaat, pisariaqarneratullu annertutigisumik ilisimannittullu nassuaataat, kiisalu pissusiviusut inatsisinullu tunngasutigut pissutsit, suliassap aalajangiiffinginiarnerani pingaartinneqarsimasut« ima allanngortinneqassaaq: », suliap naatsumik saqqummiunneqarneranik, akuusut tunngavilersuutaannik oqaluttuareqqiinermik kiisalu pissusiviusunik inatsisinullu tunngasutigut pissutsinik, suliassap aalajangiiffinginiarnerani</p>

<p>naatsumik oqaatigineqarnerinut annikillisinneqarsinnaavoq, tamanna ilutigalugu aalajangiinermut peqqissaartumik tunngavilersuisoqarpat. Taamaassappat eqqartuussummit ersersinneqassaaq eqqartuussut suliassap saqqummiunneqarneranik tamakkiisumik imaqanngitsoq.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Eqqartuussut, imm. 2 malillugu allanneqarsimasoq, suliareqqitassanngortinnejassagaluarpat eqqartuussivik suliassamut ilassuteqaammik nassuaasiussaaq. Nassuaasiaq nunap eqqartuussisuuneqarfianut sapisngisamik piaartumik nassiunneqassaaq, eqqartuussiviup suliareqqitassanngortitsinermik nalunaarfigineqareererata kingorna. Tamatumunnga peqatigitillugu nassuaasiap nuutsinneqarnera illuatungeriinnut nassiunneqassaaq.</p>	<p>pingaartinneqarsimasunik imaqassaaq«.</p> <p>9. § 238, <i>imm. 2</i> aamma 3, atorunnaarsinneqassapput, taarsiullugulu ilanngunneqassaaq: »<i>Imm. 2.</i> Eqqartuussut, nassuaatinik nassuaatigineqarsimasunik oqaluttuareqqiinngitsoq suliareqqitassanngortinnejassap, nassuaatit nassuaatigineqarsimasut oqaluttuareqqinnejassap allattaavianni eqqartuussiviup oqaluttuareqqissavai. Oqaluttuareqqiineq eqqartuussummut ilanngussatut isigineqarpoq. Eqqartuussiviup suliareqqitassanngortitsineq pillugu nalunaarfigineqarnerata kingorna piaarnerpaamik, oqaluttuareqqiineq suliareqqitassanngortitsinermik aalajangiisussamut akuusunullu eqqartuussiviup nassiuutissavaa.«</p>
<p>§ 312. Suliassami unnerluutiginnissut tamakkerlugu ilaannaaluunniit taamaatiinnarneqarsinnaavoq ...</p> <p>2) malersueqqinnissaq pasisaasup pisuutitaanissaanik kinguneqassangatinneqanngippat, imaluunniit</p> <p>3) suliassap ingerlanneqarnissaa kinguneqassappat ajornartorsiutinik, aninggaasartuutinik imaluunniit suliassap suliarineqarneranut piffissanik, suliassap</p>	<p>10. § 312, <i>nr. 2-mi</i>, »imaluunniit« peerneqassaaq.</p> <p>11. § 312-<i>imi</i>, nr. 3-tut ilanngunneqassaaq: »3) pissutissalimmik pasisaq pisuutinnejassap, pinerluttulerinermi inatsimmi §§ 6 imaluunniit 124 atorneqarsinnaassappat, pillaatissisoqannginnissaa imaluunniit pingaaruteqanngitsumik pillaatissinerup taamaallaat eqqartuussutigineqarnissaa naatsorsuutigineqarpat, aamma eqqartuussinermi aalajangiineq allakkut</p>

<p>illuinnartumik ilungersunassusilinni eqqartuussisut eqqartuussissuserisumik illersuisussanngortitsissapput, illersuinissaq pissutigalugu tamanna pisariaqartinneqarpat.</p> <p><i>Imm. 3. ---</i></p>	<p>»<i>Imm. 2. Suliani immikkut ittumik ilungersunartutut pissuseqartuni, matumani toqutsinerni, pinngitsaalialiilluni atoqateqarnerni, ingasattumik nakuusernerni aamma suliani, taakkunani tigummigallarneqarnissamik piumasaqaat piumasarineqarluni, illersuinissaq eqqarsaatigalugu tamanna pisariaqartinneqanngitsutut erseqqissumik naliliiffigineqanngippat, eqqartuussissuserisoq imaluunniit illersuisoq akuerisaasoq, inatsisilerinerterik kandidatitut angusilluni soraarummeersimasoq, eqqartuussiviup ivertissavaa.«</i></p>
<p>§ 364. ---</p> <p><i>Imm. 2. ---</i></p> <p><i>Imm. 3. ---</i></p>	<p>15. § 364-imi imm. 4-tut ilanngunneqassaaq:</p> <p>»<i>Imm. 4. Eqqartuussisussaatitaasut allagaq unnerluussut eqqartuussivimmut tunniussimappagu, aamma eqqartuussiviup pingaarnertut isumaqatigiinniarnissamut piffissaq aalajangersimappagu, imm. 1 malillugu piffissaliussap naanerani, sulami eqqartuussutip eqqartuussissutigineqarnissaa tikillugu tigummigallaaneq imaluunniit tassunga taarsiullugu qanoq iliornissamut piareersaat, atuutilissasoq, sivitsorneqaqqinnani ingerlaannassasoq, eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa. Eqqartuussivik taamatut aalajangersakkamik aalajangiippat, aalajangiinerup kingorna siusinnerpaamik sapaatit akunneri 3 kingorna, § 362, imm. 4, imaluunniit § 366 malillugu tigummigallagaanerup imaluunniit tassunga taarsiullugu qanoq iliornissamut piareersaatip atorunnaarsinnejarnissaa unnerluussaasup eqqartuussivimmut noqqaassutigisinnaavaa. Taamaattoqarpat tamanna pillugu ullut 7 qaangiutsinnagit eqqartuussivik aalajangiissaaq. Noqqaassut eqqartuussiviup akuerinngippagu, eqqartuussiviup</i></p>

	aalajangiinerata kingorna siusinnerpaamik sapaatit akunnerisa 3 kingorna unnerluussaasoq nutaamik noqqaassuteqarsinnaavoq. Pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup aallartinnerata kingorna § 367, imm. 2-mi oqaaseqatigiit kingulliit aamma imm. 3 taamatuttaaq atuutissapput. Nassuernermik suliani, taakkunani § 449 a malillugu suliap nassuernertut suliarineqarnissaa siunertaralugu unnerluussisussaatitaasut eqqartuussisoqarnissaa noqqaassutigisimappassuk, aamma eqqartuussiviup eqqartuussinissamut piffissaq aalajangersimappagu, oqaaseqatigiit siullerniit tallimaat ilanngullugu aalajangersakkat taamatuttaaq atuutissapput.«
<p>§ 449 a. ---</p> <p>1-3) ---</p> <p>1) 4) pinerluttulerinerimi inatsimmi kapitali 33-p aamma 34-p atorneqarnissaanut apeqquteqaateqartoqanngippat.</p> <p><i>Imm. 2. ---</i></p> <p><i>Imm. 3.</i> Eqqartuussinerup nalaani pissutissalimmik pasisaq tigusaasimappat imaluunniit tigummigallassanngortinneqarsimappat, § 321, imm. 1, nr. 1 malillugu eqqartuussisoq ivertinneqarsimasoq, pissutissalimmik pasisap imm. 1, nr. 2 malillugu akuersisummiik tunniussinnginnerani, suliaq pillugu paasisaqarnissaminik, taanna pillugu pissutissalimmik pasisamik oqaloqateqarnissaminik aamma eqqartuussivimmut oqaaseqaateqarnissaminik periarfissinneqassaaq.</p>	<p>16. § 449 a, imm. 1, nr. 4-imi, »kapitali 33 aamma« peerneqassaaq.</p> <p>17. § 449 a, imm. 3-mi oqaaseqatigiinni siullerni »Eqqartuussinerimi,« kingorna ilanngunneqassaaq: »imaluunnit pinerluttulerinerimi inatsimmi kapitali 33-p atorneqarnissaapeqqutaalerpat,«, aamma »nr. 1« ima allanngortinneqassaaq: »nr. 1 imaluunniit 4«.</p> <p>18. § 449 a, imm. 4-imi oqaaseqatigiinni siullerni »eqqartuussinerup,« kingorna ilanngunneqassaaq: »aamma pinerluttulerinerimi inatsimmi kapitali 33-p atorneqarnissaapeqqutaajunnaarpat«.</p>

<p>imm. 2 aamma 3 malillugit tamakkiisumik ilaannakoortumilluunniit pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup ingerlanneqarnissaa eqqartuussiviup aalajanginngippagu, suliaq kinguartinneqassaaq.</p> <p><i>Imm. 2. ---</i></p> <p><i>Imm. 3. ---</i></p> <p>1) ---</p> <p>2) suliap aallartinnerani unnerluutigisaasoq najuutereerluni eqqartuussiviup akuerinngisaanik eqqartuussivik qimassimappagu,</p> <p>3) suliap ingerlanerani taamaallaat ukioq 1 imaluunniit sivikinnerusumik parnaarussivimmi inissiinissaq, arsaarinninneq, anisitsineq, pisinnaatitaaffiaaneq imaluunniit taarsiisussaaneq pillugu apeqqutaappat eqqartuussutissamillu isumaqatigiinniutaasup naammassineqarnissaanut unnerluussaasoq isumaqataappat,</p> <p>4) parnaarussivimmi qaammatini 6-ni sivikinnerusumilluunniit inissinneqarnissap, akiliisitaanerup, arsaarinnissuteqarfingineqarnerup, anisitaanerup, ingerlatitsisinnaanermik allagartaajagaanerup imaluunniit taarsissussaatitaanerup saniatigut allanik unnerluussaasoq pillaatissinneqanngippat, imaluunniit</p> <p>5) Eqqartuussiviup isumaqarfingippagu suliap sularineqarnerani qularnaateqanngitsumik unnerluussaasoq pinngitsuutinnejartussaasoq.</p> <p><i>Imm. 4. Unnerluussaasoq akuerisaasumik aggeqquneqarsimappat, aamma akuerisaasumik pisinnaannginnejq nalunalunaarutigisimanngippagu, unnerluussaasoq pissutsinut unnerluussummi tunngavigineqartunut eqqartuunnejqarsinnaasoq aggeqqusisummi takuneqarsinnaappat,</i></p>	<p>21. § 453, imm. 3, nr. 2, ima oqaasertaliorneqassaaq: »2) unnerluunneqartoq suliap aallartinneqarani najuutereerluni</p> <p>a) eqqartuussisut siulittaasuanit akuerineqarnani eqqartuussivik qimassimappagu imaluunniit</p> <p>b) pingaarnertut isumaqatigiinniarnerup nalaani kingusinnerusukkut takkutinngitsoorsimappat,«.</p> <p>22. § 453, imm. 3, nr. 3, atorunnaarsinnejqassaaq. Nr. 4 aamma 5 tamatuma kingorna nr. 3 aamma 4-nngussapput.</p> <p>23. § 453, imm. 3, nr. 4-imi, nr. 3-nngortumi, »qaammatini 6-ni« ima allanngortinnejqassaaq: »ukiumi 1-mi«.</p> <p>24. § 453, imm. 4-imi, »taamaaliortoqarnissaanut unnerluussaasoq akuersissuteqarsimanngippat, pingaarnertut isumaqatigiinniarneq imm. 3, nr. 4 malillugu taamaallaat naammassineqarsinnaavoq« ima allanngortinnejqassaaq: »aamma unnerluussaasoq inatsisinut naapertuuttumik takkutinngitsoornissaq nalunaarutiginagu takkutinngitsoorpat, imm. 3, nr. 2, litra b, imaluunniit nr. 3, malillugu pingaarnertut isumaqatigiinniarneq taamaallaat naammassineqarsinnaavoq«.</p>
---	--

<p>taamaaliortoqarnissaanut unnerluussaasoq akuersissuteqarsimannngippat, pingaarnertut isumaqtigianiinarneq imm. 3, nr. 4 malillugu taamaallaat naammassineqarsinnaavoq.</p>	
<p>§ 467. --- <i>Imm. 2. ---</i> <i>1-5) ---</i> 1) § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu suliani unnerluussaasup peqannginnerani suliarineqartuni, illersuisuusup tamanna piumasarippagu, unnerluussineq pillugu unnerluutigineqartup politiinut oqaluttuarisimasai nassuaatit pillugit politiit nalunaarusiaannut ilanngussat. <i>Imm. 3. ---</i></p>	<p>25. § 467, imm. 2, nr. 6-imi, § 474, imm. 3-mi oqaaseqatigiit sisamaanni, aamma § 592 a, imm. 1-imi oqaaseqatigiinni siullerni, »nr. 4« ima allangortinnejassaaq: »nr. 2, litra b, imaluunniit nr. 3«.</p>
<p>§ 474. --- <i>Imm. 2. ---</i> <i>Imm. 3. Eqqartuussut</i> nalunaarutigineqartassaaq eqqartuussutip inerneranik eqqartuussinermi atuaanikkut. Nalunaaruteqarnermi unnerluutigineqartoq najuutinngippat politiit eqqartuussutip allassimaffiata assilineqarneranik unnerluutigiteqartumut nassiussissapput. Suliassaq § 453, imm. 3 naapertorlugu unnerluutigineqartumit najuuffigineqarani suliarineqarlunilu aalajangiiffigineqassappat, aalajangiinerup assilineqarnera unnerluutigineqartumut nalunaarutigineqassaaq.</p>	
<p>§ 592 a. § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu suliaq, unnerluussaasup peqannginnerani suliarineqarsimappat, namminerlu naatsorsuutigisinnaanngisani pissutsit pissutaallutik piffissaq eqqorlugu tamatuminnga nalunaarutiginninnissaminut akornguserneqarsimalluni, peqanngissimanerminut akuerisaasumik pissuteqarluni eqqartuussaasup upternarsarsinnaappagu, imaluunniit</p>	

<p>eqqartuussisulersuussineq eqqartuussaasup piffissaq eqqorlugu ilisimalersimanngikkuniuk, suliamut isumaqatigiinniarneq nutaaq aallarteqqinnejassasoq eqqartuussaasup qinnutigisinnaavaa. § 474, imm. 3, pkt. 3. aamma 4.-mi allassimasut malillugit eqqartuussummik nalunaajaatiginninnerup kingorna ullut 14-it qaangiutsinnagit suliami eqqartuussummik oqaatiginnittumut eqqartuussivimmut qinnuteqaat saqqummiunneqarsinnaavoq. Qinnuteqaat tamatuminnga kingusinnerusukkut, kisianni eqqartuussummik nalunaajaanerup kingorna ukioq ataaseq qaangiutsinnagu, tunniunneqarpat, eqqartuussiviup qaqtigoorluinnartumik suliaq aallarteqqissinnaavaa. §§ 585, imm. 1-imiiit 590-imumiittuni maleruagassat taamatuttaaq atuupput. Aallartitseqqiiniarneq itigartinneqarpat, Eqqartuussiviit Qullersannut ingerlatitseqiineq pillugu maleruagassat malillugit apeqqut Immikkut Naammagittaalliornermut Eqqartuussivimmut (Den Særlige Klageret-imut) tunniunneqarsinnaavoq.</p> <p><i>Imm. 2. ---</i></p>	
<p>§ 491 b. ---</p>	<p>26. § 491 b-mi imm. 2-tut ilangunneqassaaq: »Imm. 2. Kapitalimi massumani malittarisassat malillugit, § 490, imm. 1-imiiit oqaaseqatigiit tallimaat minillugu, qinnuteqarneq malillugu aammattaaq taarsiivigineqarnissamik suliat, pinerluttulerinermi inatsimmi §§ 74-imik (ilaquttatut qanigilluakkamik atoqateqarneq), 77 (pinngitsaaliilluni atoqateqarneq), § 80, imm. 2-mik (ileqqussaanngitsuliorneq), aamma § 81 a-mik unioqqutitsinerit tunngavigalugit taarsiivigineqarnissaq pillugu malittarisassat nalinginnaasut malillugit</p>

	<p>eqqunngitsuliorfigineqartumit suliassanngortinneqartut, tulliuttut malitsigisaannik suliarineqassapput</p> <p>1) unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiineq pillugu eqqunngitsuliorfigineqartup naammagittaalliuuteqarnissaminut naammattumik periarfissaqarsimannginnera,</p> <p>2) § 315, imm. 2-mi piffissaliussap naannginnerani unnerluussutip taamaatiinnarneqarnera pillugu aalajangiinerup eqqunngitsuliorfigineqartumit naammagittaalliuutigineqarnera suliarineqarsimanngippat, imaluunniit</p> <p>3) § 315, imm. 2-mi piffissaliup naannginnerani unnerluussutip taamaatiinnarneqarnerata allanngortinneqarnera pillugu aalajangiineq pissutissalimmik pasisamut nalunaarutigineqarsimanngippat.«</p>
	<p>27. § 494-p kingorna ilanngunneqassaaq:</p> <p>»§ 494 a. Suliareqqitassanngortitsineq, piumasaqaat malillugu aningaasaqarnermut tunngasumik annerpaamik 50.000 kr.-inik naleqartumik, Nunatsinni Eqqartuussivimmit eqqartuussutigineqarsimasumik tunngassuteqarpat, qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni kapitali 1 a malillugu eqqartuussut Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut akuersissuteqarnerisigut taamaallaat suliareqqitassanngortinneqarsinnaavoq. Suliaq pingaarluinnartutut pissuseqarpat imaluunniit taamaaliortoqarnissaanut pissutsit immikkut ittut tamanna pissutissaqartippassuk, eqqartuussutinut oqaaseqatigiinni siullerni ilaatinneqartunut Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut</p>

	<p>suliareqqitassanngortinnejarnissaannut akuersissumik nalunaaruteqarsinnaapput. Eqqartuussutip eqqartuussutigineqarnerata kingorna sapaatit akunnerisa 4 iluanni akuerrissuteqarnissaq pillugu qinnuteqaat tunniunneqassaaq. Taamaattoq qinnuteqaat kingusinnerusukkut tunniunneqarpat, kisianni eqqartuussinerup kingorna ukiup 1-p iluani, Aalajangiisartut qaqutiguinnaq akuersissumik nalunaaruteqarsinnaapput.</p> <p><i>Imm. 2. Suliani, sakkutuujunngitsut pillugit suliat immikkut ittut pillugit inatsimmi matumani immikkoortumi IV-mi suliarineqartunut, imm. 1 atuutinngilaq.«</i></p>
<p>§ 497. Suliareqqitassanngortitsineq pissaaq suliareqqitassanngortitsissumik piffissaq suliareqqitassanngortitsivissaq qaangiutsinnagu tuniussinikkut, ilanngunneqassalluni nuutsinneqarnera ataaseq nunatta eqqartuussisuuneqarfia pisaa.</p> <p><i>Imm. 2-4. ---</i></p>	<p>28. § 497, imm. 1-imi, »naatinngagu«-p kingorna ilanngunneqassaaq: »imaluunniit qinnuteqartumut akuersissutip nalunaarutigineqarnerata kingorna sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit § 494 a malillugu akuersissut nalunaarutigineqarsimappat.«</p>
	<p>29. § 517-ip kingorna § 518 sioqqullugu qulequtaq sioqqullugu ilanngunneqassaaq:</p> <p>»§ 517 a. Aalajangiinerit, pingaarnertut isumaqtigiinniarnerup nalaani imaluunniit taassuma piareersarneqarnerani imaluunniit uppernarsaatip ilanngunneqarnissaa pillugu suliap suliarineqarnerani Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangerneqartut, aalajangeqqitassanngortinnejarnissaannngillat. Qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni kapitali 1 a malillugu aalajangiineq apeqqummik suliap ingerlaneranut pingaarutilimmik kinguneqartussamik imaluunniit akuusumut pingaarutilimmik kinguneqartussamik tunngassuteqarpat,</p>

	aamma Eqqartuussisuuneqarfianit aappassaaneersumik aalajangiinerup pissutissaqartinneqarpat, Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut aalajangeqqitassanngortitsinissamut akuersissummik nalunaaruteqarsinnaapput.	allakkut suliarinniffiusutut misilinneqarnissaa taamaattoq akuersissut pillugu qinnuteqaat aalajangiinerup aalajangerneqarnerata kingorna sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunut tunniunneqassaaq, taamaattoq § 518, imm. 2 takuuk.«	Nunatta
<p>§ 517 b. Eqqartuussutini aalajangersakkani aamma suliamut aningaasartuutit pillugit aalajangiinerni Nunatsinni Eqqartuussivimmit aalajangiiffigineqartuni, qaffasinnerpaamik 50.000 kr.-inut aalajangerneqartut, aalajangeqqitassanngortinnejarsinnaanngillat. Akuusut arlaannaalluunniit suliamut aningaasartuutinik akuusup aappaanut akiliissannginnera aalajangerneqarpat, suliamut aningaasartuutit 50.000 kr.-inik annertunerusut eqqartuussutigineqarnerat pillugu apeqqut pillugu aalajangiineq, pissutsit immikkut ittut tamanna pissutissaqartippassuk, tamanna pillugu aalajangiineq taamaallaat aalajangeqqitassanngortitsinnejarsinnaavoq. Taamaattoq immikkut ittumik pissutsit pissutissaqalersitsippata, aalajangeqqitassanngortitsinissamut akuersissummik Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartut tunniussisinnaapput.</p>			

	<p><i>Imm.</i> 2. <i>Imm.</i> 1 malillugu aalajangeqqitassanngortitsinissamut akuersissummik qinnuteqaat aalajangiinerup aalajangerneqarnerata kingorna sapaatit akunneri 4 qaangiutsinnagit Suliareqqitassanngortitsinissamik Aalajangiisartunut tunniunneqassaaq, taamaattoq § 518, imm. 2 takuuk. Taamaattoq qinnuteqaat kingusinnerusukkut tunniunneqarpat, kisianni eqqartuussinerup kingorna qaammatit 6 iluanni, Aalajangiisartut qaqtigunnaq akuersissummik nalunaaruteqarsinnaapput.«</p>
§ 519.	<p>Aalajangeqqitassanngortitsisoqass aaq eqqartuussivimmut, suliassamik aalajangeqqitassanngortitamik aalajangiisimasumut, aalajangeqqitassanngortitsinissamut piffissarititaq qaangiutsinnagu oqaatsitigut noqqaassuteqarnikkut imaluunniit aalajangeqqitassanngortitsineq pillugu allakkiamik assilinertalimmik tunniussaqarnikkut.</p> <p><i>Imm.</i> 2-3. ---</p>
§ 557.	<p>Unnerluutigineqartup pisuuneranut uppernarsaatit naliliiffigineqarnissaat suliareqqitassanngortitsinermut ilaanngippat, unnerluutigineqartoq najuutinngikkaluartoq suliassaq suliarineqarsinnaavoq.</p>
§ 585.	<p>---</p> <p><i>Imm.</i> 2. ---</p> <p><i>Imm.</i> 3. Qinnuteqaammi taaneqassapput</p>

<p>eqqartuussut nangitinniagaq aamma pissutsit, qinnuteqaammut tapersiutaasut, a amma upternarsaatit, s uliassap allatut inerneqarsimasariaqaraluarneranik kinguneqartitsisinnaasorineqartut. <i>Imm. 4. ---</i></p>	<p>33. § 585, imm. 3-mi, <i>oqaaseqatigiit aappaattut ilanngunneqassaaq:</i> »Iimmersugassami Domstolsstyrelsip suliarisimasaanik immersuinikkut qinnuteqaat tunniunneqassaaq.«</p>
<p>§ 603. Akiligassaqarfigisaq, aninggaasatigut piumasaqaatimi matussusertinnissaanut naammattumik qularnaveeqquasiinikkut sillimmasiussivigineqarsimanngitsoq, naammassinninniaanermiit kingullermiit aatsaat qaammatit arfinillit qaangiunneranni pinngitsaaliinikkut naammassinninniaanissamik noqqaassuteqarsinnaavoq, qularnaveeqqutitut sillimmasiussinissaq siunertaralugu (qularnaveeqqutitut sillimmasiussineq). Aamma eqqartuussutinik naammassinninniaasartup akiitsullip qularnaveeqqutissatut arsaarinniffigineqarnissaa itigartitsissutigisinjaavaa, nalunngereeruniuk qaammatit kingulliit arfinillit ingerlaneranni iluatsinngitsumik naammassinninniaasoqareersimasoq. <i>Imm. 2. ---</i></p>	<p>34. § 603, imm. 1-im<i>i oqaaseqatigiinni siullerni</i> aamma <i>aappaanni</i> »qaammatit arfinillit« ima allanngortinneqassapput: »qaammatit 12«.</p>
<p>§ 609. Illuatungiusut arlaat imaluunniit inuk alla politiit imaluunniit eqqartuussutinik naammassinninniaasartup pinngitsaaliinikkut</p>	<p>35. § 609, imm. 1-im<i>i oqaaseqatigiinni siullerni, oqaaseqatigiit pingajuanni aamma oqaaseqatigiiit sisamaanni</i> »eqqartuussivimmut« til: »Nunatsinni Eqqartuussivimmut«.</p>

<p>naammassinninniaasartumut uppernarsaasiinerusinnaasup, kingorna, tak. imm. 3 aamma 4, pinngitsaaliinikkut naammassinninniaanissaq eqqarsarnartoqartinneqarpat akiligassaqaqfigisap noqqaassutaa eqqartuussutinik naammassinninniaasartup malikkumassanngilaa.</p> <p><i>Imm. 3-6. ---</i></p>	
	§ 2
	<p>Inatsimmik allanngorneri ilanngullugit nalunaarutiginnineq nr. 1187, 18. september 2023-imeersoq malillugu, kingusinnerpaamik inatsisikkut nr. 109-ikkut, 20. februar 2025-imeersukkut § 1-ikkut allanngortinneqartoq, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi allanngortitsinerit tulliuttut suliarineqassapput:</p>
<p>§ 123. ---</p> <p>1-7) ---</p> <p>1) 8) iliuuseqartoq nammineq piumassutsiminik politiinut imminut oqaatigisimappat aamma tamakkii-sumik nassuersimappat, imaluunniit</p> <p>9) ---</p>	<p>1. § 123, nr. 8, ima oqaasertaliorneqassaaq: »8) iliuuseqartoq nassuersimappat, imaluunniit«.</p>